

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

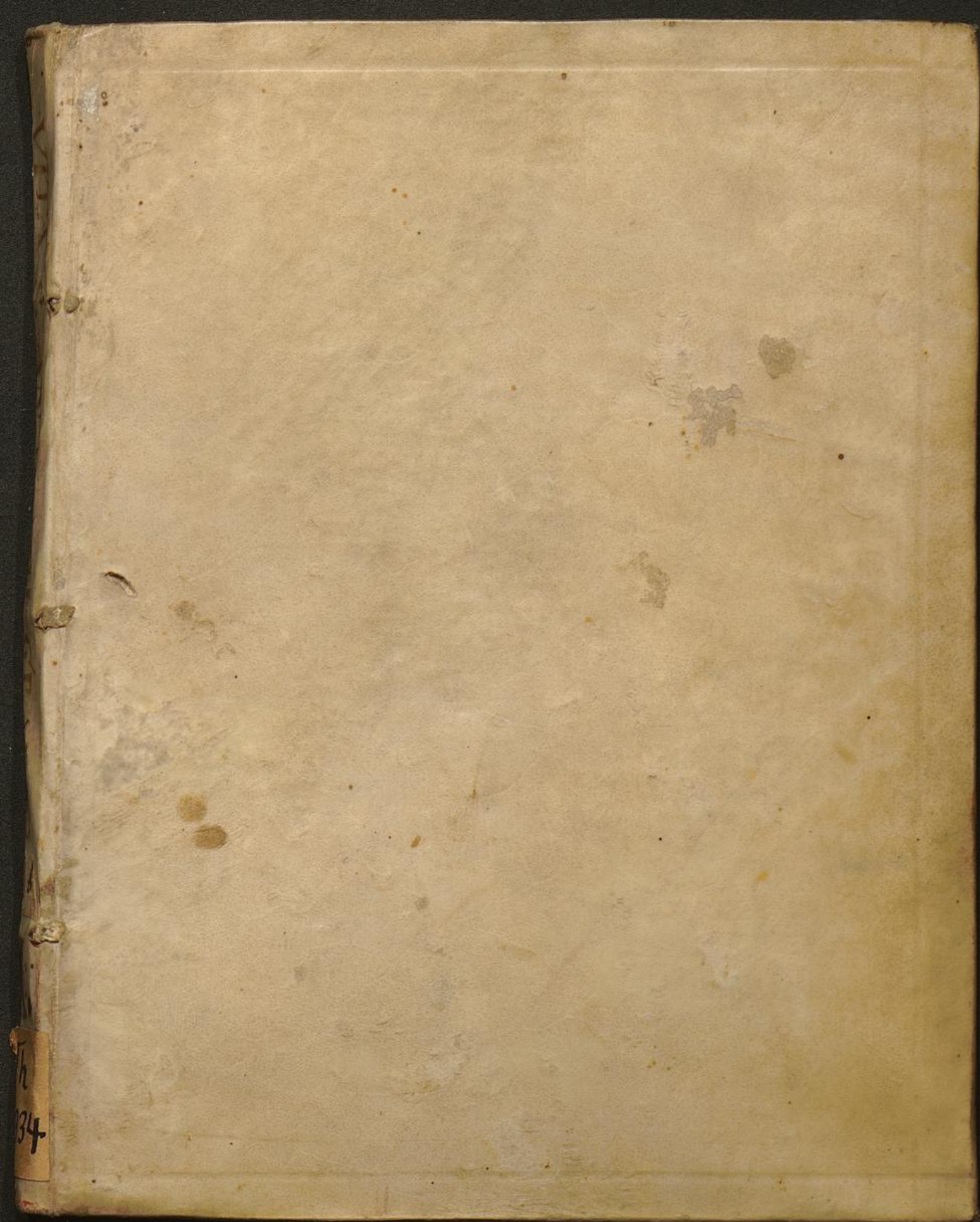
Universitätsbibliothek Paderborn

Vita S. Antonii Eremitae

Athanasius <Alexandrinus, Heiliger>

Avgvstae Vindellicorvm, 1611

urn:nbn:de:hbz:466:1-41477

34

Th 2534.

K111

38

12
13

Mayoni

VITA
S. ANTONII
EREMITAE

A
D. ATHANASIO GRAECE

SCRIPTA,

Lib. Coll. sat. Jesu Paderborn. d. 1611
E Codice Boico nunc primùm edita.

Cum

DAVIDIS HOESCHELII

*Augustani Interpretatione ac
Notis.*

AVGVSTAE VINDELICORVM
ad insigne pinus, imprimebat David Franck.

M. DCXI.

VITA
S. ANTONII

EREMITAE

D. ATHANASIO GRAECCO

SCRIPTA

et Colice Boice nuptiarum edis.

Qua

DAVIDIS HORSCHHELI

Augustani. Interpretatione et

Notis.

AVGUSTAN. KINDERLEHRER

et Augustani. Interpretatione et

M. DCXV

Τ Ω Ι Α Ι Δ Ε Σ Ι Μ Ω Τ Α Τ Ω Ι

καὶ Θεοφιλεσάτω κυρίω, Αντωνίω Βελσέρω,
τὰ θεῖα πολυμαθесаύτω ἀνδρὶ, Δαυίδ
ὁ Οἰαχέλιϑ εὖ πράξειν.

Νάχαρις ὁ σκύθης, κύριε σεβασμιώ-
τατε, ὡς ἀμὴν τῆς ἑλληνικῆς θαυμάσιας,
φήσας· Ἐμοὶ κείβλημα, χλαῖνα·
δᾶπνον, γάλα, τυρὸς· ὡς ἀμὴν τῆς ῥω-
μαίοις Μάνιος εὐδοκίμησεν ὁ Κέριος, διὰ τε τ᾽ οἰκῆ-
σεως τὸ λιτόν, καὶ διότι πρὸς ἐχάρα κατ᾽ ἡμέραν ἔ-
ψεν γογγυλίδας ἐυρέθη. θαύματα ἠξίωσαν καὶ
τὸ Ἡρακλείδην, πρὸς οὗτον ξένους εἰπόντων (οὗτον
βυλομένους ἀποκρίναι· οἱ, ἐπειδὴ πρὸς οὗτον εἰ-
δον αὐτὸν θερόμενον πρὸς τῶν ἵππων, ἔσησαν·) εἰσιέ-
ναι θαρρύντως, εἶναι γὰρ καὶ ταῦτα θεοῦ. ποῖα δὲ
ταῦτα, καὶ ὡς ἀπλήσια, ἢ κατ᾽ ἐσθώματα ἢ ἀποφθέ-
γματα; οὐχὶ φροῦδα πάντα, καὶ (ὡς φησὶ περὶ ὁ Κύ-
ριος) εἰκασιόμυθα, πρὸς τὰ τῶν χριστιανῶν ἀπὸ
αὐτὰ συγκρίνει; καθάπερ γὰρ ἀνδρὶας ἀκέφαλος,
ὅπως δήποτε τῆ κατασκευῆ διαφέρων, τέχνης ἐμμε-
λέτημα, ἐξευτελίζεται· ἔτω πᾶν ὁ, ποιῶν εἴτε φθέ-
γμα εἴτε ἔργον, ἡμίτελος νομίζεται καὶ ἀκατασκευά-

Clem. Alex.
Str. I.

Plut. vita
M. Catonis.

Aristot. 1. de
partib. ani-
mal. 4.

σον, μὴ δ' ἄρετῃ φιλοθέω διαπρέπον. Οἷων λόγων τε
σπαρδαίων, καὶ πρᾶξεων θεαρέσων, ὑποδείγματα
πάμπολλα ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς βίβλοις κατα-
γράφεται ἄλλων τε, καὶ Αντωνίου Ἐρημίτου, ἀδελφοῦ
τῷ ὄντι θεοφιλήτος· ἔστιν βίον ὁ μέγας Ἀθανάσιος,
ἡ θείας φιλοσοφίας ἀρχέτυπον, εἰς γενεὰς παρέ-
πεμψε. Τουτέστι τὴν ἀξιαφήγητον ἱστορίαν μεθερ-
μιλευσαί, καὶ ἐκδῆναί εἰς φῶς ἀποτολμήσας, ὀλί-
γων ὄσων, τῶν ὠφελῆσαι ἑστὶν φιλολόγους, πᾶσαι
μειωθέντων, σοί, εὐλαβέσατε κύριε, προσφωνεῖν
ἢ ἐκλόμην, διὰ τε τὸ ὁμώνυμον τῷ ἁγίῳ, καὶ τὸ ἔ-
ξῆν συγγενές. καὶ γὰρ καὶ σοὶ ἤρεσε

Δεσμὰ γάμοιο Φυγόντι, θεῶν καθ' ὅλον σ' ἱερῶσαι
οὐρανίῳ, κόσμου λυόμενον χθονίου.

Τῆς σῆς φιλοφροσύνης ἔσαι, τὸ μοὶ τολμηθέν, ἢ
παροραθέν, εὖ θέως. ἔρρωσο πρῖνα κεφαλή.
Ἐκ τῆς τῶν Βινδελικῶν Αὐγούσης, τῆς ἑ'. Ἐπὶ δέκα
Γαμηλιῶνος, ἔτει ἀπὸ τ' ἐνσάρχου οἰκονομίας ἀχία.
ὁ σωτήριόν σοι καὶ μακαριστὸν εὐχομαί.

DE

DE ANTONIO
 EREMITA, HERMIAS SOZO-
 menus, lib. i. cap. 13, Eccl. hist.

Παρ' ἄλλοις οὐκ ἔστιν εὐρεῖν ταύτην τῆς βίου τῆς Διαγωγῆς. ὅθεν
 συμβάλλω, ἐξ ἐκείνου παρ' αἰγυπτίοις ἀκμάσαι ταυτὶ τῷ
 φιλοσοφίαν. ἄλλοι δὲ φασὶν, αἰτίαν ταύτην ὡραχθῆναι οὖν κατὰ
 καιρὸν τῆς θρησκείας συμβάντας διωγμῶς. ἐπεὶ γὰρ φεύγοντες ἐν
 ὄρεσι καὶ ἐρημίαις καὶ νάπησι πρὸς Διατριβὰς ἐπιουῶτο, ἐθάδες τῆς βίου
 τῆς ἐγγύοντο.

Ἄλλ' εἴτε αἰγυπτίοι, εἴτε ἄλλοι τινὲς, ταύτης προὔθησαν ἐξ ἀρχῆς
 τῆς φιλοσοφίας. ἐκεῖνα γοῦν ὡρα πασι σωωμολόγηται, ὡς εἰς
 ἀκρον ἀκμῆς, καὶ πλειότητι ἤθησι, καὶ γυμνασίοις τοῖς πέπε-
 σιν, ἐξήσκησε ταυτὶ τῆς βίου τῷ Διαγωγῆς Ἀντώνι. ὁ μέγας
 μοναχός, ὃν τῶν καὶ Διαπέποντα ἐν ταῖς καὶ αἰγυπτιον ἐρήμοις,
 κατὰ κλέει τῆς ἀειδρὸς ἀρετῆς, φίλον ἐπιήσαστο κωνσταντῖν. ὁ
 βασιλεὺς, καὶ γραμμασιν ἐπίμα, καὶ ὡς ὡν ἐδεῖτο γραφεῖν προὔτρέ-
 πετο. Ἐγένετο δὲ οὗτος αἰγυπτιός, τῷ γυμνασίου τῶν ἐυπατριδῶν ἀπὸ
 Κομῆ. κώμη δὲ αὐτῆς ὁμοῦ ἠρακλείας τοῖς παρ' αἰγυπτίοις ἀρκασι.
 ἐπέμας ἢ καταλειφθεὶς ὄρφανός, οὖν μὲν πατρῶος ἀγροῦς ἐδωρή-
 σατο τοῖς κωμήταις. τῷ δὲ ἄλλῃ οὐσίαν Διαθείς, τὸ τίμημα τοῖς
 πενομόροις δίνεμε, ἀπουδαίου γὰρ εἶναι φιλοσόφου κατὰ εἶναι, μὴ
 μόνον ἑαυτὸν γυμνῶσαι χρημάτων. ἀλλὰ καὶ εἰς δέον ταῦτα ἀειλά-
 σαι. συγγρόμῳ δὲ τοῖς καὶ αὐτὸν σπασδαίοις, πρὸ πάντων ἐξήλω-
 σεν ἀρετῆς. δοκιμάσας δὲ, τὸ ἀγαθὸν βίον, ἠδυνῆσε αὐτῆς σωηθεία, καὶ
 χαλεπὸν ὄντα τὰ πρῶτα: τρώπης πεινοῶν πωτωνώτερας ἀσκήσεως,
 ὅσημέραι ἐπέδιδε τῆς ἐγκρατείας. καὶ ὡς αἰεὶ ἀρχόμῳ, ἀνεύου τῷ
 προθυμίας: πρὸς μὲν ταλαιπωρίας τῆς σώματος πρὸς ἠδονὰς καλὰ-
 ζων, θεοσώφῳ δὲ προαιρέσει τοῖς πάθεσι τῆς ψυχῆς ἀπταστόμῳ.

) (3 λῶ ἦ

κ λείπει ἴσ.
κ λάνω

ἡ δὲ αὐτὴ τροφή, μόνον αἶμα καὶ αἶλας ὕδωρ δὲ, ποτόν. καὶ δόξου
καρδός, δύεμιος ἤλιος. πολλάκις δὲ δύο καὶ πλείους ἡμέρας διέμεινε
ἄσιτος. ἡ γὰρ πνεύμα αἰεὶ μὲν, ὡς εἰπεῖν, ὀλοκλήρης νύκτας. Ἐὐχόμε-
νος δὲ ἡμέρας ἐφήπτετο. εἰ δὲ ἄρα καὶ ὕπνε ἐγεύσατο, ἵππὶ ῥίπτις ἀκα-
ριαῖον ἐκάθειδε τὰ πλάγῃ Ἐχαμῶ κείμηνος, αὐτὴν μόνην τὴν γῆν
* ἐπιείρω. ἐλάσπετ ἀλοϊφῶν, καὶ λατρῶν καὶ ὠδραπλησίων τὴν χρεῖσιν,
παρηγῆτο ὡς ὑγρότητι τὸ σῶτονον ἔσωματος εἰς τὸ χαῦνον μετα-
βάλλασαν. Φασὶ δὲ μήτε γυμνὸν αὐτὸν θεασάμενον ποτε. γράμματῶ
ἡ δὲ ἐπίστατο, οὐδὲ ἐθαύμαζεν. ἀλλὰ νοῦν ἀγαθόν, ὡς πρεσβύτηρον τὴν
γραμμάτων, καὶ αὐτὸν τέττων ἐυρετῶν, ἐπήνει. ἐγχετο δὲ πρῶτον τὰ
μάλισα, καὶ Φιλαίθρωπία τῶν καὶ ἐχέφρων, καὶ αἰδρεῖος * χαρίεις
τὴν τοῖς ἐντυγχάνεσι, καὶ ἄλυπτος οἷς διελέγετο, εἰ καὶ ἐρικυκῶς τὰς
διαλέξεις ἐπιῆεντο. σὺ φῶς γὰρ πως τῶ οἰκείῳ ἤθει, καὶ ἵππῆσιν πνί,
Φιλονεικίαν ἀυξοδῆλον κατέπαυε, καὶ πρὸς μέτρον μετέπειθε, καὶ τῶν
ὀμιλῶντων αὐτῶν τὸν ἴσον ἐκίρνα, καὶ οὐδὲν τρόπον ἐρύθμιζε. διὰ το-
σῶτων δὲ ἀρετῶν ἐμπαλεως θείας προγνώσεως γεροντός, ἐχὴν γαῖτο
δρετῶν προειδέναι τὸ μέλλον. καὶ διὰ τῶ μὴ πονεῖν εἰκὴ πρὶ τῶτο,
σπευδούλθεν. οὐτὶ τὸ ἀγνοῦντα τὰ ἐσόμενα, ἐυθύνας ὑφέξειν * ἔπει-
πὴν εἰδότα ὠδρα τῶ ζηλωτῶν ἔσεσθαι, ἴσο Φαινόμενος τὸ γὰρ ἀλη-
θῶς μακάριον ὑπάρχειν, ἐν τῶ σέβει τὸ θεὸν εἶναι, καὶ οὐδὲ νόμους
αὐτῶ φυλάττειν. εἰ δὲ καὶ πούτε (Φησὶ) μέλει τῶ καθαροῦ ἔτα πῶ
ψυχῶν. πούτε γὰρ διώσθαι διορατικῶν αὐτῶν ποιεῖν, καὶ τὸ ἐσόμενον
ἵππῆσιν, ἔπειθε τὸ μέλλον προαναφαίνοντος. δόξαι δὲ οὐτὶ αὐ-
τὸς ἠνείχετο. καὶ τὸ μέλλοντα καλῶς βιοῦν, ἐργάζεσθαι παρεκελεύετο.
Ἐκαθ' ἑαυτὸν ἀνακρίνειν, καὶ λόγον πιδεῖναι ὧν ἐπίησε νύκτωρ καὶ
καθ' ἡμέραν. εἰ δὲ πὴ μὴ δέον πέπραχεν, ἀναγράφεσθαι τῶτο. ἵνα ἔ-
λοιπῶ φειδῆται τῶν ἀμαρτημάτων, ἑαυτὸν αἰδοῦμενος, εἰ πολλὰ
ἔυροι γεγραμμένα. ἄπε δεδιώς, μὴ, φωραθείσης * αὐτῶ τὴν γραφῆς,
κατάδηλον ἄλλοις γένηται μοφθηρὸς ὢν. οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς
προσασίας τὸ ἀδικημάτων, εἰ καὶ πρὸ ἄλλου, ὑπερφυῶς σπασδαίο-
πτος ἐγχετο. καὶ τέττων ἕνεκα πολλάκις εἰς τὰς πόλεις ἐφοίτα. παρο-
δυσόμενος

κ ἴσ, αὐτῶ

δευράμμοι γὰρ αὐτῶν πολλοὶ, ἐβιάζοντο πρὸς βεῦν ὑπὲρ αὐτῶν πρὸς
 ὄντ' ἀρχοντας καὶ ὄντ' ἐν τέλει, πολλὰ γὰρ ἀέκαστος ἐπιμήσατο
 ἰδεῖν αὐτὸν, καὶ λαλοῦντ' αὐτὸν ἀκῶσαι, καὶ κελεύοντι πειθαρχῆσαι.
 ἐπεὶ καὶ τηλικῶτος ὢν, ἐσπούδαζεν ἀγνοεῖσθαι, καὶ ἐν ταῖς ἐρημίαις λα-
 θάειν. εἰ δὲ καὶ βιασθεῖς ποτε εἰς πόλιν ἦλθεν, ὀπικερῆται δευράμοις:
 διαθεῖς ὄρου χάριν παρεγένετο. αὐτίκα δὲ πῶς ἐρημον ἐπαύει.
 ὄντ' ἰδὼν γὰρ ἰχθύας ἔλεγε τὴν ὑγραν οὐσίαν τρέφειν, μοναχοῖς δὲ
 κόσμον φέρειν τὸν ἐρημον. ὀπίσθις τὸ ὄντ' ἰδὼν ξηρὰς ἀπιδράμους, τὰ
 ζῆν ἀπολιμπάνειν ὄντ' δὲ τὴν μοναχικὴν σεμνότητα ἀπολλύειν, τοῖς ἄ-
 σεσι προσπίπτωντας. πειθήνιον δὲ καὶ κεχαρισμένον τοῖς ὀρώσιν αὐτὸν
 παρέχων, ἐπεμελεῖτο μήτε φύσιν ὑπερορῶσαι ἔχειν, μήτε δοκῆν
 εἶναι τοῦτο.

Ἄλλὰ ταῦτα ἰδὼν μικρὰ ἄλλα τῷ Αντωνίου πολιτομαμάτων εἰπεῖν * ἴσ. ἴν' ὑποδ.
 προσήχθη * * ἐν ὑποδείγματι χρωμάτων τῶν εἰρημένων, ἀναλο-
 γισώμεθα τὴν ἀνδρὸς τὴν φιλοσοφίαν. πλείους δὲ εὐδοκιμώτατος
 μαθητὰς ἔσχεν. ὢν οἱ μὲν ἐν αἰγυπῷ καὶ λιβύῃ, οἱ δὲ ἐν παλαιστίνῃ καὶ
 συρία καὶ θρακίᾳ διέτριψαν. καὶ ἕκαστος ἔχθητον, ἢ ὁ διδάσκαλος,
 παρ' οἷς διέτριβε, δεξιῶν τε καὶ ἐπιλιτόσων, καὶ πολλοὺς ἐπαίδευσεν, καὶ
 εἰς τὴν ὁμοίαν ἀρετὴν καὶ φιλοσοφίαν ἤγαγεν: ὥστε ἔργον εἶναι κατὰ
 πόλεις καὶ χώρας * φειδόντα ὀπιμελῶς ζητῆν ὄντ' Αντωνίου ἐπαύρας, * φειδόντα
 ἢ ὄντ' τέτων διαδόχους. πῶς γὰρ καὶ ῥαδίᾳ γένοιτο τέτων ἢ εὐρεσις,
 εἰς ἐν τῷ βίῳ λαθάνειν ἐσπούδαζεν ὀπιμελέστερον, ἢ πολλοὶ τῶν νυνὶ
 αἰθρώπων ὑπὸ φιλοτομίας τυφώμμοι πομπόουσι ἐαυτοῦ καὶ
 καταδήλους ποιῶσιν. ἐγένοντό γε μὲν εὐδοκιμώτατοι, ὢν παρελή-
 φαντο Αντωνίου μαθητῶν, ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ παῦλ' ὁ ὀπι-
 κλιῶ ἀπολύς.

Idem lib. vi, cap. 33.

φασὶ τὸν Ἀώνην τὸν ἐκτὸς πάντων αἰθρώπων καὶ ἀκριβοῦς φι-
 λосоφίας ἀρχαῶς τῶν σύροις, ὡς ἄντε Αντωνίον παρ' αἰγυπτοῖς.

INDEX

INDEX AVTORVM QVI IN NOTIS
vel citantur vel emendantur.

<p style="text-align: center;">A.</p> <p>Aelianus. Aeschylus. Andreas Cæs. Aquila. Aristophanes. Aristoteles. Athanasius. Athenæus. Augustinus.</p> <p style="text-align: center;">B.</p> <p>Balsamo. Basilus Cæs. Basilus M. Biblia sacra.</p> <p style="text-align: center;">C.</p> <p>Cicero. Clemens Alex. Codex synodicus m. f. Biblioth. Aug. Concilium Ephes. Cyrillus Alex.</p> <p style="text-align: center;">D.</p> <p>Damasenus. David monachus. Diadochus, Photices Epiri episcop. Dio Chrysof. Dionys. Areopagita. Dorotheus Tyri episcopus.</p> <p style="text-align: center;">E.</p> <p>Epiphanius. Etymologus. Evagrius. Eusebius. Eustathius.</p>	<p style="text-align: center;">F.</p> <p>Fl. Iosephus.</p> <p style="text-align: center;">G.</p> <p>Galenus. Greg. Naz. Greg. Nyssen.</p> <p style="text-align: center;">H.</p> <p>Hermetis Iatroma- thematica. Hermias Sozomenus. Herodianus. Herodotus. Hesychius. Hieronymus. Hippocrates. Homerus. Horapollo.</p> <p style="text-align: center;">I.</p> <p>Ignatius martyr. Ioan. Chrysof. Iobi scholiastes. Isidorus Pelusiota. Iulius Pollux. Iustinus, martyr.</p> <p style="text-align: center;">L.</p> <p>Leontius Byzantinus. Lucianus.</p> <p style="text-align: center;">M.</p> <p>Macarius. Manuel Moschopulus. Maximus confessor. Maximus Tyrius.</p> <p style="text-align: center;">N.</p> <p>Nemesius. Nicetas.</p> <p style="text-align: center;">O.</p> <p>Oecumenius.</p>	<p>Olympiodorus. Origenes.</p> <p style="text-align: center;">P.</p> <p>Pachymeres Philo. Philostratus. Photius. Phrynichus. Pindarus. Plato. Plinius. Plurarchus. Polybius. Procopius Cæs. Procopius Gaz. Pythagoras.</p> <p style="text-align: center;">S.</p> <p>Sextus Emp. Silius. Simeon metaphr. Simplicius. Socrates, Eccles. scriptor. Sophronius. Stobæus. Strabo. Suidas. Synesius.</p> <p style="text-align: center;">T.</p> <p>Theodotio. Theodoretus. Theophilus Alex. Theophylactus.</p> <p style="text-align: center;">X.</p> <p>Xenophon.</p> <p style="text-align: center;">FINIS.</p>
---	--	---

INDEX

GREG. NAZ. ORATIONE IN LAUDEM
S. Athanasij.

ΠΑντα μὲν τοι τὰ σκείνου (τοῦ Ἀθανασίου) λέγειν τὸ ἐ θαυμαζέειν, μακρότερον αὐτὸ εἶη τυχόν, ἢ κατὰ τὴν παρούσαν ὁρμὴν τῆς λόγου. Ἐ ἱστορίας ἔργων, οὐκ εὐφημίας: ἀλλ' ἰδίᾳ παραδουῶν γραφῇ παιδείου, τε καὶ ἠδυσμα τοῖς εἰς ὑσπερον, ἐυχῆς ἔργων ἐμοί: ὡσπερ δὲ σκείνῳ Ἀντωνίου τοῦ θείου βίον συνέγραψε, τοῦ μαθητικῶ βίου νομοθεσίαν, ἐν πλάσματι διηγήσεως.

Atq; omnem quidem illius (Athanasij) vitam sermone prosequi, ac laudibus efferre, longius fortasse fuerit, quàm orationis institutum ferat; atq; historiae opus fuerit, non encomij: quam etiam, ut posteris documento atq; oblectationi futuram, proprio scripto mandare cum primis optarem; quemadmodum ipse D. Antonij vitam conscripsit, quum vitæ monasticæ leges sub narrationis specie promulgaret.

SOCRAT. ECCLES. HIST.
lib. i. cap. 21.

Ὅστις ἂν ἐπὶ τῶν αὐτῶν χρόνων ἐ ἰ μοναχὸς Ἀντώνιος ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Αἰγύπτου: ὃς φανερώς τοῖς θαύμοισιν αὐτεπάλαμιν, ἐφανερίσκειν τὸ αὐτὸς πᾶς τέχνας αὐτῶν καὶ τοὺς ἀθλοῦς, καὶ ὅπως πολλὰ ἐποίει τεράτια: ὡς οὐκ ἔστιν ἄλλο λέγειν ἡμᾶς. ἔφθασε γὰρ Ἀθανάσιος, ὁ ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος, μονοβιβλοῖς εἰς τὸν αὐτοῦ βίον ἐκδήμι.

Qualis vitæ & moribus Antonius monachus in solitudine Ægypti, eisdem fuerit temporibus, quomodo cum dæmonibus palam & apertè dimicavit, illorum astutias & callidas pugnas deprehenderit, multa prodigia & miracula ediderit: quoniam ab Athanasio Alexandriae episcopo, in libro separatim de eius vita conscripto iam pridem expositum est: eadem nos commemorare, planè videtur supervacaneum.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ

ἡμῶν Αντωνίου, συγγραφεὺς, καὶ δόξα λαίς πρὸς ὅσους ἐν τῇ
 ξένη μοναχοῦς, ὡς τῶν ἐν ἁγίοις πατέρος ἡμῶν Ἀ-
 θανασίας δεχισπισκῆπυ Ἀλεξανδρείας.

Γαθὺν ἀμιλλαν ἐρεσῆσαδε πρὸς ὅσους ἐν Αἰγύ-
 πῳ μοναχοῦς, ἤτοι παρσωθιῶται, ἢ καὶ ὑπερ-
 βαλέαζ τῶσδε πρεσβύμοι, τῇ κατ' ἀρετῶν
 ὑμῶν ἀσκήσει. καὶ γὰρ παρ' ὑμῖν λοιπὸν μοναστή-
 ρια, καὶ τὸ τῶν μοναχῶν χῆμα πολιτεύεται.
 πῶν μὲν οὐκ οὐδὲ πρὸς θεοῖς δικαίως αὐτὸς ἐπαγνέσει. καὶ εὐχο-
 μῶν ἡμῶν, ὁ θεὸς πλειώσειεν. ἐπειδὴ δὲ ἀπητήσασθε καὶ παρ' ἐ-
 μοῦ πρὸς τῆς πολιτείας τοῦ ἁγίου Αντωνίου, μαθεῖν θέλοντες ὅπως
 πῆρξατο τῆς ἀσκήσεως, καὶ τίς ἦν πρὸς αὐτοῦ, καὶ ὅποιον ἔχε τοῦ
 βίου τὸ τέλος, καὶ ἡ ἀληθὴς τὰ πρὸς αὐτὸ λεγόμενα ἔσιν; ἵνα καὶ
 πρὸς τὸν ἐκείνου ζῆλον ἐαυτοῦ ἀγάγητε: μετὰ πολλῆς περυσμί-
 ας ἐλεξάμην τὸ παρ' ὑμῶν ἴπταγμα. καί μοι γὰρ μέγα κέρδι-
 ὡφελείας ἐστὶ καὶ τὸ μόνον Αντωνίου μνημονεύειν. οἶδρα δὲ ὅτι καὶ
 ὑμεῖς ἀκούσασι, μετὰ τοῦ θαυμάσαι τὸν αἴθρωπον, θελήσασθε
 καὶ ζηλώσασθε τὸν ἐκείνου πρὸς θεοῖς. ἐστὶ γὰρ μοναχοῖς ἰκαίος χα-
 ρακτήρ πρὸς ἀσκησιν ὁ Αντωνίου βίος. οἷς μὲν οὐκ ἠκούσατε πρὸς
 αὐτὸ ὡς τῶν ἀπαγγελιάτων μὴ ἀπισήσασθε, ὀλίγα δὲ μᾶλλον
 ἀκηκοέναι παρ' αὐτῶν νομίζετε. πάντως γὰρ καὶ ἐκεῖνοι μόγις πᾶσι
 διηγήσαντο: ἐπεὶ καὶ γὰρ, περὶ παρ' ὑμῶν, ὅσα αὐτὸς διὰ
 τῆς ἴπτολης σημαῖω, ὀλίγα τῶν ἐκείνου μνημονεύσας ἴπτεῖλω.
 καὶ ὑμεῖς δὲ μὴ πῶσασθε ὅσους ἐκθέσειτε πλεόντας ἐρωτῶν. ἴσως
 γὰρ, ἐκάστου λέγοντος ὅπερ οἶδτε, μόγις ἐπαξίως ἢ πρὸς ἐκείνου
 γῆνη διήγησις. ἐβουλόμην μὲν οὐκ, δεξάμην ὑμῶν πῶν
 ἴπτολῶν, μετὰ πέμψασθαι τινὰς τῶν μοναχῶν, τῶν μάλιστα πυκ-
 νόπρον εἰωθότων πρὸς αὐτὸν ὡς γίνεσθαι: ὡς αὐτὸς πλεόν μαθῶν
 πληρῶν

ATIV 2

VITA S. PATRIS NOSTRI ANTONII,
conscripta & missa ad monachos peregrinos
à D. patre Athanasio, Alexandriae
archiepiscopo.

Praclarum certamen cum Monachis in Aegypto suscepistis, dum ijs virtutum exercitatione aut equari, aut etiam antecellere, constituistis. Nam & apud vos jam sunt monasteria, & monachorum ritus seruatur. Hoc igitur propositum jure quis laudauerit; vobisq; precantibus, Deus perficiet. Caterum quia expetistis, & à me cognoscere voluistis, rationem vita S. Antonij; quod Ascetica primordium is ceperit, quis fuerit antea, quisq; vite ejus exitus? verà ne sint quae de illo dicantur? ut ipsius zelum sectari possitis: mandatum vestrum cupidissimè accepi. Nam & mihi magno est lucro atq; emolumento, vel solùm Antonij meminisse. Scio autem vos quoq; ubi audieritis, hominis admiratione, institutum illius amulaturos esse. Vita enim Antonij character est, Monachis ad Asceticam abunde positus. Iis igitur quae de ipso alios nunciare audistis, fidem ne derogetis; quin pauca potius ex his vos audisse, existimetis: omnino enim etiam illi vix tam multa narrarunt. Siquidem & ego, quaecunq; cohortatione vestra per epistolam significaro, partem duntaxat exiguam eorum quae egit commemoratam scripsero. Verùm vos quoq; pergite hinc [istuc] nauigaturos interrogare: fortassis namq; ut quilibet dicat quod norit, vix pro dignitate ac merito ipsius narratio fiet. Literis itaq; vestris mihi redditis, monachos quosdam accersere visum est, qui maximè omnium frequenter illi adesse consueuerunt: ut, pluribus cognitis, plenius de ijs per

A 2 epistolam

VITA

3

epistolam vos certiores facerem. Et quoniam nauigandi tempus me veluti conclusit, ac tabellarius festinauit: ideo qua & ipse noui (sape etenim illum vidi) qua& ex eo cognoscere potui, qui interuallum haud modicum illi seruijt, lauantiq; manus aquam affudit, Pietati vestrae studui, ratione veritatis ubique habita, scribere; ne, qui plura audisset, diffideret; neq; rursus, qui minus iusto cognouisset, virum despiceret.

Genes. 25.
27.

Matth. 19.
27.
Act. 4, 35.
Colof. 1, 5.

ANTONIVS genere fuit Aegyptius, à nobilibus ijsq; diuitibus parentibus oriundus. quodq; parentes essent Christiani, Christianorum more & is educabatur. ac puer adhuc apud parētes nutriebatur, praeter quos et domū aliud nōrat nihil. postea verò quā creuit, atq; etate processit: literis erudiri noluit, puerorum auersatus commercium: sed omne ipsius desiderium fuit, secundum illud quod de Iacobo est scriptum, simplicem habitare domi sua. Verū enim uerò cum parentibus in templum ductus, neq; ut puer erat socors; neq; etate progressus, negligens: sed & parentibus subditus, & lectioni attentus in suum illam usum conuertebat. Neq; rursus, ut puer mediocriter diues, parentibus erat molestus nomine varij & sumptuosi cibi, neq; voluptates huius sectabatur: sed inuentis contentus, praeterea nihil requirebat. A parentum obitu, solus cum sorore admodū parua reliquus, quum annos esset natus prope jam XVIII, aut XX: ipse tam domus quā sororis curam gessit. Nondum autem exactis mensibus VI. ab illorum morte; templum pro more ingressus, quum, mente collectā, inter ambulandum apud se se cogitaret, quomodo & Apostoli, omnibus relictis, Seruatorem secuti fuissent; & illi in Actis pretia eorum qua vendiderant tulissent, atq; ante Apostolorum pedes posuissent, ut inter egenos distribueretur; qua item quantaq; illis

πληρέστερον ὑμῖν ὀπισθεύω. ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ κἀμὸς τῶν πτω-
 ἱμῶν σπυέκλειεν, καὶ ὁ γραμματικὸς φόρος ἑσώδιστε : διὰ τῶν ἄπερ
 αὐτὸς περὶ γινώσκω (πλάκεις γὰρ αὐτὸν ἐώρακα) καὶ ἀμαθεῖν ἠδυνή-
 θην ὡς τὸ ἀπολεθῆσαι τοῦ αὐτῷ χρόνον ὅσον ὀλίγον, καὶ ὀπισθεύω-
 πος ὕδωρ κατὰ χεῖρας αὐτῶν, γραψαί τῇ εὐλαβείᾳ ὑμῶν ἑσώδισσα·
 παύσαι τὴν ἀληθείας φρονίσσας, ἵνα μήτε πλεονέχῃς ἀκρίσας ἀπιστή-
 ση, μήτε πάλιν ἐλατῆον ἔδεοντ' ἀμαθῶν, κατὰ φρονήσῃ ἔαιδρός.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ γένος μὲν Ἰαγύπτιος, εὐγενῶν δὲ γονέων καὶ πε-
 ρισίαν αὐτῆρ κερκτημῶν, καὶ χριστιανῶν ὄντων αὐτῷ, χριστι-
 ανικῶς αἰήσατο ἑ αὐτὸς, καὶ πατρῷον μὲν ὄν, ἐτρέφετο παρὰ τοῖς γο-
 νεῦσι, πλεονέχῃ καὶ ἑ οἴκῃ, μηδὲν ἕτερον γινώσκων. ἐπειδὴ δὲ αὐξή-
 σασ ἐγένετο παῖς, καὶ προσέειπε τῇ ἡλικίᾳ, γραμματικὰ μὲν μαθεῖν ἐκ
 Ἰωάκωβ, βασιλέως ὅτις εἶναι καὶ τῆς πρὸς τὴν παῖδας σωτηρίας
 τῷ δὲ ὀπισθεύω πᾶσιν εἶχε, καὶ τὸ γραμματικὸν περὶ τῶν ἰακῶβ, ὡς
 ἀπλάστος οἰκεῖν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῶν. σωτήρα μὲν οὖν μετὰ τῶν γονέων
 ἐν τῷ κυριακῷ, καὶ οὐτε ὡς παῖς ἐρραθύμει, αὐτε ὡς τῇ ἡλικίᾳ προσκό-
 πτων κατεφρόνει : ἀλλὰ καὶ τοῖς γονεῦσιν ὑπετάσσεται, καὶ τοῖς αἰαγνώ-
 σμασι προσέχων, τῷ ἐξ αὐτῶν ὠφέλειαν ἐν ἑαυτῷ διετήρει, οὐτε
 δὲ πάλιν ὡς παῖς ἐν μετρίᾳ πειρασίᾳ τοῦ χαίρων ἰωάκωβ τοῖς γονεῦ-
 σι, πικίλης καὶ πολυτελοῦς ἕνεκα τρυφῆς, οὐτε πᾶς ἐκ ταύτης ἠδου-
 νὰς ἐζητεῖ : μόνους δὲ οἷς ἠεροκοκον ἠρεῖται, καὶ πλεονέχῃ οὐδὲν ἐζητεῖ. με-
 τὰ δὲ τὸν θάνατον τῶν γονέων, αὐτὸς μόνος ἀπελείφθη μετὰ μιᾶς
 βραχυτάτης ἀδελφῆς· καὶ ἰωάκωβ ἐγγυὲς δέκα ἑ ὀκτώ, ἢ καὶ οἴκοι,
 γεροντῶς, αὐτὸς τε τῆς οἰκίας καὶ τῆς ἀδελφῆς ἐφρόνιζεν. ἔπειτα δὲ μῆνες
 ἐξ παρήλθον ἑ θανάτου τῶν γονέων αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸ εἰωθὸς παρερχό-
 μιν εἰς τὸ κυριακόν, καὶ σωμάτων αὐτῶν τὸ δάκρυον, ἐλογίζετο πει-
 πατῶν, πῶς οἱ μὲν ἀποστολοὶ πάντα καταλιπόντες ἠκολούθησαν τῷ
 σωτήρι· οἱ δὲ ἐν παῖς πρᾶξι πωλῶντες τὰ ἑαυτῶν, ἔφερον καὶ ἐτίθεν
 παρὰ τὰς πόδας τῶν ἀποστόλων, εἰς διάδοσιν τῆς χρείαν ἐχούτων· τίς τε καὶ

πίση τρυφίς ἐλπίς ἐν ἔρανοῖς δότικειται : ταῦτα δὲ ἐν θυμὸν μέμμενος, εἰς-
 ἤλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἐπαύθη τότε τὸ διαγγέλιον αἰαγνιώ-
 σπεαθ, καὶ ἤκουσε ἔκ κυρίου λέγοντος τῷ πλουσίῳ, εἰ θέλεις τέλει
 εἶναι, ὑπάγε, πώλησον πάντα τὰ ὑποκείμενά σοι, καὶ δός πτωχοῖς : καὶ
 δεῦρο ἀκολουθε μοι, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ὁ δὲ Ἀντώνιος
 ὡς περ θεόθεν ἐλαλήθη τῷ τῶν ἁγίων μνημῆνι, καὶ ὡς δι' αὐτὸν γινόμε-
 νε ἔκ αἰαγνίσματ' ἔξεληθὼν εὐθὺς ἐκ τῆς κυριακῆς, τὰς μὲν κτή-
 σεας, αἷς εἶχεν ἐκ περιόντων, (ἀρξαι ἢ ἴσων τριακάσιαι εὐφόροι καὶ
 πάνυ καλαί) ταύτας ἐχαρίσατο τοῖς δότο τῆς κώμης, ἵνα εἰς μηδ' ὀ-
 ποιῶν ὀχλήσωσιν αὐτὰ τε καὶ τῆ ἀδελφῆ. τὰ δὲ ἄλλα, ὅσα ἰδὼν αὐτὸς
 κινητὰ, πάντα πώλησας, καὶ συναγαγὼν ἱκανὸν δρεγύριον, δίδωκε
 τοῖς πτωχοῖς. τηρήσας δὲ ὀλίγα, διὰ τὴν ἀδελφὴν ὡς πάλιν εἰς-
 ελθὼν εἰς τὸ κυριακόν, ἤκουσεν ἐν τῷ διαγγελίῳ ἔκ κυρίου λέγοντος,
 μὴ μερμυνήσητε περὶ τὸ αὐριον : σὺ γὰρ αἰαγνόμενος ἐπὶ μὲν εἰς, ἐξε-
 λθὼν δὲ δίδωκε καὶ κείνα τοῖς μετρίοις. τὴν δὲ ἀδελφὴν ὡς ἀφ' ἑαυτῆς
 γνωρίμοις καὶ πτωχῆς παρθένους, δὲς τε αὐτῇ εἰς παρθενίαν αἰαγνέ-
 φεαθ : αὐτὴς περὶ τὴ οἰκίας ἐχέλαζε λοιπὸν τῆ ἀσκήσει, περὶ ἑαυτῆς
 ἑαυτῷ καὶ καρτερικῶς ἑαυτὸν ἄγων. ἔπω γὰρ ἰδὼν ἔταος ἐν αἰγύπτῳ
 συνεκῆ μοναστήρια, ἐδ' ὅλως ἤδει μοναχὸς τὴν μακρὰν ἔρημον : ἐ-
 καστος δὲ τῶν βελοιδμῶν ἑαυτῷ περὶ ἑαυτῆς, ἐ μακρὰν τ' ἰδίαν κώμης
 κατὰ μόναν ἠσκέετο. ἰδὼν τοίνυν ἐν τῇ πωλησίῳ κώμῃ τότε γέρον, ἐκ
 νεότητ' ἠμογήρη βίον ἀσκήσας : τῆτον ἰδὼν Ἀντώνι', ἐζήλωσεν ἐπὶ
 καλῶ. καὶ πρῶτον μὲν ἤρξατο ἑαυτὸς μὲν ἐν τοῖς περὶ τῆς κώμης
 τόποις : καὶ εἰς εἰς πούρινά σπυδαῖον ἤκουεν, περὶ ἐρχόμεν' ἐζήτη τῆ-
 τον, ὡς εἰ σφὴ μέλισσα : καὶ οὐ πρότερον εἰς τὸν ἴδιον τόπον αἰέκαμ-
 πην, εἰ μὴ τῆτον ἐωρακεῖ, καὶ ὡς περὶ ἐφόδιόν τι τῆς εἰς δρεπὴν ὁδοῦ παρ
 αὐτῆ λαβῶν, ἐπανηει. ἐκεί τοίνυν τὰς δεχὰς διατρέψων, τὴν δι-
 αίνοισαν ἐσαθμιζεν, ὅπως πρὸς μὲν τὰ τῶν γονέων μὴ ὀπισθρέφεται, μη-
 δε τῶν συγγενῶν μνημονόη : ὅλον δὲ τὸν πόνον ἑ πασῶν τὴν σπυδαῖον
 ἔχθη

illis spes in cælis reposita esset: hac secū ipse reputans, in Ecclesiā
 intrauit. Accidit tū, ut Euangeliū legeretur, audiretq; Domi-
 num diuiti [cuidam] dixisse, Si vis perfectus esse, vade, vende Matth. 19,
21.
 omnia quæ habes, & da pauperibus, & veni se quere me, & ha-
 bebis thesaurū in cælo. Antonius ergo, velut diuinitus animo
 ad sanctorum memoriam reuocato, & quasi propter se lecta illa
 fuissent; illic egressus è tēplo, possessiones à maioribus relictas
 (erant autem *campi CCC. fertiles & per quā illi amœni) vi-
 canis dilargitus est, ne uel sibi uel sorori quicquā molestia adfer-
 rent. Mobilibus autē, quæ ipsis erant, venditis omnibus, pecu-
 niā inde collectā satis multā pauperibus dedit. Afferuatis verò
 paucis propter sororē, [quæ & sexu & etate videbatur infirmi-
 or;] posteaquā in templū reuersus audijt, Dominū in Euangelio Matth. 6, 34.
 dicere; Nolite solliciti esse in crastinū: morā haud tolerauit; sed
 egressus, illa quoq; tenuioribus distribuit. Sororem notis fideq;
 pradiis virginibus, quarū in Parthenone educaretur atq; ale-
 retur, cōmendauit: ipse deinceps extra ades vitæ ascetica dedi-
 dit se se, attendendo sibi, continētēq; viuendo. Nondum enim tū
 crebra erāt in Aegypto monasteria, neq; ullā ex parte norat mo-
 nachus eremū auiā: sed unusquisq; eorū, qui sibi ipse attendere
 volebat, nō procul à suo pago solus exercebatur. Erat igitur tū in
 vicino * pago senex, qui ab adolescētia sua vitā solitariā egerat. * agelle
Evagr.
 Eū ut vidit Antonius, pulchrè amulatus est. Ac primūm capit
 ipse quoq; in locis à villa remotioribus manere, ubi si quē audijt
 virtute pradiū; eū quæsitū prodijt tanquā prudens apicula: neq;
 prius in suū reuersus est locū, quā eundē vidisset, acceptoq; ab
 illo ad virtutis iter viatico [tanquā mellis munere] discessisset.
 Illic itaq; initiō cōmoratus, animū & mentē suā examusim ita
 cōformauit, ut neq; ad paternam rediret, neq; affinium memoriā
 repeteret: sed omne desiderium ac studium omne, esset conten-

tionis Ascetica. Caterum, operabatur manibus, quod audisset; Si quis non vult operari, nec manducet; unde partim ipse visitabat, partem in egenos erogabat. Frequenter orabat, quod didicisset: Secretò esse orandum sine intermissione. Lecti-
 2. Theff. 3, 10. set; Matth. 6, 6.
 1. Theff. 5, 17.
 1. Tim. 4, 13.
 * memoria
 Evagr.
 * jucundita-
 tem Evagr.
 * Deo dile-
 ctum
 * patrem
 Evagr.
 * nobilita-
 tem Evagr.

oni etenim sic attendebat, ut nihil eorum quæ scripta essent ipsi excideret, sed omnia retineret, eiq; de cætero * mens librorum loco esset. Vita sic instituta, Antonius ab omnibus diligebatur; ijs, quos adibat virtute præditos, verè subditus. Ac cognita, in qua unusquisq; studij exercitatione excelleret: hujus * morum elegantiam, illius precandi assiduitatē contemplabatur; unius lenitatem, alterius humanitatem considerabat; hujus vigiliæ, illius literarum amorem attentè observabat; in hoc tolerantia, in illo jejunia & humi cubationes admirabatur; hujus mansuetudinem, illius longanimitatem notabat; omnium deniq; simul pietatem in Christum, & mutuam inter sese amorem quasi in animo signabat; itaq; consummatus in sui asceterij locū redijt, & quæ à singulis cunq; sibi ipse colligebat, ea dehinc vitâ exprimere omnia studuit. Nullum ipsi cum equalibus fuit contentio-
 nis studium, præter hoc solum, ne in virtutum cultu secundus ab illis esse duceretur; idq; non cum cujusquã offensa, sed potius oblectatione. Omnes itaq; illius vicinia, quorum is consuetudine utebatur, pulchri atq; honesti amantes, eum his præditū moribus * Dei amicum appellabant, & alij veluti filium, alij veluti * fratrem salutabant. At honesti osor atq; invidus Diabolus hoc in adolescente propositum haud tulit; sed quacunq; secū meditatæ, ea aduersus ipsum usurpare conatus est. Ac primùm ab ascetica ipsum vita quæ abduceret tentavit, redigēdo in memoriam possessiones, sororis curam, generis * cognationem, pecunie amorem, gloriæ cupiditatem, varias diuitiarum voluptates,

ἔχῃ πρὸς τὸν τόνον τῆς ἀσκήσεως. εἰργάζεται γὰρ τὰς χερσὶν ἀκί-
 σασ, ὁ δὲ δρόμος μὴ ἐσθίεται· καὶ τὸ μὲν εἰς ἑαυτὸν, τὸ δὲ εἰς ὄψον δε-
 ομῶν ἀνῆλθει· πρὸς ἡμέραν ἢ συνεχῶς, μαθὼν ὅτι δεῖ κατ' ἰδίαν
 πρὸς εὐχέαν ἀδιαλείπτως· καὶ γὰρ πρὸς εὐχὴν οὕτω τῇ αἰαγιώσει,
 ὡς μηδὲν ἔργον ἀμύμων ἀπ' αὐτῶν πίπτειν χαμῶν. πάντα δὲ κατέ-
 χων, καὶ λοιπὸν αὐτῶν τὴν γνώμην αὐτῶν βιβλίων γίνεσθαι. οὕτω μὲν ἐν
 ἑαυτὸν ἄγων, ἡραπῆτο πρὸς πάντων ὁ Ἀντώνιος· αὐτὸς ἢ τοῖς παρ-
 ούσι, πρὸς οὓς ἀπῆρχετο, γρησίως ὑπεπίσσετο. καὶ καθ' ἑαυτὸν
 ἐκάστου τὸ πλεονέκτημα τῆς ἀπουδῆς καὶ τῆς ἀσκήσεως κατημάτα-
 νε· καὶ τοῦ μὲν τὸ χαρίεν, τοῦ δὲ τὸ πρὸς τὰς εὐχὰς σῴτονον ἐθεώ-
 ρει· καὶ ἄλλου μὲν τὸ ἀόρητον, ἄλλου δὲ τὸ φιλαίθρων κατε-
 νόει· καὶ τῶ μὲν ἀργυριωῶπι, τῶ δὲ φιλολογωῶπι πρὸς εὐχὴν· καὶ
 τὸν μὲν ἐν καρπείᾳ, τὸν δὲ ἐν νηθείᾳ καὶ χαμῶνιαις ἐθώμαζε·
 καὶ τοῦ μὲν τὴν πρᾶοτητα, τοῦ δὲ τὴν μακροθυμίαν παρετη-
 ρῆτο· παύτων δὲ ὁμοῦ τὴν εἰς τὸν χριστὸν ἀγάπην, καὶ τὴν πρὸς
 ἀλλήλους ἀγάπην ἐσημειοῦτο· καὶ οὕτω πεπληρωμῆς, ὑπέ-
 σπεφεν εἰς τὸν ἴδιον τοῦ ἀσκητηρίου τόπον· λοιπὸν αὐτὸς τὰ παρ' ἐ-
 κάστου σιωπῶν εἰς ἑαυτὸν, καὶ σπουδάζων ἐν ἑαυτῷ τὰ παύτων
 δεικνύων· καὶ γὰρ πρὸς ὄψον καθ' ἡλικίαν ἴσους οὐκ ἔω φίλο-
 νεκ· ἢ μόνον ἵνα μὴ δόξῃ οὐκ εἰνὼν ἐν τοῖς βελτίστοις φαίνε-
 ται· καὶ τοῦτο ἐπράττειν, ὥστε μηδένα λυπεῖν, ἀλλὰ καί κείνους
 ἐπ' αὐτῶν χαίρειν. πάντες μὲν οὖν οἱ ἀπὸ τῆς κώμης φιλόκαλοι,
 πρὸς οὓς εἶχε τὴν σιωπῆσαν, οὕτως αὐτὸν ὁρῶντες, ἐκάλουον θε-
 σφιλή· καὶ οἱ μὲν ὡς υἱόν, οἱ δὲ ὡς ἀδελφὸν ἠσπάζοντο. ὁ δὲ μι-
 σόκαλος καὶ φθονηρὸς ἀβόλος οὐκ ἔω γενεὴν ὁρῶν ἐν νεωπέ-
 ρῳ ποιαύτῳ προσεσπιν· ἀλλ' οἷα μεμελέτηκε πιεῖν, ἐπεχείρει καὶ
 κατὰ τοῦτου πρᾶττειν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπίσχεζεν αὐτὸν ἀπὸ
 τῆς ἀσκήσεως καταραγεῖν, ὑποβάλλων μνήμην τῶν κτημάτων,
 τῆς ἀδελφῆς τὴν κηδεμονίαν, τοῦ γήρους τὴν οἰκειότητα,
 φιλαργυρίαν, φιλοδοξίαν, τρυφῆς τὴν πικίλιν ἠδονὴν,

καί τις

καί τὰς ἄλλας * αἰνέσεις τοῦ βίου, καὶ τέλ^ε τὸ τραχὺ τῆς ἀρε-
 τῆς, καὶ ὡς πολὺς αὐτῆς ἐστὶν ὁ πόν^{ος}. τούτε σάματ^{ος} τὴν ἀδ^{ελ}φ^{ει}-
 νειαν ὑπετίθετο, καὶ τοῦ χρόνου τὸ μῆκ^{ος} καὶ ὅλως πολὺ ἤγει-
 ρεν αὐτῷ κενιορτὸν λογισμῶν ἐν τῇ Διανοίᾳ, θέλων αὐτὸν ἀποχοι-
 νίσαι τῆς ὀρθῆς προσωπείας. ὡς δὲ εἶδεν ἑαυτὸν ὁ ἐχθρὸς ἀδ^{ελ}φ^{ει}-
 νοῦντα πρὸς τὴν τοῦ Αντωνίου πρόθεσιν, καὶ μᾶλλον κατὰ παλαιού-
 μνον ὑπὸ τῆς ἐκείνου σερρότη^{τος}, καὶ αἰατρεπόμενον τῇ πολλῇ πί-
 στι, καὶ πίπτοντα τῆς συνεχέσιν Αντωνίου προσωπείας: τότε δὴ τοῖς
 ἐπ' ὀμφαλοῦ γαστρὸς ὄσπλοις ἑαυτοῦ θαρρῶν, καὶ καυχώμε^{νος} ἐπὶ
 ταῦτοις (ταῦτα γὰρ ἐστὶν αὐτῷ τὰ πρῶτα κατὰ τῶν νεωτέρων ἐνεδρα^ν)
 προσέρχεται κατὰ τοῦ νεωτέρου * νικτὸς μὲν αὐτὸν θορυβῶν, μετ'
 ἡμέραν ἢ οὕτως ἐνοχλῶν, ὡς καὶ ὄσπ' ὄρωντας αἰδέσθαι τὴν φρομέ-
 νην ἀμφοτέρων πάλιν, ὁ μὲν γὰρ ὑπέβαλλε λογισμοὺς ῥυπα-
 ρῆς, ὁ δὲ τῆς εὐχαῖς αἰετρεπε τούτους: καὶ ὁ μὲν ἐταρτάλιζεν, ὁ δὲ ὡς
 ἐρυθραῖαν δοκῶν, τῇ πίστι καὶ τῆς εὐχαῖς καὶ νησείας ἐτείχιζε τὸ σῶ-
 μα * καὶ ὁ μὲν Διάβολος ὑπέμεινεν ὁ ἄθλι^{ος}, καὶ ὡς γυνὴ σχημα-
 τίζετο νυκτὸς, καὶ παύει τρέπον * μιμείσθαι, μόνον ἵνα τὸν Αντωνίου
 ἀπατήσῃ: ὁ δὲ τὸν χροῖον ἐθυμώμε^{νος}, καὶ τὴν δι' αὐτὸν εὐφροσύνην
 καὶ τὸ νερὸν τῆς ψυχῆς λογιζόμενος, ἀπιστένουν τὴν αἴθερα τῆς
 ἐκείνου πλάτης, πάλιν ὁ μὲν ἐχθρὸς ὑπέβαλλε τὸ λείον τῆς ἡδ^{ου}-
 νῆς: ὁ δὲ ὀργιζόμενος καὶ λυπούμενος εἰσικῶς, τὴν ἀπειλίαν τοῦ πυρὸς,
 καὶ τὴν σκώληκος τὸν πόνον ἐθυμώμε^{νος}, καὶ ἀπὸ τῆς ταῦτα, διέβαινε
 τρυτῶν ἀβλαβῆς. ἰὼ δὲ ταῦτα πάντα πρὸς αἰχμῶν γινόμενα τοῦ
 ἐχθροῦ. ὁ γὰρ νομίσας ὅμοιος γίνεσθαι θεῷ, ὑπὸ νεαίσκου νῦν ἐπαί-
 ζετο: καὶ ὁ σαρκὸς καὶ αἵματος κατεκαυχώμενος, ὑπὸ αἰθρώπ^{ου} σείρ-
 κα φορέσας αἰετρεπετο. σωήρει γὰρ ἰ κύριος αὐτῷ, ὁ σείρεται δὲ ἡ-
 μάς φορέσας, καὶ τῷ σώματι δούς τὴν κατὰ τοῦ Διαβόλου νίκην: ὡς
 εἶπεν ὄντως ἀγωνιζομένων ἕκαστον λέγειν, οὐκ ἐγὼ δὲ, ἀλλ' ἡ χάρις
 τοῦ θεοῦ ἢ τοῦ ἐμοῦ, τέλος γούν, ὡς ὅσα ἡδυνήθη τὸν Αντωνίου οὐδὲ ἐν
 τῷ κατὰ βαλεῖν ὁ δράκων, ἀλλὰ καὶ ἐβλεπεν ἑαυτὸν ἐξωθεόμενον ἀπὸ
 τῆς

ἐμμεῖται

pretes, alia vita [laboriosa] laxamenta; postremò virtutis duriciem, & summum ejus laborem; corporis item infirmitatem subjiciendo, & temporis diurnitatem: summa, tetrè inuoluit cogitationes animi tenebris, ut à recto ipsum instituto auocaret. Verùm ubi se infirmiore vidit, quàm qui consilium Antonij labefactaret; quin prosterni constantiâ, euerti solida fide, ac assiduè illius precibus cadere: tunc suis in umbilico ventris fretus armis, ipsq; exultans; (hæ enim sunt primæ ipsius aduersus adolescentiam insidiæ;) in iuuenem impetum fecit: noctu perturbando, interdium sic vexando, ut etiam ab obuijs luctatio inter utrumq; animaduertetur. Ille enim sordidas suggestit cogitationes, quas hic precibus auertit: ille [carnem] titillauit; hic, quippe visus erubescere, fide, precibus, jejunijs corpus munivit; ille, miser diabolus, sustinuit; ac noctu mulieris formam representando, illam per omnia est imitatus, tantùm ut Antonium deciperet; hic, Christo considerato, & nobilitate propter ipsum, atq; animi intelligentiâ reputata, carbonem ejus impostura extinxit. Rursus molliciem ille voluptatus suggestit: hic irato & contristato similis de gehenna minis et vermibus illius morsu cogitauit; quibus illi oppositis, illæsus euasit. Quæ omnia cum hostis dedecore fiebant. Ratus enim se Deo similem, ab adolescente nunc deluditur; & aduersus carnem ac sanguinem gloriatus, ab homine carnem induto prosternitur. Cooperabatur enim huic Dominus, qui nostra causa carnem gestauit, & victoriam corpori contra diabolum dedit; ut unusquisq; verè certans dicat [cum apostolo] Non ego autem, sed gratia Dei mecum. Deniq; cum draco iste nec sic quidem Antonium posset deicere, sed ex hujus corde vide-

Iob. 40. 11.

1. Cor. 15. 57.

Ibid. v. 10.

- II.
- Marc. 9, 18. *ret se extrusum: stridens (ut scriptum est) dentes, & tanquā ex se raptus; qualis est mente, talis postea visione, ater ipsi puer apparuit: & veluti succumbens, non jam rationibus adoritur ipsum, ejectus quippe dolosus ille; sed humana dehinc utens voce, inquit; Multos equidem decepi, & plurimos prostravi: nunc verò, ut in complures, ita etiam in te atq; labores tuos factò impetu debilitatus sum. Ibi Antonio sciscitante, Quis tu es, qui talia mecum loqueris? Illicò, edita voce miserabili, Ego, (inquit) carnis titillationibus aduersus iuvenes utor, & spiritus fornicationis vocor. Quot temperanter vivere volentes seduxi? quot simulatè [ab honesto proposito] auocavi titillans? Ego sum propter quem etiam Propheta lapsos accusat, cum inquit; Spiritus fornicationum decepit eos: ego enim illos supplantavi. Ego tam saepe turbavi te, ac toties sum repulsus abs te. Tum Antonius Domino gratias egit; atq; animosior contra hostem redditus, ei inquit: Tanto igitur magis es contemnendus; nam & niger es mente, & ut puer infirmus; neq; ulla mihi iam de te cura. Dominus enim mihi adiutor, & ego despiciam inimicos meos. Quibus ater iste auditus, statim fugit, verbis territus, ac propiùs adire hominem reformidauit. Hoc primum fuit Antonij premium certaminis cum diabolo: quin potius Seruatoris etiam hoc [in] ipso praclarè factum; qui damnauit peccatum in carne, ut justificatio Legis impleretur in nobis, qui non secundum carnem ambulamus, sed secundum Spiritum. Caterùm, neq; Antonius, quasi prostrato demone, securus fuit, nulla sui ratione habita: neq; hostis tanquam victus insidiari desit. Circumibat enim denuò, tanquam leo rugiens, & causam aduersus ipsum aliquam querebat. At Antonius, quòd è sacris literis didicisset, multas esse insidias diaboli: summam cum contentione a sectica vacabat, ratus, licet hic corporis volu-*
- in Graeco est mendum Osee 5.
- Osee 4, 12.
- Psal. 117, 7.
- Rom. 8, 3, 4.
1. Petr. 5, 5.
- Ephes. 6, ix.

πῆς καρδίας αὐτῆς· τρίζων ἑσὺν ὀδόντας, κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ
 ὡς ἕρξ ἐξιστόμῳ οἷος ἐστὶ τὸν νέον, τριῶν ὑστέρων καὶ τῆ Φαιλασία μέ-
 λας αὐτῆ φαίνεται πᾶς· καὶ ὡς ἕρξ ὑποπίπτων, οὐκέτι μὲν λογισ-
 μοῖς ἐπέβαινε (ἐκβέβλητ γὰρ ὁ δόλιος). λοιπὸν ἢ αἰθρωπίνῃ
 χρωμῶς φωνῆ, ἔλεγε· Πολλοὺς μὲν ἠπάτησα, καὶ πολλοὺς κατέ-
 βαλλον· νῦν ἢ ὡς Ἰπὶ πολλοῖς καὶ Ἰπὶ σοὶ καὶ τῆς σοῖς πόνοις περιβα-
 λῶν ἠδένησα. εἶτα τῆ Αντωνίου πυθομῶν, ἵς εἰ σὺ ὁ τοιαῦτα λα-
 δῶν παρ' ἐμοῖς· ὅστις ἐκείνος οἰκτρῶς ἠφίει φωνῶς, ἐγὼ * τὰ εἰς
 παύτης γαργαλισμῶς κατὰ τῶν νέων αἰδεξάμην, καὶ πνεῦμα πρ-
 κείας κέκλημα. πῶσους θέλοντας σώφρονεῖν ἠπάτησα· πῶσους ὑπε-
 ρεινόμῳ, κατέπεισα γαργαλίζων. ἐγὼ εἰμι δι' ἂν ὁ πρὸς φήτης
 μέμφεται ἑσὺν· πεσόντας, λέγων· πνύματι πρνείας * ἐπλανήθησαν
 θητε. δι' ἐμοῦ γὰρ ἦσαν ἐκείνοι σκελιθέντες. ἐγὼ εἰμι ὁ πλάκεις
 ὀχλήσας σοι, καὶ τρωτάκεις αἰατραπίς ὡς ἑσὺ, ὁ ἢ Αντώνι
 ὄχκαρησῆσας τῶ κυρίῳ, καὶ κατὰ τῆ ῥήσας αὐτῆ, φησὶ πρὸς αὐ-
 τὸν, Πολὺ κρίνω δικάσθαι φρονεῖν τῶ γαργαλίζων· καὶ γὰρ μέλας εἰ τὸν
 νῦν, καὶ ὡς αἰδενης πᾶς· οὐδὲ μία μοι λοιπὸν ἐστὶ φροντὶς πρὸς σοῦ.
 κύριος γὰρ ἐμοῖ βοήθης, καὶ γὰρ ἐπίψομα ἑσὺν· ἐχθρῶς με. ταῦτα
 αἰκούσας ὁ μέλας ἐκείνῳ, ὅστις ἐφυγε κατὰ πύξας πρὸς φωνῶς, καὶ
 φοβηθεὶς ἐπὶ καὶ ἐγγίσαι τῶ αὐτῆ, τῶ πρῶτον ἄθλον Αντωνίου
 γέρονε κατὰ τῆ Δραβόλου· μάλλον ἢ τοῦ σωτῆρος καὶ τοῦτο γέρο-
 νεν αὐτῆ τὸ κατὰ τῆ μα, τῶ τὸν αἰμαρτίαν κατὰ κριναντῆ ἐν τῆ
 σαρκί, ἵνα τὸ δικαίωμα τῶ νόμου πληρωθῆ ἐν ἡμῖν, τῆς μὴ κατὰ
 σαρκὰ πρὸς παρῶσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα, ἀλλ' οὔτε Αντώνι, ὡς
 ὑποπίπτῃ τῶ δαίμονι, ἡμέλει λοιπὸν καὶ κατεφρονεῖ ἐαυ-
 τοῦ· εὔτε ὁ ἐχθρῶς αἰς ἠφίει, ἐπῶετο τοῦ ἐνεδρῶσιν. πρὸς ἡρ-
 σα γὰρ πάλιν ὡς λέων, ζητῶν ἵνα πρὸς φασιν κατ' αὐτῆ. ὁ δὲ Αντώ-
 νι μαθῶν ἐκ τῶν ῥησῶν, πολλὰς εἶναι τὰς μεθοδείας τοῦ ἐχθ-
 ρῆ, σὺ τόνως ἐπέχρητο τῆ ἀσκήσει, λογισμῶς, ὅτι εἰ καὶ μὴ ἴσχυσε
 ἐπὶ τῆ ἀσκήσει, ὅτι εἰ καὶ μὴ ἴσχυσε
 ἐπὶ τῆ ἀσκήσει, ὅτι εἰ καὶ μὴ ἴσχυσε

τὴν καρδίαν ἐν ἡδονῇ σώματι ἀπατήσῃ, πειράσῃ πόντους δὲ
 ἑτέρας ἐνεδρεῦσαι μεθόδου. ἔστι γὰρ φιλαμαρτημῶν ὁ δαίμων.
 μᾶλλον οὐδ' ἔμᾶλλον ὑπεπιάζει τὸ σῶμα καὶ ἐδουλαγωγῆι μὴ πως
 ἐσ' ἄλλοις νικήσας, ἐσ' ἄλλοις ὑποσυρῆ. βουλεύεται γίνω σκληρο-
 τέραις ἀγωγαῖς ἑαυτὸν ἐθίζειν, καὶ πολλοὶ μὲν ἐθαύμαζον, αὐτὸς
 ἤρῳ τὸν πόνον ἔφερεν. ἡ γὰρ προθυμία τῆς ψυχῆς πολὺ χρόνον
 ἐμμέναισα, ἔξιν ἀγαθῶν ἐνεργάζετο ἐν αὐτῷ, ὥστε καὶ μικρὰν πεί-
 ρασιν λαμβανόντι παρ' ἑτέρων, πολλὰ εἰς τὸ πᾶν ἀσθενῶν ἐνδει-
 κνύεσθαι, ἢ χρῆναι γὰρ τὸ σῶμα, ὡς πολλάκις καὶ ὄλιγον τὴν νύκτα δια-
 πλανῆν αὐτὸν ἀύπνον καὶ τὸ σῶμα οὐχ ἄπαξ, ἀλλὰ καὶ πλείους πῶν
 ἐθαύμαζετο. ἠθύνει τε ἄπαξ τῆς ἡμέρας μετὰ δύσιν ἡλίου. ἡ δὲ
 ὅπερ καὶ δια δύο, πολλάκις ἢ καὶ δια πέντε μετὰ λάμβαναι, καὶ ἡ
 αὐτῷ ἢ τῷ φῶτι, ἄρτος καὶ ἄλας καὶ τὸ ποτὴν, ὕδωρ μόνον. πῶς γὰρ κρε-
 ῶν καὶ οἴνου πῶς πῶν ἐστὶ καὶ λέγειν ὅπου γε οὐδὲ πῶς τοῖς ἄλλοις ἀσθε-
 ναῖαις ἠυρίσκειτο τοιοῦτον, εἰς ἣ τὸν ὕπνον ἠρκαίτο ψαθίω. τὸ δὲ
 πλείον, καὶ ἢ πῶς μόνος κατέκειτο, εἰλείφεσθαι ἢ ἐλαίω παρετί-
 πο, λέγων μᾶλλον πρέπειν οὐδ' ἰεωτέρους ἐκ προθυμίας ἔχειν τὴν
 ἀσκήσιν, καὶ μὴ ζητεῖν τὰ χαυνοῦτα τὸ σῶμα. ἀλλὰ καὶ ἐθίζειν αὐτὸ
 τοῖς πῶσι, λογαζομένης τὸ τοῦ δόξουλου ρητὸν, τὸ, Ὅτι αὐτὸ ἀδενῶν
 τότε δυνατός εἰμι. τότε γὰρ ἐλεγχίχεν τῆς ψυχῆς τὸν τόνον, ὅταν
 αἱ τοῦ σώματι ἀδενῶσιν ἰδοναί. καὶ ἡ αὐτῷ πῶς ἀδοξος ὄντως
 καὶ οὐτὸς ὁ λογισμός. οὐ γὰρ ἡξίου χρόνω μετρεῖν τὴν τῆς δρετῆς ἐ-
 δον, οὐδὲ τὴν δὲ αὐτὴν ἀσχωρήσιν. ἀλλὰ πῶς καὶ τῆ προαιρέσει.
 αὐτὸς γὰρ ἐκ ἐμνημόνευσε τοῦ παρελθόντος χρόνου. ἀλλὰ κατ'
 ἡμέραν, ὡς δρετῶν ἔχων τῆς ἀσκήσεως, μείζω τὸν πόνον εἶχεν εἰς
 προκοπὴν, ἢ πῶς λέγων ἑαυτῷ τὸ τοῦ δόξουλου ρητὸν συνεχῶς, τῶν
 ὁπῶθεν ἢ πῶς ἀσκήσιν, τοῖς δὲ ἐμπροσθεν ἐκταίνεσθαι, μνη-
 μονῶν τε καὶ τῆς φωνῆς τοῦ προφήτου ἡλίου λέγοντος, Ζῆ κύ-
 ρη. ἢ παρέτῃ ἐνώπιον αὐτῶ σήμερον. παρετῆτο γὰρ, ἔτι σή-
 μερον λέγων, ὅτι ἐμέτρεε τὸν παρελθόντα χρόνον. ἀλλ' ὡς δρετῶν
 κατ'

voluptate cor non circumuenerit: omnino [tamen] alia conaturum arte insidias frueret. Peccatis enim demon delectatur. Magis igitur magisq; castigabat corpus, & in seruitutem redigebat: ne forte in alijs victor, in alijs succumberet. Quapropter vita duriori assuescere constituit: quod multis admirationi, ipsi toleratu per quam fuit facile. Nam alacre animi studium, temporis diuturnitate, habitum ipsi optimum conciliauit; ut minima aliunde occasione arrepta, multum in eo serij laboris ostenderet. Tantum enim vigilabat, ut totam saepe noctem in somnē duceret; idq; nō semel, sed saepius obseruatū alij mirarētur. Cibum semel in die, post Solis occasum, capiebat: nonnunquam biduo, saepe etiā quatruiduo edebat; & ejus erat cibus panis cum sale; potus, aqua sola. Carnium namq; ac vini meminisse, superuacaneum est; quum ne apud alios quidem ascetas illa inuenerentur. Dormiturus, contentus erat floreā, ut plurimum terrā nudā. Oleo inungi nolebat: juniores enim, aiebat, magis ornare vitā asceticam alacri mente viuere; quam de ijs laborare, quae corpus effœminatū reddant. quin laboribus id assuefaciendum, considerato Apostoli dicto; Cum infirmor, tunc potens sum. tū enim animi vigorem roborari, cum voluptates corporis debilitarentur. Haec porro etiā illius erat admirāda cogitatio. Non enim virtutis viā spatio temporis metiebatur; neq; ejus causa secessionem [in desertum:] sed desiderio & voluntate. Temporē itaq; prateriti immemor, quotidie, quasi vitā ascetica primordium caperet, plus laboris sumpsit ad progrediendum; illud apostoli subinde sibi insusurrans, Qua retrō sunt, obliuiscētes; ad ea verō, quae priora sunt, se se extendentes. Memor etiā uocis propheticæ Eliae, qui inquit; *Viuat Dominus [exercitū,] ante te cujus vultum sto, quia hodie apparebo ei: obseruatā hodie dictione, prateritum tempus non est dimensus; sed, tanquam facto*

1. Cor. 9. 27

2. Cor. 12. 10.

Philipp. 2. 14.

3. Reg. 18. 16.

facto initio, indies talem se gereret operam dedit, qualem Deo
 se exhibere par esset; purum corde; ad obediendum illius vo-
 luntati, neq; ulli alteri, paratum. Dicebat quoq; apud se se, in
 magni illius Elia instituto ac ratione vite, tanquam in speculo,
 debere Asceten suam ipsius vitam nunquam non cernere. Hoc
 itaq; pacto se ipsum Antonius veluti coarctans, ad sepulchra lō-
 gius à vico distantia secedebat, & familiarium cuidam, panem
 sibi multorum dierum interuallo ut afferret, mandabat; in-
 gressusq; unum ex illis monumentum, clausā ejus aduersum se
 se janua, solus in eo remanebat. Quod cum non ferre posset ho-
 stis, sed metueret, ne breui eremus asceticā impleretur; quadā
 nocte, cum demonum multitudine accessit, eiq; tot influxit pla-
 gas, ut pra nimio dolore mutus humi jaceret. Tantum enim fu-
 isse illum affirmabat, ut tormentum atq; cruciatum quem vis
 superaret, Dei autem providentiā, (neq; enim à Domino, qui
 in ipsum sperant, negliguntur) die insequente, familiaris ejus
 adest, panibus ipsi allatis, aperta q; janua, ut humi jacentem vi-
 dit, tanquā mortuum; humeris in vici templum portauit, &
 in terra collocavit. Multi tum & generis propinquitate con-
 juncti, & è vico, aduenire, atq; Antonio veluti vitā functo as-
 sidere. Concubia verò nocte, postquam ad se se redijt, experge-
 factus, ut omnes videt dormire, solum vigilare familiarem:
 nutu ad se vocat, postulatq;, ut, nemine excitato, ad sepulchra
 se reportet. Quo facto; foribus clausis, more pristino, solus ite-
 rum intus remanet: quodq; ob demonum plagas stare non pos-
 set, procumbens orat. Finitis precibus; editā voce, Hic sum,
 inquit, ego Antonius, plagas vestras nullus fugio. ac licet plu-
 ra sitis intentaturi, nihil me à charitate Christi separabit. Ac-
 cinuit quoq; illud Psalmi, Si consistant aduersum me castra, non

Rom. 8, 35.
 Psal. 27, 3.

καὶ Γαλλόμορος, καθ' ἡμέραν ἐσπένδαζεν ἐαυτὸν περιεσπένων τοῖς ἔργον, εἶον
 καὶ φαίμενος τῷ θεῷ· καθάρων τῆ καρδίᾳ, καὶ ἔτοιμον ἕωπα κεν τῷ
 θελήματι αὐτοῦ, καὶ μηδενὶ ἄλλω. ἔλεγε δὲ ἐν ἑαυτῷ, δεῖν τὸν ἀσκητὴν
 ἐκ τῆ πολιτείας τῆ μεγάλου Ἡλιοῦ καταμαρτυρεῖν ὡς ἐν ἐσπέρῳ τῷ
 ἑαυτοῦ βίον αἰεὶ. οὕτω δὲ οὐδὲ σφίγγας ἑαυτὸν ἀντώνιου, ἀπὴρ-
 χετο εἰς τὰ μακρὰ τῆ κόμης τυγκαῖον τὰ μνήματα· καὶ ὄρα γυγεί-
 λας ἐν τῷ γνώριμον δι' ἡμερῶν πολλῶν αὐτῷ κερμίζεν τὸν ἄρτον, αὐτὸς
 εἰσελθὼν εἰς ἐν τῷ μνήματων, καὶ κλείσας ἐκείνου κατ' αὐτῶ τῷ θυ-
 ρῶν, ἐνδύεσθαι ἐνδον, ἐνθα δὲ μὴ φέρων οἰεχθρῶς, ἀλλὰ μὲν καὶ
 φοβουμένου, μὴ κατ' ὀλίγον καὶ τῷ ἔρημον ἐμπαλήσει τῆς ἀσκήσεως·
 παρελθὼν ἐν μιᾷ νυκτὶ μετὰ πωλητῶν δαιμόνων, ποῦτον αὐτὸν ἐ-
 κέψε καὶ πωλητῶν, ὡς καὶ ἄφωρον αὐτὸν δότῳ τῶν βασιλέων καὶ ἄλλων
 χαμῶν, διεβεβαίου το γὰρ οὕτω σφοδρῶς γεγηθησάσθαι πόνους,
 ὡς λέγειν μὴ διωσάσθαι τὰς ὄρας αἰθρῶν πωλητῶν τοιαύτῳ ποτὶ
 βασιλέων ἐμποιοῦσα θεοῦ δὲ περὶ αἰῶνα (οὐ γὰρ παρορᾷ κέρει σὺ
 ἐλπίζοντας ἐπ' αὐτὸν) τῆ ἐξ ἧς ὄρα γίνεται ὁ γνώριμος, κερμίζων
 σὺν ἄρτους αὐτῶ. αἰοίξας τὸ τῷ θυρῶν, καὶ τοῦτον ἰδὼν χαμῶν
 κείμενον ὡς νεκρὸν· βασίσας ἔφερεν εἰς τὸ τῆς κόμης κυριακὸν,
 καὶ τήθησιν ἵπτι τῆς γῆς· πολλοὶ τε τῶν συγγενῶν, καὶ οἱ δότῳ τῆς
 κόμης, παρεκαθέζοντο ὡς ἵπτι νεκρῶν τῶ ἀντωνίου, πῶ δὲ τὸ
 μεσσηνικὸν εἰς ἑαυτὸν ἔλθων ὁ ἀντώνιος, καὶ διεγερθεὶς· ὡς
 εἶδεν πάντας κειμένους, καὶ μόνον τὸν γνώριμον γεγηροῦντα,
 νόστας ἤκειν αὐτὸν πρὸς αὐτὸν, ἠξίου πάλιν βασίσαι καὶ δότῳ φέρειν
 εἰς τὰ μνήματα, μηδένα ἐξυπνίσασθαι, ἀπὸ ἐξέχθη οὐδὲ ὄρα τῷ αἰ-
 δρῶν, καὶ σωτήρας τῆς θύρας κεκλεισμένης, ἐνδον μὲν πάλιν μόνος,
 καὶ στήκειν ἰδὼν σὺν ἰσχυρῶν ἀπὸ τῶν δαιμόνων πωλητῶν· κείμε-
 νος δὲ ἦν χετο, καὶ μετὰ τῷ εὐχλῶ ἔλεγε μετὰ κερμυγῆς, Ὡδὲ εἰμι
 ἐγὼ ἀντώνιος, οὐ φεύγω τὰς παρ' ἡμῶν πωλητῶν, καὶ γὰρ καὶ
 πλείονα πείσθητι, οὐδέ μιν χωρίσει δότῳ τῆς ἀγάπης τοῦ χριστοῦ.
 εἶτα καὶ ἔψαλλεν, εἰς ὄρα τῆς ἡμέρας ἐπ' ἐμὲ παρεμβολή, αὐ φε-
 ρεῖ

βηθήσεται ἡ καρδία μου. ὁ μὲν οὖν ἀσκητὴς ἐφρόνει καὶ ἔλεγε ταῦ-
 τα. ὃ ἢ μισοκαλῶ καὶ φθονερός ἐχθρός, θαυμάσας ὅτι καὶ μετὰ
 πᾶς πληγῶς ἐπαύρησεν ἐλθεῖν, συγκαλέσας αὐτὰ ὄντ' κύναι, καὶ δι-
 ἀρρηγνύμεν. Ὁρᾷ τε, ἔφη, ὅτι οὐ πνευμαλὴ κτηνείας, οὐ πληγῶς
 ἐπαύσαι μὲν τῦτον· ἀλλὰ καὶ θρασυέται κατ' ἡμῶν· προσέλω μὲν
 ἄλλως αὐτῷ. εὐκλον ἢ τῷ Διαβόλῳ εἰς κακίαν χημάτω*. τότε
 εἰ οὖν ἐν τῇ νυκτὶ κτύπον μὲν τοιοῦτον ποιούσιν, ὡς δεκτεῖν πάντες
 τὸν τόπον ἐκείνον σείεσθαι. ὄντ' ἢ τῷ οἰκίσκου πύργου τείχους ὡς-
 περ ῥήξαι τις οἱ δαιμόνες, ἐδοξάκει δὲ* αὐτὸν ἐπεισερχεσθαι, μετὰ
 χημάτι δέντες εἰς θηρίων καὶ ἐρπετῶν φαυλασίαν. καὶ ἡ ὁ τόπος
 εὐθὺς πεπληρωμένον φαυλασίας λεόντων, ἄρκτων, λεοπαρδιά-
 λων, ταύρων, καὶ ὄφειων, ἀσπίδων, καὶ σκορπίων, καὶ λύκων, καὶ ἑκάστων
 μὲν τῶν ἐκείνου κατὰ τὸ ἴδιον χημάτω· ὁ λέων ἐβρυχε, θέλων ἐπ-
 ελθεῖν· ὁ τοῦρος ἐδόκει κερατίζειν, ὁ ὄφις ἐρπων σὺν ἐφθασει, καὶ
 ὁ λύκος ὄρμων ἐπέγετο· ἡμῶν ὅλως πάντων ἦσαν ὁμῶς τῶν φαινο-
 μένων οἱ ψόφοι δεινοὶ, καὶ οἱ θυμοὶ χαλεποί. ὁ δὲ ἀντάνι μα-
 σιζόμενος καὶ κεντούμενος παρ' αὐτῶν, ἤσθετο μὲν δεινοτέρου πό-
 του σωματικῷ· ἀτρέμας δὲ μάλλον τῇ ψυχῇ ζηηροῶν αἰεκεῖτο·
 καὶ ἔστει μὲν διὰ τὸν τοῦ σώματος πόνον· νήφων δὲ τῇ θηροφιλίᾳ
 καὶ ὡσπερ χλωάζων, ἔλεγον· εἰ δυνάμεις τις ἡ ἐν ὑμῖν, ἦρκει καὶ
 μόνον ἕνα ἐξ ὑμῶν ἐλθεῖν· ἐπεισθὴ δὲ ἐξενδύρασαν ὑμᾶς ὁ κύριος
 διὰ τοῦτο καὶ τῷ πλῆθει παρηράζετέ πως ἐκφοβεῖν. γνώριμα ἦ
 αἰδενείας ὑμῶν, τὸ πᾶς ἀλόγων μιμείδω μορφᾶς θηρίων ζωῶν πάλ-
 λιν ἔλεγον· εἰ δύναιτε καὶ ἐξουσίαν ἐλαβετε κατ' ἐμοῦ, μὴ μέλετε
 ἀλλ' ἀπίθητε· εἰ δὲ μὴ δύναιτε, τί μάτην ταράσσεσθε; σφρα-
 γίς ἡμῖν καὶ τοῖς εἰς ἀσφάλεια, ἢ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν πίσιθε
 πολλὰ τίνω δπιχειρήσατες, * ἔτρεζον κατ' αὐτὸν ὄντ' ἐλόντας,
 ὅτι μάλλον ἐπαύρον εαυτοῦ, καὶ σὺν ἐκείνῳ. ὁ δὲ κύριος ἔδιδε ἐκ
 τῆς ἐπέλαθτο τῆς ἀθλήσεως ἀντανίου, ἀλλ' εἰς ἀπίληψιν αὐτῶν
 ὡραχέρονεν. ἀναβλέψας γοῦν, εἶδε τὸν τεχνικὸν ὡσπερ θηροφί-
 λων

μ λείπει ἴσ.
ἔξινεῖν.

μ αὐτῶν.

μ ἔτρεζον κατ'
αὐτοῦ

ἔτρεζον

3

μ λων

timebit cor meum. Hic Asceta animus, hæc verba fuerunt. At liuidus iste honestior, tot acceptis plagis Antonium redire ausum miratus; suis accersitus cambus, indignatione dirumpitur & inquit: Videtis, hunc non spiritu fornicationis, non plagis compeSCI à nobis potuisse: immodò audentius aduersum nos ire. alio ipsum modo adoriamur. Neq; enim diabolo, alias atq; alias malicie formas excogitare, difficile. Noctu itaq; strepitus tunc excitatus ab ijs fuit tantus, ut totus ille locus quassari, & parietibus cellule quatuor ruptis demones per istos intrare, in bestias ac serpentes mutati, viderentur. eratq; idem locus subito refertus spectris leonum, ursarum, leopardorum, taurorum, serpentium, aspidum, scorpionum, luporum. Horum unumquodq; formâ sibi propriâ mouebatur. Leo * rugiebat inuasurus, taurus cornu petere videbatur, serpens reptabat, lupus cum impetu irruerat, omnium deniq; simul apparentium sibilus formidabilis, ira uehemens. Antonius dolorem corporis grauiorem ex flagris & stimulis eorum sustinuit quidem; sed immotus, magis animo vigilauit. & propter acerbum corporis sensum ingemuit: mente autem excitatus, veluti cum fannis, dixit; Si quid vobis virium esset, vel unum vestrû accedere satis foret: verum à Domino eneruati, multitudine me terrere quodammodò attentatis, estq; euidentis imbecillitatis vestre indicium, brutorum animantium formas imitari. Confususq; iterum inquit; Si quæ facultas, si quid in me potestatis est vobis; ne cunctemini, sed aggredimini: sin minus, cur frustra turbatis? Sigillum enim nobis, & murus securitatis, est fides in Dominum nostrum. Multa ergò [demones] periclitati, dentibus aduersus ipsum strident, delusi magis, quàm quòd ipsû ludos fecissent. At Dominus, neq; hic certaminis Antonij oblitus, ad opẽ illi ferendâ adfuit. Sublatis nãq; oculis, rectum velut

* frendebat

collegit

apertum videt, ac luminis radium ad se descendere. Demones illicò euanescere, & corporis dolor protinus remittere, adicula salua & integra esse. Subsidio Antonius, animaduerso, postquã magis respirauit, leuatus dolore; visum, quod apparuit, rogat, aitq;: Vbi eras? cur non initio apparuisti, meosq; dolores mitiga- sti? Ibi vox ad eũ; Aderã hĩc, Antoni, sed morabar, tuũ specta- turus certamẽ. Quo cũ sis defunctus, neq; succubueris: semper tibi ero adiutor, tuũq; nomen ubiuĩs locorum celebrius effici- am. Quo audito, surrexit atq; orauit; tantumq; fuit corrobo- ratũs, ut plus virium corporis sibi esse, quã amisset, abundẽ sentiret. Annum ætatis quintum & trigessimũ tunc agebat. Die egressus sequente, ad pietatem alacrior, cum ad senem illũ pristinum redisset: simul in deserto ut essent, rogitauit. Illo au- tem, & propter ætatem recusante, & propter rei nouitatem: è vestigio in montem se proripuit. Ibi rursus inimicus, spectato ipse ardente studio, impedire id conatus, argenteum discum, molis magna, in via illi obicere. Antonius, fraude intellecta obscenissimi, subsistere; & disco, cernens in eo diabolũ, rejecto atq; contempto dicere, Vnde in eremo discus, quum nulla hĩc sit semita, neq; ulla ambulantium vestigia? Si cui excidit; latere ita magnus haud potuit: quin etiam, si quis amisset, reuersus questum nullo negotio reperisset, ob loci solitudinem. Techna hæc est diabolica. Per hoc, diabole; animi alacritatẽ mei non re- moraberis: hoc tecum dispareat. Quo dicto; discus ille, tanquã fumus ab ignis facie, in nihilum fuit redactus. Inde abiens non phantasiã, sed verum aurum in vijs projectũ conspicit. Quod utrum idẽ hostis exhibuerit, an virtus quẽdam * diuinior; quẽ athletam excederet, diabolõq; ostenderet, ne veram quidẽ pecuniam cura ipsi esse: neq; narrauit, neq; nobis constat; nisi quod

* angelica.

εὐφραν, καὶ ἀκτινά τινα Φωτὶς κατερχομένη πρὸς αὐτόν. καὶ οἱ μὲν
 δαίμονες ἐξ αἰφνης ἄφαντι γέγονασιν. ὃ ἢ πίνθη ἔσώματῳ δὲ
 θύς ἐπέπαυτο. καὶ ὁ οἶκος πάλιν ἐὼλόκληρηθη. ἢ ἢ Ἀντωνίου ἀφ-
 ὀδύμῳ τῆς ἀσπιληφως, καὶ πλεοναία πνύσας, καὶ φιδίς τε τῆ
 πόνων, ἐδέετο τῆς φανείσης ὀπασίας λέγων. πᾶ ἡς; Διὰ τί μὴ ἐξ
 ἀρχῆς ἐφαίης, ἵνα μετὰ τὰς ὁδύσας πύσης; καὶ φωνὴ γέγονε πρὸς
 αὐτὸν: Ἀντωνίε, ὦθε ἡμέλω, ἀλλὰ πειέμενον ἰδεῖν τὸν ἀγώνισμα.
 ἐπεὶ ἔν τῳ ἐμεινας, καὶ ἐχ ἡτήτης: ἔσομαι σοὶ ἀειβοηθός, καὶ ποιήσω σε
 ὀνομαστὸν παλαίστην ἡρώδου. πῶτα ἀκίβσας, αἰασαὶς ἡσχετο, καὶ το-
 σῆρνη ἄχυσεν, ὡς αἰδέετο αὐτὸν, ὅτι πλείονα δυνάμειν ἔχεν ἐν τῳ
 σώματι μάλλον, ἢ εἶχεν. ἢ ἢ τότε λοιπὸν, ἐγγὺς τριάκοντα καὶ πέντε
 ἔτων. τῆ ἢ ἐξῆς προσελθὼν, ἐπιμάλλον προστυμώτερος ἢ εἰς τὴν θεο-
 σέβειαν καὶ γυμνασίῳ πρὸς τὸν γέροντα τὸν παλαιὸν ἐκείνον, ἡξίου
 τὴν ἔρημον οἰκῆσαι σὺ αὐτῶ. τῆ ἢ παρατησαμένη Διὰ τε τὴν ἡλι-
 κίαν καὶ Διὰ τὴν μηδέπω εἶναι τριαύτιον σιωθῆσαν: αὐτὸς αὐτὸς ὡρ-
 μησεν εἰς τὸ ἔργον. ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ ἐχθρὸς βλέπων αὐτὸ τὴν σπου-
 δὴν, καὶ θελὼν ἐμπόσαι αὐτὴν, ὑπέβαλλεν ἐν τῆς ὁδοῖς ἀργυρῆ
 δίσκος μέγας φαλαίστιαν. Ἀντωνίου ἢ σιωεὶς τοῦ μισοκάλου τὴν
 τέχνῳ, ἔση. καὶ τῳ δίκῳ, βλέπων τὸν ἐν αὐτῶ Διάβολον, ἡλεγχῆ
 λέγων. ποθεν ἐν ἔρημῳ δίσκος; σὺ ἔστιν ἡ ὁδὸς αὐτῆ περὶ μωλοῦ,
 ἔδε ἔστιν ἰσχνὸς ὁδὸς σάντων ὡδε ἰσχνῶν. ἐκπέσων, σὺ ἡδύατο λαθεῖν
 μέγιστος ὢν. ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπολέσας, αἰασρέψας καὶ ζητήσας εὗρεν αὐτόν.
 Διὰ τὸ ἔρημον εἶναι τὸν πόνον. ἔτο τέχνη τοῦ Διαβόλου γέγονεν. σὺ
 ἐμπόσεις ἐν τῳ τῶ μετὰ τὴν προστυμίαν Διαβόλου. τῆ τὰρ σὺ σὺ
 εἰς ἀπώλειαν. καὶ τῆ τῆ Ἀντωνίου λέγοντῶ, ἐξέλειπεν ἐκεῖνῳ,
 ὡσεὶ καπνὸς ἀπὸ προσώπου πυρός. εἶτα πάλιν σὺ ἐπὶ φαλαίστιαν,
 αἰληθινὸν ἢ χρυσὸν ἔρριμῶρον ἐν τῆς ὁδοῖς εἰώρακεν ἀπερχομένη.
 εἰπὴ ἢ ἔχθρῳ δειξαστῶ, εἶτε ἢ κρείττονος δυνάμεως, γυμνα-
 ζήσης τὸ ἀθλῆτὴ καὶ δεικνύσης τῳ Διαβόλῳ, ὅτι μὴ τὸ ἀληθῶς φρον-
 τίζει χρημάτων: ἔπε αὐτὸς ἀπήγγειλεν, ἔπε ἡμεῖς ἐγνωμεν, πλὴν

ὅτι χρυσός ἐκ τοῦ Φαινόμηνου. ὁ δὲ αὐτῶν τὰ μὲν πλεῖστα ἰθαῦμα-
 σεν, ὡς ἡ πῦρ ὑπερβάς, ἕτως αὐτὸν παρεῖληθεν, ὡς μηδὲ γραφῆται
 ἀλλὰ καὶ δρόμῳ ἀπεδάσαι ποσὸν, ὡς κρυφαί τε λαθεῖν τὸν τόπον.
 μάλλον ἢ καὶ μάλλον Ἰπτείναις κτλ. ἀρμήσεν εἰς τὸ ἄ-
 ρθον. Ἐπαρεμβολεὺ ἔρημον, Ἐδία τὸν χρόνον μετὰ ἑρπετῶν ἐυ-
 ρῶν, εἰς τὸ πέραν ἔπειτα ἐκεί μετέθηκε ἑαυτὸν. Ἐῶκησεν ἐν αὐ-
 τῇ. τὰ μὲν οὖν ἑρπετῶν ἐυρῶν, εἰς τὸ πέραν ἔπειτα ἐκεί μετέθηκεν
 ἑαυτὸν, Ἐῶκησεν ἐν αὐτῇ. τὰ μὲν οὖν ἑρπετῶν, ὡς ἔρην ἰσθμῶν
 τῶν, ὁ δὲ αὐτῶν αἰεχάρησεν. αὐτὸς ἡ τὴν εἰσοδὸν αἰαφραζῶν, Ἐῶκησεν
 εἰς μὲν ἐξ ἀποθέμενος (πιῶσι ἡ τῶν θηβῶν καὶ πηλάκις ἰσθμῶν
 καὶ ὅλον ἐνιαυτὸν ἀβλαβεῖς) ἔχων ἕνδον ὕδωρ, ὡς ἔρην ἐν
 καταδυσόμενος ἐν τῷ μοναστηρίῳ μόνον ἔμμεν ἕνδον. μήτε αὐτὸς
 ποσῶν, μήτε ἵνα τῶν ἐρχομένων βλέπων. αὐτὸς μὲν ἔν τῷ χρό-
 νῳ ἕτω σιωπῆσεν ἀσκήσας κατ' ἐνιαυτὸν μόνον, ἀῶθεν δὲ τῶν
 δώματι δευτέρου δεχόμενος ὅσων ἄρτας. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἐρχό-
 μενοι τῶν γνώριμων, ἐπειμὴ συνεχῶς τῶν εἰσελθόντων ἕξω πη-
 λάκις ἡμέρας Ἐ νύκτας πιῶσι, ἤκουον ὡς ὄχλων ἕνδον ἰσθμῶν
 τῶν, κτυπέντων, φωνῶν ἀφίεντων οἰκτρῶν καὶ κραζόντων, ὅπως τῶν
 ἡμετέρων. τί σοι καὶ τῆ ἐρήμῳ; ἔφειρε ἡμῶν τῶν Ἰπτείναις. τῶν
 μὲν ἔν τῷ χρόνῳ, εἶναι ἵνας σὺ αὐτῶν μαχομένης αἰθρῶν καὶ τῶν
 διὰ κλιμακῶν εἰσεληλυθῆναι πρὸς αὐτὸν, ἐνόμιζον οἱ ἕξωθεν: ὡς ἡ
 διὰ πινος τρυμαλίας πρὸς αὐτὸν ἐβλέπον, τότε δὲ λογί-
 σάμενοι δαίμονας εἶναι τῶν καὶ φοβηθέντες αὐτὸν τὸν Ἀντώνιον ἐ-
 κάλεσαν. ὁ δὲ μάλλον τῶν ἡμῶν, ἢ ἐκείνων ἐφρότιζε. καὶ γὰρ σιω-
 πῶς παρέβαλλον οἱ γνώριμοι, νομίζοντες εὐρίσκειν αὐτὸν νεκρὸν καὶ
 ἤκουον αὐτῶν ψάλλοντες. αἰαστήτω ὁ Θεὸς, Ἐδία σκορπηθῆσιν οἱ
 ἐχθροὶ αὐτοῦ. Ἐφυγέτωσαν δὲ πρὸς ὅπως αὐτοῦ, οἱ μισῶντες αὐτόν,
 ὡς ἐκλείπει καπνός, ἐκλείπετωσαν ὡς τῆκεται κηρὸς δὲ πρὸς ὅπως
 πρὸς πυρὸς, ἕτως δὲ πρὸς ὅπως οἱ ἀμαρτωλοὶ δὲ πρὸς ὅπως ἔφειρε. καὶ
 ἐπὶ τῶν πάντων τῶν ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῶν ὀνόματι κυρία ἡμῶν ἀμην
 αὐτῶν.

ἐκ τῆ

100 2 0

quod verè aurum fuerit. Cujus copiam admiratus Antonius, tanquã ignem transiit; itaq; inde discessit, ut nunquã rediret; quin cursu potius concitato loci ejusdem conspectum evitaret. Magis igitur magisq; tenax propositi, ad montem contendit. Kbi cum castellum invenisset desertum, & ob temporis longinquitatem serpentibus refertum, trans flumen; in illud se se contulit, ibiq; habitavit. Serpentes igitur, tanquã aliquo illos persequere, subito recesserunt. Ille, introitu prorsus obstructo, sumptisq; ad semestre secum panibus (qui mos est Thebanorum; durantiq; illi per integrum saepe annum incorrupti) nec aqua destitutus; tanquã adyta ingrederetur, in illo monasterio solus se se intus continuit; neq; ipse egressus unquam, nec adventantium quenquã conspicatus. Longius itaq; tempus ita vixit afoeticè, nec nisi sexto quoq; mense panes è tecto (demissos) accepit. Familiares ipsius, quod neminem ad se se venientem intrmitteret, dies noctesq; foris saepe numero commorati, audiebant veluti turbas intus tumultuantes, strepitum excitantes, voceq; edita miserabili clamantes, Secede à nostris: quid tibi cum eremo? non fers insidias nostras. Initio itaq; viros quosdã tum illo contendere, qui per scalam ad ipsum descenderint, existimarunt qui pro foribus steterunt: postea verò quàm per rimulam introspexerunt, nec hominem quenquã viderunt; tum demonas esse rati, & territi, ipsi Antonium vocarunt. Verùm ille magis hos audire, quàm illos curare. Familiares siquidem ejus continenter accedebant, mortuum ipsum reperturos se se opinati, at illi psallere audiebant; Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus; & fugiant qui oderunt eum, à facie ejus. Sicut deficit fumus deficiant: sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei. et iterum, Omnes gentes circuierunt me, & in nomine Domini ultus sum in eos. Cum ergo annos propè viginti

Psal. 68, 1

Psal. 117, 10,

* sacris

Rom. 8. 32

* Strabo lib.
17 pag. 556.
& 558. v 56.

ginti privatim sic excerceretur, neq; pradiens, neq; à quoquam facile visus: tandem (quod multi cupide asceticam ejus amulo studio imitari desiderarent; alij etiam familiarium venirent, ut atq; impetu effracturi fores) Antonius exijt panguam ex adyto, initiatus* mysterijs, numine divino afflatus. Tunc igitur primò ipsum extra illud castellum videre aduere, mirariq; corpus earundem virium, neq; oboesum, neq; objejunia gracile, aut etiam quasi demonum colluctatione non excercitatum. eadem enim erat ejus forma, quæ antequam anachoreta fieret: eadẽ animi puritas ac morum elegantia. Neq; enim ille mærore contrahi, neq; voluptatibus diffluere, neq; risu aut tristitiã teneri; neq; turbã visã offendi, neq; salutantium multitudine latari: sed totus sibi similis, rationis quippe imperio, naturaq; constãtia. Multorum itaq; corpora agrotã Dominus per ipsum sanabat; alios à demonibus impuris liberabat; largitus Antonio sermonis gratiam; multos mæstos consolabatur; alios distractos in pristinam concordiam reducebat, dicens, amorì in Christum nihil in his tetrìs præferendum esse. Idem in congressionibus hominum, futurorum bonorum memores ut essent, suavit, & Dei in nos benevole charitatis; qui proprio filio non pepercerit, sed pro nobis omnibus illum tradiderit. Multis solitarie vitæ diligende autor fuit. unde illa in montibus monasteria, & monachorum in eremo sedes & domicilia, qui relictis bonis privatis in civitatem illam coelestem adscribi voluerunt. Necessitate urgente ut Arsinoitica* præfectura fossam transiret (necessitatẽ intelligo visendi fratres) referta illa crocodilis fuit. Tantum igitur precatus, cum comitibus salvus atq; incolumis transfijt. Reversus in monasterium, priores labores strenuus graves subiit; & crebris colloctionibus aliorum vitæ monasticæ studium auxit, alios plurimos ad asceticæ amorẽ incitavit; uti repente sermonis

αὐτός. ἔπειτα πίνυν ἐγγύς ἔτι διετέλεσεν, ἔτι καθ' ἑαυτὴν ἀσκήμα-
 ρος ἔπε περιών, ἔπε πρὸς ἰνῶν συνεχῶς βλεπόμενος ὁ μετὰ τῆ παύσε
 (πολλῶν ποθέντων Ἐθελόντων αὐτὸ πλὴν ἀσκησιν ζηλώσασιν ἄλλων ἢ
 γνωρίμων ἐλθόντων, καὶ βία πλὴν θύραν καταβαλλόντων καὶ ἐξεσπίν-
 των ἰσπερὶ ἦλθεν ὁ Ἀντωνίος ὡς περὶ ἐκ ἴνῶν αὐτὸς μεμυσταγωγημένος
 καὶ θεοφορέματος καὶ τότε πρῶτον διὰ τῆς παρεμβολῆς ἐφαίη τοῖς ἐλ-
 θεῖσι πρὸς αὐτόν. ἔκείνοι μὲν ἔν ὡς εἶδον, ἐθαύμαζον ὁρῶντες αὐτὸ τό-
 τε σῶμα τὸ αὐτὸ ἔξιν ἔχον, ἔμῃτε πρῶτον, μῆτ' ἰσχυρὸν ὡς διὰ νη-
 σειῶν, ἢ ὡς ἀγύμναστον καὶ μαχίης δαιμόνων. τοῖς γὰρ λέω, οἷον καὶ
 πρὸ τῆς ἀσχωρήσεως ἠδύσαν αὐτόν. τῆς ἢ ψυχῆς πάλιν καθαρόν
 τὸ ἦθος. ἔπε γὰρ ὡς ὑπὸ αἰτίας συνεχῶς λυμένον λέω, ἔπε ὑφ' ἡδονῆς δι-
 ακεχυμένον, ἔπε ὑπὸ γέλωτος ἢ κατηφείας συνεχόμενον, ἔπε γὰρ
 ἐωρακῶς τὸ ὄχλον ἐταράχθη, ἔπε ὡς ὑπὸ πόντων κατὰ σπασίμενος
 ἐγεγῆται ἰσπερὶ ὅλος λέω ἴσος, ὡς ὑπὸ τῶ λόγου κυβερνώμενος, καὶ ἐν τῷ
 κατὰ φύσιν ἔσως. πολλὰς γὰρ τῶν παρόντων τὰ σώματα πύχοντας
 ἐθεράπευσεν ὁ κύριος δι' αὐτὸ καὶ ἄλλας διὰ δαιμόνων ἐκατέρωθεν.
 χάριν τε ἐν τῷ λαλῆν ἐδίδα τῷ Ἀντωνίῳ καὶ ἔτι πολλὰς μὲν λυπου-
 μένας παρεμύθειον, ἄλλας ἢ μαχομένας δηλόαθην εἰς Φιλίαν. πῶ-
 σιν Ἰταλέων, μῆτ' ἔν τῷ κόσμῳ περικρίνει τὸ εἰς χρεῖσας ἀγάπης.
 Διαλεγόμενος ἢ καὶ παραίνων μνημονοῦσιν περὶ τῶ μελλόντων ἀγαθῶν,
 καὶ τὸ εἰς ἡμᾶς ἡμοιότης τῶ θεοῦ Φιλανθρωπίας ὅς ἐκ ἐφείσατο τῶ ἰδίῳ
 καὶ, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν. ἔπεισε πολλὰς αἰρή-
 σιας τὸ μονήρη βίον. καὶ ἔτι λοιπὸν γέγονε καὶ ἐν τοῖς ὄρεσι μοναστήρια,
 καὶ ἡ ἔρημος ἐπολίωθη ὑπὸ μοναχῶν, ἐξεληθόντων διὰ τῶ ἰδίῳ, καὶ διὰ το-
 γραφάμων τὸ ἐν τοῖς ἔραισι πολιτεία. χρεῖσας ἢ ἡμοιότης διελ-
 θεῖν αὐτὸ τῶ ἀρσενόετις διάρρηξα (χρεῖσας ἢ λέω ἢ τῶ ἀδελφῶν ἐπίσκε-
 ψις) πλῆρης λέω ἢ διάρρηξ κροκοδείλων. καὶ μόνον εὐξάμενος, ἐπέβη
 καὶ αὐτὸς ἢ, καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, δηλόαθον ἀβλαβεῖς. ὑποσπείρας δὲ
 εἰς τὸ μοναστήριον, τὸ αὐτὸ εἶχετο σπυρῶν ἔ ιεστικῶν πίνων. διαλεγό-
 μένος τε συνεχῶς τὸ μὲν ἡδη μοναχῶν τὸ πρὸς θυμίαν ἠύξαμε τῶν δὲ

άλλων οὐτ' ὀλιγὸς εἰς ἔρωτα τ' ἀσκήσεως ἐκίνοι, Ἐταχέως, ἔλθοντες
 τὸ λόγος, ὀλίγα γέρονε μοναστήρια· καὶ πάντων αὐτῶν ὡς πατρὸς
 κατηγεῖτο· μιᾷ γὰρ ἡμέρᾳ παρελθῶν, καὶ πάντων τῶν μοναχῶν ἐλθόντων
 πρὸς αὐτ', ἀξιόντων τε παρ' αὐτῶν ἀκούσαι λόγον· ἔλεγε αὐτοῖς τῆ
 αἰγυπτιακῆ Φωνῆ ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν ἰκανῶς εἶναι πρὸς διδασκαλίαν·
 ἡμᾶς δὲ καλὸν ὄρα καλεῖν ἀλλήλους ἐν τῇ πίστι, καὶ ἀλλήλοισιν
 φεῖν ἐν τοῖς λόγοις. Ἐὐμεῖς τίνω ὡς τέκνα φέρετε τῷ πατρὶ· λέγοντες
 ἂ οἶδα πᾶσι· καὶ γὰρ ὡς τῆ ἡλικίας πρεσβύτερος ἡμῶν, ἂ οἶδα ἔσονται
 πεπεράσμεθα μετὰ διδωμι. ἔσω δὲ προσηγαμῶς κενὴ πᾶσιν αὐτῆ
 παροῦσα, ἀρξάμεθα μὴ ὑπερδύναμι· μηδὲ ἐκκαθεῖν ἐν τοῖς πόνοις·
 μηδὲ λέγειν ἐχρονίσωμεν ἐν τῇ ἀπτήσει· ἀλλὰ μάλλον ὡς ἀρχοῦμεν
 καθ' ἡμέραν, τὸ προσηγαμῶν ἐπαυξήσωμεν, ὅπως γὰρ ὅτι ἀνθρώπων
 βίος βραχυτάτος ἐστὶ, μετρημένος πρὸς τὰς μέλλοντας αἰώνας· ὡς
 καὶ πάντα τὰ χρόνια ἡμῶν κενὴ εἶναι πρὸς τὸ αἰώνιον ζῶμα, καὶ πᾶν ἑαυτὸ
 πρὸς ἄλλα ἐν τῷ κόσμῳ ἔστι πρὸς ἀσκήσεται, καὶ ἵσταν ἴσως ἀπὸ κατὰ
 λάσσει· ἢ ἢ ἐπαγγελία τῆ αἰωνίου ζωῆς, ὀλίγα ἡμῶν ἀποραζέται· γέροντες
 γὰρ, αἱ ἡμέραι τῆ ζωῆς ἡμῶν ἐν αὐτοῖς ἐβδομήκοντα ἔτη· ἑαυτὸ
 δὲ ἐν δωδεκάτη, ὀγδοήκοντα, καὶ τὸ ὀλίγον αὐτῶν, κόπος καὶ πόνος· ὅτι
 αὐτοῖς τίνω πάντα τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη διαμείνωμεν ἐν τῇ ἀσκήσει, ὅσοι
 ἴσται τοῖς ἑκατὸν ἔτσι βασιλεύσωμεν· ἀλλ' αἰτὶ τῶν ἑκατῶν, αἰώνας αἰώνων
 βασιλεύσωμεν. Ἐὐπὶ γῆς ἀγωνισάμενοι, ὅσοι ἐν γῆ κληρονομήσωμεν,
 ἀλλ' ἐν ἔρανοῖς ἔχομεν ἐπαγγελίας. πάλιν φησὶ τὸν δόξα· ὅσοι
 ἔσοι τὸ σῶμα, ἔφθαρτον δόξα λαμβάνομεν αὐτῶν· ὡς τέκνα μὴ ἐκκαθεῖν
 καὶ μὴ νομίζωμεν χρονίζειν, ἢ μέγα τι ποιῆν. καὶ γὰρ ἄξια τὰ
 παθήματα ἔσονται καὶ πρὸς τὸ μέλλουσαν δόξα καλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς
 δόξαν. μηδὲ εἰς τὸν κόσμον βλέποντες νομίζωμεν μεγάλοις πρὸς
 δόξα πύχθαι. καὶ γὰρ καὶ αὐτὴ πᾶσα ἡ γῆ βραχυτάτη πρὸς ὅλον
 τὸν οὐρανὸν ἐστίν. εἰ τίνω καὶ πάσης τῆς γῆς κύριοι ἐτυχαίνομεν, καὶ
 ἀπελασόμεθα τῇ γῆ πάση, οὐδὲν ἄξιον ἰδὲ πάλιν πρὸς τὴν βασιλείαν
 τῶν οὐρανῶν, ὡς γὰρ εἶπες καταφρονήσεις μιᾶς χαλκῆς
 δραχμῆς.

sermonis ipsius illicio, plurima fierent monasteria, quibus omnibus tanquam pater praesuit. Quodam igitur die progressus, cum omnes ad eum monachi accederent, rogatum ut aliquam ejus orationem audire liceret: hac ipsis linguam Aegypticam dixit: Sacra litera satis quidem habent virium ad docendum; sed pulchrum, se se invicem ad fidem hortari, atque doctrinam excercere. Quare etiam vos tanquam filij narrate patri quae nostis: & ego, natu quippe grandior, quae norim, & sum expertus, referam. Inprimis autem sit unum idemque omnibus studium; in instituto non remittere, neque in laboribus pigrescere; nec dicere, Diu Ascetica vacavimus: quin tanquam cotidie capto primordio, desiderium illius augeatur. Omnino enim vita humana, cum futuris seculis comparata, est omnium brevissima; nec quicquam ratione aeternitatis. Et res mundana qualibet justo venditur, & par cum pari permutatur: promissio autem vitae aeternae parvo emitur. Scriptum est enim, Dies annorum nostrorum in ip- Psal. 90. 10. sis, septuaginta anni; si autem in potestatibus, octoginta, & amplius eorum, labor & dolor. Octoginta itaque annos in aescesi perstituri totos, non annos totidem regnabimus; sed in seculorum secula: & in terra decertaturi, non in eadem erimus haeredes; sed caelestium bonorum facta nobis est promissio. Rursum, corpore deposita corruptibili, recipiemus id incorruptibile. Quo circa filij ne lassescamus, neque existimemus nos morari, aut magni quid prestare. Non enim sunt condigna passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quae revelabitur in nobis. Neque in hunc intuentes mundum, magnis quibusdam rebus nuncium nos remississe, ducamus. Nam universus terrarum orbis, cum toto collatus caelo, res omnium est minima. Omni ergo terram ut simus potiti, eidemque valedixerimus; indignum, quod cum regno caelorum conferatur. Ut enim unam aliquis negligit drachmam

D 2 aream,

aream, ut lucretur centum aureas: sic qui terra omnis dominus, ei renunciat; amittit parum, recipit centuplū. Quod si uniuersus terrarum orbis est indignus cælis: qui campos amittit exiguos, perinde est ac si nihil perdat. Tamen si domiciliū aut multum auri amittas, ne glories, neq; animo concidas. Nam per se cogitādum, ut nihil iactura, propter virtutis studiū, faciamus: mortuos tamen nos ijs saepe nostra, quibus nolimus, relinquere: memorante id Ecclesiaste. Quid igitur nō virtutis causa relinquamus, ut regni [cælorum] heredes fiamus? Quocirca nec cupiditate possidendi [aliquid] ardeamus. Quid enim lucri, ea possidere, quæ nobiscum non auferimus? Quin de illis potius acquirendis laboremus; quæ retinere firmiter possumus; cuiusmodi sunt Prudentia, Iusticia, Teuperantia, Fortitudo, Intelligentia, Charitas, amor pauperum, fides in Christum, iræ vacuitas, hospitalitas. His enim comparatis; non deerunt quæ nobis in terra istic mitium & mansuetorū hospitium conciliēt. Quare hinc etiam motus, ne quis contemptim de se statuatur; præsertim si reputet, se Domini seruum esse, eiq; seruitutis religione obstrictum. Quemadmodum igitur seruus dicere non audebit; Cum heri laborarim, otio labor hodie; neq; habita præteriti temporis ratione, diebus sequentibus cessabit; sed quotidie (ut scriptum est in Evangelio) eandem animi promptitudinem ostendet; ut suo placeat Domino, nec quicquam periclitetur: sic nos diebus singulis Ascetica vacemus, non nescij, uno die neglecto, propter antè acta veniam nobis haud iri datum; sed propter negligentiam Dominum nobis iratiorem fore. Sic etiam Ezechiel testatur; sic & Iudas ob noctem unam, præteriti temporis laborem perdidit. Quapropter, filij, Ascetica adhareamus, neq; acedia locum demus; nobis enim adiutor est Deus, ut scriptum est. Quicumq; enim bonū elegerit, ei Deus cooperatur in bonum.

Ac ne

Eccles, 2, 18.

Matth. 24.
48.

Ezech, 33, 12.

* δραγμαῖς ἵνα κερδήσῃ χρυσῶς * δραγμαῖς ἑκάτην : ἕτως ὁ πάσις
 τῆς γῆς κύριός ἐστιν ἢ ἄπο πασοῦ μὲν αὐτῆς, ὀλίγον ἀφίησι, καὶ ἑκά-
 τήν τε πλοασίονα λαμβάνει, εἰ δὲ ἕδὲ πᾶσα ἡ γῆ ἀξία τῶν ἔρασι ἔ-
 στω : ὁ ἀρεῖς ἀφίησι ὀλίγας ἀρέρας, ὡς εἶδεν καταλιμπάων * καὶ
 οἰκίαν ἢ χρυσίον ἱκανὸν ἀφίη, ὅσην ὀφείλει καυχᾶσθαι ἢ ἀκηδιῶν,
 ἄλλως τε ὀφείλομεν λογιζέσθαι, ὅτι καὶ μὴ ἀφῶμεν δι' ἄρετιν, ἀλλ'
 ὑπερον ἄπο θνήσκοντες καταλιμπάομεν αὐτὰ πολλάκις καὶ οἷς εἰ θε-
 λομεν, ὡς ἐνημίνευσεν ὁ ἐκκλησιαστής. Διὰ τί ἔν μὴ δι' ἄρετιν ἡ-
 μεῖς καταλιμπάομεν, ἵνα καὶ βασιλείαν κληρονομήσωμεν. Διὰ τί
 τὸ, μηδὲ τὰ κτεῖρα πειρησῶν ἰππημίαν λαμβανέτω. τί γὰρ κέρδος
 ταῦτα κτεῖρα ἀ μὴδὲ ἀφῶμεν μεθ' ἑαυτῶν; τί οὐκ, μᾶλλον ἐκείνα
 κτώμεθα, ἀ καὶ μεθ' ἑαυτῶν ἀραιδιώμεθα * ἀπινά ἐστιν, φρόνησις,
 δικαιοσύνη, σωφροσύνη, ἀδρία, σωείσις, ἀγάπη, φιλοπρωχία,
 πίστις ἢ εἰς χρυσόν, ἀοργησία, φιλοξενία. ταῦτα κτώμενοι, εὐρήσο-
 μεν αὐτὰ περ ἑαυτῶν ἐκεῖ ποιοῦντα ἡμῖν ξενίαν ἐν τῇ γῆ τῶν περᾶ-
 ῶν. ὡς καὶ ἐκ τῶν πειθῆτω τίς ἑαυτὸν, μὴ ὀλίγωρεῖν : καὶ μάλιστα,
 εἴαν λογισηται, δέλον ἑαυτὸν εἶναι τὸ κύριον, καὶ ὀφείλοντα τῷ δεσπό-
 τη δαδῶν. ὡς περ οὐκ ὁ δέσποτὸς ἂν πολμήσῃ * λέγων, ἐπειδὴ
 χθρὸς εἰρασαίμεν, ὅσα ἐργάζομαι σήμερον * οὐδέ τὸν παρελθόντα
 χρόνον μετρώ, πᾶσα ταῦτῶν ἐξῆς ἡμερῶν * ἀλλὰ καθ' ἡμέραν (ὡς
 ἐν τῷ εὐαγγελίῳ γέγραπται) τὴν αὐτὴν πειρημίαν δείκνυσιν, ἵνα
 τῷ κυρίῳ αὐτὰ ἀρέσκῃ, καὶ μὴ κινδυνεύσῃ : οὕτω καὶ ἡμεῖς καθ' ἡ-
 μέραν ἰππημένωμεν τῇ ἀσκήσει, εἰδότες ὅτι εἴαν μίαν ἡμέραν ἀμελή-
 σωμεν, οὐ διὰ παν παρελθόντα χρόνον ἡμῖν συχωρήσει * ἀλλὰ διὰ
 τὴν ἀμέλειαν ἀγανακτήσει καθ' ἡμῶν, ἕτω καὶ ἐν τῷ ἰεζεκιήλ ἡ-
 κούσαμεν * οὕτω καὶ ὁ ἰουδαῖος διὰ νύκτα μίαν ἀπώλεσε καὶ τὸν παρ-
 ελθόντος χρόνον τὸν κάματον, ἐχώμεθα ἔν, τέκνα, τῆς ἀσκήσεως, καὶ
 μὴ ἀκηδιώμεν. ἐχομεν γὰρ ἐν τῷ καὶ τὸ κύριον σπυργόν, ὡς γέγρα-
 πται, παντὶ τῷ περᾶν ἀνθρώπῳ τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ θεὸς συνέργει εἰς ἀγαθόν.

* δραγμαῖς E-
 vagr
 * δραγμαῖς

* λέγειν

... D 139 ...

αἰς ἣ τὸ μὴ ὀλιγωρεῖν ἡμᾶς, καλὸν τὸ τοῦ δόποσῶλου ῥητὸν μελετᾶν *
 πὸ, καθ' ἡμέραν δόποθνήσκω, ἀλλ' γὰρ καὶ ἡμεῖς ὡς δόποθνήσκοντες
 καθ' ἡμέραν, οὕτως ζῶμεν, ἐχ' ἀμαρτήσομεν. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον
 ποιῶν, ἵνα ἐγειρόμενοι καθ' ἡμέραν, νομίζωμεν μὴ κλύειν ἕως
 ἐσπέρας· καὶ πάλιν μέλλοντες κοιμᾶσθαι, νομίζωμεν μὴ ἐγειρεσθαι·
 ἀδελφίου φύσει καὶ τῆς ζωῆς ἡμῶν οὐσης, καὶ μετρουμένης καθ' ἡ-
 μέραν ὡς τῆς περνοίας. οὕτω δὲ διακείμενοι, καὶ καθ' ἡμέραν
 οὕτω ζῶντες, οὔτε ἀμαρτήσομεν, οὔτε ἴν' Ἰπτιθυμίαν ἔχομεν, οὔτε
 μλινοῦ μὲν ἴνι, οὔτε θησαυρίζομεν ἵπτι τῆς γῆς· ἀλλ' ὡς καθ' ἡμέ-
 ραν περσοδοκῶντες δόποθνήσκειν, ἀκτιήμενοι ἐσόμεθα * καὶ πᾶσι
 πάντας συγχωρήσομεν Ἰπτιθυμίας δὲ γυωακῆς, ἢ ἄλλης ῥυπαρᾶς
 ἠδονῆς, οὔδ' ἔλας κρατήσομεν· ἀλλ' ὡς παρερχομὲν δόποθρα-
 φησόμεθα· ἀγωνιῶντες αἰὶ καὶ προβλέποντες τὴν ἡμέραν τῆς κρί-
 σεως. αἰὶ γὰρ ὁ μείζων Φίβ' * καὶ ὁ αἰγὼν τῶν βασιάνων διαλύσει
 τὸ πλεῖον τῆς ἠδονῆς, καὶ τὴν ψυχὴν κλίνουσιν αἰήσιν. σοκουῶ
 ἀρξάμενοι καὶ Ἰπτιβαότες ἠδὲ τῆ ὀδῶ τῆς δρετῆς, ἐπεκτεινώμεθα
 μᾶλλον, ἵνα φθάσωμεν ἵπτι τῶ ἐμπεσθῆν, καὶ μηδεὶς εἰς τὰ ὀπίσω
 σρεφέσθω, ὡς ἡ γυνὴ τοῦ λαῶ· μάλιστα ὅτι κύρι' * εἴρηκεν, οὐδεὶς
 βαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον, καὶ σραφεῖς εἰς τὰ ὀπίσω,
 εὐθετὸς ἐστίν * ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. τὸ δὲ σραφῆσθαι, εἰδὲν
 ἔπρον ἐστίν, ἢ μετὰ μεληθῆσθαι, καὶ πάλιν κοσμικὰ φρονεῖν. μὴ φο-
 βεῖσθε ἀκούοντες πρὸς ἀρετῆς, μηδὲ ξενίζεσθε πρὸς τοῦ ὀνόματ' *.
 οὐ γὰρ μακρὰν ἀφ' ἡμῶν ἐστίν, οὔδ' ἔξωθεν ἡμῶν σωίσεσθαι. ἐν ἡ-
 μῖν δὲ ἐστὶ τὸ ἔργον, καὶ εὐκὸλον ἐστὶ τὸ πρᾶγμα, εἰ μόνον θελήσω-
 μεν. ἄλλωτες μὲν οὖν δόποθνημοῦσι καὶ θαλάσσιαν περῶσι, ἵνα χράμε-
 ματὰ μάθωσιν. ἡμεῖς δὲ οὐ χρεῖαν ἔχομεν δόποθνημῶσι διὰ τὴν
 βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, οὔτε περᾶσθαι θαλάσσιαν διὰ τὴν δρετῆν.
 φθάσας γὰρ ἔπιν ὁ κύρι' * ἢ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἐντὸς ὑμῶν
 ἐστίν. σοκουῶ ἢ δρετῆ, τὸ θείλιν ἡμῶν μόνου χρεῖαν ἔχει·
 ἐπειδὴ ἡπερ ἐπὶ ἡμῖν ἐστὶ, καὶ ἐξ ἡμῶν σωίσεσθαι. τῆς γὰρ ψυχῆς
 τὸ

καὶ τὴν βασι-
 λείαν τῆ θσοῦ
 lib ed.

Ac ne simus negligentiores; dictum illud Apostoli meditari, cō-
 venit: Quotidie morior, Si enim & nos sic vixerimus, tanquā
 indies morituri: nō peccabimus. Quod ita intelligendum: ut ē
 lectulo surrecturi, quotidie existimemus non ad vesperam usq;
 nos victuros esse; & dormitum ituri, existimemus nos non esse
 surrecturos: quum vita nostra naturā sit incerta, quam indies
 [divina] providentia metitur. Ita affecti, itaq; nullo nō die vi-
 cturi: neq; peccabimus, neq; ullius rei desiderio tenebimur, neq;
 ulli succensebimus, neq; thesaurum in terris congeremus: sed
 propter quotidianam veluti mortis expectationem, non possi-
 debimus quicquam, omnia omnibus ignoscemus, mulieris verò,
 aut alterius voluptatis sordida, cupiditate nunquam incende-
 mur; sed ut caducam aversabimur, metu anxij, diemq; prae-
 videndo judicij. Formido enim gravior, & periculum tormen-
 torum, voluptatem nimiam disperdit, animūq; nutantem eri-
 git. Facto itaq; jam initio itineris ad virtutem, contendamus
 magis, quo ad priora perveniamus; nec quisquam retrò, que-
 madmodum Loti uxor, respiciat. Cum praesertim Christus di-
 xerit; Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens
 retrò, aptus est regno Dei. Respicere autem retrò, nihil est ali-
 ud, quam [cæpti] pœnitere, ac rursus mundana sapere. Ne ti-
 meatis, virtute audita; neq; nomine tanquam novo in admira-
 tionem & stuporem ducamini. Non enim procul à nobis abest,
 neq; extra nos consistit. Opus namq; nobis [naturā] insitum, fa-
 ctūq; facile est, modò velimus. Pagani quidem peregrinantur,
 & mare traiciunt, literarum discendarum gratia: nobis nulla
 opus est peregrinatione propter regnū calorum; neq; mare trā-
 seundum, propter virtutem. Ita enim Dominus, Regnum Dei
 intra vos est. Quo circa virtus voluntatem duntaxat nostram
 requirit, quum nobis insit, & ex nobis ortū trahat. Ejus enim
 animi

1. Cor. 15. 31.

1. Cor. 15. 31.

1. Cor. 15. 31.

* fluxa

Philip. 1. 14.

Genes. 19. 26.

Lucas 9. 62.

1. Cor. 15. 31.

1. Cor. 15. 31.

Lucas 17. 21.

animi partis, qua naturā intelligit, est virtus. Secundum na-
 turam autem se se habet, quum, ut facta est, manet: at pul-
 chra & per quam recta est facta. Unde Iesus Naue populo pra-
 cepit dixitq;: *Dirigite corda vestra ad dominum Deum Israël.*
 & Ioannes, *Rectas facite semitas vestras.* Nam animum esse
 rectum, nihil aliud est, quam mentem, principem illius partē,
 sic se se habere, quemadmodū sit condita. Quae si declinet, atq; à
 natura defleat; tunc vitium animi dicitur. Res itaq; non est
 difficilis, nam mansuris nobis in eo statu, quo conditi sumus,
 virtus aderit: si prava cogitaverimus, ut mali iudicabimur.
 Quod si extrinsecus eadem illa res esset cōparanda: verè diffi-
 cultate non careret: nunc cum nobis insita sit, caveamus ipsi
 nobis à sordidis cogitationibus; & animum, tanquam de-
 positum acceptum, Domino seruemus: ut suum ipse opus agno-
 scat, animum ita ut condidit constitutum. Illud ergo sit, nostrū
 certamen, ne Ira tyrannidem occupet, neque cupiditati succum-
 bamus. Scriptum est enim, *Ira viri iusticiam Dei non operatur.*
 & *Cōcupiscētia cū conceperit, parit peccatū; peccatū verò cum*
cōsummatū fuerit, generat mortē. Hac vita ratione inita; secu-
 ri vigilabimus, & (ut scriptū est) *omni custodia cor nostrū ser-*
vabimus. Hostes enim sūt nobis acres & callidi, mali demones.
 Præterea non est nobis, ut Paulus dixit, *colluctatio adversus*
carne[m] & sanguinē: sed adversus principes & potestates, ad-
versus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia
nequitia, in caelestibus. Illorum magna est turba in aëre nobis
 proximo; neq; procul à nobis absunt; estq; multum inter ipsos
 discriminis. De quo ut & illorum natura, multa possent dici;
 quae alij, majores quam nos sumus, narrabunt. Quod verò jam
 nobis necessariò incumbit, tantū nosse, quae sint istorum ad-
 versum nos calliditates. Primū igitur hoc scimus, demones
 appellari

17. 31. no. 1

Iosua 24, 23.
Marth. 3.

* ejus. lib. ed.

maxim

11. quid

Iacob. 1. 20.

15.

Proverb. 4, 23.

Ephes. 6, 12

11. 31. no. 1

τὸ νοερὸν κατὰ φύσιν ἐχούσης. ἡ ἀρετὴ σωίζεται. κατὰ φύσιν δὲ
 ἔχει, ὅτ' αὖ, ὡς γέγονε, μὲν. γέγονε δὲ, καλὴ καὶ εὐθὴς λίσσιν.
 Διὰ τοῦτο ὁ μὲν τοῦ ναυῆ ἰησοῦς ὡς ἀγγέλων ἔλεγε τῷ λαῷ, εὐ-
 θύατε τὴν καρδίαν ὑμῶν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἰσραήλ. ὁ δὲ ἰω-
 αίνης, εὐθείας ποιῆτε τὰς τρίβους ὑμῶν. τὸ γὰρ εὐθείαν εἶναι τὴν
 ψυχὴν, τοῦτο ἐστὶ τὸ κατὰ φύσιν νοερὸν αὐτῆς ὡς ἐκτίσθη. πάλιν δὲ
 ὅτ' αὖ ἐκκλίνῃ καὶ ἐν Διαστροφῇ τοῦ κατὰ φύσιν γήνηται, τότε κα-
 κία ψυχῆς λέγεται. σκόκου σκῆστι διαχερῆς τὸ πρᾶγμα. εἰάν γὰρ
 μείνωμεν, ὡς γεγόναμεν, ἐν τῇ ἀρετῇ ἰσομῶν : εἰάν δὲ λογιζόμεθα
 τὰ φαῦλα, ὡς κακὴ κερνόμεθα. εἰ μὲν οὐκ ἔξωθεν ἴω περισσὸν τὸ
 πρᾶγμα, διαχερῆς ὄντας ἴω : εἰ δὲ ἐν ἡμῖν ἐστὶ, φυλάξωμεν ἑαυ-
 τῶν δὸτ' ῥυπαρῶν λογισμῶν, καὶ ὡς ὡς ἀκαταθήκην λαβόντες,
 τηρήσωμεν τῷ κυρίῳ τὴν ψυχὴν : ἵν' αὐτὸς ἴπην τὸ πῆμα αὐ-
 τοῦ, οὕτως οὖσαν αὐτῶν, ὡς πεποίηκεν αὐτῶν. ἔσω δὲ ἡμῖν
 αἰγῶν, ὡς μὴ τυραννῆν ἡμῶν θυμὸν : κηδὲ κρατεῖν ἡμῶν ἴπην θυ-
 μίαν. γέγραπται γὰρ, ὅτι ὀργὴ ἀνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ οὐ καπε-
 ράζεται : ἡ δὲ ἴπην θυμῶν συλλαβοῦσα, τίκει ἀμαρτίαν, ἡ δὲ ἀ-
 μαρτία δὸτ' ἀποπλεοθεῖσαι δὸτ' ἀκούει θύνατον. οὕτω δὲ πολιτοῦμενοι
 νήφωμεν ἀσφαλῶς : καὶ ὡς γέγραπται, πάση φυλακῇ * τηρῶμεν * ^{πῆρει σὺν}
 ἑαυτῶν τὴν καρδίαν. ἐχθροὺς γὰρ ἔχομεν δεινοὺς καὶ πανέργους, ^{καρδίας}
 ὅτ' πνηροὺς δαίμονας * καὶ πρὸς τούτοις, ἐστὶν ἡμῖν ἡ πάλη (ὡς
 εἶπεν ὁ ἀπόστολος) οὐ πρὸς αἶμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς δρ-
 χὰς, καὶ πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς ὅτ' ἡσμοκράτορας τοῦ σκότους
 τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πνηρίας, ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. π-
 λὺς μὲν οὐκ αὐτῶν ἐστὶν ὁ ὄχλος ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς ἀέρι, καὶ μα-
 κρὰν σκῆ εἰσὶν ἀφ' ἡμῶν * πλὴν δὲ τίς ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἡ Διαφροσῆ.
 καὶ πρὸ μὲν τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ τῆς Διαφροσῆς, πλὺς αὐτῶν εἶη λό-
 γος * καὶ ἄλλων μειζόνων ἢ καθ' ἡμᾶς ἐστὶ τὸ τοιοῦτον διήγημα. τὸ ἵ-
 νῶ κατὰ πᾶν καὶ αἰσχυκαῖον ἡμῖν, γινῶναι ἐστὶ μένον τὰς καθ' ἡμῶν
 αὐτῶν πανουργίας. πρῶτον τίνω τοῦτο γνώσκωμεν, ὅτι οἱ δαίμονες

εἰ καὶ ὁ δαίμονες καλῶν) ἔγω γεγόνασιν (οὐδὲν γὰρ κακὸν ἐπίησεν ὁ
 θεός:) ἀλλὰ καλοὶ μὲν γεγόνασι καὶ αὐτοὶ, ἔκπεσόντες ἢ ἀπὸ τῆς οὐρανίας
 φρονήσεως, καὶ λοιπὸν περὶ τῆς γλῶσσης καλινδύμοι: ὅσῳ μὲν ἔλλωας ἠ-
 πάτησαν τῆς φαντασίας, ἡμῖν ἢ τοῖς χριστιανοῖς φρονῶτες, πάντα κί-
 νῆσι, θέλοντες ἐμπεδίζειν ἡμᾶς τῆς εἰς ἕραν ἑσθιόδου ἵνα μὴ ὄθεν ἐξέ-
 πεισον αὐτοὶ, ἀνέλθωμεν ἡμεῖς. διὸ καὶ πολλῆς εὐχῆς, καὶ ἀσκήσεως ἐστὶ
 χρῆμα ἵνα τις λαθὼν διὰ τῆς πνεύματος χάρισμα διακρίσεως πνευ-
 μάτων, γινῶναι δυναθῆται κατ' αὐτὸς, καὶ τίνες μὲν εἰσὶν ἑλαττον φαυ-
 λοι; τίνες ἢ ἐκείνων φαυλότεροι: Ἐπεὶ πῶς ἰσχυρὸν ἴσχυμα ἕκαστος
 αὐτῷ ἔχει τῆς ἀπειρίας; καὶ πῶς ἕκαστος αὐτῷ ἀνατρέψει; Ἐκδοκίμα;
 πολλὰ γὰρ αὐτῷ ἐστὶ τὰ πανεργώματα, Ἐπεὶ τῆς ἰσχυρῆς κινήσεως.
 ὁ μὲν ἔν μακάριος διπλόσολος καὶ οἱ κατ' αὐτὸν ἠδύσαν τὰ πιαυτα λέγον-
 τες. εἰ γὰρ αὐτὰ τὰ νοήματα ἀγνοῦμεν. ἡμεῖς ἢ ἰαφ' ὧν ἐπὶ φράσημα
 παρ' αὐτῷ, ὁφείλομεν ἀλλήλους ὑπὸ αὐτῷ διορθῶμεν. ἐγὼ γὰρ ἐκ μέρες
 πῆραν αὐτῷ ὡς, ὡς τέκνον λέγω. ἔπει μὲν οὐκ εἰδῶσι Ἐ πάντας
 μὲν χριστιανούς, μάλιστα ἢ μοναχούς, φιλοπονοῦτας καὶ προσκόπιον-
 τας: πρῶτον μὲν ἰσχυροῦσι καὶ πειράζουσιν, ἐχόμενα τρίτος ἰσχυρῶς
 σκάνδαλα. σκάνδαλα ἢ αὐτῶν εἰσὶν, οἱ πονηροὶ λογισμοί. εἰ δὲ ἢ
 ὑμᾶς φοβεῖσθε τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν εὐχῆς γὰρ καὶ νηστείας καὶ τῆς εἰς
 τὸν κύριον πίστει, πίπτεσιν εὐθὺς ἐκείνοι, ἀλλὰ Ἐ πεισόντες, οὐ πά-
 νονται, αὐτοῖς ἢ πάλιν προσέρχονται πανεργῶς Ἐ δολίως. ἐπὶ δὲ αὐτῶν
 γὰρ ἐκ φανερῶ καὶ ἰσχυρῶς ἠδονῆς μὴ διωθηθῶσιν ἀπατήσασιν τὸ καρδί-
 αν ἄλλως πάλιν ἰσχυροῦσι. καὶ λοιπὸν φαντασίας ἀναπλάττοντες
 ἐκφοβεῖν προσπιῖνται μετὰ χημαλίζομενοι, καὶ μιμνῆμενοι γυναι-
 κας, θηρία, ἕρπετα, καὶ μέγθη σωμαμάτων, καὶ πλῆθος σραλιωτῶν. ἀλλ'
 εἰ ἔτως δεῖ τὰς τῶν φαντασίας δειλιάσιν. εἰδὲν γὰρ εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ
 ἀχίως ἀφανίζονται: εἰ μάλιστα τῆς πίστει καὶ τῶ σημεῖω τῆς σωρῆς
 εἰαυτῷ περὶ φράσει, πολλοὶ δὲ εἰσι καὶ λίαν ἀναιδεῖς. εἰ γὰρ καὶ οὐ-
 τως ἠπληθῶσιν, ἀλλὰ τρέπω πάλιν ἰσχυροῦσι καὶ προσπιῖνται μαν-
 τῶ εἰδῶσι Ἐ προσλέγειν τὰ μεθ' ἡμέραν ἐρχόμενα: δεικνύειν τὰ εἰαυτῶ

appellari hoc nomine, nō quod tales sint creati; nihil enim mali creavit Deus: sed boni creati & ipsi, exciderunt illā cœlesti sapientia. Pōst in terra volutati, paganos phantasiis deceperunt. Nobis verò Christianis invidendo, atq; omnem lapidem movēdo; nostrum in cœlos ascensum impedire cupiunt; ne illuc, unde ipsi delapsi, nos ascendamus. Ideo multis precibus atq; excercitatione est opus: ut accepto quōvis Spiritus dono discernendi spiritus, horum naturas nosse possit; Qui nam eorum sint minus nequam, qui nequiores? quod unius cuiusq; sit studium serium? & quomodo singuli prosternantur & eijciantur? Multi enim illorum sunt doli, multa insidia, quas parant. Beatus itaq; apostolus, ejusq; amuli, talia norant, quum dicerent; Non enim ignoramus cogitationes ejus. Verum nos, ab ijs ipsis tentati, piorum illorum exemplo, alij alios corrigamus. Quorum ego partem quandam expertus, hæc vobis filij dico. Quum igitur vident, tum Christianos universos, tum monachos potissimum, laboris studio progressus facere: primū adoriuntur & tentāt, positis in semita obstaculis. Obstacula autem ipsorum sunt, improba cogitationes, [quas suggerunt.] Neq; est quod eorum minus terre amini: precibus enim & jejunijs, fideq; in Dominum, illic ipsi cadunt. Nec lapsi, quiescunt: sed rursus vafre ac dolose adventant, ac si aperte obscœnā voluptate cor inescare nesciant, aliā aggrediuntur viā, & visorum figmentis terrorem injicere nituntur, induendo formā fœmineam, bestiarum, serpentium, pręgrandium corporum, & manum militum representando. Verum ne sic quidem illorum præstigia sunt reformidanda. neq; enim sunt quicquam, & subito etiam evanescent; potissimum si fide & signo crucis quōvis se se munit. Quęq; illorum est audacia & summa impudentia, quantumvis sic devicti, alio rursus modo accedunt; vaticinandi scientiam sibi vendi-

1. Cor. 12, 9.

Math. 12, 45

2. Cor. 2, 11.

- cant, futuraq; predicendi. adeo etiam proceros se se ostentant, ut qui tectum [altitudine] attingant, immen[se] sint latitudinis: ut quos rationibus circumvenire non potuerint, huiusmodi visis clanculum abripiant. Quod si hic quoq; animum hominis invenient fide ac pœnitentiæ spe septum: principem demonum secum adducunt. Dicebat porrò Antonius, tales sæpe illos
- Iob, 41. v. 9. conspici, qualem Iobo Dominus revelarit diabolum, his verbis;
10. Oculi ejus [ut] species Luciferi. de ore ejus lampades procedunt
11. [sicut tædæ ignis] accensa; & disijciuntur ut craticula ignis, de
12. naribus ejus procedit fumus camini, ardentis igne carbonum.
13. flamma de ore ejus progreditur. Talis demoniorum princeps quum
- apparet; terrefacit, ut jam dixi, magni loquus iste veterator, ut rursus ipse Dominus redarguit, quum Iobo quidem, inquit,
- Ibid. v. 18. Reputavit quasi paleas ferrum; et quasi lignum putridum, as;
22. reputavit autem mare, tanquam spongiam; & tartarum abyssus
23. quasi captivum; reputavit abyssum, tanquam ambulacrum. Et
- Exod. 15. 9. per Prophetam; Dixit inimicus, persequar, & cõprehendam. & per
- Esai, 10. 14. alium Prophetam, Vniuersam terram manu meam, ut nidum; et sicut ova derelicta tollam. Deniq; talia jactitare, & polliceri ac profiteri nitentur, ut p̄is fucum faciant. Verum nos fideles neq; hac iterum ratione ipsius phantasias formidabimus, neq; oculis ejus attendendo locum dabimus. Mentitur. n. nec quicquam veri loquitur. Nimirum talia tamq; multa cõfidenter effutiens, tanquam draco, hamo tractus est [captusq;] à Servatore: tanquam jumentum, circa nasum capistrum accepit; tanquam fugitivus, nares circulo vinetas habet, ac labia armillam perforata. Ligatus est porrò à Domino quasi passer, ut ipsi illudamus; suntq; positi tam is, quam
- Iob, 40. 14. qui cum illo demones, tanquam scorpiones & serpentes, ut à nobis Christianis calcantur. Certum ejus rei indicium, nos vitæ ratione ipsi adversari. Qui enim mare exiccaturum se se promisit,
- & orbem

ὑψηλοῦς ἀρετῆς τῆς σέβης φθάνοντας, καὶ πλατεῖς τῶ μεγέθει: ἵνα
 εἰς οὐκ ἠδυνήθησαν ἀπατήσῃ τῆς λογισμῶν, καὶ τῆς πιαύτης
 φαντασίαις ὑφάρπασωσιν. εἰάν δὲ καὶ ἔταις ἔυρωσι πλὴν ψυχῆν ἡ-
 σφαλισμῶν τῆ πίσει καὶ τῆ ἐλπίδι τῆ μετανοίας: λοιπὸν ἐπαρόνται
 πὴν ἄρχοντα ἑαυτῶν. καὶ φαίνεσθαι αὐτοῦ πολλὰ κίς ἔλεγε τριούσῃ
 εἶναι, οἷον τὸ Διάβολον τῶ ἰώβ οὐ κύριον ἀπεκάλυψε, λέγων· Οἱ ὀ-
 φθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς εἶδος ἕως φόρου. ἐκ σώματος αὐτοῦ ἐκπρεύοντα
 λαμπάδες καὶ ὀφθαλμοί, καὶ διαρρίπτοι ὡς ἐχάραται πύρος ἐκ μυ-
 κτήρων αὐτοῦ ἐκπρεύεται καπνὸς καμίνε, καὶ οὐδὲν πύριον αἰθερά-
 κων· φλόξ δὲ ἐκ σώματος αὐτοῦ ἐκπρεύεται. τριῶν δὲ φαινό-
 μων ὁ τῶν διαμονίων ἄρχων, ἐκφοβῆ (κατὰ προῖπον) μεγά-
 λα λαλῶν ὁ πανῆργον ὡς πάλιν ἐξήλεγξεν αὐτὸν ὁ κύριον, τῶ
 ἰώβ λέγων, ἤρηται μὲν σίδηρον ἄχυρα, χαλκὸν δὲ ὡς περὶ ξύ-
 λον σαθρὸν ἤρηται δὲ θάλασσαν ὡς περὶ ἐξάλειπρον· τὸν δὲ πέρτα-
 ρον τῆς ἀβύσσου ὡς περὶ αἰχμάλων· ἐλογίσθη ἄβυσσον, ὡς
 πείπαρον. Διὰ δὲ τῆ προφήτης· εἶπεν ὁ ἐχθρὸς, διώξας καταλή-
 ψομαι. καὶ πάλιν δι' ἐπίρου, πλὴν οὐκ οὐκ ὄλλω καταλήψομαι
 τῆ χειρὶ μου ὡς νοσοῖαν, καὶ ὡς καταλελειμμένα ὡς δῆα. καὶ ὁ-
 λως τριαῦτα κομπάζειν ὀπιχειρῶσι, καὶ ἐπαγγέλλοντα ταῦτα, ὅπως
 ἀπατήσῃ οὐκ θεοσεβοῦντας. ἀλλ' ἡμᾶς οὐδ' οὕτως πάλιν οὐκ
 πιστοῦς, πᾶς τε φαντασίας αὐτοῦ φοβῆσθαι, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ
 προσέχειν. ψευδεταί γάρ, ὅτι εἰν ὅλως ἀληθῆς λαλῆ. αἰελεῖ τρι-
 αῦτα καὶ τριαῦτα λαλῶν θρασυόμην, ὡς μὲν δράκων εἰλικύθη
 τῶ ἀγκίστρῳ ὡς τῆ σωτήριον· ὡς δὲ κτλῶν φορβαίαν ἔλαβε
 πρὸ πᾶς ρίνας, ὡς δὲ δραπέτης, κρῖνον δεδεταί οὐκ μυκτῆρας, καὶ ψε-
 λίαν περὶ πηται πᾶ χήλη. καὶ δεδεταί μὲν ὡς τῆ κυρίου ὡς σπου-
 θιον, εἰς τὸ καταπαύσει παρ' ἡμῶν: πθῆνται δὲ αὐτὸς π καὶ οἱ σὺ
 αὐτῶ δαίμονες, ὡς σκορποὶ καὶ ὄφεις, εἰς τὸ καταπαύσει παρ' ἡμῶν
 τῶν χριστιανῶν. καὶ τούτου γνώρισμα, τὸ νῦν ἡμῶς κατ' αὐτῶ
 πολιτεύει. ὁ γὰρ πλὴν θάλασσαν ἐπαγγέλλομην ἐξάλειψεν

καὶ τὴν οἰκονομίαν καταλαμβάνειν, ἰδὲ νυῖν ἐδύναται κωλύσει τὴν
 ἀσκησιν ὑμῶν, ἀλλ' οὐδὲ ἐμὲ λαλοῦντα κατ' αὐτῶν. μὴ τίνωι προσέ-
 χομῶν οἷς ἀν' ἀληθῆ, ψεύδεται γὰρ· μηδὲ δειλιῶν μὲν αὐτῶν τὰς φαντα-
 σίας, ψευδεῖς καὶ αὐτὰς τυγχάνουσας. ἔτι γὰρ φῶς ἐστὶν ἀληθὲς τὸ
 φαινόμενον ἐν αὐτῆς: ἔτι δὲ ἡτοιμασθέντος πυρὸς αὐτῆς μάλλον τὰ
 προσομίαι καὶ τὰς εἰκόνας φέρουσι. καὶ ἐν οἷς κατακαίεται μέλλουσι, ἐν
 τέτοις ἐκφοβεῖν οὐκ ἀνθρώπους φεράζουσι. ἀμέλει φαίνονται· καὶ
 περὶ αὐτὰ πάλιν ἀφαιρίζονται: βλάβαιτες ἢ ἐδένα τῶν πρῶτων,
 φέροντες δὲ μεθ' ἑαυτῶν τὴν ἀφομοίωσιν τῶν μέλλοντων· αὐτῶν δὲ
 χροῦ πυρὸς· ὅθεν οὐδὲ ἔτι φοβεῖται τῶν πρῶτων προσήκει. πάντα γὰρ
 αὐτῶν ἀλλὰ τὸ ἔτι χροῦ χάριν, εἰς ἐδένα ἐστὶ τὰ ἐπιτηδεύματα. δόλιοι
 δὲ εἰσι καὶ ἔτοιμοι πρὸς πάντα μεταβάλλουσι καὶ μετασχηματίζουσι.
 πολλὰ γὰρ καὶ ψάλλειν μετ' ἀδῆς προσποιεῖν) μὴ φαινόμενοι, καὶ
 μνημονεύουσι τὸ δὸς τῶν φωνῶν λέξεων· ἐστὶ ἡ καὶ, αἰαγνισκόντων
 ἡμῶν, ἐν τῷ ὡσπερ ἡχῶ λέγουσι αὐτοὶ ταῦτα, ἄπερ ἀνέγνωμι. πολ-
 λάκις δὲ καὶ κριμωμῶντες ἡμᾶς διεγείρουσι εἰς προσευχὰς καὶ τῶν
 πτωχῶν πιεῖσι, σχεδὸν μὴ ἐπιτρέποντες ἡμῖν μηδὲ κοιμᾶσθαι· ἐστὶ ἡ ὅτι
 καὶ δόποιο πάντες ἐαυτοὺς εἰς σχήματα μοναχῶν, ὡς εὐλαβεῖς προσποι-
 οῦνται λαλεῖν, ἵνα τῶν ὁμοίων σχήματι πλανήσωσι, καὶ λοιπὸν εἴτα ἡ-
 λασιν ἐλκύσωσι οὐκ ἀπατηθέντας περὶ αὐτῶν. ἀλλ' ἔτι χροῦ προσέ-
 χουσι αὐτοὺς, καὶ εἰς προσευχὴν διεγείρουσι· καὶ συμβελεύουσι μὴ
 ὅλως ἐοδῆν· καὶ κατηγορεῖν καὶ ἐδίξεν προσποιεῖν, ἐν οἷς ποτὶ
 σὺνέγνωσιν ἡμῖν, ἔτι γὰρ δι' εὐλάβειαν ἢ ἀληθείαν ταῦτα πιεῖσι: ἀλλ'
 ἵνα ἴδῃς ἀκεραῖας εἰς δόποιο γνώσιν ἐνεγκῶσι, καὶ ἀνωφελῆ τὴν ἀσκησιν εἰ-
 πῶσι, ναυπηᾶσαι τι πιεῖσαν τε ἴδῃς ἀνθρώπους ὡς φορτικῶς καὶ βαρυτά-
 τος ὄντες ἔτι μείνους εἶς, καὶ ἐμποδίσωσι ἴδῃς καὶ αὐτὸν πολυβωμένους.
 ὁ ἢ ἐν προσφῆτης δόποιο λαεῖς ὡσπερ ἔτι κύριος ἐταλάνιζε ἴδῃς πιεῖσιν
 λέγων· εἰ αὖ ὁ ποτίζων τὸ πηλοσίου αὐτῶν ἀνατροπὴν θολερὰν. τὰ γὰρ
 ταῦτα ἐπιτηδεύματα καὶ ἐπιθυμήματα, ἀνατροπικὰ τὴν εἰς ἀρετὴν φε-
 ρέσης ἐστὶν ὁ δὲ, ὅς ἡ κύριος αὐτῶν δι' ἐαυτῶν, καὶ τὰ ἀληθῆ λέγοντας τῶν
 δαιμόνων.

Et orbem terrarum comprehensurum: is neque exercitationem
 vestram, neque me contra se loquentem, impedire potest. Ne igitur
 ipsi garrienti auscultemus, quum mentiatur: nec objecta
 ejus, quae & ipsa vana, reformidemus. Non enim verum lumē Matth. 25. 45
 est, quod in istis visis apparet; sed ignis potius ipsis parati proce-
 mia & imagines. Quibus enim illi flammis exurentur, ijs ho-
 mines exterrere conantur, & videntur; sed illicò evanescunt;
 neminem fidelium ladendo, sed secum ejus ignis similitudinem
 ferendo, qui ipsos excepturus est. Quare ne sic quidem sunt ex-
 timescendi. Omnes namque illorum machinationes, propter Chri-
 sti gratiam, sunt irrita. Dolosi quippe existunt, ac parati in om-
 nia mutari atque transfigurari. Unde non raro psalmos se canere
 simulant, & locorum Scripturae mentionem faciunt. Non nun-
 quam, nobis legentibus, repente velut echo easdem voces red-
 dunt. Saepe ad preces nos dormientes excitant, idque frequentat,
 ut propemodum non sinant quiescere. Non nunquam monacho-
 rum habitu religiosos praese ferunt sermones; ut similitudine il-
 la in errorem inducant, & quo quo velint deceptos à se se per-
 trahant. Verum aures non sunt ipsis patefacienda, etiamsi ad pre-
 cationem nos exsuscitent, etiamsi jejunijs nobis autores sint, etiamsi
 accusare & humi prosternere idque falso, ducatur, ob quae aliquan-
 do nobis veniam dederint. Non enim pietatis aut veritatis no-
 mine agitant talia: sed ut simplices ad desperationem redigant.
 Asceticam inutilem dicant, & vitae monasticae, tanquam tedi-
 ose maximèque hominem gravantis, nauseam adferendo, obsit,
 quo minus secundum illius praescriptum vivatur. Ideò tales Pro- Habacuc. 2.
 pheta missus à Domino miseros pronunciat, cum inquit; Va qui 15
 potum dat proximo suo subversionem turbidam. Hujusmodi e-
 nim instituta & cogitata viam, quae ad virtutem ducit, sub- Matth. 8. 29.
 vertunt. Ipse quoque Dominus, quamvis daemones vera loque- Marc. 1. 25.
 rentur;

rentur; verè enim dixerunt, Tu es Filius Dei: tamen jussit obmutescere, fieriq; silentium. Ne quando veritati quid vitij de suo aspergant; utq; nos consuefaciat, à talibus aures nunquam non avertere, etiamsi vera loqui videantur. Indecorū etenim, quum nobis sit sacra Scriptura, & à Servatore libertas; erudiri à diabolo, suæ stationis desertore, atq; alia quàm prius sentire. Idcirco & verbis illū Scripturæ uti prohibet, quum inquit; Peccatori autem dixit Deus, Quare tu enarras justicias meas, & assumis testamentum meum per os tuum? Omnia itaque faciunt, fingunt, turbant, in simplicium fraudem strepitum excitare, cachinnari, sibilare. Quibus si non attendas; deinceps flent, & tanquam victi lamentantur. Dominus igitur Deus demones ne hiscere quidem est passus. Nos verò sanctorum eruditos exemplis, horum fortitudinem imitari decet. Ii enim talia cōspicati dixerunt; Cum consisteret peccator adversum me; obmutui, & humiliatus sum, & silui à bonis. Ac rursum, Ego autem tanquam surdus non audiebam; & sicut mutus, non aperiens os suum; & factus sum sicut homo non audiens. Quare illos neq; audiamus, quippe à nobis alienos: neque illis pareamus; licet ad preces excitent, licet de jejunijs verba faciant: sed proposito exercitationis nostræ magis insistamus. nec ab ijs nihil non vafre factitantibus à semita nos abducamur. nec ab ijs nobis metuamus, etiamsi impetum facere videantur, etiamsi mortem minitentur. Debiles enim sunt, nec nisi minari possunt. atque hæc hætenus obiter sint dicta. Nunc de ijsdem fusiùs & uberius dicere non pigebit: ista enim in memoriã vestram redigere; erit per quàm utile. Cum Dominus tanquam advena esset interris; cecidit inimicus, ejusq; vires debilitatae sunt. Quibus etsi jam non pollet, lapsus tyrannus: tamen non quiescit, sed vel nudis verbis minas jactat. Quod singuli vestrum conside-

ratu-

Psal. 50. 16

Psal. 38. 2.

3.

14.

15.

δαίμονας, ἀληθῆ γὰρ ἔλεγον, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ: ὅμως ἐφίμου, καὶ
 λαλεῖν ἐκώλυε· μή ποτε μετὰ τῆς ἀληθείας, καὶ τῶ ἰδίᾳ κακίᾳ
 Ἰππασίρωσι· καὶ ἵνα καὶ ἡμᾶς σωθῆσιν, μηδέ ποτε τοῖς τοῖς τοῖς
 ἔχον, καὶ δοκῶσι τὰ ληθῆ λέγειν. καὶ γὰρ ἀπεπέτες, ἔχοντας ἡμᾶς
 τὰς ἀγίας γραφὰς, καὶ τῶ ᾧ ᾠδῆ ἔσωτήρ ὁ ἐλευθερίου, διδάσκει
 ᾧ ᾠδῆ ἔμαθολα, ἔμη πηρήσαντος τῶ ἰδίᾳ ταξίν, ἀλλ' ἔπειρα
 αἰθ' ἑτέρων φρονήσαντος. Διὰ τὸ καὶ λαλῶντα τῶν τὰς δὲ τῶν
 γραφῶν λέξεις κωλύει λέγων: τῶ ἡ ἀμαρτωλῶ εἶπεν ὁ θεός, ἵνα
 τί σὺ ἐκδηγῆ τὰ δικαιώματά μου, καὶ αἰα λαμβάνεις τῶ ἀμαρτή-
 κῶ διὰ σώματός σου. πάντα γὰρ ποιῶσι, καὶ ὑποκρίνονται, ἔτα-
 ρήσιν πρὸς ἀπάτω τῶν ἀκεραίων. Ἐκτύπε γοῦν ποιῶσι, καὶ γα-
 λῶσιν ἀφθόνως, καὶ σὺρίπασιν· ἀν' ἡ μή τις αὐτοῖς προσέχη, λοιπὸν
 κλαῖσιν ἔθρῶσιν ὡς ἠτήθεν περ. ὁ μὲν ἔνκυριος ὁ θεός ἐφίμει τὰς
 δαίμονας, ἡμᾶς ἡ μαθόντας δὲ τῶ ἀγίων, πρὸς ἑκατ' ἐκείνης ποι-
 εῖν, καὶ μιμῆσθαι τῶ ἀδρίαν αὐτῶν. Ἐ γὰρ κακῆνοι ταῦτα βλέπον-
 τες ἔλεγον, ἐν τῶ συστέλλαι τὸν ἀμαρτωλὸν ἐναντίον μου ἐκωφώθην,
 καὶ ἔταπεινώθην, καὶ ἐσίγησά ἐξ ἀγαθῶν. καὶ πάλιν, ἐγὼ ἡ ὡσεὶ κωφὸς
 σὺ ἡκρον, καὶ ὡσεὶ ἀλαλος, σὺ αἰσίγων τὸ σῶμα αὐτῶ· ἐγρηθῆν
 ὡσεὶ ἀνθρώπος σὺ ἀκῶν. σὺ ἔν καὶ ἡμεῖς μήτε ἀκῶν αὐτῶν ὡς
 ἀλλοτρίων ἄντων ἡμῶν, μήτε ὑπακῶν αὐτῶν, καὶ εἰς εὐχλῶ ἐ-
 γείρωσι· καὶ λαλῶσι περὶ νησιῶν. τῆ ἡ πρὸς τῆς ἀσκήσεως ἐ-
 αὐτῶν μᾶλλον προσέχωμεν, ἔμη παρ' ἐκείνων ἀπατάμεθα. πάντα
 πρὸς τῶν μετὰ δόλῳ. εἰ δὲ ἡ φοβείσθαι αὐτῶ καὶ ἐπέρχεσθαι δο-
 κῶσι· καὶ θάνατον ἀπειλῶσιν. ἀδενεῖς γὰρ εἰσι καὶ εἰδὲν δύναται,
 ἡ μόνον ἀπειλεῖν. ἡδὲ μὲν ἔν περὶ τῶτου παρερχόμενος εἶρηκα. καὶ
 νῦν ἡ πλατύτερον εἰπεῖν τὰ περὶ αὐτῶν σὺ ὀκνητέον, ἀσφαλῆς γὰρ
 ὑμῖν ἡ ὑπόμνησις ἐστί. Ἰππασίρωσι τῶ κυρίῳ, πέπλωκεν ὁ ἐ-
 χθρὸς, καὶ ἠδένησαν αἱ δυνάμεις αὐτῶ. Διὰ τοῦτο γοῦν μηδὲν
 δυνάμεν, ὅμως ὁ τὸραν ὁ καὶ πεσὼν σὺ ἡρεμεῖ· ἀλλὰ
 καὶ λόγους μόνον ἀπειλεῖ. καὶ τοῦτο ἕκαστος ὑμῶν λογιζέσθω,

κ' ἴσ' ὄντως, ἢ
αὐτῶ

* ἔπος κ' δύναται καταφρονεῖν τ' δαιμόνων. εἰ μὲν ποῖς τις σώμασιν
 οὐκ ἔστιν ἐνδεθέντης, ὡς περ' ἐσθλῶν ἡμεῖς: διωκτὴν ἢ αὐτοῖς λέγειν,
 ὅτι κρυπτομύρως μὲν οὐκ αἰθρώπικος οὐχ εὐρίσκομην, εὐρόντης δὲ
 βλάπτομην. ἢ ὁμολογῶμεθα ἢ κ' ἡμεῖς κρυπτομύρως λαοφθίνειν αὐτοῦ
 κλείοντες κατ' αὐτῶν τὰς θυράς. εἰ ἢ οὐκ εἰσὶν οὕτως, ἀλλὰ κεκλισ-
 μύρων τῶν θυρῶν διώκται εἰσελθεῖν, ἔστι τῷ παντὶ ἀέρι τυγαίε-
 σιν αὐτοῖς κ' ὁ πρῶτος τῶν Διάβολος. εἰσὶ δὲ κακοφελῆς καὶ
 πρὸς τὸ βλάπτειν ἔτοιμοι, καὶ (ὡς εἶπεν ὁ σωτὴρ) ἐξ ἀρχῆς αἰθρώ-
 πικτόνος ἐστὶν ἡ τῆς κακίας πατὴρ Διάβολος. ζῶμεν ἢ κ' νῦν ἡμεῖς
 καὶ μᾶλλον κατ' αὐτῶν πολιτεύομεθα: δηλοῖ εἰσι μηδὲν ἰσχύοντες. οὐ-
 πὶ γὰρ τῶν αὐτῶν εἰς τὸ ὑπεβλεῦν κωλύει. οὐτε φίλους ἡμῶν
 ὁρῶσιν ἑαυτῶν, ἵνα φείσωνται, ἔπε φιλαγαθοὶ εἰσιν, ἵνα διορθώσων-
 ται: ἀλλὰ κ' μᾶλλον εἰσὶ πνηροὶ: κ' ἔδεν αὐτοῖς ἐστίν, * ὡς τὸ βλάπτειν
 οὐκ ἔστιν Φιλαρέστων κ' θεοσεβῆντας. Διὰ ἢ τὸ μηδὲν διώκασθαι ποῖς,
 Διὰ τῆτο ἔδεν ποῖσιν, ἢ μόνον ἀπειλάσιν. εἰ γὰρ ἠδιώατο, οὐκ ἔ-
 μείλοχ: ἀλλ' εὐθὺς ἐνήργηεν τὸ κακὸν, ἐπιμύω ἔχοντες εἰς τοῦτο πῶ
 προαίρεσιν, καὶ μάλιστ' αὐτῶν. ἰδίᾳ γ' οὐκ νῦν σωεληθόντες,
 κατ' αὐτῶν λαλοῦμεν, καὶ ἴσασι ὅτι προκοπόντων ἡμῶν ἀδενῆσιν
 αὐτοῖς. εἰ τίνω εἶχον ἐξουσίαν, ἔδεν αὐτῶν τῶν χριστιανῶν ἀφῆ-
 κας ζῆν. βδέλυγμα γὰρ ἀμαρτωλῶν θεοσεβεία. ἐπειδὴ ἢ ἔδωκα
 ται, Διὰ τῆτο μᾶλλον ἑαυτοῦ πρῶτος: ὅτι μηδὲν διώκται
 ποῖς ὧν ἀπειλάσιν. ἔπειτα καὶ κείνο λογίζεσθαι χεῖρ, πρὸς τὸ μὴ φο-
 βεῖσθαι τῆτες: εἰ τὸ δυνατὸν ὑπεῖρχεν αὐτοῖς, ἔκ αὐτῶν μετ' ὅ-
 χλων, ἢ Φαιλασίας ἐπίσιν, ἢ μετασχηματισμοῖς ἐμεθόδεον: ἀλλ'
 ἤρκει κ' μόνον εἰσεῖν ἕνα, κ' ποιῆσαι ἔρ' ὅπερ δύναται κ' ἐβλεται. καὶ
 μάλιστ' ὅτι πᾶς τ' ἐξουσίαν ἔχων, ἔπειτα Φαιλασίας ἀίαιρεῖ, ἔδεν
 ποῖς ὅχλοις ἐκφοβεῖ: ἀλλ' εὐθὺς ὡς ἐβλεται τῆ ἐξουσία κατὰ χεῖρ.
 ἀλλ' οἱ δαίμονες μηδὲν δυνάμωροι, πᾶν ζῆσιν ὡς ὅτι σκλεῦης, ἀλλὰ
 τροντες τὰς μορφάς, κ' τὰς πᾶδας ἐκφοβῶντες, τῆ τ' ὅχλων Φαιλασία.
 κ' τῶν σχηματισμοῖς: ἐξ ὧν μᾶλλον κατὰ φρονητοῖς ὡς ἀδενεῖς ὀφει-
 λασθ'

ἢ λαίπει ἴσ' οὐ-
 τῶ καταθύμι-
 οῦ.

raturi, demonas nauci habebitis. Qui si iisdem, quibus nos corporis essent vinculis astricti: negare possent, homines occultatos inveniri à se se; quos inveniant, ijs se nocumento esse. Possemus & nos latitare occulti, aditu ipsis ad nos intercluso. Nunc quum alia sit eorundem natura, & januis clausis, quò volunt, penetrent; atque in aère tam ipsi, quàm eorum princeps diabolus, vagentur; nec nisi mali studio teneantur, ad ledendum parati; quumq; (ut Servator dixit) ab initio homicida fuerit, vitij autor diabolus: vitam ubi eam vixerimus, qua ipsorum desiderijs magis magisq; ad versetur; constat haud prevalituros unquam esse. Neque enim locus eorum insidijs obstat; neque nos amicos agnoscunt, quibus parcant; neque boni amore præclare agunt; sed ad malitiam propendent magis; nec ijs tam est quicquã cura, quàm virtutis & pietatis sectatores ledere. Et quia nervi omnes illis præcisi, nil præter comminationes movent. Non cunctaturi, si quid esset virium; sed mala confestim operaturi, quum voluntas sit prompta, præsertim adversus nos. En itaq; já congregati, contra ipsos loquimur; seq; norunt progressu vestro enervari. Quibus si quid potestatis esset, nemo Christianus per ipsos viveret. Execratio enim peccatori, Cultra Dei. Viribus ergò destituti, ipsi se se vulnerant, cum mina penitus sint inanes. Est & hoc dignum consideratione, cur minus sint metuendi. Si quid ipsis esset roboris; non cum turba irruerent, non phantasmata obijcerent, nõ transfigurati, ex insidijs, quèquam adorirentur: sed satis foret, unum aliquè expedire quod possit velletq;. Cui enim cunque potestatis est aliquid: non nubè oculis obijcit, non tumultu terrefacit: sed sua pro arbitrio potestate jam já utitur. Sed demones, invalidi ad quicquam, velut in scena ludunt, mutatis formis, & pueros terrent turbarum visis & figuris; ut jure, tanquam imbecilles, magis contemnan-

Ioan. 8 44.

Ecclesiastici.

132.

tur. Angelus ergo verus, à Domino missus contra Assyrios, non
 4: Reg. 19. 35. multitudine indiguit, non externis visis, non strepitu, nō plau-
 su: sed sensim usus potestate, confestim centum octoginta quinque
 millia percussit. At demones (sicuti jam est dictum) quum nihil
 viribus polleant, cujusmodi sunt hi, non nisi per visa timorem
 Iob. 1. 2. conantur incutere. Quod si, considerato quis Iobi exemplo, di-
 cat, Cur diabolus contra illum egressus, nihil non potuit? bonis
 ipsum spoliavit, liberos ejus interemit, ulcere illum pessimo per-
 cussit. Is sciat, non fuisse hanc diaboli vim, sed Dei, qui Iobum
 illi, ut probaretur, tradidit. Nimirum quia nihil per se potuit;
 petiit, impetravitq;. Quare hinc etiam hostis sit contemptior,
 qui ne volens quidem ulli justo quicquā intentare potest, nam
 si posset, non petiisset. Petendo autem non semel, sed iterum:
 suam ostendit infirmitatem, & quā impotens sit. Neq; porro
 mirum, adversus Iobum nihil ipsum valuisse: quum nec jumen-
 tis perniciem, nisi Deo permittente, adferre potuerit. Quid
 quod neq; in porcos aliqua ipsi potestas est. Rogabant enim (ut
 Matth. 8. 31. in Evangelio scriptum est) Dominum, dicentes; Permite no-
 bis abire in gregem porcorum. Quod si nihil ei est in porcos im-
 perij: multo minus in hos, qui ad Dei imaginem facti sunt, do-
 minabitur. Solus igitur Deus timendus est; illi spernendi, & ne-
 quaquam metuendi. Quin, quanto plura intentant, tanto ar-
 dentius ascetica nos dedamus. Armatur enim adversus illos &
 munitissimum reddit vita sincera & in Deum fides. Metu er-
 go ipsos percellit ascetarum jejunium, pervigiliones, preces,
 mansuetudo, tranquillitas [animi] pecunia atq; inanis gloria
 contemptus, humilitas mentis, amor pauperum, misericordia,
 ira vacuitas, & præ cæteris pietas in Christum. Ideo nanq; ni-
 hil intentatum relinquunt, ne sint qui ipsos conculcent. Novit
 quippe gratiam fidelibus à Servatore nostro datā, cum inquit;
 Ecce

λησθιν εἶναι. ὁ γ' ἔν ἀληθινός ἄγγελος ἀποσταλὴς ὡρᾶ τῆ κυρίου
 κατὰ τῶν αἰσχυρίων, οὐ χρεῖαν ἔχεν ὄχλων, οὐ φαιλασίας τῆς ἐξ-
 ωθεν, οὐ κτύπων, οὐ κρῆτων : ἀλλ' ἡρέμα τῆ ἐξουσία ἐπέχετο, καὶ
 αἰεὶ ἔλεν εὐθύς ἐκατὸν ὄγδοήκοντα πέντε χιλιάδας. οἱ δὲ μηδὲν
 δημιάρμοι δαίμονες, οἳ εἰσιν οὔτοι, κὰν τῆς φαιλασίας ἐκφο-
 βεῖν μόνον περᾶσιν. ἐὰν δὲ πῖς τὰ τῆ ἰώβ λογιώται, καὶ εἶπη : Διὰ
 τί νῦν ἐξελθὼν ὁ Διάβολος πάντα κατ' αὐτὸν πεποίηκε ; καὶ τῶν
 μὲν ὑπαρχόντων αὐτὸν ἐψίλωσε, τὰ δὲ τέκνα αἰεῖλε, καὶ ἐκεί-
 νον ἐπόμασεν ἔλκει πανήρῳ ; γινώσκεται πάλιν ὁ ριοῦτος, ὡς ὅτε
 ἰὼ ὁ Διάβολος ὁ ἰσχύων ἀλλ' ὁ θεὸς ὁ ὡρᾶ δειλοῦς αὐτὸν πρὸς
 πείραν τὸν ἰώβ, ἀμέλει μηδὲν δημιάρμοι ποιῆσαι, ἤτησε καὶ
 ἔλαβεν. ὡς καὶ ἐκ τέτυ μᾶλλον καταγνωσέσθαι ἐστὶν ὁ ἐχθρὸς,
 ὅτι καὶ τῆ δέλων, οὐδὲ κατ' ἐνὸς ἰσχυρὸν αἰθρώπου δικαίου. εἰ
 γὰρ ἰσχυρὸν, ὅτι αἰ ἤτησεν. αἰτήσας δὲ οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ δεύ-
 τερον, φαίνεται ἀδελφὸς καὶ μηδὲν δημιάρμοι. καὶ οὐ θαυμα-
 σὸν εἰ κατὰ τῆ ἰώβ ὅτι ἰσχυρὸν : ὅτι οὐδὲ κατὰ τῶν κτενῶν αὐτὸν
 ἐγένετο ὅλεθρος, εἰ μὴ συγχωρήσας ἰὼ ὁ θεός. ἀλλ' οὐδὲ κατὰ
 χοίρων ἔχει τι ἐξουσίαν. παρεκάλου γὰρ, ὡς ἐν τῷ ἐσαγγελίῳ γέ-
 γραπταί, τὸν κύριον, λέγοντες : Πῆτι τρεῖς ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς σὺν χοί-
 ρους. εἰ δὲ μηδὲ κατὰ χοίρων ἔχουσιν ἐξουσίαν, πολλῶ μᾶλλον τῶν
 κατ' εἰκόνα θεοῦ γενημενῶν ἀνθρώπων οὐ κυριεύσει. τὸν θεὸν ἄρα
 μόνον φοβεῖσθαι δεῖ τέτων δὲ καταφρονεῖν, καὶ μηδ' ὅλως αὐτῶν δε-
 διέναι. ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ὅσον πῶτα ποιοῦσιν, ἰππείνωμοι ἡμεῖς τι
 ἀσκητιν, μέγα γὰρ ὄπλον ἐστὶ κατ' αὐτῶν, βίβλος ὀρθὸς καὶ ἡ πρὸς θεὸν
 πίστις, φοβὴ γοῦν τῶν ἀσκητῶν τῶν νηστῶν, τῶν ἀργυπνῶν, τῶν εὐχῶν,
 τὸ πρᾶον, τὸ ἡσυχον, τὸ ἀφιλάργυρον, τὸ ἀκενόδοξον, τὸ ταπεινοφρο-
 σῶλον, τὸ φιλόπῳχον, τῶν ἐλεημοσιῶν, τὸ ἀργήρον, καὶ πρᾶσηγα-
 μῶν, τῶν εἰς τὸ χρεῖσθαι εὐσεβῶν. Διὰ τῆτο γὰρ καὶ πάντα ποιοῦ-
 σιν, ἵνα μὴ ἔχῳσι σὺν καταπατοῦντας αὐτῶν. ἴσασι γὰρ τὸ κατ'
 αὐτῶν δοθεῖσθαι χάριν τῶν πρᾶσι ὡρᾶ τῆ σωτῆρος, λέγοντες αὐτῶν :

ἰδοὺ δίδωκα ὑμῖν πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἵππῶν
 πῶν δυνάμιν τῶ ἐχθρῶ. ἀπὸ τίνων καὶ προλέγειν ὑποκρίνων-
 ται, μὴ προποιοῖσθε τίς. πολλάκις γὰρ πρὸς ἡμῶν λέγεσσι, ὅτι
 μεθ' ἡμέρας ἀπαντῶντας ἀδελφός. καὶ ἔρχονται ἡμῶν ἐκείνοι,
 πῶσι δὲ τῶ οὐτι, οὐ κηδόμενοι τῶν ἀκουόντων: ἀλλ' ἵνα πιστεύειν
 αὐτοῖς πείσωσιν αὐτοῦ. καὶ τότε λοιπὸν ὑποχειρίους ἔχοντες,
 ἀπαλέσωσιν. ἔστι οὐδεὶς προσέχειν αὐτοῖς: ἀλλὰ καὶ λέγοντας
 αἰατρέπειν χρῆ, ὅτι μὴ χρῆσθαι ἔχομεν ἡμεῖς τῶν. τί γὰρ θαυμα-
 σὸν, εἰ λεπιοτέροις χρωόμενοι σώμασι μᾶλλον τῶν αἰθρώπων, καὶ ὅτι
 ἀρχαίους ὀδεύειν ἰωρακέτες, προλαμβάνουσι τῶ δρόμῳ καὶ
 ἀπαγγέλλουσι. τοῦτο καὶ ἵππων τίς ἵπποκαμήδου προλέγει, προ-
 λαμβάνων τοῦ ὀδεύοντος τῶ πῶσι. ὡς οὐδ' ἐν τούτῳ χρῆ θαυ-
 μάζειν αὐτοῦ. οὐδὲν γὰρ τῶν μὴ γνομένων προγινώσκουσιν: ἀλλὰ
 μόνον ὁ θεὸς ἐστίν, ὁ * πάντα γινώσκων πρὶν γενέσεως αὐτῶν. οὕτως
 δὲ ἀβλέπουσιν, ὡς κλέπται, προτρέχοντες ἀπαγγέλλουσιν πῶσι
 νῦν τὰ ἡμῶν; καὶ ὅτι σωήλοισιν, καὶ ὀμιλοῦμεν κατ' αὐτῶν σημαί-
 νουσι, πρὶν παρ' ἡμῶν τίς ἀπελθῶν ἀπαγγέλλῃ. τῶ δὲ καὶ πᾶς τίς
 ταχυδρόμος ποιῆται δυνάμει, προλαβὼν τὴν βραδυάνα. ὁ δὲ
 * λέγειν, τοιοῦτόν ἐστιν. ἀπὸ τίς ἀρχήται προπατεῖν ἀπὸ τῆς θεοαί-
 δου, ἢ ἀπὸ πρὸς ἄλλης χώρας, πρὶν ἡμῶν ἀρχῆται προπατεῖν, ἐκίσειν
 εἰ προπατήσαι: προπατοῦντα δὲ τοῦτον ἰωρακέτες, προτρέχουσι, καὶ
 πρὶν αὐτὸν εἰσεῖν, ἀπαγγέλλουσι. καὶ οὕτως συμβαίνει * τοῦ-
 ὅτι μεθ' ἡμέρας εἰσεῖν. πολλάκις δὲ τῶν προπατούντων ὑπο-
 σπρεφόντων, ἐφύσαντο αὐτοί. οὕτως καὶ πρὸς τοῦ ποταμίου ὕδα-
 τος ἐστίν ὅτι φλυαροῦσιν. ἰωρακέτες γὰρ πολλοὺς ἡμῶν γνο-
 μέτους ἐν τῆς αἰθιοπίας μέρεσι: καὶ εἰδίστες ὡς ἐξ ἐκείνων
 ἢ πηλιμύρα τοῦ ποταμοῦ γίνεται πρὶν εἰσεῖν εἰς τὸν αἰγυπτιον τὸ
 ὕδωρ, προτρέχοντες λέγεσσι. ἔστι δ' αὐτὸ καὶ αἰθρώποι εἰρήκασιν, εἰ τῶ
 τὸν ἐδύνατο δραμεῖν ὅσον ἐκείνοι. καὶ ὡς περὶ ὁ σκοπὸς τῶ Δαβὶδ ἀνερχά-
 μενος εἰς ὑψηλὸν, μᾶλλον τῶ κάτω μένοντες προέβλεπε τὸν ἐρχομένον.
 καὶ αὐ-

καὶ εἰδὼς τὰ
 πάντα πρὶν γ.
 α. lib cd.

λίγα

τοῦτο

Ecce, dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes & scorpiones, & super omnem virtutem inimici. Dum itaq; futura se pradicere simulant, ne quis usurpet. Sape enim fratrum adventum prænunciant, dies aliquot: & hi sanè veniunt. Sed hoc ab illis fit, non ratione aliquà auditorum habità: verùm ut fidem sibi habere persuadeant, itaq; velut mancipatos disperdant. Quocirca non sunt audiendi, sed exturbandi; ipsq; nihil nobis hac arte opus esse, dicendum. Quid enim admirabile, quum ipsis subtiliora, quàm hominibus, sint corpora, si quos iter ingredi videant, cursu antevertere, & annunciare eadem & eques possit, peditem prævendo. Quare neq; in hoc sunt admiratione digni. Nihil enim prius, quam sit factum, norunt: estq; solus Deus qui novit omnia, antequam fiant. Illi, quæ cernunt, tanquam impostores furtim præcurrento quàm multis jam quæ inter nos geruntur referant, [quis dubitet?] & convenisse nos, & contra ipsos colloqui, significant, priusquam à nobis discessurus quis idem narret. Quod nemo non velociter currendo, & cunctatorem prævertendo, similiter posset. Hoc ita intelligo. Si quis è Thebaide aut ex alia quadam regione ambulare instituerit; ambulaturum nesciunt prius, quàm initium fiat, ambulantem ubi viderunt, præcurrunt, ejusq; adventum annunciant; itaq; post dies aliquot is advenit. Sape autem numero illi ipsi sunt mentiti, quòd pedem egressus revocasset. Pariter nugantur nonnunquam de fluminum exundationibus, Cum enim in Aethiopia partibus crebros incidisse imbres perspexerunt, indeq; conjecerunt, fluvium exundaturum esse; id cursu accelerato, antequam in Aegypto accidat, indicant. Quod neque homini esset difficile præstitum, si eadem ad cursum velocitate valeret. Et quemadmodum Davidis speculator, consensu loco edito, facilius & prior vidit venientem, quàm qui inferius

Daniel. 13. 42

2. Reg. 13. 34

inferius substitit; et ipse ante alios, percurrentes, non infecta, sed
 quæ jam jam fierent, indicavit: ita & illi [dæmones] dicuntur
 laborare, & alij alijs referre, tantum ad decipiendum. Quod
 si divinam providentiam neg, exundatio aquarum subsequuta, neg,
 viator confecit iter: tum illi mentiti, quique, ipsis auscultarunt,
 decepti sunt. Talia fuerunt Græcorum oracula; neg, aliter à da-
 monibus fuerunt olim homines in errorem pertracti. Cui sic tã-
 dem occursum est. Venit [interram] dominus, qui dæmonas cum
 errorum figmentis è medio sustulit. Nihil namq, ipsi ex se no-
 runt: sed quæ apud alios cernunt, ceu fures carpunt: & magis
 conijciunt, quàm futurorum sunt præscij. Nam etiam medici,
 morborum peritiã, cognito in alijs morbo simili, divinant sæpe
 quadã consuetudine. Navicularij quoq, & agricolæ, more suo,
 cæli observata temperatione, aut tempestatem aut serenitatem
 prædicunt; neg, id divinæ ipsorum providentiæ adscribimus, sed
 consuetudini & experientia. Unde, ut aliquando eadem conje-
 cturã dicant dæmones; non propterea sunt admiratione, & qui-
 bus auscultetur digni. Quis enim inde ad auditores redit fru-
 ctus, ex istis dies aliquot antè, ventura scire? aut quid operis,
 talia cognoscere, tametsi vera sint? Neg, enim virtutem id con-
 ciliat, neg, certum bonæ indolis indicium. Nemo namq, nostrum
 judicatur, aut reus peragitur, quod aliquid ignorarit: nec quis-
 quam beatus prædicatur, quod tale quid didicerit aut cogno-
 rit. Sed in his iudicium est unicuiq, subeundum, si Fidem reti-
 nuerit, & mandata pro eo ac par est, observarit. Non igitur ista
 sunt magni faciendã: sed exercitationi & laboribus vacandũ;
 non ut præsciamus quid, verum ut præclarã vitæ functione
 Deo probemur: estq, orandum, non præ futurorum scientia, tã-
 quam pro exantlatorum laborum mercede; sed ut nobis Domi-
 nus in victoria, cum diabolo conflicturis, reportanda ne desit.
 Quod sã

καὶ αὐτὸς δὲ περὶ τῶν ἄλλων οὐ τὰ μὴ γινόμενα,
 ἀλλὰ τὰ ἢ οὐ γινόμενα καὶ γινόμενα: οὕτω καὶ οὐ κινούμενα ἐροῦνται,
 καὶ σημεῖα σιν ἀλλήλοις, ἵνα μόνον ἀπατάωνται. ἀν' ἡμῶν περὶ ἡ πό-
 νοια μετὰ ξύπν βελεύσηται περὶ τῶν ὑδάτων, ἢ τῶν ὀδόντων· ἔξεστι
 γὰρ αὐτῇ: ἐψεύσασθε οἱ δαίμονες, καὶ ἠπατήθησαν οἱ περὶ σκεπηκῆς
 αὐτοῖς, οὕτω σωθήσεται τὰ τῶν ἐλλείπων μαρτυρία, καὶ ἔτιως ἐπλαιήθη-
 σαν οἱ ὡρᾶ τῶν δαιμόνων τὸ πρῖν. ἀλλὰ καὶ οὕτω πέπαιται λοιπὸν ἡ
 πάλαν. ἤλθε γὰρ ὁ κύριος ὁ σὺ αὐτῇ τῇ παιδεύσει αὐτῶν, καὶ τὰς
 δαίμονας καταργήσας, ἔδεν γὰρ γινώσκασιν ἀφ' ἑαυτῶν: ἀλλ' ὡς
 κλέπτει ἀπὸ ἄλλοις ὄρασι, τὰ τὰ Διὰ βλάσται: καὶ μάλιστα σοχαζοί
 εἰσιν ἢ περὶ γινώσκασιν. διὸ καὶ ἀληθῆ περὶ τριαῦτα λέγασιν, μὴ δ' οὕτως
 αὐτὰς θαυμάζετω τις. καὶ γὰρ καὶ ἰατροὶ πῆραν ἔχοντες τῶν νοσημά-
 των, ἐπειδὴν θεωρήσωσιν ἐν ἄλλοις τὴν αὐτὴν νόσον, πολλάκις σο-
 χαζοὶ μὲν δὲ τῆς σωτηρίας περὶ λέγασιν, καὶ κυβερνήται δὲ καὶ
 γεωργοὶ, πάλιν δὲ τῆς σωτηρίας βλέποντες τὴν τῆ ἀέρος καπ-
 τωσιν, περὶ λέγασιν ἢ χειμῶνα, ἢ εὐδίων ἀέρα ἔσεσθαι· καὶ οὐ Διὰ τῆ-
 πο ἐκ θείας προνοίας αὐτοῦ· ἀν' ἡμῶν εἰπερὶ περὶ λέγειν, ἀλλ' ἄρα τῆς
 πείρας καὶ τῆς σωτηρίας. ὅθεν εἰ καὶ οἱ δαίμονες τὰ αὐτὰ περὶ σοχαζο-
 μνοι λέγουσι, μὴ Διὰ τῆ τοῖς αὐτοῦ θαυμάζετω, μηδὲ περὶ σκε-
 τω τέρας, τί γὰρ χρῆσιμον τις ἀκούσιν, ἢ εἶδεναι ὡρᾶ τῶν περὶ
 ἡμερῶν τὰ ἐρχόμενα; ἢ ποῖα σπουδή, τὰ ποῖα τὰ γινώσκων, καὶ ἀ-
 ληθῶς γινώσκων. οὐ γὰρ ἀρετῆς τοῦτο ποιητικόν, ἔστι δὲ ἴθους ἀγαθοῦ,
 πάντως ἐστὶ τοῦτο γνώρισμα, οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν κρινεται * Διὰ πὶ σὺ
 οἶδεν, καὶ οὐδεὶς μακαρίζεται ὅτι μεμάρηκε καὶ ἔγνω. ἀλλ' ἐν τού-
 τοις ἕκαστος ἔχει τὴν κρίσιν, εἰ τὴν πίσιν πτήρηκε· καὶ τὰς ἐντο-
 λὰς γνησίως ἐφύλαξεν. ὅθεν οὐ δεῖ περὶ πολλὰ πειρᾶσθαι τῶν τα: ἀ-
 σκείσθαι ἢ καὶ πνεῖν· εὐχίνα περὶ γινώσκωμεν, ἀλλ' ἵνα θεῶν καλῶς
 πολιτεύομεν δέξωμεν· εὐχεσθῆτε γὰρ, ἔχ' ἵνα περὶ γινώσκωμεν,
 οὐδὲ πῦν τῆς ἀσκήσεως ἀπαγεῖν μισθόν: ἀλλ' ἵνα σωεργὸς
 ἡμῖν εἰς τὴν κατὰ τὴν Διὰ βόλου νίκην ὁ κύριος γῆται.

εἰ δὲ ἀπαξ καὶ τῷ προγνωσκῆν ἡμῖν μέλει, καθαρῶσιν τῇ θείῃ
 νοίᾳ. ἐγὼ γὰρ πισθῶ, ὅτι καθαρῶσιν ψυχὴ πανταχόθεν, καὶ κατὰ
 φύσιν ἐσθῶσι, διωάται, διορατικὴ γνωμὴ, πλείονα καὶ μακρότε-
 ρα βλέπειν τῶν δαιμόνων, ἔχουσα τὴν ὀποκαλύπτουσα κύριον αὐτῆ.
 οἷα μὲν ἢ τῷ ἑλισσάει βλέπουσα τὸ Γιεζῆ, καὶ ὁρῶσα τὰς παρ' αὐτῶν
 ἐσθῶσιν διωάται. ὅτ' αὐτῶν νυκτὸς ἔρχονται πρὸς ἡμᾶς, καὶ θά-
 λωσι τὰ μέλλοντα λαλεῖν ἢ λέγωσιν, ἡμεῖς ἐσθῶσι οἱ ἄγγελοι: μὴ
 προσέχετε, ψεύδονται γάρ. αὐτὸ δὲ καὶ ἐπαμῶσι τῶν ἀσκησιν ἡμῶν καὶ μα-
 καρίζωσιν ὑμᾶς: μὴτε ὑπακῆτε, μὴθ' ὅλως προσωοιῶτε τέτοις.
 σφραγίζετε δὲ μάλλον ἐαυτοὺς καὶ τὸ οἶκον, καὶ εὐχεσθε: καὶ ὄψεσθε αὐ-
 τοὺς γνωμῶν ἀφανῆς θελοῖ γάρ εἰσι, καὶ πάνυ φοβουῶται τὸ ση-
 μῆον τῷ κυριακῷ σωρῆ: ἐπειδήπερ ἐν αὐτῷ τῷ οὐδ' ὀποδοσάμε-
 νος, παρεδειγμάτισεν ὁ σωτήρ. ἐὰν δὲ καὶ αἰαδέστερον εἰπωσιν, ἐξορ-
 χήδμοι καὶ πικιλλόδμοι τῆς φαντασίας: μὴ θειλιάσητε, μὴ δὲ
 πηξήσητε, μὴδὲ ὡς καλοῖς αὐτοῖς προσέχητε καὶ γὰρ τῶν ἀγαθῶν
 καὶ τῶν φαύλων παρῆσαν ἐνχερῆς καὶ διωάτον ἐστὶ θειλιάσηται, τῷ θεῷ
 διδόντῃ οὕτως. ἢ μὲν γὰρ τῶν ἀγίων ὀπλασία οὐκ ἐστὶ πεπα-
 ραγμῆ. ὅτι ἐρίσει γὰρ, οὐτε κραυγῶσι, οὐδὲ ἀκούσει τις τῆς
 φωνῆς αὐτῶν. ἡσύχως δὲ καὶ πρᾶως γίνεται οὕτως, ὡς ἐν τῷ χα-
 ρᾶν καὶ ἀγαθίᾳ καὶ θάρσει ἐγγίνεσθαι τῇ ψυχῇ. ἐστὶ γὰρ μετ'
 αὐτῶν ὁ κύριος: ὅς ἐστιν ἡμῶν μὲν χαρᾶ, τῷ δὲ θεοῦ πατρὸς
 δύναμις ὅτι λογισμοὶ αὐτῆς, ἀπὸραχοὶ ἢ ἀκύνματοι διαμένουσιν:
 ὡς καταυραζομένην αὐτὴν ὑπ' αὐτῆς οὐδ' φαινομῶν θεωρεῖν. καὶ
 γὰρ πόθος τῶν θείων καὶ τῶν μελλόντων αὐτῇ ἐπεισέρχεται, καὶ θελήσει πάντως
 σπυαφθῆναι τούτοις, εἰ ἀπέρχεται μετ' αὐτῶν. ἐὰν δὲ καὶ ὡς ἀθροῦσι
 πινὲς φοβηθῶσι τῶν τῶν καλῶν ὀπλασίαν, ἀφανροῦσιν οἱ φαινό-
 μωι πὴν φόβον, παρ' αὐτὰ τῇ ἀγάπῃ. ὡς ἐποίησε γαβριὴλ τῷ
 ζαχαρίᾳ: καὶ ὁ φανῆς ἄγγελος ἐν τῷ θεῷ μνημείῳ ταῖς
 γλωσσῶν καὶ τοῖς ποιμέσι λέγων ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, μὴ φο-
 βεῖσθε.

ἢ. ἐπισημαστέ-
 ρα καὶ ἐλε-
 γ. καὶ τισι,
 lib. edit.

Quid si omnino prescientia cura nobis est aliqua: mente simus
 pura. Persuasissimum enim habeo, animum à perturbationum
 sordibus vacuum, & naturâ constantem, dono perspicacitatis
 imbutum, longè plura, & remotiora quàm demones, prospicere
 posse, Domino ipsi revelante. Quis fuit Elisei animus; qui &
 puerum Giezi vidit, & exercitū [angelorū] sibi adstantē conspi- 4. Reg. 5. 26.
 catus est. Cum itaq; nocte adventant, futura nunciaturi; aut 6. 17.
 pro angelis se se venditant: ne audiatis, mentiuntur enim. Sin
 vitam laudant asceticam, vosq; beatos pronunciant: neq; præ-
 beatis aures, neq; omnino illis subijciamini: sed ipsi potius vos
 & domum vestram figurâ crucis munite, & precatōni vacate;
 tum eos evanescere videbitis. Timidi enim sunt, crucisq; Domini
 signū admodū reformidant: quū Seruator illos in cruce expo-
 liarit & * palam traduxerit. Qui si impudentiùs restiterint, ex-
 ultantes, & alia atq; alia forma vobis apparentes: ne expave-
 scatis, neq; terreamini, neq; ipsis tanquam bonis animum atten-
 dite, Internoscere enim bonorum & malorum presentiam, di-
 vinâ ope, facile possumus. Sanctorum siquidem [angelorum] ap-
 paritio nihil perturbati habet; Nō enim contendet, neq; clama-
 bit, neq; audiet aliquis in plateis vocem eorum: sed ita sit pla-
 cidè, ita leniter; ut animo gaudium illicò, exultationem & fi-
 duciam adferat. Cum ipsis nanq; est Dominus; qui nostrum est
 gaudium, Dei patris potentia. Suntq; tum animi cogitata nulli
 perturbationi obnoxia, minimèq; fluctuant; ut illuminatus ille
 eos qui apparent contempletur; & desiderio rerum divinarum
 & futurarum, his prorsus adjungi & abituris comes esse concu-
 piscat. Ac ut nonnulli, homines quippe, visis angelis bonis pa-
 veant: hi metum illis dilectione extemplo adimunt. Id quod
 Gabriel fecit Zacharia, & in sacro monumento visus angelus
 mulieribus, quiq; pastoribus dixit in Evangelio, Nolite time-
 re, Metus

Colofs 2. 15.
 * ostentuiha-
 buerit.

Matth. 12. 19.

1. Cor. 1. 24.

Luca 1. 13.

Matth. 28. 5.

Luca: 10.

re. Metus enim illorū non ab animi pauore, sed ob præstantioris natura presentia oritur. Apparitio igitur bonorum angelorum huius est modi. At malorū incurfus et visio, confusionis plena; cū strepitu, sonitu, & vociferatione: cuius modi est adolescentū rudiorum & latronū tumultus. Vnde animi timiditas, turbatio & confusio cogitationū, vultus demissio & tristitia, odium in Ascetas, acedia, animi egritudo, propinquorum recordatio, mortis metus &, de reliquo, vitij cupiditas, virtutis contemptus, morum inconstantia. Visione itaq; territi, si timor mox facessat, & subsequatur gaudiū incredibile, animi tranquillitas, fiducia, virium recreatio, mens pacata, & quæ dixi prius alia, fortitudo, amor erga Deum: bono animo estote atq; oratote. Leticia enim, atq; ille animi status, de presentis sanctitate testantur. Sic Abraam, viso Domino, exultauit: & Ioānes, edita voce à Maria deipara, letus exultauit. Quod si quibusdam visis, existat turba, & strepitus externus, & phantasia mundana, mina mortis, & quæ antea cū dixi: impetū malorū hostile esse scitote. rēq; ita se habere, argumento sit metus quorundā in animis permanens, neq; enim illo demones liberant (ut archangelus ille magnus Gabriel timore liberavit Mariam & Zachariam, & mulieres angelus, qui in Christi sepulchro ipsis apparuit): sed quum metuere vident; phantasias augent, quo maiorem ipsis terrorē iniiciant, & adorti derideant postea, dicantq; prostrati adoratote. Quo pacto gentes in fraudē impulerunt, ab ijs falso pro Dijs habiti. Nos autem à diabolo circum veniri non est passus Dominus, quum similia sibi intentantem increpat his verbis; Vade retro me, Satana; Scriptum est enim, Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli seruias. Quare versipellis iste magis magisq; contēnatur ac pro nihilo habeatur. Quod enim dixit Dominus, nostrum in commodum protulit: ut demones auditis è nobis ejuscemodi verbis, exturbentur propter Dominum, qui

Ioan. 8, 56.

Luca 1, 41.

Luca 1, 30.

Matth. 28, 5.

Luca 4, 8.

βῆθε. ἐστὶ γὰρ ὁ φόβος ἐκείνων, ἔκαστος δὲ κατὰ δειλίαν ψυχῆς· ἀλλὰ κατὰ
 ἄγνοιαν τῆς κρείττονος παρεσίας. πιαυτή μὲν ἔν η̅ τῶν ἁγίων ὀπίσ-
 τια· ἡ δὲ τῆς Φαύλων ἑπιδρομὴ καὶ Φαντασία παρεργυμνία, μετὰ κτύ-
 πος καὶ ἤχου καὶ κραυγῆς· οἷα αὐτὸ γέναιτο νεωτέρων ἀπαθούτων καὶ λησῶν
 κινήσις. ἐξ ὧν γίνεται δειλία ψυχῆς, τέρσχος καὶ ἀταξία λογισμῶν,
 κατὰ Φεῖα, μῖσος πρὸς τὰς ἀσκήτας, ἀκηδία, λυπη, μνήμη τῶν οἰκείων,
 καὶ φόβος θανάτου· καὶ λοιπὸν, ἐπιθυμία κακῶν, ὀλιγωρία πρὸς τὸ δρε-
 πνῶν, καὶ ἔηθους ἀκαταστασία. ὅταν τοίνυν θεωρήσαντες τινες φοβηθῆτε,
 ἐὰν μὲν εὐθύς ὁ φόβος ἀφαιρεθῆ, καὶ ἀντὶ ἐκείνου (ἤδη) χαρὰ ἀνεκ-
 λάλητῃ, καὶ εὐθυμία, καὶ ἡρεσῃ, καὶ ἀτάκταισι, καὶ τῶν λογισμῶν ἀτα-
 ραξία, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα προείπον, αἰδρία τὴν καὶ ἀγάπη εἰς τὸ Θεόν·
 ἡρεσείτω ἡ εὐχασθεῖν γὰρ χαρὰ καὶ ἡ κατὰστασις τῆς ψυχῆς, δείκνυσσι
 τὴν παρόντος τὴν ἀγιότητα. ἕτως ἀβεβήτων τὸ κύριον ἡγαλλιάσαι-
 το· καὶ Ἰωάννης, ἡμοῦν Φανῆς πρὸς τὸ Θεοτόκου μαρίας, ἐσκίρτη-
 σεν ἐν ἀγαλλιάσει. ἐὰν δὲ Φανέντων τινῶν τέρσχος γένῃ, καὶ κτύπος
 ἐξωθεν, καὶ Φαντασία κοσμική, καὶ ἀπειλή θανάτου, καὶ ὅσα προείπον·
 γνώσκετε ὅτι Φαύλων ἐστὶν ἡ ἐφοδῆ, καὶ γὰρ καὶ τὸ γνῶρισμα ὑμῶν
 ἐστὶν, ὅτι αὐτῶν ἑπιδρομὴ δειλιῶσαι ἡ ψυχὴν, παρουσία τῶν ἐχθρῶν ἐστίν.
 ἔκαστος γὰρ ἀφαιρέστω τὴν δειλίαν τῶν πικρῶν οἰδαίμονες· ἄσπερ πεποίηκεν
 ὁ μέγας δὲ χαράγγελος· γαβριὴλ τῆς μαρίας καὶ τῆς Ζαχαρίας, καὶ ὁ Φα-
 νῆς ἐν τῷ μνημείῳ τῆς γυναιξίν· ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι αὐτῶν ἰδῶσι δειλιῶν-
 τας, ἀνυπακούουσι τὰς Φαντασίας, ἵνα μείζονως αὐτῶν καταπλήξωσι
 καὶ λοιπὸν ἑπιβάντες, προσπαύωσι λέγοντες, πεσόντες προσκυνησά-
 τε. αὐτῶν μὲν ἔν ἐκείναις ἕτως ἠπίτησαν· ἕτω γὰρ ἐνομιόθησαν ψυ-
 δάνυμοι θεοί· ἡμᾶς δὲ ὁ κύριος ἀπατηθῆναι πρὸς τὸν Διάβολον,
 ὅτι πῆνικα τὰς τριαύτας αὐτῶν πέντε Φαντασίας ἐπιτημῶν εἴρηκεν·
 ὑπαγε ὀπίσω με σατανᾶ· γέγραπται γὰρ, κύριον τὸ θεόν σε προσκυνή-
 σεις, καὶ αὐτῶν μόνω λατρεύσεις. μᾶλλον ἔν καὶ μᾶλλον ὁ πανουργὸς κατὰ
 φρονείδω παρῆμῶν, ὁ γὰρ εἴκηκεν ὁ κύριος, ἕτω ὑπερῆμῶν πεποίη-
 κεν· ἵνα καὶ παρῆμῶν ἀκρόντες οἰδαίμονες τὰς τριαύτας Φαντασίας, αἰα-

* λέπει ἴσ. οὐ
 συνεχάρησεν.

τρέπονται διὰ τὸν κύριον, τὸν ἐν ταύταις ἀνφίς ὀπιτηθήσονται·
 οὐδέ τις διὰ τῶν δαιμόνων ἐκβάλλειν, καυχᾶσθαι, οὐδέ τις διὰ
 τῆς θεραπείας ἐπαίρεσθαι· οὐδέ τις τὸν ἐκβάλλοντα δαιμόνια
 θαυμάζειν μόνον, τὸν δὲ μὴ ἐκβάλλοντα ἐξουθενεῖν· ἐκάστου δὲ
 πλὴν ἄσκησιν καταμανθανέτω τις, καὶ ἢ μιμησάτω καὶ ζηλούτω,
 ἢ διορθούστω. τὸ γὰρ ποιᾶν σημεῖα, οὐχ ἡμῶν· τὰ δὲ σωτή-
 ρεῖα ἔργον ἐστὶν. τῆς γοῦν μαθητῆς ἔλεγε· μὴ χαίρετε ἐπὶ τῇ
 δαιμονία ὑμῖν ὑποτάσσεται· ἀλλ' ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν γέγρα-
 πται ἐν τοῖς οὐρανοῖς. τὸ μὲν ἐν ἔρανῳ γράφεται τὰ ὀνόματα,
 μαρτύριον ἐστὶ τῆς ἡμῶν ἀρετῆς καὶ τῆς βίου· τὸ δὲ ἐκβάλλειν
 δαιμόνας, τὰ δαδωκότε σωτήρη ἐστὶν ἡ χάρις αὐτῆ. ὅθεν
 τοῖς μὴ ἐν ἀρετῇ, ἀλλ' ἐν σημείοις καυχωμένοις καὶ λέγουσι· κύ-
 ριε, οὐ τῷ σῶ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλαμεν· καὶ τῷ σῶ ὀνόματι
 θιωάμεθα πολλοῖς ἐποικήσαμεν; ἀπεκρίνατο· ἀμὲν. λέγω ὑμῖν,
 ὅσα οἶδα ὑμᾶς. οὐ γὰρ γινώσκει κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἀσεβῶν.
 καθόλου δὲ εὐχεσθαι δεῖ, καθὰ περ εἶπον, λαμβάνειν χάρισμα
 διακρίσεως πνευμάτων· ἵνα, καθὼς γέγραπται, μὴ παντὶ πνεύ-
 ματι πιστεύωμεν, ἐξουλόμεθα μὲν οὐδὲ σιωπήσωμεν, καὶ μὴ σὺν * ἐξ
 ἑμαυτῶν λέγειν, δεκτικὸν δὲ μόνοις τέτοις· ἵνα δὲ μὴ νομίσῃτε
 ταῦτα λέγειν ἀπλῶς, ἀλλ' ἀπὸ πείρας καὶ ἀληθείας πιστεύση-
 τε ταῦτά με διηγείσθαι· διὰ τὸτο, καὶ ὡς ἄφρων γίνωμαι· ἀλλ'
 οἶδεν ὁ ἀκάνων κύριος τὸ ἔσσηιδότος καθαρὸν, καὶ ὅτι οὐδὲ ἑμαυτὸν, τὸ
 ἢ ὑμῶν ἀγάπης χάριν ἔπερσεπῆς, ἀεῖδον τὸ δαιμόνων ὀπιτηθό-
 ματα, ταῦτα πάλιν λέγω. ποσάκις ἑμακάροσάν με, καὶ γὰρ καταρα-
 σάμην αὐτῶν ἐν ὀνόματι κυρίου· ποσάκις περὶ εἰρήκασι περὶ ἔποταμῆς
 ὕδατος, καὶ γὰρ περὶ αὐτῶν ἔλεγον, καὶ ὑμῖν τί περὶ τῶν μέλει; ἢ λθόν
 ποπ ἀπειλῶντες, καὶ ἐκύκλωσάν με ὡς σραπιῶται μετὰ παιοπαλίας
 καὶ ἵππων, καὶ ἄλλοτε θηρίων καὶ ἐρπετῶν ἐσπλήρωσων τὸ εἶκον· καὶ γὰρ
 ἐψάλλον· οὐρεῖ ἐν ἄρμασι, οὗτοι ἐν ἵπποις· ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι
 κυρίου θεοῦ ἡμῶν * μεγαλιωθησόμεθα· καὶ τῆς ἐνχαῖς ἀειτεράπησων
 ἑκείνοι.

ἢ ἴσ. πρὸ

ἢ ἐπικαλεσόμεθα

num, qui ijs ipsis illos increpavit. Neque verò ejectione demonum est gloriandum; neque ob curationem quamcunque morborum superbiendum: neque eum qui demones expellit, solū admirari; neque eum, qui idem nequit, aspernari debemus: sed uniuscujusque exercitatione virtutum cognita, eam aut imitemur & amulemur; aut superare etiā nitamur. Signa enim facere; non nostrum, sed Domini servatoris, opus est. Ideò dixit discipulis; In hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subijciuntur: gaudete autem, quòd nomina vestra scripta sunt in cælis. Nominū nanque in cælis scriptio, virtutis ac vitæ nostræ est testimonium: expulsio autem demonum, donum est gratuitum nostri Servatoris. Unde ijs, qui non in virtute, sed in signis gloriati dixerunt; Domine nonne in nomine tuo demonia eiecimus, & in nomine tuo virtutes multas fecimus? respondit, [Amen dico vobis,] Nunquam novi vos. Non enim novit Dominus vias impiorum. Summa, Orandum, quemadmodum prius à me dictum, pro impetranda gratia discernendi spiritus; Ne (ut scriptū est) omni vento* credamus. Equidem tacere jam, nec quicquam de me dicere, malim; his contentus solis. At ne simpliciter ista me putetis, sed expertum ac verè narrasse, credatis; propterea (licet siam quasi insipiens; veruntamen Dominus, qui audit, novit conscientia puritatem; meq; non mea causa, sed vestri amoris & cohortationis gratia, quas viderim demonum machinas recensere) eadem repeto. Quoties illi beatum me dixere, ego ipsos in nomine Domini sum execratus, quoties alluvionem prædixere: quibus ego; Ecquid hoc ad vos? Veniunt aliquando minitantes, meq; tanquam milites cinxerunt armaturâ & equitatu: aliquando bestijs & serpentibus domicilium replerūt: ibi ego psallebam; Hi in curribus, & hi in equis: nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus. & precibus illi eversi sunt. Fuis

Lucæ 10. 20.

Matth. 7. 22.

E. Cor. 12. 10.

* Circumferamini, Eph. 4. 14.

Psal. 19. 8.

sunt. Fuit quum in tenebris venirent, lamen præ se ferentes,
 ac dicentes; Adsumus, Antoni, lumen tibi prælaturi. Ego verò,
 clausis oculis orabam; & lumen impiorum illicò fuit extinctum.
 Paucis post mensibus, Venerunt quasi psallentes, & e Scriptura
 loquentes: ego autem tanquam surdus non audiebam. Quodam
 tempore monasterium quassarunt: ego orabam, ne mens de se-
 de ac statu dimoveretur. Post hæc iterum Venerunt cum plausu
 & sibilo, saltabantq;: me verò ad preces devoluto, & psallere
 mecum ceptante; flere illi & lamentari, tanquam viribus om-
 nibus amissis; glorificari ego Deum, qui audaciam & insaniam
 eorum abolitã ostentui haberet. Apparuit aliquando mihi da-
 mon supra modum excelsus, visione quada, nec dubitavit Dei
 se virtutem dicere, & Providentiam, percunctariq;: quid be-
 neficij cuperẽ in me conferri. Cui ego tũ magis insputare, nomine
 Christi, & infligere plagã conari; Idq; aded videri fecisse. Nã si-
 bitò tantus iste, cum omni demonum suorum caterva, ad Chri-
 sti nomen, abolitus est. Cum jejunarem, ad me quog; impostor
 ille aliquando venit, habitu monachi; oblataq; panis forma,
 Autor sum, inquit, ut edas, tamq; graviter laborare desinas:
 homo & tu es, viresq; tue frangentur & elanguescent. Verum
 ego, agnita ejus techna & ludificatione, surrexi oraturus. Quod
 ille non ferres, concidit enim: proin januã egredi, ac fumi instar
 evanescere. Quoties in eremo auri speciem objecit; ut tantum
 contrectarẽ, videremq;: contra ego psallere, ille cõtabescere. Non
 rarò plagas mihi inflixerunt: quibus ego, Nihil me separabit à
 charitate Christi. Ibi illi se se invicẽ magis tũdere. Neq; verò ego
 istos domui, & e medio sustuli; sed Dominus, qui dixit; Videbã
 Satanam, sicut fulgur, de celo cadentem. Hæc filioli, memor di-
 cti apostolici, ad me transtuli: ut disceretis, in ascetica non pi-
 grescendum, neq; diaboli & demonum ejus phantasmata esse
 pertimescenda.

Psal. 37. 14.

Rom. 8. 35.

Lucæ. 10. 18.

ἐκείνοι. ἤλθον ποτε ἐν σκοτίᾳ Φωτὸς ἔχοντες Φαντασίαν, καὶ ἔλε-
 γον: ἤλθομεν Φαντασίᾳ ἀντώνιε. ἐγὼ δὲ καμνύων σὺν ὀφθαλ-
 μοῖς, ἠυχόμενον, καὶ εὐθὺς ἐσβέβη τὸ Φῶς ἀσεβῶν, καὶ μετὰ μῆνας
 ὀλίγους, ἤλθον ὡς ψάλλοντες, καὶ λαλοῦντες ἀπὸ τῶν τραφῶν: ἐγὼ
 δὲ ὡσεὶ κωφὸς σὺν ἡκούον. ἔσεισάν ποτε τὸ μοναστήριον, ἐγὼ δὲ
 ἠυχόμενον ἀκίνητος μένειν τῷ Φρονήματι. καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐλ-
 θόντες, ἐκρόπυ, ἐσύριπτον, ἀρχῆντο: ὡς δὲ ἠυχόμενον, καὶ αἰεκέιμεν
 ψάλλον κατ' ἐμαυτὸν εὐθὺς ἤρξαντο θρηνεῖν καὶ κλαίειν, ὡς περ
 ἐξαπονήσαντες. ἐγὼ δὲ ἐδόξαζον τὸ θεόν, τὸν καθελόντα καὶ ὡδρα-
 δευματίσιντα τὴν τόλμαν καὶ τὴν μαῖαν αὐτῶν. ἐφάνη δὲ πᾶσι
 δαίμων ὑψηλὸς λίαν μετὰ Φαντασίας, καὶ πετόλμηκεν εἰπεῖν: ἐγὼ
 εἰμι ἡ δυνάμις τῆς θεοῦ· καὶ, ἐγὼ εἰμι ἡ παρόνοια· τί σοι θέλεις, χει-
 ρίσουμαι. ἐγὼ δὲ τίπε μᾶλλον * ἐνεφύσησα κατ' αὐτὸν, τὸ χρεῖσθαι ὄνο-
 μάσας, καὶ τυπήσασαι τοῦτον ἐπεχειρήσει· καὶ ἐδόξα πτυφέναι. καὶ
 εὐθὺς ὁ τηλικῶτος σὺ πᾶσι πῆς ἑαυτὸν δαίμοσι, ἡφανίσθη τῷ ὀνό-
 ματι χρεῖσθαι. ἤλθε δὲ ποτε, νησεύοντός μου, καὶ ὡς μοναχὸς, ὁ δόλιος,
 ἔχων ἄρτων Φαντασίαν καὶ σινεβούλου, λέγων: Φάγε, καὶ πᾶσαι
 τῶν πολλῶν πόνων. αὐθροπῶς εἶ καὶ σὺ, καὶ μέλλεις ἀδενεῖν. ἐγὼ
 δὲ ἐνοήσας αὐτὸ τὴν μέθοδον, ἀνέσλω ἐυξασθαι: κακῆσινος σὺν ἡνεγ-
 κεν, ἐξέλιπε γὰρ καὶ ἀπὸ τῆς θύρας, ὡς καπνὸς ἐξερχόμενος ἐφά-
 νη. ποσάκις ἐν τῷ ἐρήμῳ Φαντασίαν ἔδειξε χρεῖσθαι, ἵνα μόνον ἀψω-
 μαί, καὶ βλέψω: ἐγὼ δὲ κατέψαλλον αὐτὸν, κακῆσινος ἐτήκετο
 πολλάκις ἐκοπήν με πληγαῖς, καὶ γὰρ ἔλεγον: οὐδέ μιν με χωρίσει
 ἀπὸ τῆς ἀγάπης τῆς χρεῖσθαι· καὶ μᾶλλον αὐτὸν μετὰ ταῦτα κατέ-
 κηπον ἀλλήλους. σὺ ἐγὼ δὲ ἤμην ὁ πῶν ἐκείνους καὶ κα-
 παργῶν: ἀλλ' ὁ κύριος ἡμεῶν, ὁ λέγων, ἐθεώρουσεν τὸν σατανᾶν
 ὡς ἀσραπὴν πεσόντα. ἐγὼ δὲ, τέκνα, μνημονεύαν τῆς δόξουλι-
 καῦ ῥητοῦ, μετὰ χημάτισα ταῦτα εἰς ἐμαυτὸν, ἵνα μάθηται μὴ
 ἐκκακεῖν ἐν τῇ ἀσκήσει, μηδὲ φοβεῖσθαι πῦθ' ἀβόλου καὶ
 τῶν δαιμόνων αὐτῶν τὰς Φαντασίας. καὶ ἐπειδὴ γέγονα
 Ἡ ἄφρων

*Interpr. vet.
ἐνεφύσησα

ἄφρων διηγέμενος, διέξαθε καὶ τὴν ἀσφάλειαν καὶ ἀφοβίαν
 καὶ πισθίσατέ μοι, οὐ ψεύδομαι γάρ. ἔκρυσέ ποτίης ἐν τῷ μονασι-
 ρίῳ τὴν ἐμὴν ἴσταν· καὶ ἐξελθὼν, εἶδόν τινα μακρὸν καὶ ὑψηλὸν
 Φαινόμενον. εἶπε πυθαγόρου μου, σὺ τίς εἶ; ἐγὼ εἶμι, φησὶν, ὁ σα-
 πτανᾶς, εἶτα λέγοντός μου, τί οὐκ ἐν πύθων πάρε; ἔλεγε ἐκείνῳ,
 τί μέμφομαι με μάλιστα οἱ μοναχοί, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες χριστιαν-
 οί; τί μοι καταράνται καθ' ὄραν; ἐμοῦ δὲ εἰπόντῳ, τί γὰρ αὐ-
 τοῖς ἐνοχλεῖς; ἔφη· οὐκ εἶμι ἐγὼ ὁ ἐνοχλῶν αὐτοῖς, ἀλλ' αὐτοὶ
 παράπτουσι ἐαυτοῦ· ἐγὼ γὰρ ἀδενῆς γέγονα, ὅση ἀνέγνωσαν,
 ὅτι πῦρ ἐχθρῶ ἐξέλιπον αἰρώμεθαίαι εἰς τέλος, καὶ πόλεις καθε-
 λες; ὅση ἐπὶ τόπον ἔχω, οὐ βέλος, οὐ πόνιν, πανταχοῦ χριστιανοὶ γε-
 γόνασι· λοιπὸν καὶ ἡ ἔρημῳ πεπλήρωται μοναχῶν· ἐαυτοῦ τη-
 ρείτωσαν, καὶ μὴ μάλιστα με καταράσασθαι. τότε θαυμάσας ἐγὼ
 τὴν κυρίου τὴν χάριν, εἶπεν πρὸς αὐτόν· αἰεὶ ψεύσης ὦν, καὶ μηδέ πο-
 τε λέγων ἀλήθειαν, ὅμως τὴν νύκτα καὶ μὴ θείων εἰρηκας ἀληθές.
 ὁ γὰρ χριστὸς ἐλθὼν, ἀδενῆ σὲ πεποίηκε καὶ καταβαλὼν ἐγύμνωσεν.
 ἐκείνῳ ἀκούσας τὴν σωτῆρῳ ὄνομα, καὶ μὴ φέρων τὴν ἐκτέ-
 ται καῦσιν, ἀφανῆς γέγονεν. εἰ πίνω καὶ αὐτὸς ὁ διάβολῳ ὁμο-
 λογεῖ μηδὲν δυνάσθαι· ὁφείλωμεν παντελῶς καταφρονεῖν αὐτῶν τε
 καὶ τῶν διαμόνων αὐτῶν. ὁ μὲν οὐκ ἐχθρὸς μετὰ τῶν ἐαυτοῦ κυνῶν,
 ποσούτας ἔχει τὰς πανουργίας. ἡμεῖς δὲ μαθόντες αὐτῶν τὴν
 ἀδένειαν, καταφρονεῖν αὐτῶν δυνάμεθα τὴν τῶν τρόπων, μὴ
 καταπίπτωμεν τῇ θηριότητι, μηδέ λογιζόμεθα ἐν τῇ ψυχῇ δειλί-
 ας, μηδέ ἀναπλάττωμεν ἐαυτοῖς φόβους, λέγοντες· ἢ ἄρα δια-
 μων ἐλθὼν ἀνατρέπη με· ἢ ἄρα βασιλεύσας καταβάλη, ἢ ἐξαί-
 φνης ἴππιδος ἐκταράξῃ. μηδ' ὅλως ἐνθυμώμεθα ταῦτα, μηδέ λυ-
 πώμεθα ὡς πολλοὶ μὲν, ἰσχυροὶ ἢ μακρὸν καὶ χαίρωμεν ὡς σαζο-
 μνοὶ αἰεὶ, καὶ λογιζόμεθα τῇ ψυχῇ, ὅτι κύριος μεθ' ἡμῶν ἐστίν, ὁ ἱεροπω-
 σάμενος καὶ καταργήσας αὐτῶν, καὶ διανοώμεθα αἰεὶ· ὅτι ὄντῳ τῷ
 κυρίου μεθ' ἡμῶν, αὐτὸν ἡμεῖν οἱ ἐχθροὶ ποιήσουσιν. ἐλθόντες γὰρ,
 ὁπίουθε.

pertimestenda. Et, quia narrando factus sum insipiens; hoc etiam accipite documentū, quo tuti & securi poteritis esse; mihiq; (neq; enim mentior) fidem habete. Quodam tempore ostium in monasterio meum aliquis pulsavit: tum egressus, vidi procerum quendam, alta staturae. Qui sit, rogo, Satanam se ait esse. Iterū interrogāti, quid ergo ipsi esset hic negotij? Cur me falso, inquit, accusant monachi, atq; omnes alij Christiani? cur horis singulis execratur? Cui ego, cur vos vs ipsi estis molesti? Negare hoc ille, ac dicere, homines sibi ipsos molestiam exhibere; se viribus destitui. An non legerint, Inimici defecerunt framea in finem, & civitates [eorum] destruxisti. Nō mihi jam est locus, non telum, non civitas. Vbiq; sunt Christiani: deserta insuper monachis referta: observent ipsi se se, nec mihi immeritō dira imprecantur. Illi, admiratus ego tunc Domini gratiam, dixi; Quanquam semper es mendax, neq; unquam veritatem loqueris; tamē hoc invitus verē memorasti. Christus enim suo adventu infirmum te reddidit, & dejectum nudavit. Audito idem Servatoris nomine, quod ardorem inde non posset ferre, disparuit. Si ergo ipse diabolus quicquam se posse negat, omni jure tā ipsum quam demones ejus nihili facimus. Tam varia itaq; sunt astutia hostis & canum ejus. Quorum nos imbecillitate cognita, spernere istos hac ratione possumus. Ne animo concidamus, neq; mente formidinem comprehendamus, nec metum ipsi nobis fingamus, dicendo; Ne fortē demon veniat eversum me; ne sublatum prosternat, aut subitō ex insidijs adoriens territet. Talia prorsus ne cogitemus; neq; contristemur, tanquam perituri. Quin fiducia prāditī latemur magis, ut servati semper; atq; Dominū esse nobiscum, reputemus, qui demones fugarit, & omne ipsorum robur aboleverit. Sint q; hac nostra perpetuō cogitata, presente nobis Domino, nihil hostes adversum nos posse. Accessuri enim,

Psal. 9, 7.

quales nos invenerint, tales se erga nos gerent; nostriq; animi
 cogitationibus suas ipsi phantasias accommodabunt. Reperturi
 itaq; nos meticulosos & perturbatos; derepentè, veluti latrones
 locum, ubi nihil est præsidij, inventum, invadent; quæq; nobis
 spontè fuerint agitationes mentis, eas novarum adjectione au-
 gebunt. Visuri enim nos timere ac formidare: majorem incuti-
 ent metum quibusdam objectis & comminatione, atq; sic ani-
 ma misera supplicium ipsa de se se sumit. Quod si nos in Domino
 latos deprehenderit, ac bonorum futurorum, atq; eorum quæ
 sunt Domini, meditatione in hos sermones incidere; Omnia esse
 in manu Dei, nec quicquam esse demoni virium contra Chri-
 stianum, neque ullam prorsus in quæquam potestatem: intu-
 entes in animum ejuscemodi cogitationibus munitum, pudore
 suffusi. eum avertantur. Sic hostis ille Iobum conspicatus præsi-
 dijs id genus septum, ab illo recessit: Iudam verò armis nudatū,
 captivum abduxit. Quocircà hostem contempturi, de ijs quæ
 sunt Domini perpetuò cogitemus, sitq; animus spe latos: tū da-
 monum ludibria & ludicra nobis erunt instar fumi; & fugien-
 tium illi potiùs, quàm persequentium, similes. Sunt enim, quod
 antea dixi, per quàm timidi; expectatione ignis sibi parati.
 Hæcq; securitatis adversus ipsos nota sit tibi certissima; Cum
 visio quæpiã ante oculos obversabitur: ne præ formidine prius
 concide; sed quæcunque ea sit, cõfidenter primùm quare, Quis
 nam tu es, atque unde? Si enim Sanctorum fuerit apparitio: ab-
 undè certiozem te facient, metu in gaudium converso. Sin dia-
 bolica ista fuerit: prorsus debilitabitur & frangetur, conspecto
 mentis robore. Argumentum nanque ipsis omnino est animi im-
 perturbati, percunctatio isthæc, Qui es, atque unde? Sic & fi-
 lius Nave, quum sciscitaretur, didicit: neque hostis, Daniele
 percunctane, latuit. Hac Antonij dissertatione omnes delecta-
 bantur, ac

Iofuc 5, 13.

ἐπιούσιν αὐτῶν ἡμᾶς, τοιοῦτοι καὶ αὐτοὶ γίνονται πρὸς ἡμᾶς,
καὶ πρὸς ἃς εὐρίσκουσιν ἐν ἡμῖν ἐνοίας. ἔτω καὶ αὐτοὶ τὰς Φαν-
τασίας ἀφομοιοῦσιν. εἰὰν μὲν οὖν δειλιῶντας εὐρωσιν καὶ ταρατ-
ποιδίους, εὐθύς αὐτοὶ αἰς λησὴν τὸν τόπον ἀφύλακτον εὐρόντες, ὄπι-
βαίνουσι· καὶ ὅπερ ἀφ' ἐαυτῶν λογιζόμεθα, τοῦτο μετὰ προση-
κης πιᾶσιν. εἰὰν γὰρ βλέπωσιν ἡμᾶς φοβουμένους καὶ δειλιῶν-
τας, μειζῶνως αὐξάνουσι πῶς δειλίαν ἐν τῆς Φαντασίας καὶ τῆς
ἀπειλαῖς, καὶ λοιπὸν ἐν τέτοις κολάζεται ἡ ταλαίπωρος ψυχὴ.
εἰὰν δὲ χαίροντας ἡμᾶς εὐρωσιν ἐν κυρίῳ, καὶ λογιζομένους τὰ τῆ
κυρίου, καὶ θαυματολογομένους: ὅτι πάντα ἐν χειρὶ κυρίου ἐστὶ, καὶ οὐ-
δὲν ἰσχύει δαιμόνων κατὰ χριστιανοῦ, οὐδὲ ὅλως ἐξουσίαν ἔχουσι
κατὰ πν^θ: βλέποντες ἡσθαλισμένῳ πῶς ψυχῶν τῆς πιᾶσιν
λογισμοῖς, ὁποσρέφονται κατηχυμένοι. οὕτω πὲν μὲν ἰαβιδῶν
ὁ ἐχθρὸς ὡς ἐπεφραγμένον, ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτῶν. τὸν δὲ εἰδὼς
γυμνὸν εὐρῶν ἀπὸ τέτων, ἠχμαλώτισεν. ὡς εἰ θέλοντι κατα-
φρονεῖν τῶν ἐχθρῶν, λογιζόμεθα αἰεὶ τὰ τῆ κυρίου, καὶ χαιρέτω αἰεὶ
ἡ ψυχὴ τῆ ἐλπίδι: καὶ ὀφόμεθα ὡς καπνὸν τὰ τῶν δαιμόνων
παύγια, καὶ μάλλον φεύγοντας αὐτῶν, ἢ διώκοντας. εἰσὶ γὰρ
λίαν αὐτοὶ (καθὰ προεῖπον) δειλοὶ, προσδοκῶντες αἰεὶ τὸ ἡτοι-
μασμένον αὐτοῖς πῦρ. καὶ πῦρ δὲ πρὸς ἀφοβίαν κατ' ἐκείνων
ἔχει παρ' ἐαυτοῖς τὸ πεκμήριον: ὅτι αἰ τις Φαντασία γένηται
μὴ προκατάπιπτε ἐν δειλίᾳ, ἀλλ' ὁποία εἰὰν ἦ, θαρρῶν ἐρώτα
πρῶτον, τίς εἶ σὺ, καὶ πόθεν; καὶ εἰὰν μὲν ἦ αἰγίαν ὀπίασία,
πληροφοροῦσί σε, καὶ τὸν φόβον σου εἰς χαρὰν μεταβάλλουσιν:
εἰὰν δὲ θαυτολογική τις ἦ, εὐθύς ἐξαθενεῖ, βλέπουσα ἐρρωμένῳ
πῶς θάνατον. ἀπαρξίας γὰρ πεκμήριον τὸ ὅλως πωθάνεσθαι,
τίς εἶ, καὶ πόθεν; οὕτως ὁ μὲν τοῦ Ναυῆ ἐρωτήσας, ἔμαθεν: ὁ δὲ
ἐχθρὸς, ὅσῳ ἔλαθεν ἐρωτήσαντα τὸν Δαυὶδ. πῶς θαυτο-
λογοῦ τοῦ αὐτωνίου, πάντες ἔχαιρον. καὶ * τὸν μὲν ὁ ἔρωσ * τῶν μὲν

πῆς δρεπῆς ἠύζωε, τῶν δὲ ἡ ὀλιγαριθία παρεκαλείτο, καὶ ἄλλων
 ἢ οἴσις ἐπαύετο. πάντες τε ἐπέειθοντο καταφρονεῖν τῆς δαιμονι-
 κῆς Ἰπιβουλῆς, θαυμάζοντες τὴν διοθεῖσαν ὡρὰ τῆ κυρίου
 χάριν ἀντωνίω, εἰς τὴν ἀφικεῖσιν τῶν πνύματων. ἡ οὐδ' ἐν
 πῆς ὄρεσι τὰ μοναστήρια ὡς σκῆλαι πεπληρωμέναι θείων χορῶν,
 ψαλλόντων, φιλολογουμένων, νησιδόντων, εὐχομένων, ἀγαλλιω-
 μένων Ἰπὶ τῆ τῶν μελλόντων ἐλπίδι, καὶ ἐργαζομένων εἰς τὸ πι-
 εῖν ἐλεημοσύνας· ἀγάπῃ τε καὶ συμφωνίαν ἔχονταν εἰς ἀλλή-
 λους, καὶ ἡ ἀληθῶς ἰδεῖν ὡς περὶ χώραν πνα καθ' ἑαυτῶν οὐ-
 σαν, θεοσεβείας καὶ δικαιοσύνης. οὐκ ἡ γὰρ ἐκεῖ ὁ ἀδικῶν, ἢ
 ὁ ἀδικούμενος· οὐδὲ μέμφεις φορολόγου· ἀλλὰ πλῆθ' ἡ μὲν
 ἀσκητῶν, ἐν δὲ τὸ πάντων εἰς ἀρετῆν τὸ φρόνημα. ὡς ἰδόν-
 τα πνα πάλιν τὰ μοναστήρια καὶ τὴν τριαύτῃ τῶν μοναχῶν τά-
 ξιν, ἀναφώνησαι καὶ εἰπεῖν· ὡς καλοὶ * σοι οἱ οἴκοι ἰακῶβ, ἀφ'
 σκῆλαι σου Ἰσραὴλ! ὡς εἰ νάπη σκιαζουσαι, καὶ ὡσεὶ * ὡρὰ δει-
 σ' Ἰπὶ ποταμῶν· καὶ ὡσεὶ σκῆλαι ἂς ἐπήξεν ὁ κύριος, καὶ ὡσεὶ
 κέδροι παρ' ὕδασι. αὐτὸς μὲν γὰρ σιωπῆως καθ' ἑαυτὸν ἀνα-
 χωρῶν ἐν τῷ ἑαυτῷ μοναστηρίῳ, ἐπέτεινε τὴν ἀσκησιν. καθ' ἡ-
 μέραν τε ἐτέναζεν, ἐσθυμούμενος τὰς ἐν οὐρανῷ μονὰς· τὸν τε
 πόθον ἔχων εἰς αὐτὰς, καὶ σκοπῶν τὸν ἐφήμερον τῶν αἰθρῶπων
 βίον, καὶ γὰρ μέλλων ἐδίδειν καὶ κριμάσθαι, καὶ Ἰπὶ τῆς ἀλλοίαις ἀ-
 νάγκαις τῆ σῶματ' ἔρχεσθαι· ἠχμῶετο, τὸ τῆς ψυχῆς νοερὸν
 λογισμῶν. πολλάκις γοῦν μετὰ πολλῶν ἄλλων μοναχῶν μέλ-
 λων ἐδίδειν· αἰαμνηθεῖς τῆς πνύματικῆς τρεφῆς, παρητήσατο,
 καὶ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀπῆλθε νομίζων ἐρυθριᾶν, εἰ βλέπειτο παρ' ἐ-
 πῶν ἐδίδων, ἡδὲ μὲν γὰρ καθ' ἑαυτὸν, διὰ τὸ σῶματος ἀνάγκη
 πολλάκις ἢ καὶ μετὰ τῶν ἀδελφῶν· αἰδῶμενος μὲν Ἰπὶ τῆς πνύμα-
 τικῆς ἢ Ἰπὶ τῆς ὑπερ' ἀφελείας λόγους, καὶ ἔλεγον· χεῖρῶν τὴν
 πῆσαν χολῶν δίδοναι τῇ ψυχῇ μᾶλλον, ἢ τῷ σῶματι, καὶ συγχωρεῖν
 μὲν διὰ

* οἱ οἴκοί σου
lib. edit.

* παραδείσσι
ἐπὶ ποταμῶν,
αἰ. ποταμῶν

καί τῶν

tur. ac in alijs quidem virtutis amor augebatur, in alijs negli-
 gentia remittebat, in alijs vana de se opinio cessabat, eratq;
 omnibus persuasum, insidias diabolicas suscipere, deq; ferendas esse,
 gratiam admirantibus, quæ Antonio divinitus ad spiritus di-
 judicandos obtigisset. Monasteria ergò in montibus tanquam
 tabernacula fuerunt, divinis choris plena, psallentium, disse-
 rentium, jejunantium, orantium, futurorum [honorum] spe e-
 xultantium, laboribus perfurgentium pro eroganda eleemosy-
 na; mutuo se se amore prosequentium, & concordissimè viven-
 tium. Vt verè licuerit regionem veluti quandam pietatis divi-
 na atq; justicie singularem oculis cernere. Neq; enim erat illic,
 qui injuriâ vel afficeret vel afficeretur; neq; clamor exactoris:
 sed ascetarum multitudo, quorum omnium unum idemq; vir-
 tutis studium. Vt visis iterum monasterijs & laudabili mona-
 chorum politia, jure quis exclamet; Quàm pulchra tabernacu-
 la tua Jacob, & tentoria tua Israel! ut valles nemorosa, ut horti
 juxta fluvios irrigui; ut tabernacula quæ fixit Dominus; quasi
 cedri prope aquas. Ceterum Antonius pro more anachoretam
 in suo agens monasterio, asceticæ majore operâ se dediderat; co-
 gitansq; de mansionibus in cælo; ob earum & desiderium & vi-
 ta humane fragilitatem, in dies singulos ingemuerat. Cibum
 capere aut somnum, aliâ ve corporis necessitate astringi, pudori
 sibi duxit; consideratâ nobiliore animi parte. Crebrò igitur, cū
 alijs monachis multis esurus, spiritualis nutrimenti recordatus,
 sese abstinuit, & longius ab ijs recessit: ruborem interpretatus, si
 apud alios cibo vesci cerneretur. Edebat porrò solus, corpore id
 flagitante; non semel etiam cum fratribus: ob hoc quidem vere-
 cundans, libertate autem sermonis, ut commodaret, usus. Quic-
 quid, aiebat, daretur otij, illud in animi potius quàm corporis
 curam esse consumendum, & parum quidem temporis corpori,
 ob ne-

Iob. 39, 10,

Num. 24, 5-6.

ob necessitatem concedi: totum autem animi potius commodis
 tribuendum; ne is corporis voluptatibus deorsum trahatur, sed
 Lucæ 12, 22 hoc ab ipso in servitutem redigatur. Quod Servator noster in-
 29. nuerit, cum diceret; Nolite solliciti esse anima vestra, quid mā-
 30. ducetis; neque corpori, quid induamini. & vos nolite quærere,
 31. Matth. 6, 22 quid manducetis aut quid bibatis; & nolite in sublime tolli.
 hac enim omnia gentes mundi quærunt: Pater autē vester scit,
 quia his omnibus indigetis. Veruntamē quærite [primū] regnū
 ejus, & hac omnia adjicientur vobis. Posthac, persecutio illa,
 quæ Maximinum autorem habebat, Ecclesiam invasit Sanctos
 itaque martyres in Alexandriam ductos, relicto monasterio, &
 ipse comitabatur, cum diceret; Abeamus & nos; ut vocati vel
 in certamē descendamus, vel alios decertare videamus, ac mar-
 tyrj quidem desiderio flagravit: ipse autem se nolens tradere,
 Confessoribus tam in metallis quàm in carceribus inservivit.
 Maxima quoque ipsi cura fuit, in judicio ad certamina voca-
 tos exhortari & alacriores reddere; martyriumq; passuros ex-
 *tanquam vi
 stima D. c. cipere, deducere ac prosequi; donec* consummati suo sanguine,
 Deo consecrarentur. Iudex itaque, viso tam illius quàm eorum
 qui unā aderant animo intrepido, & ad toleranda quævis para-
 to: interdixit, ne quis monachorum in judicio conspectus fieret,
 neque in urbe ullus ijs commorandi locus esset. Alijs ergo omni-
 bus placuit die illo abscondi: at Antonium adeo nō movit inter-
 dictum, ut vestem scapularem magis etiam laverit; & sequen-
 ti die in loco edito anterior steterit, nec judicis aspectum effuge-
 rit. Quod admirabantur omnes; ipse quoque dux præfectusq;
 cum suo satellitio, in transitu videbat: verum ille absq; omni
 tremore stabat, ut Christianorum alacritatem animi ostende-
 ret. Martyr enim (ut jam est dictum) & is fieri exoptabat: cu-
 jus voti nō factus compos, maximo in dolore fuit. Verum Domi-
 nus in

εδὴ διὰ τὴν ἀνάγκην ὀλίγον καιρὸν τῷ σώματι: τὸ δὲ ὅλον χο-
 λάζειν τῇ ψυχῇ μᾶλλον, καὶ τὴν ταύτης ὠφέλειαν ζητεῖν· ἵνα μὴ
 αὐτὴ καθ' ἑλκυστὴν ὑπὸ τῶν ἡδονῶν τῶ σώματος, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ
 σώμα παρ' αὐτῆς δουλαγωγῆται. τὸτο γὰρ εἶναι τὸ λεγόμενον
 ὡδὸ τῶ σωτῆρος: μὴ μεριμνήσητε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε,
 μηδὲ τῷ σώματι τί ἐνδύσασθε. καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε
 καὶ τί πίνητε, καὶ μὴ μεπαρίζεσθε: ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τῶ κόσμου
 ἔπιζητοῦσιν. ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν, ὅτι χρῄζετε τῶν πάντων.
 πολλὴν ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προσ-
 τηθήσεται ὑμῖν: μετὰ ταῦτα κατέλαβε τὴν ἐκκλησίαν ὁ κατὰ μα-
 ξιμίον τὸ πτωικαῦτα γρόμιον διωγμός, καὶ τῶν ἀγίων μαρτύ-
 ρων ἀγομῶν εἰς τὴν ἀλεξάνδρειαν, ἠκολούθησε καὶ αὐτὸς, ἀφίς
 τὸ μοναστήριον, λέγων: ἀπέλθωμεν καὶ ἡμεῖς· ἵνα ἀγωνισώμεθα
 κληθέντες, ἢ θεωρήσωμεν ὡς ἀγωνισομένους, καὶ πῶσον μὲν εἶ-
 χε μαρτυρήσαι: ὡδὸδοῦμαι δὲ μὴ θέλων ἑαυτὸν, ὑπερέτα
 ρῖς ὁμολογητῆς ἐν τῇ ρῖς μεταλλοῖς, καὶ ἐν τῆς φυλακῆς, πολ-
 λὴ τε ἦν αὐτῷ σπουδὴ ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἀγωνισομένους μὲν ὡς
 καλομένους, ἐπαλείφειν εἰς περυσμίαν, μαρτυροῦντας δὲ αὐ-
 τῶν ἀπλαμβάνειν καὶ προσέμπειν ἕως πλειωθῶσιν. ὁ γουὶ
 δικαστὴς βλέπων αὐτὸν τε καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τὸ ἄφοβον καὶ τὴν εἰς
 τὸ σπουδῆν: παρήγγειλε μηδένα τῶν μοναχῶν ἐν τῷ δι-
 καστηρίῳ φαίνεσθαι, μηδὲ ὅπως ἐν τῇ πόλει διατρέβειν. οἱ μὲν ἔν
 ἄλλοι πάντες ἔδοξαν κρύπτεσθαι τὴν ἡμέραν ἐκείνην: ὁ δὲ αὐτῶ-
 ν τοσοῦτον ἐφρόντιζεν, ὥστε καὶ μᾶλλον πλιῦν ἐπενδύτην,
 καὶ τῇ ἐξῆς ἐμπεσθεῖν ἐφ' ὑψηλοῦ σκῆλαι, καὶ φαίνεσθαι τῷ
 ἡγεμόνι λαμπρόν, πάντων οὐκ ἔπι τῶν ἡωμαζόντων, καὶ τὸ ἡ-
 γεμόνιον ὀρώντων, καὶ μετὰ τῆς πίξεως αὐτὸν διαβαίνοντων: αὐτὸς
 ἀτρέμας εἰσήκει, δεικνὺς ἡμῶν τῶν χριστιανῶν τὴν περυσμίαν.
 ἤνυχετο γὰρ καὶ αὐτὸς μαρτυρήσαι, καθὰ προσείπον. ὁ αὐτὸς
 μὲν οὐκ λυπυμῶν ἐφόκει, ὅτι μὴ μεμαρτύρηκεν. ὁ δὲ κύριος

ἰω αὐτὸν φυλάττων, εἰς τὴν ἡμῶν καὶ τῶν ἐτέρων ὠφέλειαν: ἵνα
 καὶ ἐν τῇ ἀσκήσει, ἡὲν ἐκ τῶν γραφῶν αὐτὸς μεμάθηκε, πολλοῖς
 διδάσκαλοι γένηται καὶ γὰρ καὶ μόνον βλέποντες αὐτὸ τὴν ἀγω-
 γὴν, πολλοὶ, τῆς πολιτείας αὐτῆς ζήλωται ἐπαυδαῖον γυμνάσιον.
 πάλιν οὖν ὑπερέτει σωήτως τρεῖς ὁμολογητῆς καὶ ὡς συνδεδεμέ-
 νους αὐτοῖς, ἡὲν κοπιῶν ἐν τῆς ὑπερησείας, ἐπειδὴ δὲ λοιπὸν ὁ
 διαγμὸς ἐκώπυτο, καὶ μεμαρτύρηκεν ὁ μακαρίτης Ἰππίσκος
 Πέτρος: ἀπεδήμησε, καὶ πάλιν εἰς τὸ μοναστήριον ἀνεχώρησε. καὶ ἡὲν
 ἐκεῖ καθ' ἡμέραν μαρτυρῶν τῇ συνειδήσει, καὶ ἀγωνιζόμενος τρεῖς τῆς
 πίστεως ἀθλοῖς, καὶ γὰρ καὶ ἀσκήσει πολλῇ καὶ σωματικῆ ἀκέρητος. ἐνή-
 σθε γὰρ αἰεὶ: τὸ ἕνδυμα εἶχεν, ἕνδον μὲν, τρίχιον ἐπ' αὐτῷ δὲ δερμά-
 τινον. ὁ καὶ ἕως τελευτῆς πητήρηκε, μήτε σῶμα διὰ ῥύπον ὕδατι λείπας,
 μήτε ὅλως τὰς πόδας δονίψας, ἢ καὶ ἀπλῶς εἰς ὕδωρ ἀστῆς χωρὶς
 ἀνάγκης ἀναχόμενος ἐμβαλεῖν. ἀλλ' οὐδὲ γυμνωθέντά τις αὐτὸν
 εἶδεν: οὐδὲ ὅλως τὸ σῶμά τις αὐτῶν εἶδε γυμνόν, εἰ μὴ ὅτι τελευ-
 τήσας ἐθάπτετο. ἀναχωρῶντι τίνυν αὐτῶν, καὶ προσεμμένον ποιῆσαι χρο-
 νον, ὡς τε μήτε αὐτὸν προσείναι, μήτε πῖνα δεξασθαι: μαρτυριῶν τῆς
 ἀρχῶν στρατιωτῶν, ἐλθῶν, ἐγένετο δὲ ὄχλος τῶν αὐτῶν. εἶχε γὰρ ὑπὸ
 δαίμονος ἐποχλαμένῳ τὸ θυγάτηρα. ὡς δὲ ἴππὸν πολὺν διέμεινε καὶ πίων
 τὸ θυγάτηρα, καὶ ἀξίῳ ἐλθεῖν αὐτὸν, καὶ εὐξασθαι τῷ θεῷ διὰ τὸ παῖδα: ἀνοί-
 ξαι μὲν οὐκ ἠέχετο. ὡς ἀκούσας ἡ ἀνωθεν, εἶπεν: ἀθροῦπε, τί μου
 κατακράζεις; ἀθροῦπε εἰμι καὶ γὰρ, ὡς περ καὶ σύ. εἰ ἡ πῖνα, εὐξασ-
 τῶ θεῷ, καὶ γίνετο, εὐθὺς ἂν ἐκείνος πῖνασας, καὶ Ἰππίσκου ἀμύμονος
 χριστὸν, ἀπῆλθεν, ἔχων τὸ θυγάτηρα καθαροῦ ἔσσαν δὲ τὸ δαίμο-
 νος. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα δι' αὐτῶν πεποίηκεν ὁ κύριος, λέγων· αἰτεῖτε
 καὶ δοθήσεται ὑμῖν. πλεῖστοι γὰρ τῶν πασχόντων, μὴ ἀνοίγοντες αὐτῶν
 τὴν θυγάτηρα, μόνον ἐκάθλυτο ἔξω τῆς μοναστηρίου, καὶ πῖνασας
 καὶ εὐχόμενοι γησιῶς, ἐκαθάρζοντο. ὡς δὲ εἶδεν ἑαυτὸν
 ἐχλούμενον ὑπὸ πολλῶν καὶ μὴ ἀφιέμενον κατὰ γνώμην ἀνα-
 χωρεῖν ὡς βούλεται: εὐλαβηθεῖς, μὴ ἐξ ὧν ὁ κύριος ποιεῖν
 δι' αὐτῶν

nus in nostram & aliorum utilitatem servatum ipsum voluit; ut in ascetica, quam è sacris literis didicit, multis magister foret. Multi namq; viso duntaxat ejus vita genere, amulari ipsū enitebantur. Quare iterum, suo more, cōfessoribus inserviebat; & quasi vinculis constrictus iisdem, labores & servitutē [eandem] perpetiebatur. Persecutione finita, qua & beata memoria episcopus Petrus martyrium subijt: relicta urbe, in monasteriū rursus secessit. Vbi quotidie martyrem cōscientiā, & athletam in fidei certamine egit; ascetā quippe majore, quā prius, contentione, jejunabat enim semper: veste amiciebatur interiore, cilicio; exteriori, pelle; quam ad vita finem usq; retinuit, neq; corporis sordes abstergens, neq; pedes abluens prorsus, quos non nisi coactus inter ambulandum aqua immergi toleravit. quin neq; exutam quis vidit Antonium, neq; corpus ipsius nudum; nisi quum mortuus tumulo erat mandandus. Secessione igitur illa, quam dixi, facta; quum secum constituisset, aliquandiu neque egredi, neq; ad se quemquam admittere: Martinianus quidam, militum prefectus, venit eiq; molestus fuit; propter filiā à demone afflictam. Qui, cum pulsare ostium non intermitteret; peteretq; ut accederet, vota q; Deo pro illa faceret: januam Antonius quidem non aperuit: sed è superiore loco prospectans, homo (inquit) quid* adversum me clamas? Homo sursum aquè ac tu. Quod si Christo credis, cui servio: abi* ut credis, precare Deum, & fiet. Credidit illico; invocatoq; Christo, cum abiret, à demone filia fuit munda. Multa etiam alia per ipsum Dominus est operatus; qui dixit; Petite, & dabitur vobis. Plurimi enim, qui affligebantur; foribus per ipsum non apertis, extra monasterium sedebant; & credendo, recteq; orando, mundabatur. Postea verò quā vidit, turbam sibi molestam esse, neq; pro arbitrio secessu se uti posse: ne ob ea, qua Dominus per ipsum esset opera-

*à me clamore contendis!

Matth. 7, 7.

2. Cor. 12. 6.

tus, se extolleret; aut alius quis in ipso super id quod esset existimaret: re deliberata, ad eos in superiori Thebaide contendit proficisci, quibus ignotus esset. Panibus itaque acceptis à fratribus, ad fluminis ripam sedebat, ut si quam adventare navim observaret, eam cum vectoribus conscenderet. Quod dum cogitat: vox è supernis quaedam ad aures ejus accidit; Antoni, quotendis? qua' ve de causa? Ille nihil perturbatus; sed tanquam sepe ita solitus appellari; ut audijt: respondit, Quia turba me non sinunt quiescere, illuc me cõferre decrevi: subinde enim hic interturbor; potissimum verò etiam, quia efflagitât ea à me, quæ vires meas excedunt. Ibi rursum sibi audit acclamari; Etiam si ascendas in locum illum; etiam si, ut animus tibi est, ad armenta boum descendas: plus, quin duplum, laboris tibi erit sustinendum. Quod si omnino quietè desideras: abi in eremum interiorem. Percunctante Antonio, Ecquis viam ostendet mihi? ejus enim sum ignarus: Saracenos ei monstrat illicò, eam ipsam viam transituros. Accedere igitur Antonius propius; eosque rogare, ut in desertum unà secum pergere ipsum paterentur: illi, tanquam divine providentiæ jussu, recipere. Itinere cum illis trium dierum, & noctium totidem, confecto; ad montè admodum excelsum pervenit, cujus ad radicem aqua erat limpidissima, dulcis & per quàm frigida; planicies porrò exterior, & pauca palma inculta. Locum Antonius, tanquam à Deo motus, diligere. Hunc enim intelligebat is, qui cum ipso ad fluminis ripam fuit locutus. In initio itaque acceptis panibus à via socijs, solus in monte, nemine presente, moratus est. Id enim tanquam proprium sibi domicilium duxit. Ipsi quoque Saraceni, visa illius a lacritate, viam illam [deinceps] studiosè perambularunt, ei que panes leti attulerunt. Non nihil etiam palmula ista tunc eum recrearunt. Posthac, cognito fratres loco; velut filij parentis memores, so-

omnib. om. &
tribus om. &

X. & dicitur

δι' αὐτῶν ἢ αὐτὸς ἐπαρθῆναι ἢ ἄλλός τις ὑπὲρ ὅ ἐστι λογισθῆναι) πρὸς αὐτῶν ἐ-
 σκέψατο καὶ ὤρμησεν ἀνελθεῖν εἰς τὴν αἰῶν θηβαίδα πρὸς τὰς ἀγνοῦντας
 αὐτῶν καὶ δὴ πρὸς τὸ ἀδελφῶν δεξάμενος ἄρτους, ἐκάθητο πρὸς τὰς
 ὄχθας ἔπιταμῆ, σκοπῶν εἰ ἄρα παρέλθοι πλοῖον ἵνα ἐμβὰς ἀνέλθῃ
 μετ' αὐτῶν. ταῦτα δὲ αὐτὸς σκεπτομένης Φωνῆς τις ἀνωθεν γέγονε πρὸς
 αὐτῶν, αἰτῶναι, πῦ πρεῦν, καὶ λέγει τίς ὃ ἢ μὴ παραχθῆις· ἀλλ', ὡς εἰ-
 θῶς καλεῖσθαι πολλὰς ἔτι, ἐπακῆσας, ἀπεκρίνατο λέγων· ἐπειδὴ
 οὐκ ἔπιτέπεσσί μοι ἡρεμεῖν οἱ ὄχθοι, λέγει τὸ βέλομα ἀνελθεῖν
 εἰς τὴν αἰῶν θηβαίδα, λέγει τὰς πολλὰς ἔτι μοι γινωσκῶν ἐνοχλήσεις·
 καὶ μάλα, διὰ τὸ ἀπατεῖδάμ με παρ' αὐτῶν τὰ ὑπὲρ τὴν ἐμὴν δυνά-
 μιν. * ὃ ἢ πρὸς αὐτῶν ἢ Φωνῆ· καὶ εἰς τὴν θηβαίδα ἀνελθῆς, καὶ (ὡς κίς, τί περὸς
 ἐν θυμῷ) κατέλθῃς εἰς τὰ βεκέλια· πλείω καὶ διπλασίονα τὸ κάματον
 ἔχεις ἰσομεῖν, εἰ δὲ θέλεις ὄντως ἡρεμεῖν, ἀπέλθε νῦν εἰς τὴν ἐσωτέ-
 ραν ἔρημον. ἔδὲ αἰτῶνίου λέγοντος, καὶ τίς δείξει μοι τὸ ὄδον, ἀπειρος
 γὰρ εἰμι ταύτης· εὐθὺς εἰδείξεν αὐτῷ σαρακηνούς μέλλοντας, ὁδεύειν τὸ
 ὄδον ἐκείνου. πρὸς τὴν πόλιν, ἔγγιστας αὐτοῖς ὁ ἀντώνιος ἡξίου
 σὺ αὐτοῖς εἰς τὴν ἔρημον ἀπελθεῖν, οἱ δὲ ὡσπερ ἐξ ἐπιτάγματος τῆς
 προνοίας, προσύμωσεν αὐτῶν ἐδέξαντο. καὶ ὁδεύσας τρεῖς ἡμέρας καὶ τετ-
 ρακτῆρας μετ' αὐτῶν, ἦλθεν εἰς ὄρος λίαν ὑψηλόν, καὶ ὕδωρ ἰσχυρὸν ἰσχυρῶς
 τὸ ὄρος διεδέσπον, γλυκὺ καὶ μάλα ψυχρὸν. πεδία δὲ ἔξωθεν, καὶ φοί-
 νικες ἀμεληθέντες ὀλίγοι, ὃν ἀντώνιος ὡσπερ θέσεν κινεῖμενος, ἡγά-
 πησε τὸ τόπον. ἔτις γὰρ λέγει, ὃν ἐσήμανεν ὁ λαλήσας αὐτῷ πρὸς τὰς
 ὄχθας ἔπιταμῆ, τὸ μὲν ἐν δρχῶν δεξάμενος πρὸς τὸ σποδοδευσάντων
 ἄρτους ἐμείεν ἐν τῷ ὄρει μόνος, οὐδενὸς ἐτέρου συνόντος αὐτῷ. ὡς γὰρ
 ἴδιον οἶκον ἔπιγνοῦς, εἶχε λοιπὸν τὸ τόπον ἐκεῖνον. αὐτοῖς τε οἱ σαρακη-
 νοὶ θεωρήσαντες τὸ ἔπιταμῆ πρὸς τὴν πόλιν, ἐξεπίτηδες ἐκείνῳ τὸ ὄδον
 διήρχοντο καὶ χαίροντες ἔφερον ἄρτους αὐτῷ. εἶχε δὲ ἐπὶ τὴν δὲ
 τῶν φοινίκων ὀλίγου πνὰ τόπε καὶ εὐπλή πρὸς μυσθίαν μετὰ δὲ
 ταῦτα μαθόντες οἱ ἀδελφοὶ τὸν τόπον, ὡς τεκνα πατρὸς μνημο-

γεύοντες, ἐφρόνιζον ὅπως εἶλθαι αὐτῶν, ἀλλ' ὄρων ὁ αὐτῶνιος, ὅτι παρ-
 φάσει ἔργα σκύλλοντάς τινες ἐκεῖ, καὶ κάματα ἐπιτιμῶμενοι: Φειδέ-
 ρως ἔτι ἐν τῷ τῶν μοναχῶν, ἐβελούσατο καθ' ἑαυτὸν, καὶ τὸ εἰσερ-
 χομῶν πινὰς πρὸς αὐτὸν, ἠξίωσε κομίσει αὐτῶν δίκαια, καὶ πλε-
 κτω καὶ σίτον ὀλίγον. ὡς δὲ ἐκομίσθη ταῦτα διδοεύσας τὸ πρὸ τῶν ὄρων
 γλῶ, ἐραχύτατον πινὰ τόπον ἐυρῶν ἐπιτηδεύον, ἐγεώργησε καὶ τὸ ἐκ
 ὕδατος ποτισμὸν ἀφθόνας ἔχων, ἔσπειρε καὶ κατ' ἐνιαυτὸν τῶν πινῶν,
 εἶχεν ἐκεῖθεν τὸ ἄρτον χαίρων, ὅτι μηδενὶ διὰ τῶν γρησῶν ὀχληρῆς,
 καὶ ὅτι ἐν πᾶσιν ἀβάρη ἑαυτὸν φυλάττει. ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐλέπων
 πάλιν πινὰς ἐρχομῶν, ἐγεώργησε καὶ ὀλιγοστὰ λάχανα: ἵνα ὁ εἰσερ-
 χόμενος ἔχει πινὰ ὄρων μινθίαν ὀλίγην ἔτι κάματα τὴν χαλεπῆς ἐκεί-
 νης ὄρων. τὸ μὲν οὖν δεχθὲν πινὰ ἐν τῇ ἐρήμῳ θηρία παρὰ φάσει ἔτι ὄρων
 πρὸς ἐρχομῶν, πλάκας ἐβλαπθὼν αὐτῶν τὸ σπόρον καὶ τὴν γεωργίαν. αὐ-
 τὸς δὲ χαριέντως κρητήσας ἐν τῇ θηρίων, ἔλεγε πῆς πᾶσι: Διὰ τί μὲν
 *βλάπηται μηδὲν βλάπητον ὑμᾶς; ἀπέλθετε, καὶ ἐν τῷ ὄνῳ αὐτῶν
 κυρίως, μηκέτι ἐγγίσητε τοῖς ὄρων, καὶ ἐξ ἐκείνων λοιπὸν ὡς φοβηθέν-
 τα τὸ ὄρων γαλιῶν, οὐκ ἐπὶ τῷ τόπῳ ἠγγισίαν. αὐτὸς μὲν οὖν μιν
 ἦν εἰς τὸ ἔσω ὄρων, ταῖς ἐυχαῖς καὶ τῇ ἀσκήσει χολάζων. οἱ δὲ ἀ-
 δελφοὶ οἱ Διακονοῦντες αὐτῶν, ἠξίωσαν αὐτὸν, ἵνα διὰ μιλῶν εἰσερ-
 χόμενοι, κομίσωσιν αὐτῶν ἐλαίας καὶ ὄρων καὶ ἔλαιον. γέρον γὰρ
 λοιπὸν ἦν. ἐκεῖ πίνω ἀσπρεφόρμους, ὅσας ὑπέμεινε πάλαι, κα-
 τὰ τὸ γεγραμμένον, οὐ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς ὄρων ἀπι-
 κειμένους δαίμονας: ἐκ τῶν εἰσερχομῶν πρὸς αὐτὸν ἐγνωμῶν, καὶ
 γὰρ καὶ ἐκ θορίβων, καὶ φωνῶν πολλῶν, καὶ *κτύπον, ὡς ὄρων ἠ-
 κθον: τὸ, τὸ ὄρων νυκτὸς πολλῆς θηρίων γρόμῶν ἐβλεπον. ἐθεώ-
 ρου δὲ καὶ αὐτὸν ὡς πρὸς βλεπομένους μαχόμενον καὶ εὐχέ-
 μῶν κατ' αὐτῶν. καὶ ὄρων μὲν ἐρχομένους πρὸς αὐτὸν παρεστῆ-
 ρυεν: αὐτὸς δὲ ἠγωνίζετο κἀμπῶν τὰ γόνατα ἔτι πρὸς ἐρχομῶν
 τῶν κυρίως, καὶ ἔτι ἀληθῶς θαύματ' ἄξιον, ὅτι μόνος ἐν πιαύτῃ
 ἐρήμῳ

βλάπηται, μηδενός

κτύπου ὡς ἐπ' αὐτῶν

ἐρήμῳ

mores, sollicitè panem ipsi miserunt. Verùm ut vidit Antonius,
 eo quosdam prætextu fatigari illic, & laborem perferre: quò in
 hoc etiam genere monachus parceret, secum deliberavit. Qua-
 re à nonnullis, qui ad ipsum veniebant, petijt, sibi ut ligonem,
 bipennem & modicum frumenti adferrent. Quibus allatis, &
 campo circa montem peragrato; locum haud ita amplum, sed a-
 ptum invenit, quem coleret; in quem etiam, quod rigandi fons
 esset uberrimus, semina sparsit. Quo singulis annis factò; satis
 inde panis sibi suppetere letabatur, nec cuiquam molestia quic-
 quam exhiberi, neq; oneri se ulli in re ulla esse. Vbi autem rursù
 quosdam venire vidit: etiam olerum paucorum semina terra
 ibidem mandavit; ut parum se inde advena quicumq; posset re-
 ficere & recreare, difficultate itineris illius defatigatus. Ac pri-
 mum quidè fera in deserto potus gratia istuc ventitantes, quò
 sationi & cultura sapius officerent: una illarum blandè appre-
 hensa, dixit universis; Quid à nemine laesa, me laeditis? abite,
 in nomine Domini, nec jam hìc ulli appropinquetis. Ex eo tem-
 pore, tanquam territa mandato, nunquam propius accesserunt.
 Solus ergò in montis velut penetralibus precationi & ascetica
 vacabat. Fratres verò, qui ei ministrabant, rogare ipsum, pate-
 retur sibi unoquoq; mensis spacio ab adventuris afferi olivas,
 legumen & oleum; jam enim erat senex. Ibi itaq; versatus, quot
 certamina sustinuerit, secundum illud Scriptura, Non adver-
 sus carnem & sanguinem, sed adversus demonas adversarios:
 ex ijs, qui ad ipsum sunt ingressi, cognovimus. Nam & illic tu-
 multus, voces multas, & strepitum velut armorum audierunt;
 montemq; noctu bestiarum plenum viderunt. contemplati etiã
 ipsum tanquam adversus visibiles pugnans atq; orans.
 Ac venientium ad se animos erexit; ipse luctatus, flexis genibus
 Deo supplicavit. Eratq; verè admiratu dignum, cum in tali
 eremo solum

Ephes. 6. 12

Pfal. 124, 1.

Iob. 5, 23.

Pfal. 34, 16

eremo solum neq; demonum insulu territum, neque tot ibidem ferarum quadrupedum & serpentium immanitate percussum: sed, ut Scriptura loquitur, omnino confisum in Domino, sicut mons Sion; animo tranquillo minimeq; perturbato fuisse: ut demones potius fugerint, & bestia (quemadmodum est scriptum) pacifica ipsi fuerint. Proin diabolus, observato Antonio, dentes super eum (ut canit David) frenduit: Antonius autē p. Servatorem, precatus, ab illius astutia & varijs insidijs tutus esse potuit. Vigilanti ergo noctu Antonio bestias demon immisit: & propemodum quotquot erant in solitudine illa hyena, e suis egressa latibulis, medium ipsum circundederunt. Quae quum hiatu oris morsum minaretur singula: techna hostis animaderesa, dixit ad universas; Si qua vobis data est adversum me potestas; vorari à vobis sum paratus: sin à demonibus estis subornata; citra cunctationem hinc facecite, Christi enim servus sū. Quibus ab Antonio dictis; repente istinc proripuerunt sese, verbo isto tanquam verberē fugata pulsaq;. Post dies non ita multos, quum labore (nam & hic ipsi cura fuit) perfungeretur: adstans januae quispiam, funiculum opera trahebat. Sportas enī nexuit, quas ijs dare est pro re quacung; allata solitus, qui ipsum convenirent. Ut igitur surrexit; bestiam vidit, formā humanā ad femora usq; crura & pedes, asinum. Ibi Antonius, notā crucis duntaxat signans sese, Servus Christi sum, inquit; si missus adversum me es, en adsum. At bestia cum demonibus sic fugitavit, ut celeritate caderet ac moreretur. quae illius mors, demonum ruina fuit; qui toti in eo fuerūt, ut eremo ipsum subducerent, nec quicquam valuerunt. Idem rogatus aliquando à monachis, ut descenderet ad se, & tam ipsos quàm loca inviseret aliquātisper: iter cū his ingressus est, camelo panes & aquā gestante. Eremus enim illa arida est tota, neq; ulla ibi aqua potui apta,

ἐρήμων ὄν, οὔτε δαιμόνων ἐφισταμένων ἐπιόειπε, ἕτε, πούτων ὄντων
 ἐκεῖ θηρίων τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν, ἐφοβήτο τῶν τ' ἀγριότητα :
 ἀλλ' ἀληθῶς, κατὰ τὸ γεγραμμένον, πεποιθὼς ἰὼ δ' ἰπὶ κύρνον ὡς ὄρος
 σιών, ἀσάλδιον ἔχων καὶ ἀκύματον τ' νοῦν· ὡς μαλλον ὄντ' δαι-
 μονας Φεύγειν, καὶ τὰ θηρία τὰ ἀγρία, ὡς γεγραπταί, εἰρλεεύειν πρὸς
 αὐτόν. ὁ μὲν ἔν δαίβολος, ὡς ψάλλει Δαβὶδ, παρετηρεῖτο τ' αὐτώνι-
 ον, καὶ ἐτρύζε κατ' αὐτὸν ὄντ' ὀδόντας : ὁ δὲ αὐτώνιⓄ παρεκαλεῖτο
 πρὸς τὸ σωτήρⓄ ἀβλαβῆς δαιμόνων ἀπὸ τ' ἐκείνου πανουργίας,
 καὶ τ' πικίλης μεθοδείας. ἀγρυπνοῦντι τόνω αὐτὰ νυκτὸς, ἐπαφῆκε
 θηρία· καὶ σχεδὸν αἱ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐρήμῳ πᾶσαι ὑαίλαι, ἐξεληθῆσαν τῶν
 Φωλεῶν, περικύκλωσαν, καὶ μέσος ἰὼ αὐτός. χαινέσης δὲ, καὶ δάκνειν
 ἐκάστης ἀπειλούσης : σωεὶς τὴν τ' ἐχθρῶν τέχνῳ, εἶπε πᾶσις αὐτῆς :
 εἰ μὲν ἐξουσίαν ἐλάβετε κατ' ἐμᾶ, ἐτρίμος εἰμι βρωθῶναι παρ' ὑμῶν·
 εἰ δὲ πρὸς δαιμόνων ὑπεβλήθητε, μὴ μέλλετε, ἀλλ' ἀναχωρεῖτε,
 χρυσοῦ γὰρ δλοῦλός εἰμι. ταῦτα τῶ αὐτώνιου λέγοντος, ἐφυγον ἐκεῖ-
 ναι, ὡς ὑπὸ μάστιγος τῶ λόγῳ διωκόμεναι, εἶτα μεθ' ἡμέρας ὀλίγας,
 ὡς εἰργάζετο, ἐμελε γὰρ αὐτῶ καὶ κοπιᾶν. ἴππιδας πρὸς τῇ θύρῃ, εἵλκε
 τὴν σερῶν τῶ ἔργου· συρίδρας γὰρ ἔρραπτε, καὶ ταύτας πῆς
 εἰσερχομένοις αὐτὴ τῶν κομιζομένων αὐτῶ ἐδίδου. αἰαστὸς δὲ,
 εἶδεν θηρίον, ἀνθρώπου μὲν εἰκὸς ἕως τῶν μηρῶν, τὰ δὲ σκέλη καὶ
 ὄντ' ἰδίῃ ομοίους ἔχων ὄνω. καὶ ὁ μὲν αὐτώνιⓄ μόνον ἑαυτὸν
 ἐσφράγισε, καὶ εἶπε : χρυσοῦ δλοῦλός εἰμι, εἰ ἀπεσείλης κατ' ἐμᾶ,
 ἰδίου πάριμι. τὸ δὲ θηρίον σὺ πῆς ἑαυτῶ δαιμόσιν οὕτως ἐ-
 φυγον, ὡς ὑπὸ τῆς ὀξύτητ'Ⓞ πεσεῖν καὶ ἀποθανεῖν. ὁ δὲ τῶ
 θηρίου θάνατ'Ⓞ, πῶμα τῶν δαιμόνων ἰὼ. πάντα γὰρ ἐσπού-
 δάζον ποιεῖν, ἵνα καταγάγωσιν αὐτὸν ἐκ τῆς ἐρήμου, καὶ σὺκ
 ἴχουσαν. ἀξιώθεις δὲ ποτε πρὸς τῶν μοναχῶν κατελθεῖν πρὸς
 αὐτῶν, καὶ ἴππισκέψασθαι δὲ χρόνος αὐτῶν· πε καὶ ὄντ' τόπας : ὠδευσε
 σὺ πῆς μοναχοῖς πῆς ἀπαντήσαισι. κάμηλος δὲ αὐτοῖς ἐβάσταζε ὄντ'
 ἄρτης καὶ τὸ ὕδωρ. ἄνυδρος γὰρ ἐρημός ἐστιν ἐκείνη πᾶσα, ἔκ ἐστιν ὕδωρ

K

πίτιμον

πίπιμον ὄλωσ, εἰ μὴ ἐν ἐκείνῳ τῷ ὄρει μόνῳ * ὅθεν καὶ ὑδροσύουσι, ἐπὶ
 ᾧ καὶ τὸ μοναστήριον ἐστὶν αὐτῶ. λείψαντα πίνω ὕδατα ἐν τῇ
 ὀδίῳ, καὶ καύματα ἔντα σφοδρότατου, πάντες ἐμελλον κινδύ-
 νάειν. πειελθόντες γὰρ ὄντο τόπους, καὶ μὴ εὐρόντες ὕδωρ, οὐδὲ
 πειπαλῆν ἐδιώατο λοιπὸν: ἀλλὰ κατέκειντο χαμεῖ τῷ τε κάμηλον
 αἰφῆκαι ἀπελθεῖν, ἀπογόντες ἑαυτῶν. ὁ ἦ γέρων ὄρων πάντας κιν-
 διωδύοντας, πάνυ λυπηθεὶς σενάξας ὀλίγον ἀπ' αὐτῶν ἀπελθὼν,
 ἐκλίνας τὰ γόνατα, καὶ τὰς χεῖρας ἐκτείνας, προσήχετο: καὶ εὐθὺς ἐ-
 πείησεν ὁ κύριος ὕδωρ ἐξελεῖν, ἔνθα προσευχόμενος εἰσήκει. καὶ ἔτω
 πίνοντες οἱ πάντες, ἀνέπιδυσαν καὶ ὄντο ἀσκούς πηλῶντες, ἐζήτησαν τὸ
 κάμηλον, καὶ εὐρον. σπύεθη γὰρ τὸ χοινίον εἰς πηλὸν * πειελθη-
 φθῶναι, καὶ ἔτω καταχθῶναι. ἀγαγόντες πίνουν, καὶ πείσαντες, ἐπέ-
 ησαν τὰς ἀσκὰς, καὶ διώδυσαν ἀβλαβεῖς. ὡς ἦ ἦλθεν εἰς τὰ ἔξω μονα-
 στήρια, πάντες ὡς πατέρα ἐλέποντες κατησάζοντο. Ἐ αὐτὸς ἦ ὡσπερ
 ἐφόδια φέρων δὸτὰ τῶ ὄρους, ἐξένιζεν αὐτοῦ τῆς λόγους, καὶ μετεδί-
 δου τῆς ὠφελείας. πάλιν τε ἰὼν χαρὰ ἐν τῆς ὄρεσι, καὶ ζήλῳ προ-
 κηπῆς καὶ ὡρὸς κλησις διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίσεως. ἔχειται οὐ καὶ
 αὐτὸς, ἐλέπων τῷ τε τῶν μοναχῶν προσθυμίᾳ, καὶ τῷ ἀδελφῷ γη-
 ράσασιν ἐν παρθενίᾳ, καθηγουμένῳ τε καὶ αὐτῷ ἄλλων παρθένων.
 μεθ' ἡμέρας τίνω, εἰσήλθε πάλιν εἰς τὸ ὄρη. καὶ τότε λοιπὸν
 πολλοὶ πρὸς αὐτὸν εἰσῆρχοντο καὶ ἄλλοι πάσχοντες, ἐτόλμησαν εἰ-
 ελθεῖν. πρὸς μὲν οὐκ πάντας ὄντο εἰσπρχομένους πρὸς αὐτὸν μο-
 ναχοὺς, τῆτο σιωχῶς εἶχε τὸ ὡρὸς ἀγγελμα, πειδίειν εἰς τὸν κύ-
 ριον, καὶ ἀγαπᾶν αὐτὸν φυλάττειν τὸ ἐαυτῶν δὸτὸ ῥυπαρῶν λογισμῶν καὶ
 σαρκικῶν ἡδονῶν. καὶ, ὡς ἐν τῇ παροιμίᾳς γέγραπται, μὴ ἀπατᾶσθε
 χορτασία καρδίας. Φεύγητε κενοδοξίαν, καὶ εὐχεσθε σιωχῶς ψάλλ-
 λειν τε πρὸ ὕπνου καὶ μεθ' ὕπνου, καὶ δόσηθίσειν τὰ ἐν τῇ γραφῆς πα-
 ραγγέλματα, καὶ μνημονεύειν τῶν πράξεων τῶν ἁγίων, πρὸς τὸ τῷ ζήλω
 τῶν ῥυθμίζεσθε τῷ ψυχῶ ὑπομιμησκομένῳ ἐν τῶν ἐντα-
 λῶν. μάλιστα δὲ σιωβούλωε τὸ τῶ δόξαστου ῥητὴν σιωχῶς
 μελετᾶν.

* περιελθῆ-
 147

cui apta, nisi in monte illo solo, unde aquam hauserunt, & ubi
 ejus est monasterium. Tandē ob aqua penuriā, & aestus vehemē-
 tiam, periclitari omnes. Obeundo namq; loca, neq; aquam inve-
 niendo; vires ambulandi amiserunt, humi jacuerunt, speq; omni
 abjecta camelum quo quo abire passi sunt. Quo senex omnium
 periculo prorsum contristatus, ingemuit; & parumper ab illis
 digressus, flexis genibus & manibus extētis orabat. Dominusq;
 illinc statim aqua ut erumperet, effecit, ubi supplicavit. Cumq;
 biberent omnes, se seq; colligerent: utribus impletis, Camelum
 etiā quæsitum inveniūt. Casu enim funis [quo ducebatur] lapi-
 de involutus eum detinuit. Ducto itaq; [rursus secum] potuq;
 ipsi ministrato, utres imposuerunt, iterq; citra detrimentum cō-
 fecerunt. Vt verò ad extera venit monasteria; omnes tanquam
 patrem conspicati amplexari ac osculari: illos ipse xenijs veluti
 de monte, doctrinae beneficijis ornare, commodorumq; participes
 facere. Gaudium in montibus iteratum, amulatio progressionis
 ad pietatem, cohortatio per fidem mutuam facta. Letabatur &
 ipse, visā monachorū alacritate, sorore in virginitatis studio
 consenscente, atq; aliarum virginum anstitā. Elapso dierum
 quodam intervallo, ad mōtem [unde profectus] redit. Tum mul-
 ti ad ipsum venire, ausi etiam ij, qui affligebantur. Quot quot
 ergo ipsum convenerunt monachi, ijs hoc subinde præceptū tra-
 didit, In Dominum ut crederent, eumq; diligenter; custodirent
 se se à cogitationibus sordidis, carnisq; delicijs; neq; (ut libro Pro-
 verbiorum scriptum est) ventris pabulo deciperentur inanis
 glorie studium fugerent; continenter orarent; ante & post som-
 num psallerent; mandata scripturae animo recondita exprome-
 rent atq; eloquerentur; adiones sanctorum in memoriam revo-
 carent; ut animus, præceptis admonitus, ad illorum zelum se se
 conformaret. In primis autem dictum illud Pauli absq; inter-
 missione

Proverb. 24,

15,

Ephes. 4. 26

missione meditari iussit; Sol non occidat super iracundiã vestrã. Quod communiter de quolibet, inquit, præcepto pronunciari existimandum est; ne super iracundia tantum, sed super alio etiam peccato quovis, Sol occidat. Pulchrum namq; & necessarium, [cavere] ne vel diurni vitij Sol, vel nocturni peccati, aut omnino cogitati, Luna nos condemnet. Ut igitur hic quoq; pulchritudinis ratio habeatur: pulchrum audire apostolũ attentẽ, qui ait, *Ipsi vos dijudicate, Ipsi vos probate. Singulis ergo diebus diurnarum & nocturnarum actionum rationem à se quisq; reposcat: & si peccarit, desinat; sin minus, ne gloriatur; sed in bono perseveret, nec quicquam remittat; neq; alterum condemnet, neq; se ipsum justificet, ut beatus inquit apostolus Paulus, donec venerit Dominus, qui occulta scrutatur. In nostris enim actionibus sæpe ipsi fallimur; eaque ignoramus nos admisisse, quæ Deus novit omnia. Iudicio itaq; illi permissõ, alter alterius afflictionibus afficiatur; alterq; alterius onera quidẽ portet, sed se ipsum quisque nostrum dijudicando, quicquid deficit, id supple re studiosẽ nitatur. Ad cavenda peccata hoc etiam observetur: Unusquisque actiones animiq; affectiones, tãquam alij nunciaturus, notet conscribatq;: nec dubium, quin pudore ac metu ne patefiat, non à peccato solũ, verũ & à pravis cogitationibus sibi prorsus caverit. Cur enim peccando velit damnum sibi accersere? aut quis, perpetratã culpã, latere volens, nõ magis se ipsum fallit? Quemadmodum igitur in aliorum conspectu non scortabimur: ita alijs alij nunciatur; cogitata, à se in chartam coniecta, ab illorum sordibus magis se se custodient, patefactionis pudore. Scriptio proinde & annotatio isthac sit instar nobis oculorum, quos in nos synascetæ defigant: ut erubescens scribere tanquam cernenda, prava ne cogitemus quidẽ.*

2. Cor. 13, 5. *Sic ipsi nos conformaturi, corpus in servitutem redigere poterimus, pla-*

1. Cor. 4, 5.
Rom. 2, 15.

Galat. 6, 2.

2. Cor. 9, 27.

μελετᾶν· ὁ ἥλιος μὴ ἴπιδυέτω ἵπτι τῷ παροργισμῷ ὑμῶν. καὶ
τοῦτο κρινῶς περὶ πάσης ἐντολῆς εἰρηῶσαι νομίζου, ἵνα μὴ ἵπτι μό-
νω παροργισμῷ, ἀλλὰ μὴδὲ ἵπτι ἀλλῇ ἀμαρτίας ἡμῶν, ὁ ἥλιος
ἴπτι δυνῶ, καλὸν γὰρ καὶ ἀναγκαῖον, μήτε τιν ἥλιον περὶ ἡμερι-
νῆς κακίας, μήτε πλὴν σελήνῳ περὶ νυκτερινῆς ἀμαρτίας, ἢ ὅλως
ἐν θυμῷ σεως, καταγινώσκου ἡμῶν. ἵν' οὐκ ἐν τέτῳ ἡμῖν τὸ καλὸν
περιωζήται, καλὸν ἀκούσαι τῆ δόξου καὶ φυλάξαι, φησὶ
γὰρ ἑαυτοῦ ἀνακρίνετε, καὶ ἑαυτοῦ δοκιμάζετε. καθ' ἡμέραν κρί-
νω τῶν ἡμερινῶν καὶ τῶν νυκτερινῶν πράξεων τὸν λόγον, ἕκαστος
περὶ ἑαυτοῦ λαμβανέτω· καὶ εἰ μὲν ἡμαρτεν, παύεσθαι εἰ δὲ μὴ
ἡμαρτεν, μὴ καυχᾶσθαι· ἀλλ' ἴπιδυέτω τῷ καλῷ, καὶ μὴ ἀμε-
λείτω, μὴδὲ κατακρινέτω τὸν πλησίον, μὴδὲ δικαιούτω ἑαυτὸν,
ὡς εἶπεν ὁ μακάριος δόξου πᾶυλος, ἕως αὐτὸς ἔλθῃ ὁ κύ-
ριος, ὁ τὰ κρυπτὰ ἐρευνᾶν. πολλὰ γὰρ καὶ ἑαυτοῦ ἐν οἷς πρᾶτ-
τεμεν λαθροῦμεν· καὶ ἡμεῖς μὲν οὐκ οἶδαμεν, ὁ δὲ κύριος
καταλαμβάνει πάντα. αὐτὰ οὐκ ἐκ κρίματι δυνόντες, ἀλλήλοις
συμπάχωμεν· καὶ ἀλλήλων μὲν τὰ βάρη βασιζώμεν, ἑαυτοῦ
δὲ ἀνακρινώμεν, καὶ αὐτὸν ὑπεροῦμεν, ἀναπληροῦν ἀποδοῦναι
ἕως δὲ καὶ αὐτὴ περὶ ἀσφάλειαν τῆ μὴ ἀμαρτάνειν ὑποτή-
ρησις· ἕκαστος τὰς πράξεις καὶ τὰ κινήματα τῆς ψυχῆς ὡς μέλ-
λοντες ἀλλήλοις ἀπαγγέλλειν, σημειώμεθα καὶ χεράφωμεν. καὶ
θαρρείτω ὅτι πάντως ἀιχμυνοῦμεν γνωστέω, παύσομεθα πῶ
ἀμαρτάνειν. καὶ ὅλως τῆ ἐνθυμῶν τὴ φαῦλον. τί γὰρ ἀμαρ-
τάνων θέλει βλάβειν; ἢ τίς ἀμαρτήσας, οὐ μᾶλλον ψεύδεται,
λαθάνειν θέλων. ὡς περὶ οὐκ ἐλέποντες ἀλλήλους, οὐκ αὐτὸν πορνεύου-
μεν· ἕως εἰάν ἀπαγγέλλοντες ἀλλήλοις οὐκ ἄλογισμὸς χεράφω-
μεν, μᾶλλον τηρήσομεν ἑαυτοῦ ἀπὸ λογισμῶν ῥυπαρῶν, ἀιχμυ-
νοῦμεν γνωστέω. ἕως οὐκ ἡμῖν τὸ χεράμμα, ἀπὸ ἰφθαλμῶν τῶν
συνασκητῶν· ἵνα ἐρυθριῶντες χεράφωμεν ὡς τὸ βλέπειν, μὴδ' ὅλως ἐν-
θυμῶμεν τὰ φαῦλα. ἕτω ἡμῶν περὶ ἑαυτὸς, δυνασόμεθα δελα-
γαγεῖν

γωγείν τὸ σῶμα καὶ δρέσκειν ἰδὲ τῷ κυρίῳ, πατεῖν δὲ τὰς τῆ
 ἐχθροῦ μεθοδείας. πῶτα ἰδὲ πῆς ἀπαντῶσι παρήγγελλε. πῆς
 δὲ πύχουσι σωέπαχε καὶ σωήυχετο· πύλλαις τε καὶ ἐπὶ πολ-
 λοῖς ὁ κύριος ὑπαήκουεν αὐτῶν, καὶ οὔτε ἐπακουόμενον ἔκαυχε-
 το, οὔτε μὴ ἐπακουόμενον ἐγόγγυζεν· ἀλλ' αἰεὶ ἰδὲ αὐτὸς ἠυχα-
 ρίσει τῷ κυρίῳ· ὅτι δὲ πύχοντας παρκαάλει μακροθυμεῖν, καὶ
 εἰσλέγει, ὅτι εὔτε αὐτῶν, οὔτ' ὅλως ἀνθρώπων ἐστὶν ἡ θεραπεία· ἀλλ-
 λά μόνον τῆ θεῶ τῆ πύουῶτ ὅτε θέλει καὶ ὅσαι βούλεται, οἱ
 οὐκ πύχοντας ὡς θεραπείαν ἐδέχοντο, καὶ ὅτι λόγους τῆ γέρον-
 τῶ μακροθυμίας, καὶ αὐτῶ μὴ ὀλιγωρεῖν, μακροθυμεῖν δὲ μαῖλλον,
 καὶ οἱ θεραπευόμενοι δὲ ἐδιδάσκοντο μὴ τῷ αἰτωνίῳ εὔχαρισεῖν·
 ἀλλὰ τῷ θεῷ μόνῳ, εἰς τοῦ φρόντων καλούμενον, ἀπὸ παλα-
 τίου τυχεαίων, καὶ πάθῳ ἔχων δεινόν, τῶ τε γὰρ γλώτῃαν
 ἐαυτοῦ κατήσπε, καὶ ὅτι ὀφθαλμοῦς ἐμελλε βλάπτεισθαι, εἰς-
 ελθῶν εἰς τὸ ὄρα, ἡξίου τὸν αἰτωνίον εὔξασθαι ὡς αὐτῶν. ὁ δὲ
 εὔξασθαι ἔλεγε τῷ φρόντων· ἀπελθε καὶ θεραπεία, τῆ δὲ βίασαι-
 μένος, καὶ μείναιτ' ἐνδον ἡμέρας, ἐπέμενε λέγων ὁ αἰτωνίον·
 οὐδωήση μένων ὡς ἐθεραπευθῆναι. ἐξελθε, ἔφθασας εἰς τῶ
 αἰγυπῆον, ἔπει τὸ γινόμενον εἰς σὲ σημείον. πύσθασας ἔκείνῳ, ἐξ-
 ἤλθε, καὶ ὡς μόνον εἰσε τῶ αἰγυπῆον, πύπρωτο τῆ πάθους, καὶ γέ-
 γονεν ὑγίης ὁ αἰθραπῶ κατὰ τὸν λόγον αἰτωνίου, ὃν εὔξασθαι
 ἔμαθε ὡς τῆ σωτήρῳ. παρθέον δὲ τις ἀπὸ βεσίρεως τῆς
 τριπόλεως πάθῳ εἶχε δεινόν καὶ λίαν ἀγχρόν. τὰ τε γὰρ δάκρυα
 αὐτῆς, καὶ αἱ μύξαι, καὶ τὰ ἐκ τῶν ὠτων ὑγρὰ πίπλοντα χαμαὶ, σκώ-
 ληκες εὐθὺς ἐγίνοντο. καὶ δὲ καὶ τὸ σῶμα ὡς λελυμένη, καὶ ὅτι
 ὀφθαλμοῦς εἶχεν οὐ κατὰ φύσιν. τῶ τῆς οἱ γονεῖς μαθόντες ἀπερ-
 χομῆρους πρὸς τὸν αἰτωνίον μοναχοῦς, πύσθασαντες τῷ κυρίῳ τῶ
 τῶ αἰμόρριου θεραπείσαι πύ, ἡξίωσαν μετὰ τῆς θυγατρὸς σω-
 δεῦσαι τῶ τῶ. τῶν δὲ ἀνάχομῶν· οἱ ἰδὲ γονεῖς, ἐμειναν μετὰ
 τῆς πύδως ἐξῶ τῆ ὄρας, ὡς παφνεπίῳ τῶ ὁμολογητῶ καὶ μοναχῶ·
 οἱ δὲ

rimus, placere Domino, & insidias inimici calcare. Hec Antonius precepta ijs qui ipsum convenere tradidit. Afflictorum vicem doluit, unà cum ipsis oravit, in multis non raro à Domino exauditus neque ob hoc gloriabatur, neque ob repulsã aliquam murmuratione utebatur: sed semper, actus Domino gratijs, patientia autor afflictis fuit; iussitq; nosse, neque à se, neque ab ullo prorsus homine medicinam proficisci: sed à solo Deo, qui medeatur quando velit [quibuscunq;] quantumq; libeat. Malis itaq; pressi, hoc tanquam remedio adjuti, cognitis Antonij sermonibus, non aspernari hos, sed toleratius ferre quævis: liberati verò ac sanati, didicerunt non homini, sed soli Deo gratias agendas esse. Veluti Fronto, quidam de palatio, gravi quodam morbo tentabatur, linguam ipse sibi morsu laniebat, oculis etiã nociturus. Is progressus ad montem, Antonium pro se ut oraret rogavit. Hic, precibus functus, Frontonẽ jubet abire, ipsum nãq; valetudini restitutum iri. Renitenti, & dies aliquot ibidem commoranti, denuò inquit; mansurus hic, convalescere non poteris, verùm hinc egressus, in Aegyptum ubi perveneris, signum in te editum videbis. Fidem habuit, recessitq; & intuitus duntaxat Aegyptũ affectu illo liberatur; valetudine recuperata secundũ id verbum, quod Antonius pro ipso deprecans à Servatore didicit. Virgo quædam è Busiri Tripolitana vitio laborabat corporis gravi ac turpi. Nam & lachryma ejus, & mucus, & aurium humor in terram delapsus, vermes siebant; corpore item erat paralytico, & oculos habebat contra quàm natura fert. Hujus parentes postquam cognoverunt, monachos quosdam ad Antonium ituros, fideq; à Domino pependerunt, qui sanguinis fluxu infectam sanavit: rogarunt illos, ut se se cum filia itineris comites admitterent. Quibus annuentibus; parentes & nata extra montem apud Paphnutium confessorem ac monachum sub-

Matth. 9, 20

stiterunt,

stiterunt: illi ad Antonium ingressi vix de virgine inceptant narrare; ibi antevertere ipse, recitare ejusdem infirmitatem, & quomodo itineris socia fuerit. Inde quum rogarent ut ijs quovis accedendi ad se potestatem faceret: non permisit; sed, abite (inquit) &, nisi mortua sit, curatam invenietis. Neque enim id prestare, mearum est virium; ut hoc nomine miserum me conveniant: sed Servatoris est illa curatio, nullo non in loco miserentis eorum qui ipsum invocant. Quare & illius infirmæ precibus Dominus annuit, mihiq; pro sua humanitate ostendit, illic morbum ejus se curaturum. quod miraculosè etiam factum est. Egressi nanque, parentes offenderunt latos, & filiam valetudine integra. Cum duo fratres idem iter ingrederentur, & ob aqua penuriam alter mortuus, alter moriturus esset; neque enim hic ambulare jam poterat, sed humi cubans animam agebat: Antonius, sedens in monte, accersitis duobus monachis, qui casu tum aderant, dixit urgens; Lagenam aqua repletam sumite, & festinanter viam quæ in Aegyptum ducit cape site: unus enim è duobus huc tendentibus è vita excessit; migraturus & alter, nisi properaveritis, id siquidem oranti mihi patefactum est. Eò progressi monachi, alterius cadaver humarunt; alterum aqua relictum seni adduxerunt: unius nanque diei erat intervallum. Quid si quæras, cur non ante alterius obitum id Antonius mandarit? injuriam illi facis. mortis enim judicium non ipsius, sed Dei fuit: qui hoc in illum decreverat, de altero revelarat. Id verò in Antonio solum admiratione dignum, sedisse in monte ipsum, animo vigili, ac corde sobrio, & Dominum ea quæ eminus fierent ei ostendisse. Nam quum aliquando rursus ibidem sederet; sublatis oculis, vidit quendam sublime ferri; & ingens eorum gaudium, qui obviam irerent, esse. Miratus, ejuscemodichorum predicavit beatum; & quid sibi vellet, scire exoptavit.

Ibi vox

Socrat. Eccl.
hist. I, 4, c. 23.

οὐ δὲ εἰσῆσαν· καὶ κώκεν ὡς ἠθέλησαν ἀπαγγεῖλαι πρὸς τῆς πύρ-
 ραυ, ἐφθασεν αὐτοῦ αὐτὸς καὶ διηγήσατο τὸ πᾶν τῆς πύρ-
 ραυ, καὶ πᾶς σπώδιθυσεν αὐτῷ. εἶτα τῶν ἀξιοῦντων Ἰτα-
 τραπυῶν κακίους εἰσελθεῖν τὸ μὲν οὖν ἐπέτρεψεν· εἶπε δὲ,
 ὕπαρχετὲ καὶ εὐρήσετε αὐτῷ, εἰ μὴ ἀπέθακε, πνευματικῶν
 οὐ γὰρ ἐμὸν ἐστὶ τούτου κατάρθωμα, ἵνα καὶ πρὸς ἐμὲ τὸν οἰκτερὸν
 αὐτρωπὴν ἔλθῃ· ἀλλὰ τὸ σωτήριον ἐστὶν ἡ θεραπεία, τὸ ποιῶν-
 τὸ ἐν παντὶ τόπῳ τὸ ἐλεῖν αὐτὰ τοῖς Ἰτακालοῦργοις αὐτῶν.
 κακίην τίνω οὐκ ἐπὶ δύναν ἐξαρκῆν, καί μοι δεδήλωκεν
 ἡ αὐτὴ Φιλανθρωπία, ὅτι τὸ πᾶν ἐκεῖ οὐσης τῆς πύρραυς θε-
 ραπεύσει· γέγονε γὰρ τὸ θαύμα καὶ ἐξελθόντες, εὐρον οὖν γο-
 νεῖς χαίροντας, καὶ πᾶν παῖδαλοιπὸν ὑγιαίνουσαν· εἰσερχομένῳ
 δὲ δύο ἀδελφῶν πινῶν, καὶ λάψαντ' ἐν τῇ ὁδῷ τὸ ὕδατος,
 ὁ μὲν εἰς ἀπέθανεν, ὁ δὲ ἔπερος ἐμελλε, μήκετι γοῦν ἰσχύων ὀ-
 δῶν, ἐκεῖ καὶ αὐτὸς Ἰπὶ τῆς γῆς πενήξεας πεσοδοκῶν. ὁ δὲ
 αὐτῶν καθήμενος ἐν τῷ ὄρει, φωνήσας δύο μοναχοὺς, σιω-
 βη γὰρ ἐκεῖ τὸ ὄρει εἶναι, * εἶπε γὰρ λέγων· λάβετε κερσίμιον ὕδατος,
 καὶ δράμετε πῶς ἐπ' αἰγυπτιᾶ ὁδόν· δύο γὰρ ἐρχομένων, ὁ μὲν εἰς ἄρτι
 πετελεύτηκεν· ὁ δὲ ἔπερος μέλλει, εἰ μὴ ἀπεύσητε τὸ γὰρ εὐχομένω
 μοι πεφάνερωται· ἐλθόντες τίνω οἱ μοναχοὶ, εὐρον τὸν μὲν κείμενον
 νεκρὸν καὶ ἔθαψαν· τὸν δὲ ἕτερον ἀνεκτίσαντ' ἐν τῷ ὄρει, καὶ ἀπὸ γὰρ
 πρὸς τὸ γέροντα· λέω γὰρ τὸ Διάσημα ἡμέρας ὁδός, εἰ μὴ τις ζητήσῃ.
 Διὰ τί μὴ πρὸς τὸ τελευτήσῃ τ' ἄλλον ἐκ εἰρήκην; οὐκ ὀρθῶς ζητεῖ-
 το λέγων· εἰ γὰρ ἐκ αὐτῶν τὸ εὖ φανῆτε κρίμα, ἀλλὰ εὖ θεῶν· εὖ καὶ
 πρὸς ἐκείνου κρίναντ', καὶ πρὸς πύττα διποκαλίψαντ'. μίνον
 δὲ ἀντωνίου τῶν θαῦμα λέω, ὅτι ἐν τῷ ὄρει καθήμενος, εἶχε πῶς μὲν
 καρδίαν νήφουσαν, τὸν δὲ κύριον δεικνύοντα αὐτῷ τὰ μακρὰ· καὶ
 γὰρ ποτε πάλιν καθήμερος ἐν τῷ ὄρει καὶ αἰαθλέψας, εἶδεν ἐν τῷ
 ὄρει αἰαθλόμῳ ὄντινα, πολλῶν τε τ' ἀπαντῶντων γνομένην τ' χαράν.
 εἶτα θαυμάζων καὶ μακαρίζων τ' τοῦτον χορὸν, ἢ χεῖρο μαθεῖν τι αἰεῖ
 εἶη

ἡ Ἀρμενία

τοῦτο. καὶ εὐθὺς ἦλθεν αὐτῷ Φωνὴ· πάντων εἶναι τῶν αἰμοῦν τὸ ψυ-
 χιλῶ, τῶ ἐν τῇ νιτρίας μοναχῶ. καὶ δὲ ἔτι Θεοσκηπτοῦ ἕως γήρους Δια-
 μείνας. καὶ τὸ Διασῆμα δὲ τὸ δὸν νιτρίας, ἕως τῶ ὄρου ἐνθα καὶ οὐ αὐτῶ-
 ν Θεοσκηπτοῦ, ἡμερῶν ἐστὶ δεκατριῶν. Οἱ τρὶνιωῦντες μετὰ αὐτῶν, ἐλέπντες
 τὸ γέροντα θαυμάζοντες, ἠξίωσαν μαθεῖν. καὶ ἤκουσαν, ὅτι ἄρπη τετε-
 λεύτηκεν ὁ αἰμοῦν. καὶ γὰρ γνῶριμος, Δια τὸ πυκνότερον αὐτὸν ἐκέ-
 τῶσαι γινέσθαι, καὶ πολλὰ καὶ δι' αὐτῶ σημεῖα γενησῶν. ἐξ ὧν ἓν ἐστὶ τῶτο.
 ποτὶ χρείας γυροδῆς παρελθεῖν αὐτὸν τὸ ποταμὸν τὸν λεγόμενον λυ-
 κων, καὶ δετῶτο πλημμύρα τὸ ὕδατων· ἠξίωσε τὸν σὺν αὐτῷ Θεο-
 δωρον μακρὰν ἀπ' αὐτῶ γνέσθαι· ἵνα μὴ ἀλλήλους ἴδωσι γυμνοῦς, ἐν
 τῷ Διανήχεσθαι τὸ ὕδαρ. εἶπε ἀπελθόντῳ Θεοδώρου, ἠχύνετο πά-
 λιν καὶ εαυτὸν ἰδεῖν γυμνόν· ἕως τρὶνιω ἠχύνετο, καὶ ἐφρόντιζεν, ἐξ-
 αἴφνης ἀπ' ἰσχυρῶν εἰς τὸ πέραν. ὁ οὖν Θεόδωρ Θεοσκηπτοῦ, ἀνὴρ καὶ αὐτὸς ευ-
 λαβῆς, ἐγγίσας καὶ ἐωρακῶς αὐτὸν περιλαβόντα, καὶ μῆδ' ὄλωσ
 βραχύντα ὕδατι, ἠξίου μαθεῖν τὸν τρόπον τῶ περάματῳ. ὡς δὲ
 εἶρα μὴ θέλοντα εἶπεν αὐτὸν· δι' ἰσχυρῶν, κατέχων αὐτῶ τὰς
 πόδας, μὴ πρότερον ἐξαφείναι, πρὶν ἀνμάθη παρ' αὐτῶ. βλέπων
 τοιγαρὲν ὁ αἰμοῦν τὸ Φιλόνοιον τὸ Θεοδώρου, μάλιστα καὶ Δια τὸ λό-
 γον, ὃν εἶπεν, ἀπήτησε καὶ αὐτὸς, μηδενὶ λέγειν αὐτὸν ἕως θανάτου
 αὐτῶ· καὶ ἔτως ἀπήγγειλε. βεβασιάζθαι καὶ τεθεῖσθαι αὐτὸν εἰς τὸ πέ-
 ραν· μήτε δὲ πεπεπατηκέναι εἰς τὸ ὕδαρ, μήθ' ὄλωσ εἶναι τῶτο
 διωατὸν ἀθρώποις, εἰ μὴ μόνῳ τῷ κυρίῳ, καὶ οἷς αὐτὸς ἴπτιτρέψη,
 ὡς τῷ μεγάλῳ δόποσῳλῳ πέτρῳ πεποίηκεν. ὁ μὲν οὖν Θεόδωρ Θεοσκηπτοῦ μῆ-
 θῶνατον τῶ αἰμοῦν, διηγήσατο τῶτο. οἱ δὲ μοναχοὶ οἷς εἶπεν αὐτῶνιοσ
 περὶ τῶ θανάτῳ τῶ αἰμοῦν, ἐσημειώσαντο τὸ αὐτῶ ἡμέραν. καὶ ἀνελθόντων
 ἀδελφῶν δὸν τῆς νιτρίας μετὰ τριάκοντα ἡμέρας, ἐπύθοντο, καὶ ἐ-
 γκωσαν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ καὶ τῇ ὥρῃ. κεκοιμησῶν τὸν αἰμοῦν, ἐπὶ ἣ
 τῆ ψυχιλῶ εἶδεν αἰαφερομένῳ ὁ γέρον αὐτῶ, καὶ πάνυ καὶ ἔτοι κακείνοσ
 τὸ καθαρὸν τῆ ψυχῆς ἐθαύμαζον αὐτῶνιοσ, πῶσ τὸ δὸν διασῆματος
 ἡμερῶν δεκατριῶν γυροδῆμον, παρ' αὐτῶ μεμάθηκε, καὶ τῆ ψυχῆν εἶδεν
 αἰαγομῆ

Ibi vox ad aures illius continuo accidit; Animum esse hanc Ammi Nitriae monachi. perseverabat autem hic in ascetica vita ad senectutem usque; & ab illo loco ad Antonij montem erat spatium itineris dierum tredecim. Qui ergo Antonium senem admiratione affici videbant, causam ejus scire voluerunt. Quibus ille, Ammum modo vitam finisse. Erat enim notus ac familiaris, ob frequentem eodem accessum, & ob signa multa quae ediderat. quorum unum etiam hoc. Cum trajectendus ipsi esset Lycus fluvius, propter aquae inundationem, à Theodoro tum presente ut longius recederet petijt, ne aquam tranando alter alterum cerneret nudum. Digredi ille: verum & ipse nudum se aspicerendum erubescit, eoq; nomine sollicitus; subito in ripam alteram transfertur. Theodorus itaq; vir & is pius, ut reversus vidit Ammum antevertisse, neq; prorsus aquam madidum: trajeetus modum expiscatur. Quae dicere cum renueret: prehensis ejus pedibus, asseveranter negat se prius dimissurum ipsum, quam de illo fiat certior. Ammus partim propter Theodori contentionem, partim quoque propter asseverationem, vicissim ab hoc postulat, ne cuiquam ante ipsius mortem narret, remq; aperit: Gestatum se ac translatum esse in ripam illam alteram. Neq; verò in aquis se ambulasse, neq; hoc virium esse humanarum; sed solius potentiae divinae, & quibus id Dominus permittat: quale quid magno illi apostolo Petro sit factum. Theodorus igitur post Ammi obitum hoc demum retulit. Monachi verò, quibus Antonius de ejusdem dixit morte, diem notarunt. Quo fratres, è Nitria monte tridormisse Ammum, quae ejus animam senex sursum ferri videginta dies post profecti, audito; cognoverunt, eo die eaq; hora obruit: atq; omnino ex utraq; parte puritatem mentis in Antonio sunt admirati, qui tot dierum intervallo quod acciderit, statim cognovit, animam subvehit

Matth. 14, 26.

conspicatus. Archelaus etiam comes, invento ipso in morte exteriori solo, atq; orante, pro Polyorathia, virgine Laodicea pia & admiranda, illi supplicavit. Inestabatur enim hac graviter ventriculi doloribus, & pleuritide, eratq; toto corpore infirma, propter nimium asceticæ studium. Precante itaq; Antonio, diem comes observavit, quæ præcationi Antonius vacavit. Laodiceam reversus, virginem invenit sanam. Sciscitatur quâto, quòve die morbo esset levata, promittit chartam, in qua tempus precum notarat; illo ex ipsis cognito, chartæ scripturam mox exhibet: ibi omnes agnoscere, tum liberatam à Domino eam fuisse doloribus, quum oraret Antonius atq; obsecraret. Servatorem benignus ei ut esset. Sæpe quoq; numero, qui venturi ad se essent, aliquot dies antè prædixit; quin mensem antè, nonnunquam, causamq; adventus. Quidam enim non nisi videndi ejus gratia venerunt, quidam propter infirmitates, alij & à demonibus agitati, nec cuiquam fatigatio ex itinere molesta aut noxia fuit. Percepta namq; utilitate, domum quisq; suam repetijt. Quibus dictis, factis; noluit quæquam eo nomine ipsum plurius facere; sed Deum admirari potius, cujus cognitio hominibus pro virili, ex gratia impertiretur. Iterum digressus aliquando ad monasteria exteriora, rogatusq; ut in navem conscenderet, simul cum monachis oraturus; solus fœtorem eumq; permolestum sensit. Cumq; vectores dicerent, piscem & fœsamentum in navi esse, atq; inde fœdum istum odorem; negare ille, atq; alium quendam, asseverare. Ipso ergo adhuc loquente, adolescens quispiam à demone obsessus, qui prius conscenderat navem, in eaq; latuerat, illico exclamavit. Verum demon, in nomine Domini nostri Iesu Christi increpatus, exijt, ac homo ille fuit sanatus; omnesq; fœtorē illū demonis extitisse, agnoverunt. Alius etiam quispiam ad Antonium venit homo illustris, demoniacus,

ἀναγομῶν, καὶ μὲν ἢ δὲ χέλαος ποτὲ ὁ κώμης εὐρών αὐτὸν ἐν τῷ
 ἔρει τῷ ἔξω πρεσβυτέρου μόνον, αὐτὸν ἠξίωσε περὶ Πολυκρατείας
 τῆς ἐν λαοδικείᾳ θαυμαστῆς καὶ χριστοφόρου παρθένου, ἔπαχε γὰρ ἐκεί-
 νη δεινῶς τὸ σῶμα καὶ τὸ πλευρὸν, ὅσο τὸ ἄγαν ἀσκήσεως, καὶ ὅλην
 ἀσθενῆς τῷ σώματι. ὁ μὲν οὖν αὐτῶν ἠύχετο: ὃ καὶ κώμης ἐσημα-
 ῶσατο τὴν ἡμέραν, ἐν ἣ γέγονεν ἡ εὐχή* καὶ ἀπελθὼς εἰς τὴν λαοδικεί-
 αν, εὐρον ὑγιῆ τὴν παρθένον. πτωχὸν ἀνόμιμος δὲ, ποτὲ καὶ πῶς ἡμέρα
 πέπαιται τῆς ἀσθενείας; περὶ λέγει τὸν χάρτιν, ἐν ᾧ τὸν χρόνον
 τῆς εὐχῆς ἔγραψε* καὶ μαθὼν, ἐδίδεκε καὶ αὐτὸς εὐθὺς τὴν ἐν
 τῷ χάρτι γραφὴν* καὶ πάντες, ὅτι τότε πέπαικεν αὐτῷ ὁ κύ-
 ρι τῶν πινῶν, ὅτι μὲν εὐχόμενος αὐτῶν, καὶ πρὸς καλῶν
 τὴν ἀγαθότητα τῆς σωτῆρος περὶ αὐτῆς, καὶ περὶ τῶν ἐρχομένων ἢ
 πρὸς αὐτὸν, πολλάκις παρελέγετο πρὸς ἡμερῶν. μὲν δὲ ὅτι καὶ πρὸ
 μὲνός, καὶ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἤρχοντο. οἱ μὲν γὰρ ἕνεκα τῆς μό-
 νον ἰδεῖν αὐτὸν ἤρχοντο, οἱ δὲ δι' ἀσθενείαν, καὶ ἄλλοι πάσχον-
 τες ὑπὸ δαιμόνων, καὶ πάντες οὐ σκυλμὸν οὐδὲ ζημίαν ἠγοῦν-
 το τὸν κόπον τῆς ὁδοῦ. ἀνεκαμπε γὰρ ἕκαστος αἰδομένου τῆς
 ἀφελείας, πιαῦτα δὲ λέγων καὶ βλέπων, ἠξίου μηδένα θαυ-
 μάζειν αὐτὸν ἐν τῷ τῷ: εἰδὼς μᾶλλον θαυμάζειν τὸν κύριον, ὅτι
 αἰθρώποις ἡμῖν οὐσιν ἐχαρίσατο κατὰ δυνάμιν γινώσκων αὐτὸν.
 κατελθὼν δὲ ποτὲ πάλιν εἰς τὰ ἔξω μοναστήρια, καὶ ἀξιώθεις εἰς
 πλοῖα κείσελθῆναι, καὶ εὐξασθὲ μετὰ μοναχῶν μόνον αὐτὸς αἰτι-
 λαθετο δεινῆς δυσωδίας καὶ πένου πικρῆς. τῶν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ
 λεγόντων, ἰχθυῶ εἶναι καὶ πᾶσιν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ τῶν εἶναι
 τὴν ὀσμὴν: αὐτὸς αἰδὼν ἔλεγε εἶναι τὴν δυσωδίαν. ἐπὶ δὲ
 αὐτῷ λέγοντες, νεῖπρός τις ἔχων δαίμονα, ὃς παρεσελθὼν
 ἐκρύπτετο ἐν τῷ πλοίῳ, εὐθὺς ἀνέκραξεν, ὅτι πηθεῖς δὲ ὁ δαίμων
 ἐν τῷ σώματι τῆς κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξῆλθε: καὶ ὁ μὲν ἀνθρώ-
 πος γέγονεν ὑγιῆς: πάντες ἢ ἔγνωσαν, ὅτι ἔδαιμονος μὲν ἡ δυσωδία, καὶ
 ἄλλος δὲ τῆς τῆς φωνῆς, ἦλθεν ἔχων δαίμονα πρὸς αὐτὸν* ἦν δὲ ὁ

δαιμόνων ἐκείνῳ οὕτω δεινός, ὡς τὸν ἐπεργούμενον μὴ γινώσκοντα
 εἰ πρὸς αὐτόνιον ἦει· ἀλλὰ καὶ Ἐσάμαρος αὐτὰ τὰ περὶ τὰ κατήδιστο
 οἱ μὲν οὐκ ἀγαγόντες αὐτὸν, παρεκάλουν τὸ αὐτόνιον ἕξασθαι ὑπὲρ
 αὐτῶν· ὁ δὲ αὐτόνιος συμπαθὼν τῷ νεανίσκῳ, ἤυχετο· καὶ τὸ νύκτε
 πᾶσαν σπηροῦ πησεν αὐτῶν· καὶ ὁ μὲν νεανίσκος ἐξ αἴφνης ἐπελθὼν τῷ
 αὐτόνιῳ περὶ τὸ ἔω, ὤθησεν αὐτόν· τὸ δὲ σὺ ἐκείνῳ ἐλθόντων ἀγα-
 νακτέντων, ἔφη ὁ αὐτόνιος, μὴ χαλεπαίνετε τῷ νεανίσκῳ· οὐ γὰρ
 αὐτός ἐστιν, ἀλλ' ὅτι αὐτῶν δαιμόνων. Ἰππιμηθεὺς δὲ καὶ κελδοθεὺς ἐλα-
 θῶσαι εἰς ἀνδρῶν τόπους, ἐμαίη καὶ τὴν πεποίηκε δοξάζει οὐκ ἔ-
 κύριον· τὸ γὰρ ἔγως αὐτὸν ὀρμησάμην κατ' ἐμοῦ, σημεῖον ὑμῖν γέγονε τὸ
 ἔξ δαίμονος ἐξόδου. πάντα τὰ αὐτόνιου εἰπόντος, εὐθύς ὁ νεανίσκος
 γέγονεν ὑγιής, καὶ λοιπὸν σωφρονήσας, ἐγνωσθεὶς τὸ κατὰ τὴν
 ζῴοντα εὐχαριστῶν τῷ θεῷ, πολλάκις ἄλλα τριαυτὴ συμφώ-
 νως καὶ ὁμαλῶς εἰρήκασι περὶ αὐτῶν πλείστοι τῶν μοναχῶν δι' αὐτῶν γε-
 γνησθαι· ὅτι ἐπὶ ταῦτα θαυμαστὰ ποσῶν, ἴσον τὰ ἄλλα θαυμα-
 σιώπερα μάλλον φαίνεται· μέλλων γὰρ ἐσθίειν, καὶ ἀναστὰς εὐξασθαι
 ποτε περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν, ἤσθετο ἑαυτὸν ἀρπαγέντα τῇ Διανοίᾳ·
 καὶ τὸ πρῶτον, ἐς ὧς ἐβλεπεν ἑαυτὸν ὡς περὶ ἕξασθαι ἑαυτῶν γινόμε-
 νον, καὶ ὡς εἰς τὸ ἀέρα ὀδηγούμενον ὑπὸ πνέων, εἶτα πικρὸς καὶ δεινός
 πινὰς ἐσῶτας ἐν τῷ ἀέρι, ἐθέλοντας αὐτὸν κωλύσαι· ὥστε μὴ Δι-
 σθῆναι· τὸ δὲ ὀδηγούτων ἀπμαχομένων, ἀπήρτω ἐκείνοι λόγον, εἰ
 μὴ ὑπεύθυνῳ αὐτοῖς εἴη· θελόντων τίνω σπάραι λόγον διὰ τῆς
 γνησέως αὐτῶν, ἐκάλουν οἱ τὸν ἀντόνιον ὀδηγῶντες, λέγοντες ἐκείνοις·
 τὰ μὲν διὰ τῆς γνησέως αὐτῶν ὁ κύριος ἀπήλειψεν· ἐξ οὗ δὲ γέ-
 γονε μοναχός καὶ ἐπηγείλατο τῷ θεῷ, ἐξέσω λόγον ποιῆσαι
 τότε κατηγοριῶν καὶ μὴ ἐλεγχόντων, ἐλθέτω γέγονε
 αὐτῶν καὶ ἀκώλυτος ἡ ὁδός, καὶ εὐθύς εἶδεν ἑαυτὸν ὡς περὶ ἐρχό-
 μενον καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἐσῶτα, καὶ πάλιν ἦν ὅπως αὐτόνιος· τῶ-
 τε τὸ μὲν φαγεῖν αὐτὸς Ἰππιαθόμβρος, ἔμεινε τὸ λοιπὸν τῆς
 ἡμέρας, καὶ δι' ὅλης νυκτὸς σενάζων καὶ εὐχόμενος· ἐθαύμαζε γὰρ,
 Ἐλέπων

ita graviter ab Alastore agitatus, ut ad senem se inisse ignoraret, quin & corporis excrementa esitaret. Qui ergo ad Antonium duxerunt, pro ipso ut Deum precaretur rogaverunt. Vicem ille juvenis doluit, precatusque noctem integram cum eo insomnem transegit. Diluculo idem confestim in Antonium quodam ruit impetu. Quo offensus quum indignarentur ceteri: ne, inquit, homini succenseat is; non enim ipse petijt me; sed, quo infestatur, demon. Increpatus autem & in arida loca proficisci jussus; cum insania id fecitavit. Gloriam itaque Domino tribute: furens etenim & violentus in me impetus, indicium est discessus demonis. Quibus ab Antonio dictis, sanitatem recuperavit illico juvenis; mentemque integram, ubi locorum esset scivit, ac gratijs Deo actis, seni osculum dedit. Id genus alia multa edidisse Antonium signa, monachorum plurimi, uno pariter consensu, de ipso narrarunt. Quae tantam tamen admirationem haud movent, quantum majorem videntur habere alia nonnulla. Cibum enim capturus quum surrexisset quondam ad preces, horam circiter nonam; mente se raptum sensit. Quodque suspiciendum, stans vidit se ipsum tanquam extra se se, atque a quibusdam velut in aërem deduci; ibique tetros nonnullos & terribiles consistere, transitum ejus ut impedirent. Reluctantibus vero ejusdem ducibus; exposulare illi, quasi obnoxius ipsis esset. Cumque rationes à nativitate exordio exposcerent, conferrentque eidem Antonij duces prohibuere, ac dixere; culpam à natali die omnem delevisse Dominum: licere autem illis à monachatus tempore, & quo se Deo consecrasset, primordium exigendi capere. Cum igitur accusarent quidem, non autem convincerent eum; libera minimeque impedita ipsi via fuit, tum illico se veluti reversum vidit, atque priore loco integrum stare. Ibi oblitus capere cibum, substitit per tempus, quod diei erat reliquum; noctem vero totam gemitibus & precibus transegit. Admirabatur enim, ut

vidit adver-

Ephes. 2, 2.

Ephes. 6, 13.

Tit. 2, 8.

2. Cor. 12, 2.

ibid. v. 2, 4.

Esaï. 54, 13.

Ioan. 6, 45.

vidit adversus quot nobis lucta esset, & transitus per aërem quanto labore constaret: eratq; recordatus id ipsum esse quod apostolus dixerit; secundum principem potestatis aëris hujus. Hac enim est hostis potestas, pugnare, atq; experiri omnia, quominus quisquam trāseat. Vnde gravissimum illud præceptum; Accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo: ut is qui ex adverso est vereatur, nihil habens malum dicere de vobis. Quo nos cognito; meminerimus verborum Pauli, sive in corpore, nescio; sive extra corpus, nescio; Deus scit. Et Paulus quidem usq; ad tertium cælum raptus, auditis verbis arcantis, descendit: Antonius autem usq; ad aërem se vidit pervenisse, luctatus donec liber evaderet. Aliud rursus Antonio fuit donū. Sedens enim in monte solus, si qua de re non nunquam apud se dubitabat; ea ipsi divinā providentiā revelabatur; eratq; (ut scriptura loquitur) beatus ille doctus à Deo. Post id temporis, quum de anima conditione cum quibusdam familiaribus disseruisset, quis hinc migratura locus esset futurus? nocte proximā, quidam desuper vocato ipsi, Antoni, ait, surge prodi, atq; vide. Egressus igitur (norat enim, aures quibus danda) longum quēdam cernebat oculis, deformem, ac terribilem, stantem, & ad ipsas pertingentem nubes; non nullos etiam quasi alis praeditos ascendere; illum manus extendere; & alios quidem ab illo impediri, alios superius volare, & transitu perfunctos, secure sursum ferri. Ob hos ergo stridebat dentibus, ob illos delapsos letabatur. Tum vocem Antonius audijt, Considera visum. Et apertā ipsi mente, animadvertit, illum animarum esse transitum; longumq; istum, esse hostem qui credentibus invideret; sibiq; obnoxios teneret, nec transire pateretur: eos verò, qui fidem ipsi derogarent, teneri haud posse, ut qui subvehantur. Quo rursus cognito, & velut commones factus, magis contendit quotidie

βλέπων πρὸς πίσους ἡμῖν ἐστὶν ἡ πάλη· καὶ διὰ πίσων πόνων ἔχει
 τις διαβῶναι τὸν αἶρα· καὶ ἐμνημόνευεν ἐπὶ τὰ τὸ ἐστίν, ὃ ἔλεγε ὁ
 Διόσκουρος, καὶ τὰ ἄρχοντα τὴν ἐξουσίαν τῶν αἶρων. ἐν τούτῳ γὰρ ὁ ἐχθρὸς
 ἔχει τὴν ἐξουσίαν, ἐν τῷ μάχεσθαι καὶ πειράζειν διακωλύειν οὐκ
 διερχομένους. δι' ὃ καὶ μάστιγα παρήνει· ἀλλὰ λαβεῖν τὴν πανοπλίαν τῶν
 θεῶν, ἵνα μηδὲν ἔχων λέγειν πρὸς ἡμῶν Φαῦλον ὁ ἐχθρὸς, κατὰ
 ἄνωγην ἡμεῖς δὲ τοῦτο μαθόντες, * ἐμνημονώμεθα τῶν Διόσκουρου λέ-
 γοντι, εἴτε ἐν σώματι, οὐκ οἶδα * εἴτε ἐκτὸς τῶν σώματι, οὐκ
 οἶδα * ὁ θεὸς οἶδεν. ἀλλ' ὁ μὲν Παῦλος, ἕως τρίτου οὐρανοῦ ἤρπυγε,
 καὶ ἀκούσας ἀρρήτα ῥήματα, κατήλθεν· ὁ δὲ αἰτώνιος, ἕως τῶν αἶ-
 ρων εἶδεν ἑαυτὸν φθάνοντα, καὶ ἀγωνιστήν * ἕως ἐλεύθερον
 Φανῆ. εἶχε δὲ καὶ τὰ πάλιν χάρισμα· ἐν γὰρ τῷ ὄρει κατὰ μό-
 νας καθήκει, εἰπέτε πρὸς ἑαυτὸν ἠπύρει, τὸ αὐτὸ ὄρει τὴν
 πρηνείαν ἐυχομένην ἀπεκαλύπτειτο. καὶ λέγει, κατὰ τὸ γεγραμμένον,
 θεοδίδακτος γινώσκων ὁ μακάριος. μετὰ ταῦτα γὰρ διαλέξας
 αὐτὸ ποτὲ γινώσκων πρὸς πινὰς σιμωλόντας πρὸς αὐτὸν πρὸς τὴν δια-
 γωγῆς τὴν ψυχῆς, καὶ πρὸς μετὰ ταῦτα αὐτὴ τὸ πρὸς ἕσται· τὴν ἐξῆς
 νυκτὶ καλεῖται ἀνάγειν αὐτὸν, λέγων· αἰτάνιε, ἀναστὰς ἐξέλθε καὶ
 βλέπε. ἐξελθὼν πίνων (ἦ δει γὰρ πίνων ὑπακούειν ὁ φείλει) καὶ
 ἐθεώρησέ τινα μακρὸν αἰεδῆ καὶ φοβερόν, ἐσώτα καὶ φθάνοντα μέ-
 γιστων νεφελῶν, καὶ αἰαβαίνοντας πινὰς ὡσπερ ἐπιερωμένους. κα-
 κήνον ἐκτείνοντα πρὸς χεῖρας. καὶ οὐκ ἔμελλε κωλυομένους παρ' αὐτῶν
 οὐκ ἦν ὑπερπλάτους, καὶ διελθόντας λοιπὸν ἀμερίμως αἰαβα-
 ῖναι. ἵνα μὲν ἔν τρις πινὰς ἐπείρε τὸν ὀδόντας ὁ μακρὸς ἐκείνος· ἐπὶ
 ἡ τρις Διόσκουρου πινὰς, ἔχαιρε. καὶ πρὸς αἰτώνιον ἐβόητο Φωνῆ, νύκει τὸ
 βλέποντον. καὶ διανοιχθείσης αὐτῶν τῆς διανοίας, ἐνένει τῶν ψυ-
 χῶν εἶναι τὸν ἐχθρὸν τὸν φθάνοντα πρὸς πινὰς· καὶ τὸ μὲν ὑπε-
 ρθυμῶς αὐτῶν, κρατεῖντα καὶ κωλύοντα διελθεῖν * οὐκ ἔμελλε μὴ
 κειομένους αὐτῶν, μὴ δυνάμενον κρατεῖν ὡς ὑπερβαίνοντας· τὸ
 πάλιν ἑωρακῶς, καὶ ὡσπερ ὑπομιμησάμενος, μάλλον ἠγωνί-

M ζετο

ζετο ποσὸν πέν τοῖς ἐμπεροσθεν καθ' ἡμέραν. πῶς τὰ δὲ οὐχ ἑκάστων
 ἀπὸ γράλλεν αὐτός. ἐν δὲ τῷ χρνίζεν ἐν τῷ εὐχαῖς ἢ κατ' ἑαυτὸν
 ἴαν μάζεν, πωθηνομένων τ' σπυόντων ἢ θλιβόντων αὐτὸν: ἠναγκά-
 ζετο λέγειν: ὡς πατὴρ οὐδὲν ἕδωκεν ἄνθρωπον τοῖς τέκνοις, ἀλλὰ καὶ
 ἠγάπησεν, ὅτι τὸ μὲν αὐτὸ σακεδὸς ἐστὶ καθαρόν, ἐκείνοις δὲ τὸ διή-
 γησα γίνεται πρὸς ὠφέλειαν. μανθάνουσι τ' ἀπκήσεως εἶναι καρ-
 πὸν ἀγαθόν, τῶν τε πότων πολλάκις ὡρσακύνθιον γίνεσθαι τὰς ὀπίσσι-
 ας. πῶς ἢ καὶ τὸ ἦθος ἀεζίκαιος ἢ καὶ τ' ψυχῶν παπεινόφρων.
 τοῖσδε γὰρ ἄν, τὸν τε κάνωνα τ' ἐκκλησίας ὑπερφυῶς ἐπίμα, καὶ
 πάντα κληροῦν τῇ πμῇ πρὸ γῆσθαι ἠελον ἑαυτῶ. τοῖς μὲν γὰρ
 ὅτι πρὸ τοῖς καὶ πρὸς βυτῆροις ὅτι ἠδύτο κλίμα πῶ κεφαλῶ. Δι-
 κηνος δὲ εἶπετε πρὸς αὐτὸν ὠφέλειας χάριν ἀπῶ τε: τὰ μὲν πρὸς
 ὠφέλειαν διελέγετο: τὰ δὲ τῆς εὐχαῖς αὐτῷ παρεχώρει, ὅτι αἰδέ-
 μιν ὁ μανθάνειν καὶ αὐτός. καὶ γὰρ πολλάκις ἐπωθάνετο, καὶ
 ἠξίου πάντων σπυόντων ἀκούειν: καὶ ὠμολόγει ὠφελῆσαι, εἴ τι
 χρῆσμόν τις ἔλεγε. καὶ μὲν καὶ τὸ πρὸσωπὸν αὐτῷ χάριν εἶχε πλ-
 λῶ καὶ ὡρσαδοξον. εἶχε δὲ καὶ τῆτο τὸ χάρισμα ὡρσα τῶ σω-
 τῆρ ὁ, εἴ γὰρ μετὰ τῶ πλῆθους πῶν μοναχῶν παρῶ, καὶ τοῦ-
 τόν τις ἰδεῖν ἐβούλετο μὴ πρὸτερον γινώσκων: πρὸσελθὼν ἐνυῶς,
 ὅτι μὲν ἄλλους ὑπερέβαινε, πρὸς αὐτὸν δὲ ἔτρεχαν, ὡς ὑπὸ
 τῶν ὄψεων ἐλκόμενος αὐτῷ. εἰς ὑψεῖς ἢ εἰς πλάταις διέφερε τ' ἄλ-
 λων: ἀλλὰ τῇ τῆ θῶν κατὰ σάσεις, καὶ τῇ τ' ψυχῆς καθαρότητι. ἀπορῦ-
 βου γὰρ ἔσθης τ' ψυχῆς, ἀπαράχθεις εἶχε καὶ πρὸς ἕξωθεν αἰδησεις: ὡς
 ἀπὸ τ' ψυχῆς, ἰλαρόν ἔχειν καὶ τὸ πρὸσωπον, καὶ ἀπὸ τῶν τῶ σώματος
 κινήματων, αἰσθῆσθαι καὶ νοεῖν πῶ τῆς ψυχῆς κατὰ σάσιν. κατὰ τὸ γε-
 γραμμένον: καρδίας εὐφρανομένης, πρὸσωπον φαίλει: ἐν ἢ λύπαις
 ἔσθης, σκυθραπάσει. ἔτως ἰακῶς ἐπέγνω τὸν λάβαν ἐπιβελῆν ἐν θυ-
 μῶν, καὶ φησὶ πρὸς τὰς γυναικας: ὅτι ἐστὶ τὸ πρὸσωπον τ' πατρὸς
 ὑμῶν, ὡς χθῆς καὶ τρίτῳ ἡμέραν, ἔτως ὁ σακετὴλ ἐπέγνω τ' Δαβίδ.
 ἡ χαροποιὰς γὰρ εἰχε ἰδὸς ὀφθαλμῶς, καὶ τῆς ὀδόντας ὡς γάλα λευκῆς
 οὕτως

ἡ χαροποιὰς

dit quotidie in ijs quæ priora essent progredi. Hac invitatus recitavit: sed quum inter orandum tardaret, secumq; id miraretur; percunctantibus ijs qui tunc aderant, & gravius ipsum premebant, coactus dixit. nam, ut pater, celare hoc liberos nequibat; ratus etiam, conscientiam sibi esse puram, illis verò narrationem fore utilem, cogniturus, quantum Ascetica fructus esset, quamq; visiones sæpe laboribus solatium adferrent. Quod porro naturam malorum esset tolerans, animoq; humili & abjecto, mirum in modum: Ecclesia canonem supra quam dici potest honorabat, & clericum quemvis honore sibi præire volebat. Episcopis namq; & presbyteris caput submittere non pudebat: Diaconus verò qui vispiam si quando comodi [alicujus] gratia ipsum conveniebat; quod è re foret, differuit; in precibus illi cessit, non pudori sibi ducens discere. Nam sciscitabatur non raro; & omnes presentes audire dignabatur; fassus comodo sibi esse, si à quoquam utile quid diceretur. Multum quoq; gratia admiranda vultui ejusdem inerat, Servatoris & hoc donum. Ad magnam enim monachorum cætum si quis, ejus videndi causa, accesserat; illic, neglectis alijs, ad ipsum licet prius ignotum accurrebat, illius quasi aspectu pellectus. Non statura verò, neq; corporis mole alijs præstabat: sed morum comitate & facilitate, animiq; puritate. Quo à perturbationibus vacuo, sensus etiam externi fuerunt tranquillæ: ut animi læticiam, vultus hilaritas fuerit subsequuta; & è corporis motu, affectio mentis sentiretur & cognosceretur. secundum illud Scriptura, Cor gaudens exhilarat faciem, in mœrore animi deijcitur spiritus. Sic Iacob agnovit, Laban de insidijs struendis cogitare; ideoq; dixit uxoribus, Video faciem patris vestri, quod non sit erga me, sicut heri & nudius tertius. Sic Davidem agnovit Samuel: Fulchros enim habebat oculos, & dentes tanquam lac candidos. Sic agnoscebatur etiam

Prover 15.13.

Genes. 31.5

Antonius. Nunquam siquidem perturbabatur, propter animi serenitatem; nunquam tristi erat vultu, propter mentis tranquillitatem & iucunditatem. Praeclara quoque & admiranda fides ac pietas illi erat. Neque enim cum Meletianis schismaticis quicquam habuit commercij, cognita malicia ipsorum ab initio & defectione: neque cum Manicheis, alijsve haereticis, amice contulit unquam, nisi moniturus, ut mutato animo pietati se se dederent. existimabat enim & asseverabat, amicitiam horum & consuetudinem, animi perniciem atque interitum esse. Sic quoque Arianorum haeresin abominabatur; omnesque hortabatur, ne vel eis appropinquarent, vel corruptae ipsorum doctrinae locum darent. Unde quosdam Ariomanitas ad se se quondam adventantes, explorata & cognita illorum impietate, a monte repulit; sermones ipsorum, veneno serpentum deteriores dicens. cumque aliquando in ipsum essent mentiti, quasi idem cum illis sentiret: indignabatur, graviterque ipsis succensebat. Episcoporum postea fratrumque omnium hortatu de monte descendit; ingressusque Alexandriam, Arianos exterminavit, ac haeresin eorum summam, & Antichristi praevia esse dixit. Docuitque populum, Filium Dei non esse creatum, neque factum ex nihilo: sed aeternum essentia Patris Verbum, & Sapientiam, esse. Quocirca impie dici; Erat, quum non erat: Verbum enim semper, una cum patre, fuit. Quapropter nihil vobis sit cum summe impijs Arianis commune. Nulla enim societas luci ad tenebras. Vos enim pijs, estis Christiani: illi affirmando, filium ex Patre, Dei, & Verbum, esse creaturam, nihil ab Ethnicis differunt, qui serviunt creaturae potius quam Creatori Deo. Credite autem [michi] omnem creaturam adversus istos ira commoveri, quod creatorem & Dominum Universi, per quem omnia facta sunt, creatis annuerant. Letabatur igitur omnis populus, postquam audijt haeresin

2. Cor. 6, 14.

Rom. 1, 25.

Ioan. 1, 3.

Colos. 1, 16.

οὕτως καὶ ὁ αὐτῶνι Ⓞ ἐπεγνωσκετο. οὐδέ ποτε γὰρ ἐπαράτητο, γα-
 λωιώσης αὐτῆς ψυχῆς: οὐδέ ποτε σκυθρωπὸς ἐγένετο, χαρῆς
 αὐτῆς θρασύας. καὶ τῆ πίστει δὲ πᾶν θαυμαστὸν ἔω, καὶ εὐ-
 σεβῆς. οὐτε γὰρ μελεπωοῖς τοῖς * χηματοποιῖς ποτὲ κεκινώνηκεν, * χηματοποιῖς
 εἰδὼς αὐτῶν τὴν ἐξ ἀρχῆς πονηρίαν καὶ ἀποστασίαν. οὐτε μανιχαί-
 οῖς, ἢ ἄλλοις πρὸν αἵρετικῶν ὠμίλησεν φιλικῶς, ἢ μόνον ἀκρι-
 νουθεσίας τῆς πρὸς εὐσεβείαν μεταβολῆς. ἠγοῦμαι Ⓞ καὶ ὡς ἀγγέλ-
 λων, τὴν τέτων Φιλίαν καὶ ὀμιλίαν, βλάβην καὶ ἀπώλειαν εἶναι
 ψυχῆς. οὕτω γοῦν καὶ τὴν τῶν ἀρειανῶν αἵρεσιν ἐβδελύσεται, παρήγο-
 ρεῖ τε πᾶσι, μή τι ἐγγίξεν αὐτοῖς, μή τι τὴν κακοπισίαν αὐτῶν ἔ-
 χεν. ἀπελθόντας γὰρ ποτὲ τινὰς πρὸς αὐτῶν ἀρειομανιτῶν
 ἀνακρίνας καὶ μαθῶν ἀσεβουῦτας, ἐδίδωξεν ἀπὸ τῶ ὄρους, λέγων,
 ὄφρωνίου χείρονας εἶναι σὺν λόγους αὐτῶν. καὶ ψαυμαθῶν δὲ ποτε
 τῶν δρειανῶν, ὡς ἐκείνοις τὰ αὐτὰ φρονοῦντ Ⓞ, ἠγανάκτει καὶ ἐθυ-
 μοῦτο κατ' ἐκείνων. εἶπε ὡς ἀκλιθεῖς ὡς ἄτε τῶν Ἰπποκόπων
 καὶ τῶν ἀδελφῶν πάντων, κατήλθεν ἀπὸ τῶ ὄρους. καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν
 αἰεξάνδρειαν, σὺν δρειανούς ἀπεκήρυξεν: αἵρεσιν ἐχάπτειν εἶ-
 ναι λέγων ταύτῃ, καὶ πρὸς ὄρομον τοῦ αἰτηχρίστου. ἐδίδασκε τε πᾶν
 λαὸν μὴ εἶναι κτίσμα τὸν υἱὸν τῶ θεοῦ, μηδὲ ἐξ ὁκόντων γεγε-
 νῆσθαι: ἀλλ' ὅτι αἰδιός ἐστι τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας λόγ Ⓞ καὶ σοφία.
 δι' ἧ καὶ ἀσεβῆς ἐστὶ λέγειν, ἔω ὅτι ὁκ ἔω: ἔω γὰρ αἰεὶ ὁ λόγος σπου-
 πάριον τῶ πατρί. ὅθεν μηδὲ μίαν ἔχε κοινωνίαν πρὸς σὺν ἀσεβε-
 σάτους ἀρειανῶν. ἔδεμία γὰρ κοινωνία φωπὶ πρὸς σκέπης. ὑμεῖς γὰρ
 εὐσεβῆντες χριστιανοὶ ἐστέ. ἐκείνοι ἢ κτίσμα λέγοντες τὸ ἐκ τῶ πατρὸς,
 υἱὸν τῶ θεοῦ καὶ λόγον, ἔδεν ἀφ' ἑρῶσιν ἐθνικῶν λατρευόντες τὴν κτίσει
 ὡς ἄτε τὸ κτίσμα τῶ θεοῦ. πρὸς αὐτὴν δὲ ὅτι καὶ αὐτῆ ἡ κτίσις πᾶσα ἀγα-
 νακτεῖ κατ' αὐτῶν, ὅτι τὸ κτίσμα καὶ κύριον τῶ πάντος, ἐν ᾧ τὰ πάντα γέ-
 γονέ, τῶ τὸν τοῖς γνητοῖς σωμαριθμοῖσιν. οἱ μὲν ἔν λαοῖ πάντες, ἐχαιρον
 ἀκρόντες ὡς ἄτε τῶ πρὸς ἀνδρὸς ἀσάθεμα πρὸς αὐτῶν τὸ χριστομάχον
 ἀρεσιν.

αἴρεσιν. οἱ δὲ τῆς πίστεως πάντες σιωπῶντες ἤσαν τὸν αὐτῶν
 ἑλλήνες τε, καὶ αὐτοὶ οἱ λεγόμενοι αὐτῶν ἱερεῖς εἰς τὸ κυριακὸν
 ἤρχοντο λέγοντες· ἀξιοῦμεν ἰδεῖν τὸν τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπον. πάν-
 τες γὰρ αὐτὸν οὕτως ἐκάλουν· καὶ γὰρ καὶ πολλοὺς δι' αὐτὸ
 ἐκαθάρισεν ὁ κύριος διὰ δαιμόνων, καὶ βλαβέντας πλὴν
 θάνατον ἰάσατο. πολλοὶ δὲ καὶ ἑλλήνες ἤξισαν καὶ μόνον ἀπέ-
 στας τῶ γέροντι, πῆλθοντες ἀφελῆσθαι. ἀμέλει ποσῶν γε-
 γόνασι χριστιανοὶ ἐν τῆς ὀλίγης ἡμέρας ἐκείνης, ὅσους αὐτὸς
 εἶδεν ἐνιαυτῶ ἡμετέρου. εἶτα πινῶν νομίζοντων ἐκ τῶν ὄχλων
 αὐτὸν περιάσθαι, καὶ διὰ τῆς δόξατος πάντων ἀπὸ αὐτοῦ πάντας·
 αὐτὸς οὐ περιήσθη ἔλεγε, μὴ σπείρους εἶναι τούτων ἐκεί-
 νων, μεθ' ὧν ἐν τῷ ὄρει παλαίονα δαιμόνων. ὅτι δὲ ἀπεδή-
 μει, καὶ προσεπέμπομεν αὐτὸν· ὡς ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πόλιν, ὅπ-
 δέν τις ἐβόα γυνή, μείνον ἀνθρώπε τῶ Θεοῦ, ἡ θυγάτηρ μου
 θειῶς ἐπὶ δαίμον ἐνοχλεῖται· μείνον ἀρχαλαῶ, μὴ κα-
 γῶ κινδυνώσω τρέχουσαι ἀκούσας ὁ γέρον, ὡς ἀξιοθεῖς παρ' ἡμῶν,
 θελῶν ἔμμεν. ὡς δὲ ἤγγισεν ἡ γυνή· ἡ μὲν πῶς ἐρρίπτο χαίρει. τοῦ δὲ
 αὐτῶνίου προσεῖξάμενος, καὶ χριστὸν ὀνομάσασθαι ἡγήθη ἡ πῆς
 ὑγιῆς, ἐξελθόντος τοῦ ἀκαθάρτου δαίμονος. ἡ μήτηρ εὐλόγησεν
 τὸν Θεόν, καὶ πάντες ἠψυχώθησαν· καὶ αὐτὸς δὲ ἔχαίρει δόξ-
 ας ἡμῶν, ὡς εἰς τὸν ἴδιον οἶκον εἰς τὸ ὄρος. καὶ φρόνιμος δὲ
 λέων· καὶ (τὸ θαυμαστόν) ὅτι θράμματα μὴ μαθῶν, ἀγχι-
 νους λέων καὶ σιωπῶν ἀνθρώπων. ποτὲ γοῶν φιλόσοφοι ἄλλο ἤ-
 θον πρὸς αὐτὸν ἑλλήνες, νομίζοντες θιύασθαι περιάσθαι τὸν ἀντά-
 νιον· λέων δὲ ἐν τῷ ὄρει τῶ ἔξω· * ὡς δὲ ἐκ τῶ πρῶτου σιωπῶν
 ὄν ἀνθρώπου, ἐξελθὼν πρὸς αὐτὸν, ἔφη δι' ἐρμηνείας, τί το-
 σῶτον ἐσχύλητε ὡ φιλόσοφοι, πρὸς μωρὸν ἀνθρώπον; τῶν δὲ εἰπόντων
 μὴ εἶναι μωρὸν αὐτὸν, ἀλλ' ἀχ' μάλα φρόνιμον· ἔφη πρὸς αὐτὸν· εἰ
 μὲν πρὸς μωρὸν ἦλθετε, πῶς πρὸς ὑμῶν ὁ κάματος; εἰ δὲ νομίζετε με-
 φρόνι-

res in istam, qua Christus oppugnaretur, à tali viro pro anathe-
mate habendam pronunciari: & quot quot erant in urbe, vi-
dendi Antonij gratia concurrebant: tamq̃ pagani, quàm di-
cti horum sacerdotes, templum ingressi hominem Dei videre
cupiebant. Omnes namq̃ ita eum appellabant; quòd etiam illic
multos Dominus per ipsum à demonibus mundasset, & insa-
nia mentis liberasset. Multi & ex paganis senem modò
tangere cupiebant, sibi profuturum credentes. Nimirum paucis
illis diebus tot ad Christianismum sunt conversi, quot vel an-
nuo spacio Christianos videas. Inde quum nonnulli existima-
rent, turbam ipsi esse molestam, ideoq̃ omnem ab illo arcerent:
is, minime turbatus, longè majorem esse numerum dixit demo-
num, quibus cum in monte luctaretur. Cum urbe rursus exce-
deret, eumq̃ comitaremur, ad portam ut per venimus, à tergo
nostri, mulier quædam clamat. Maneto vir Dei, filia mea gra-
viter à demone vexatur; maneto quæso, ne & ego cursitans
periclitetur. Quo senex audito, rogatus à nobis, volens substitit.
Muliere propius accedente, filia humi jactabatur. Antonio
autem precante, ac Christum nominante, filia, egresso impuro
demone, sana surrexit. Mater Deo benedicere, omnes gratias
agere; ipse latus ad montem, tanquam domum suam, proficisci.
Singularis etiam illi fuit prudentia, & (quòd in homine litera-
rum imperito miror) acumen ingenij, atq̃ mentis perspicacia.
Cum igitur duo quondam philosophi Græci adirent ipsum, rati
periculum se ejus posse facere; erat autem in monte exteriore.
Ut verò, ad illos egressus, ex fronte homines agnovit; Quid, in-
quit per interpretem, tantum eundi ad hominem fatuum susci-
pitis laborem Philosophi? His fatuum ipsum negantibus, quin
potius per quam intelligentem [asserentibus] dixit, Si ad homi-
nem venistis stultum; fatigati estis frustra; sin vobis videor in-
telligens.

intelligent, mihi similes fiat: pulchra enim sunt imitatione digna. Equidem ad vos venturus, vos imitarer: quod si vos ad me, fiat, qui tum ego, Christiani. Admirati illi discesserunt: nam & demonibus ipsum terrore esse viderunt. Cum alij, conditionis ejusdem, ibidem in illum inciderent, ac ludos senem facere cogitarent, literarum quippe rudem: eos Antonius interrogavit, Verum vobis videtur prius, mens ne, an litera? & ultra alterius causa, Mens literarum, an hæc illius? Qui quum mentem dicerent priorem, ac literarum inventricem: Antonius illis: Cui ergo mens (inquit) est sana, ei litera non sunt necessaria. Quo sermone tam alij tum presentes quam ipsi fuerunt obstupefacti; & tantam in homine idiota mirati sapientiam, abierunt. Non enim mores ipsi fuerunt, tanquam enutrigo in monte, ibidemque facti seni: sed humanitate politi atque elegantes, ut habuerit quiddam innatum quasi civile atque popolare. Sermo ejusdem divino sale fuit conditus; ut nemo ipsi inviderit, sed eo letati potius fuerint quotquot illum convenirent. Nam etiam postea, quum alij rursus venirent, qui existimabantur inter Græcos docti, & fidei Christiana rationem ab eo reposcerent, nitenturque de preconio divinae crucis argute disputare, ipsi quoque subsannare: Antonius paululum moratus, eorumque inscitiam miseratus primum, per interpretem, qui ejus sensa probe exprimebat, Quid est inquit pulchrius, confiteri crucem, an Djs apud vos nuncupatis adulteria & masculam venerem attribueret? Quod enim a nobis fertur, proprium est fortitudinis signum, & certum contemptus mortis indicium: vestra autem, sunt lascivia ac petulantia morbi. Deinde, utrum præstat dicere, Dei Verbum non mutatum; sed idem quum sit, in hominum salutem & beneficium, corpus humanum assumpsisse; ut in communionem generationis humane veniendo, homines divina

atque in.

Φρόνιμον εἶναι, γίνεσθε ὡς ἐγώ. Δεῖ γάρ τὰ καλὰ μιμεῖσθαι, καὶ
 εἰ μὴ ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς ἤρχομην, ἐμιμησάμην αὐτῶν ὑμᾶς: εἰ δὲ
 ὑμεῖς πρὸς ἐμὲ, γίνεσθε ὡς ἐγώ· χριστιανὸς γάρ εἰμι. οἱ δὲ θαυ-
 μαζόντες, ἀνεχώρουν· ἔβλεπον γάρ καὶ δαιμόνας φοβουμένους
 τὸν αὐτῶνιον. ἄλλων δὲ πάλιν ποιούτων ἀπαντησάντων πρὸς αὐ-
 τὸν ἐν τῷ ὄρει τῷ ἕξῳ, καὶ νομιζόντων χλευάζειν, ὅτι μὴ μεμά-
 ρηκε χράματα: λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ αὐτῶνιον, ὑμεῖς δὲ τί
 λέγετε; τί πρῶτον ἐστὶ; νοῦς ἢ χράματα; καὶ τί τίνος αἵτιον; ὁ
 νοῦς τῶν γραμμάτων, ἢ τὰ χράματα τῆς νοῦς; τῶν δὲ εἰπόντων,
 πρῶτον εἶναι τὸν νοῦν, καὶ τῶν γραμμάτων εὐρετικῶν: ἔφη ὁ αὐ-
 τῶνιον· ὅτι πίνω ὁ νοῦς ὑγιαίνει, ὅτε αἰαγκαῖα τὰ χράματα.
 πῦτο καὶ αὐτῶν παρόντας καὶ αὐτοὺς ἐξέπληξεν. ἀπῆλθον
 οὖν θαυμάζοντες, ὅτι ποσῶν ἔβλεπον ἐν ἰδιώτη σώεσιν. καὶ
 γὰρ οὐχ, ὡς ἐν ὄρει τραφεῖς, καὶ κεί γέρον γυμνῶν, ἀγριοὶ
 εἶχε τὸ ἦθος: ἀλλὰ καὶ χαρῖεις καὶ πολιτικῶς. τὸν δὲ λό-
 γον εἶχεν ἠερυμένον τῷ θεῷ ἅλατι: ὡς ἐμὴν Φθονεῖν, χαί-
 ρειν δὲ μᾶλλον ἐπ' αὐτῶν πάντας αὐτῶν ἐρχομένους πρὸς αὐτὸν.
 αἰμέλει καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐλθόντων πινῶν (ἦσαν δὲ οὗτοι
 τῶν παρ' ἑλλησι διοκωύτων εἶναι σφῶν) καὶ ἀπατωύτων αὐ-
 τὸν λόγον περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ πίστεως. Ἰππαιροῦντων
 δὲ συλλογίζεσθαι περὶ τῆς κηρύγματος τῆς θεοῦ σαυροῦ, καὶ
 βουλομένων χλευάζειν: ὀλίγον Ἰππαιρῶν. ὁ αὐτῶνιον, καὶ πρῶτον
 οἰκτείρας αὐτοὺς Ἰππαιρῶν τῆς ἀγνωσίας, ἔλεγε δι' ἐρμηνείας, τῆς καλῶς
 τὰ ἐκείνου διερμηνεύοντος: τί κάλλιόν ἐστι, σαυρὸν ὁμολογεῖν, ἢ μοι-
 χείας ἢ παιδοφθορίας προσάπειν πῶς λεγόμενοι παρ' ὑμῖν θεοῖς; τὸ
 μὴ γὰρ παρ' ἡμῶν λεγόμενον, αἰδρίας ἐστὶ πικνύρον, καὶ καταφρο-
 νήσεως θανάτου γνώρισμα: τὰ δὲ ὑμέτερα ἀσελγείας ἐστὶ πάθη. ἐπει-
 τα τί βέλπιν ἐστὶ, λέγειν ὅτι ἱεὺς θεοῦ λόγος ὁ σὺ κίττα πη· ἀλλ' ἡ αὐ-
 τῶν ὡν Ἰππαιρῶν ἢ εὐεργεσία τῶν αἰθροῦν ἀνείληφε σῶμα ἀν-
 θρώπινον, ἵνα τῇ αἰθροῦν γέσσει κωνωνήσας, ποιήσῃ τὴν ἀθρόπην

κρινωνησαι θείας και νοεράς φύσεως : η εν αλόγοις εξομοιωθ το
 θεον, και δια τει τε σεβειν τετραποδια, κ ερπετα κ ανθρωπων
 ακονας ; ταυ τε γαρ υμων εστι των σοφων τα σεβασματα. πως δε
 χλευαζεν πολυαπο ημας, λεγοντας τον χριστον ανθρωπον πεφανη-
 ρωαθ : οπου γε υμας εκ τει νου τω ψυχλω οριζοντες, φασκετε
 πεπλανηαθ αυ τω κ πεπωκенаαι απο της αψιδ θ των ουρανων εις
 σωμα ; και ειθε εις ανθρωπιον μονον, κ μη εις τετραποδα και ερ-
 πετα μεταβαινειν και μεταπιπειν. η κω γαρ ημετερα πιστις ητι
 σωτηρια των ανθρωπων τω τε χριστου παρουσιαν λεγει : υμας
 δε πλανηαθι, οτι περ * αβνητου ψυχης εξηγησθε. και ημεις
 κω τ διωκτον κ φιληθρωπον της προιας φρονου ιδω, οτι και
 πυτο σκε αδιωκτον κω τω θεω : υμας δε εικνα τει νου τω ψυ-
 χλω λεγοντες, πλωματα πεσταπιτε αυτη, κ τρειπλω αυ τω μυ-
 θολογητε, κ λοιπον κ αυτον τ νου δια τ ψυχλω τρειπλον ειπαγετε.
 οποια γαρ κω η εικων, τει τον αναγκη και ανον ειναι, ου εστιν η εικων.
 οτ αυ δε περ τει νου τει αυτα νομιζετε, ου θυμιαθε, οτι κ εις αυτον τον
 πετερα τει νου βλασφημειτε. περ δε τει σαυρου τι βελπον αυ ειποι-
 τε, ητι βελησ επαγο αληθις ωρα πνηρων εστω αμειν σαυρον, και μη
 πηοσαν τον οπως διηποτε θανατον επαγο αμιν : η πλινιασ οσι-
 ραδ θ, και ηπιδ θ, και ηπι ουλας τα φων θ, ε κρονου φυ-
 γλω, κ τικνων κατα πειρε, κ πετροκτονιασ μυθολογειν ; ταυ τε
 γαρ υμων εστι τα σοφα, πως δε χλευαζοντες τον σαυρον, ου θαυ-
 μαζετε τω αναστην ; οι γαρ τωρ ειποντες, και κεινο εχεψα. η
 δια τι μνημονοιοντες τει σαυρου, σιωπατε περ των εγεθεντων νε-
 κρων, κ των αναβλειψαντων τυφλων, και των θεραπευθεντων
 ωρα λυπκων ; τει τε καθαρθεντων λεπτων, κ τ ηπι τ θαλασσαν
 πεσοπορικα, των τε αλλων σημειων και περασιων : απερ σκεπι
 ανθρωπον, αλλα θεον διηκνυσι τον χριστον ; πανυ μοι δοκατε
 αδικειν εαυτου, και μη γησιωσ εκτετυχηκεναυ ταησ γεφαησ
 ημων.

κω αγγιγτε

117

atque intellectualis natura participes redderet: an numen di-
 winum brutis animalibus assimilare: ideoque quadrupeda, ser-
 pentia, hominumque imagines colere? hi enim sunt sapientum
 vestrorum cultus sacri. Quomodo porro irrisione & cavillis in-
 sectari nos audetis, qui Christum dicimus, hominem [verè] com-
 paruisse: quum vos mente animum * circumscribentes, errasse * metientes
 hunc, & e cœlis in corpus delapsum perhibeatis? atque utinam in
 humanum duntaxat, non etiam in quadrupedum & reptili-
 um [corpora] transirent & delaberentur. Nostra enim fides, in
 hominum salutem, ait advenisse Christum: vos verò, non absque
 errore, animam * ingenitam docetis. Ac nos quidem, quod in * non crea-
 Providentiam cadit, estque humanitatis, statuimus; id ipsum Dei tam
 vires hãud exuperasse: vos autem animum Mentis imaginem
 dicendo, lapsus illi adscribitis, eamque mutationi esse obnoxiam,
 fabulamini; atque ita Mentem ipsam, propter animum, mutabi-
 lem introducitis. Qualis namque imago est, talis necessario is est,
 cujus imaginem gerit. Quòd si de mente sic sentitis: cogitate
 vos etiam in Mentis parentem blasphemus esse. Ad crucem igitur
 quod attinet; quid præstabilius dixeritis, si insidia ab im-
 probis struantur, tolerare crucem, neque ullum mortis genus re-
 formidare: an errores Osiridis & Isis, insidias Typhonis, Satur-
 ni fugam, liberum devorationem, & paricidia fabulosissime
 narrare? Hec enim est vestra sapientia. Quomodo autem irri-
 detis crucem, neque Resurrectionem admiramini? qui enim hanc
 confirmant, illud etiam scriptum reliquerunt. Aut cur, facta
 crucis mentione, tacetis de resuscitatis mortuis, de cæcis qui
 visum receperunt, de paralyticis sanatis, de leprosis mundatis,
 de inambulatione supra mare, de alijs denique signis & prodigijs?
 quæ Christum, non hominem jam, sed Deum demonstrant. Vi-
 demini omnino ipsi in vos esse injuriosi, neque candidè nostras

Rom. x. 25.

Scripturas legisse. Quin legite, & cernite, quæ Christus hominibus præsens in salutem illorum egerit, ea Deum ipsum commonstrare. Verùm narrate vobis etiam vestra. At quid de animalibus rationis expertibus, quàm brutū, ferum atq; immane dicatis? Sin, ut audio, fabulosè hæc à vobis accipi, prætenditis; & [per Proserpinam] allegoricè terram significari; per Vulcani claudicationem, ignem; per Iunonem, aërem; per Apollinem, Solem; per Dianam, Lunam; per Neptunum, mare: nihilo plus Deum colitis; sed servitis creaturæ potius quàm Creatori omnium Deo. Nam si talia ob creaturarū pulchritudinem commenti estis: atqui admirari eas duntaxat decuit, non etiam in Deorum numerum referre; ne honos Opificiis opificio tribueretur. hæc nanque ratione vestrum erit, etiam architecti honorem domui ab illo extructa adscribere; & militi eum, qui duci exercitus debebatur. Quid igitur vos ad hæc, ut cognoscamus, crucem illusionis risuq; dignam esse? Hesitantibus ipsis, & (quòd animi essent dubij) huc atq; illuc sese vertentibus: subridens Antonius, inquit, hæc primo statim intuitu se se produunt. Ceterùm quia rationum demonstrationibus magis nitimini; & hanc profitentes artem, neque nos vultis, absque probationibus argumentorum, Dei cultum astruere: dicite vos primùm, Res, ac potissimum noticia Dei, qui accuratè dijudicatur, rationum demonstratione, an fidei operatione? & quid antiquius, fides quæ sit per operationem, an per rationes demonstratio? Cum illam dicerent antiquiorem, & eam esse certam noticiam: rectè, ait Antonius, respondistis. Fides enim ab animi affectione oritur: Dialectica, ab eorum arte, qui hanc construxerunt. Quibus igitur fidei est operatio, ijs non est necessaria, fortassis etiam super vacanea, rationum demonstratio. Nam quod nos fidei beneficio intelligimus: id vos rationibus probare conamini; &

ἡμῶν. ἀλλ' ἐπιτυχαίετε μὲν ὑμεῖς, καὶ βλέπετε, ὅτι ἀπεποίηκεν
 ὁ χριστὸς, θεὸν αὐτὸν δοποδεικνύουσιν, ὁπιδημήσαντα ὁπὶ σωτηρία
 τῶν ἀσθρώπων, εἶπατε δὲ καὶ ὑμεῖς ἡμῖν τὰ ὑμέτερα. τί δ' αὖ
 εἶπτε πρὸς τῶν ἀλόγων ἢ ἀλογίαν καὶ ἀρησιότητα; εἰάν δὲ, ὡς
 εἰκώ, θελήσητε λέγειν, μυθικῶς λέγεσθε ταῦτα παρ' ὑμῖν· καὶ
 ἀλληγορεῖτε * τὴν γλῶσσαν, καὶ ἡφάισου χωλότητα εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἡ- * λέπει' ἴσ.
πρὸς φόντω ἴσ.
 ραν εἰς τὸν αἴρα, καὶ δαπάλλωνα εἰς τὸν ἥλιον, καὶ ἀρτεμιν μὲν εἰς
 τὴν σελήνην, τὴν δὲ ποσειδίονα εἰς τὴν θάλασσαν· οὐδὲν ἤτιον
 αὐτὸν τὸν θεὸν σέβετε, ἀλλὰ τῇ κτίσει λατρεύετε ὡς τὸν τὰ
 πάντα κτίσαντα θεόν. εἰ γὰρ, ὅτι καλὴ ἡ κτίσις, τριαῦτα σωεθήκα-
 πτε· ἀλλ' ἔδει μέχρι τῆς θαυμασίας μόνον ὑμᾶς γνέσθαι, καὶ μὴ θεο-
 ποιῆσαι τὰ ποιήματα· ἵνα μὴ τὴν δημιουργὸν πικρῶς γνητοῖς
 παρέχητε. ἐπεὶ ὥρα ὑμᾶς καὶ τῆς ἀρχιτέκτονος τὴν πικρῶν, εἰς τὴν
 αὐτῆς ἀποδοξίαν οἰκίαν μεταφέρειν, ἢ τὴν τῆς σρατηγῶν εἰς
 τὸν σρατιώτην. τί πίνω πρὸς ταῦτα λέγετε, ἵνα γινώσκω, εἰ ἀξι-
 ὄν τι χλδῆς ὁ σαυρὸς ἔχει; ἐκείνων δὲ διασπουύτων, καὶ σρεφο-
 μῶν ὅσῃ κακείσε· μειδιάσας ὁ αὐτῶν, ἔφη· ταῦτα μὲν καὶ
 εἰπ' αὐτῆς τῆς ὄψεως ἔχει πὸν ἔλεγχον. ἐπειδὴ δὲ μάλλον ὑμεῖς
 πῶς δοποδεικτικῶς λόγοις ἐπερείθεσθε, καὶ ταῦτῶν ἔχοντες τὴν πῶ-
 χνῆν, βούλεσθε καὶ ἡμᾶς μὴ ἀνθ' τῆς ἀπὸ τῶν λόγων δοποδείξε-
 ως θεοσεβεῖν· εἶπατε πρῶτον ὑμεῖς, τὰ πράγματα, καὶ μάλιστα ἢ
 πρὸς τῆς θεοῦ γνώσεως πῶς ἀκρεβῶς διαγινώσκειται, δι' ὁποδείξε-
 ως λόγων, ἢ δι' ἐνεργείας πίστεως; καὶ τί πρὸς βυτέρων ἐσιν, ἢ δι'
 ἐνεργείας πίστεως, ἢ ἀπὸ λόγων δοποδείξεις; τῶν δὲ δοποκρινανθρώπων,
 πρὸς βυτέρων εἶναι τὸ δι' ἐνεργείας πίστιν, καὶ ταῦτῶν εἶναι τὴν ἀκρε-
 βῆν γνῶσιν· ἔφη ὁ ἀντώνιος, καλῶς εἶπατε, ἢ μὲν γὰρ πίστις ἀπὸ
 διαθέσεως ψυχῆς γίνεται· ἢ ὁ ἀλεκτικῆς ἀπὸ τέχνης τῶν σωτηρίων
 ἐσιν. οὐκ οὐδ' οἷς πάρεσιν ἢ ἀπὸ πίστεως ἐνεργεία, τῆς οὐκ ἀγα-
 καία, ἢ τὰ χαρὰ πρὸς τῆς, ἢ ἀπὸ λόγων δοποδείξεις. καὶ γὰρ ὅπερ ἡμεῖς
 ὡς πίστεως νοοῦμεν, πῦτε ὑμεῖς ἀπὸ λόγων κατασκυάζον
 N 3 * ἰσθῶτε.

* ἴσ' ἀπειθεῖ. * ὁρᾶτε καὶ πηλάκις οὐδὲ φράσαι ἄνομιμον διῶσθε, ὥστε βελτίων καὶ ὀχυρωτέρα ἢ διὰ πίστεως ἐέργεια τῶν σοφιστικῶν ὑμῶν συλλογισμῶν. ἡμεῖς τοίνυν οἱ χριστιανοί, ὡς ἐν σοφίᾳ * λόγων ἐλληνικῶν ἔχομεν τὸ μυστήριον· ἀλλ' ἐν διωάμει πίστεως. Ἐπιχορηγομένης ἡμῖν διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ ᾧ ἔρα θεοῦ, καὶ ὅτι ἀληθής ἐστιν ὁ λόγος· ἰδοὺ νῦν μὴ μαθόντες ἡμεῖς γραμματα, πισθόμεν εἰς τὸν θεόν, ἐπιγινώσκοντες διὰ τῶν πημάτων αὐτῶν, τίω εἰς πάντα πρῆνοιαν, καὶ ὅτι ἐνεργής ἐστιν ἡ πίστις ἡμῶν, ἰδοὺ νῦν ἡμεῖς ἀπειθεῖμεθα τῇ πίστει τῇ εἰς χριστόν· ὑμεῖς δὲ σοφιστικαῖς λογομαχίαις καὶ τὰ μὲν παρ' ὑμῖν τῶν εἰδωλῶν φάσματα καταργεῖται, ἢ δὲ παρ' ἡμῖν πίστις ἐπικτείνεται πανταχοῦ, καὶ ὑμεῖς μὲν συλλογισμοὶ καὶ σοφισμοὶ, οὐ μεταπίθετε ἀπὸ χριστιανισμοῦ εἰς ἐλλειψισμὸν ἡμεῖς δὲ τίω εἰς χριστόν πίστιν διδάσκοντες, φιλοῦμεν ὑμῶν τίω δεισιδαιμονίαν, ἐπιγινώσκοντες πάντων τῶν χριστῶν εἶναι θεῶν καὶ τῶ θεοῦ υἱόν. καὶ ὑμῶν * ὅσα ἐμποδίζετε τίω τῶ χριστοῦ διδασκαλίαν· ἡμεῖς δὲ ὀνομάζοντες τὸν ἐστυρωμένον χριστόν, πάντας διώκομεν δαιμόνας, οὓς ὑμεῖς φοβεῖσθε ὡς θεούς, καὶ ἔνθα τὸ σημεῖον τῶ σαυροῦ γίνεται, ἀδενεῖ μὲν μαγεία, ὅσα ἐνεργεῖ δὲ φαρμακία, εἶπατε τοῦ νῦν ὑμῶν τὰ μαιτεῖα; τοῦ αἰτῶν αἰγυπία ἐπαοιδαί; τοῦ τῶν μάγων αἰ φαιτασίαι; πότε ταῦτα πάντα πέπτωται καὶ ἠδένησεν, εἰ μὴ ὅτε ὁ τῶ χριστοῦ σαυρὸς γέγονεν; ἄρα οὖν ἄξιον οὐτὸν χλεύης, ἢ μᾶλλον τὸ καταργούμενον παρ' αὐτῶ καὶ ἐλεγχομένο ἀδενεῖ; καὶ γὰρ καὶ τὸ το σαυρῶν ἐστιν· ὅτι τὰ μὲν ὑμέτερα οὐδέποτε ἐδιώχθη, ἀλλὰ καὶ τῶ αἰθρώπων κατὰ πλίη τιμάται; οἱ δὲ τῶ χριστῶ διώκονται, καὶ μᾶλλον τὰ παρ' ἡμῖν ὑπὲρ τὰ ὑμέτερα αἰθεῖ καὶ πληθύνει. καὶ τὰ μὲν ὑμέτερα εὐφημούμενα καὶ περικλειόμενα διὰ φθείρεται; ἢ δὲ τῶ χριστοῦ πίστις καὶ διδασκαλία, χλευαζομένη παρ' ὑμῶν, καὶ διωχθεῖσαι πολλάκις τῶ βασιλέων, πεπλήρωκε τὸ οἰκουμένῳ, πότε γὰρ ἔτω θεογνωσία ἐξέλαμα

* λείπει ἴσ.
μὲν μυθικοῖς
λόγοις ἢ χρισ-
μοῖς

ni; & sepe, quæ mente concipimus, ne verbis quidem potestis
 exprimere. Quare potior & firmitior est fidei operatio, quàm so-
 phistica vestra argumentationes. Nos itaq; Christiani non insa-
 pientia* rationum Græcarum, mysterium habemus, sed in vir-
 tute fidei, quæ nobis à Deo per Iesum Christum suppeditatur.
 Ac verum esse quod dicam; en sine literarum cognitione in De-
 um nunc credimus, agnitâ ejus in res omnes providentiâ, per
 ea quæ fecit. Et efficacem esse fidem nostram; ecce nunc fidei
 nos in Christum innitimur, vos sophisticis verborum contenti-
 onibus. Ac portenta quidem apud vos idolorum abolentur: at
 fides nostra in loca universa extenditur. Vos neq; syllogimus, neq;
 captionibus dialecticis, à Christianismo ad paganismum tradu-
 citis quenquam: nos docendo fidem in Christum, superstitionem
 vobis auferimus; agnoscentibus omnibus, Christum esse Deum,
 Deiq; filium. Ac vestris [*fabularum commentis] doctrinam
 Christi non impeditis: nos, nominando Christum crucifixum,
 omnes fugamus demones, quos vos tanquam Deos timetis. Et
 ubi signum Crucis formatur; Magia vires amittit, veneficium
 inefficax redditur. Dicitur igitur, ubi jam sunt vestra oracula?
 ubi Aegyptiorum incantationes? ubi magorum phantasie?
 Quando hæc omnia cessarunt & elanguerunt, nisi cruce Chri-
 sti apparere? Num ergò hæc ludibrium meretur, an potius quæ
 ab hac abolita & imbecillitatis convicta? Etenim hoc quoq;
 est admiratione dignum: Nemo vestra hostiliter persecutus est
 unquam, sed in singulis urbibus ab earum incolis honorantur:
 Christiani autem persecutionibus sunt obnoxij; & nostra tamen
 præ vestris florent ac crescunt. Vestra faustis lætisq; acclamatio-
 nibus excepta, circumclusa [*custodita] corrumpuntur: at Chri-
 sti fides & doctrina à vobis derisa, sepe à regibus persecutoribus
 expulsa, terrarum orbem implevit. Quando enim Dei cognitio
 ita elu-

* Verbi, 1.
 Cor. 1, 17. vel
 sermonis, 1.
 Cor 4, 20.

Rom. 1, 20:

* Oraculis.
 Lacunula in
 Græco, quàm
 isto vel simili
 potest modo
 exp leri

ita eluxit? aut quando temperantia, & virginitatis virtus, ita fuit conspicua? quando mors ita fuit contempta? nisi cruce Christi oriente. Quod nemo in dubium vocat, conspexit tot martyribus, qui propter Christum pro nihilo mortem ducunt; conspexit Ecclesie virginibus, quae propter Christum corpora servant munda & impolluta. Atque haec sunt nota satis evidentes, quibus demonstratur, fidem secundum Christum solam, veram esse ad divinum cultum. En, vos ne nunc quidem habetis fidem, rationum collectionem requirentes. Nos utique non in persuasibilibus humana sapientia verbis [Graecorum] ut noster inquit magister, sed fide suademus, quae manifestò verborum & rationum confirmationi antevertit. Ecce, adsunt hic qui à demonibus mala perpetiuntur. Quidam enim venerant ad ipsum, à demonibus afflicti: quibus in medium adductis, dixit; Aut vos vestrorum syllogismis, & quae vultis cumque arte, vel Magia, invocatis idolis vestris, ipsos mundate: aut, si id non potestis, mittite adversus nos pugnare, & virtutem Crucis Christi videbitis. Quibus dictis, Christum invocavit, illosque demoniacos figuram Crucis iterum atque iterum signavit; & homines illi confestim steterunt mente integra. Philosophi itaque illi, quos diximus, admirabantur, & verè hominis sapientiam, & signo Crucis, attoniti reddebantur. Quibus Antonius, Quid ob hoc obstupescitis? non nostrarum hoc est virium, sed Christi, qui hac per eos, qui in ipsum credunt, facit. Quocirca etiam vos credite; & cognoscetis, nostratiam non esse verborum artem, sed fidem, quae dilectione in Christum operetur. Quam vos quoque, praediti, non iam verbosas demonstrationes desiderabitis; verum hac senis verba ducetis satis esse ad fidem in Christum. Illi & in hoc admirati, discesserunt, vale ipsi dicto, sequens fructum ex eo cepisse sunt confessi. Fama porro de Antonio ad aures regum usque pervenit.

His enim

1. Cor. 2. 3.

ἔξέλαμψεν; ἢ πότε οὕτω σωφροσύνη καὶ ἀρετὴ παρθενίας ἐφάνη; ἢ πότε οὕτως ὁ θαύματ' ἑκαπεφρονήθη: εἰ μὴ ὅτι ὁ σωρὸς τοῦ χριστοῦ γέγονε; τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἀμφισβᾶλλει βλέπων ὅσ' ἰμάρτυρας διὰ τὸν χριστὸν καταφρονῶντας θανάτου, βλέπωντες τῆς ἐκκλησίας παρθένους, διὰ τὸν χριστὸν καθαρὰ καὶ ἀμίαιτα φυλαττούσας τὰ σώματα, καὶ ἔστι μὲν ἱκανὰ ταῦτα τεκμήρια, δεῖξαι κατὰ χριστὸν πίστιν μόνῳ ἀληθῆ εἶναι εἰς θεοσεβείαν. ἰδοὺ ἀκμῶ ὑμεῖς ἀπισεῖτε ζητῶντες ὅσ' ἐκ τῶν λόγων συλλογισμούς. ἡμεῖς μὲν, ὅτι ἐν * πειθοῖ σοφίας ἐκλήλικῶς λόγοις, ὡς εἶπεν ὁ διδασκαλ' ἡμῶν, ἀποδείκνυμι: τῇ δὲ πίστει πειθομῶν ἐσαργῶς * προσλαμβάνουσι πλὴν ἐκ τῶν λόγων κατασκόβω. ἰδοὺ πάρεσιν ὡς πύραυλοι ὑπὸ δαιμόνων. ἦσαν δὲ τινες ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν ὑπὸ δαιμόνων ἐνοχλοῦμενοι, καὶ ὡσαυγῶν αὐτοῦ εἰς τὸ μέσον, ἔφη: ἢ ὑμεῖς τίς συλλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἢ ἀβούληθε τέχνη, ἢ μαγεία, Ἰπτικαλούμενοι τὰ εἰδωλα ἑαυτῶν, καθαρῶσαιτε * ἑαυτοῦ: ἢ, εἰ μὴ διώσαθε, καταθέσατε πλὴν πρὸς ἡμᾶς μάχην, καὶ ὄψασθε τῷ σωρῶ τῷ χριστῷ πλὴν διώσασθαι. καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐπεκαλεσατο τὸν χριστὸν, ἐσφραγίσεν τὸν πύραυλον τῷ σημείῳ σωρῶ δευτέρου καὶ τρίτου καὶ ἕνθ' ἔστησαν οἱ ἀνθρώποι ὁλόκληροι, σωφρονῶντες καὶ εὐχαριστῶντες τῷ κυρίῳ λοιπὸν. καὶ οἱ μὲν λεγόμενοι φιλόσοφοι ἐθαύμαζον, καὶ ἀληθῶς ἐξεπλήθηοντο ὅτι τῇ σωείᾳ τῷ αἰδρῶ, καὶ τῷ γενομένῳ σημείῳ. ὁ δὲ αἰτανί' ἔφη, τί θαυμάζετε ὅτι τῷ τῷ; ὅτι ἐσ' μὲν ἡμεῖς οἱ πειθῶντες, ἀλλ' ὁ χριστὸς ἐστίν, ὁ διὰ τὸ εἰς αὐτὸν πισθῶντων ταῦτα πειθῶν. πισθῶσθε οὖν καὶ ὑμεῖς. Ἐὗρεθε, ὅτι οὐ τέχνη λόγων τὰ παρ' ἡμῖν ἐστίν, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης τῆς εἰς χριστὸν ἐνεργουμένης. λέω πνεῦμα ἑαὶ χροῖητε καὶ ὑμεῖς; ὅτι ἐπὶ πᾶσι διὰ λόγων ἀποδείξεις ζητήσετε, ἀλλ' ἀντάρκη τὸ εἰς τὸν χριστὸν πίστιν ἠγάσασθε ταῦτα ἔσ' αἰτανί' τὰ ῥήματα. ἐκείνοι' ἢ καὶ ἐν τῷ τῷ θαυμάζοντες, αἰεχώρον, καταπαταζόμενοι αὐτὸν, καὶ ἀμολογῶντες ἀφελείαν παρ' αὐτοῦ. ἔφρασε δὲ καὶ μέγρι βασιλέων ἢ πρὸ αἰτανίου Φημή.

* πειθοῖς

* προσλαμβάνουσι

* αὐτοῦ

O

πῶτα

ταῦτα γὰρ μαθόντες κίωνσον τὴν ἑορτήν ὁ αὐγους, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν κων-
 σαν τὴν ἑορτήν καὶ κώνσας οἱ αὐγους, ἔγραψον αὐτῶν ὡς πατέρι, καὶ ἤρχον-
 το λαμβάνειν αὐτή γραμμα παρ' αὐτῶν. ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τὰ γράμματα πρὸς
 πολλοῦ πνὸς ἐποιεῖτο, ἕτε Ἰπὶ τῆς Ἰπυτολαῖς ἐγεγῆθη. ὁ αὐτὸς δὲ
 λέω, οἱ ἑορτῆ καὶ πρὸ τῶν γράφειν αὐτῶν βασιλέας. ὅτε δὲ ἐκομίζετο
 αὐτῶν τὰ γράμματα, ἐκάλεσε τὸν μοναχὸν, ἔλεγε Μὴ θαυμάζε-
 τε, εἰ γράφει βασιλεὺς πρὸς ἡμᾶς, ἀνθρώπος γὰρ ἐσίν: ἀλλὰ μάλλον
 ἐπὶ ὁ θεὸς τὸ νόμον ἀνθρώποις ἔγραψε, καὶ διὰ τῶν ἰδίου υἱοῦ λελάληκεν
 ἡμῖν. ἐβλέπετο ἔν μὴ δέχεσθαι πρὸς Ἰπυτολαῖς, λέγων, ὅτι εἰδέναι πρὸς
 τὰ πιαῦτα αὐτῶν γράφειν. περὶ τῶν δὲ πρὸς τῶν μοναχῶν, ὅτι
 χριστιανοὶ εἶπιν οἱ βασιλεῖς, καὶ ἵνα μὴ ὡς περὶ φέντες σκανδαλι-
 σθῶν: ἐπέτρεπεν ἀναγιγνώσκου. καὶ αὐτῶν γράφειν, ὅτι δεχόμενοι
 μὴ αὐτῶν, ὅτι χριστὸν περὶ σκωυῶσιν, σπευδόμενοι δὲ τὰ εἰς σωτηρί-
 ας καὶ μὴ μεγάλα ἠγάθη τὰ παρόντα, ἀλλὰ μάλλον μνημονοῦσιν τὸ
 μελλούσης κρείσσεως καὶ εἰδέναι ὅτι ὁ χριστὸς μόνος ἀληθὴς καὶ αἰώνιος
 ἐστὶ βασιλεὺς. Φιλανθρώπος τὸ εἶναι αὐτῶν ἡξίου, καὶ φροντίζειν τὸ
 δικαίου καὶ τῶν πτωχῶν. καὶ ἄνοι δεχόμενοι ἔχαιρον. ἔτω πρὸς
 πάντων λέω περὶ φιλήσ, καὶ πάντες ἔχουν αὐτὸν ἡξίου πατέρα. πρὸς
 δὴ οὐκ ἠγνώσκου, καὶ ἔτω πρὸς αὐτῶν ἀπαντῶντας ὁπορευόμε-
 νος, ὑπέσπερε πάλιν εἰς τὸ ἔνδον ἔρος. καὶ τὸ μὴ σωθῆναι ἀσκήσε-
 ως εἶχετο. πολλὰ καὶ ἡμῶν τῶν εἰσερχομένων πρὸς αὐτὸν καθεζόμενος, ἔ-
 περὶ παλῶν, ἀπηνεῖτο, ὡς ἐν τῷ Δανιὴλ γέγραπται. καὶ αὐτὸς μὴ μεθ'
 ὄρας, ὡμίλει τὰ ἀκόλυθα πρὸς σωθῆναι ἀδελφοῖς αὐτῶν: οἱ ἡ σωθῆναι
 ἡδαιοντό. πρὸς αὐτὸν βλέπειν. καὶ γὰρ καὶ τὰ ἐν αἰγύπτῳ γινόμε-
 να πολλὰ καὶ ἐν τῷ ὄρει τυγαίων καὶ βλέπων διηγήσατο περὶ τῶν
 τῷ Ἰπυτολά, ἐνδὸν ὄντι ἔβλεπον τὸ αὐτῶν ἀχοληθέντα τῇ ὀ-
 πησίᾳ. πότε γὰρ καθεζόμενος, ὡς περὶ ἐν ἐκείνῳ γέγονεν, καὶ πολὺς
 ἦν ἐν τῇ θεωρίᾳ σενάτων. εἶτα μεθ' ὄραν γραφῆς πρὸς τὸς σωθῆναι,
 ἐσένανζε, καὶ ἐντρομος γινόμενος, ἀναστὰς ἤρχετο, καὶ κάμπτων τὰ γόνατα,
 διέμεν ἐπὶ πολὺ καὶ ἀναστὰς ἐκλασεν ὁ γέρον. ἐντρομοὶ πίνυν γινόμε-
 ναι οἱ σωθῆναι, καὶ πάνυ φοβηθέντες, ἡξίου μαθεῖν παρ' αὐτῶν καὶ πολὺ

* διόχλη

His enim cognitis Constantinus Augustus, ejusq; filij Constantius & Constans Augusti, illi tanquam parenti scripserunt, & responsum accipere ab illo, exoptarunt. Verum neq; literas ita faciebat magni, neq; epistolis delectabatur: eratq; idem, qui antequam reges literas ad ipsum darent. Quæ quum ei afferrentur; accersitis monachis, Ne miremini, inquit, si Rex ad me scribat; homo enim est: sed potius, Deum hominibus legem scripsisse & per filium nobi (cum esse locutum. Nolebat ergo recipere literas; quod ijs respondere nesciret. A monachis autem admonitus, Christianos illos esse, ne, tanquam spreti, offenderentur: legi permisit. rescripsitq;, Laudare se ipsos, quod Christum adorarent; ac saluti eorum consuluit, Ne presentia magni facerent, sed futuri iudicij memores potius essent, non nescij, Christum solum esse verum atq; æternum regem. humanitati quoque ut studerent, rogavit; curamq; justiciæ & pauperum gererent. His acceptis literis letabantur, ad eum acceptus omnibus & gratus fuit, cuiq; omnes patrem sibi esse voluerunt. Talis cognitus, itaq; ijs qui adversum ierant respondens: rursus in montem interiozem se contulit; solita usus exercitatione. Sape autem numero, quum ad ipsum ingressus affedit, aut cum iisdem ambulavit; stupefactus (ut in Daniele scriptum est) obmutuit. Post hora spacium, ordine cum fratribus presentibus colloquebatur: qui revelationem quandam ipsi factam, animadvertabant. Non raro enim quæ in Aegypto fiebant, videns in monte, Sarapioni episcopo narravit, cum intus ipsi adesset, & visione occupatum cernebat. Quondam certè sedebat quasi raptus extra se se; multumq; contemplationi vocabat cum suspirijs. Deinde, horâ elapsâ integrâ, cõversus ad illos qui cū ipso erant, ingemiscebat, tremensq; orabat flexis genibus perquam diu. Cumq; flens surgeret senex: tremefacti fratres, & metu valde perculsi, rem ut patefaceret

Hebr. 1. 2.

Dani el. 4. 16

O 2 rogabant

rogabant tam moleste, ut invitus tandem dixerit, graviterq;
 gemuerit. hac autem ejus erant verba; Filij, prestaret prius e-
 mori, quam visa eventum sortirentur. Illis iterum urgentibus;
 plorans, inquit, Ira [divina] Ecclesiam invadet, hæc q; ijs trade-
 tur viris, qui à feris rationis expertibus nihil different. Vidi e-
 nim mensam Domini, & mulos stare circum circa, atq; ita calci-
 bus petere interiora, quasi bestijs confuse saltantibus, calci-
 tratus fierent. Sensistis planè, quam suspirarim. Audi vi enim
 vocem, quæ dixit, Altare meum fiet execrabile. Hac senex vi-
 dit. & biennio post Arianorum ista, quæ adhuc durat, incur-
 sio subsequuta est, Ecclesiarumq; direptio: quum & [sacra] vasa,
 vi præcepta, pagonos portare curarunt, & eosdem ex tabernis
 secum congregari coegerunt; eorumq; in præsentia mensam Do-
 mini pro lubitu tractarunt. Tunc omnes nos agnovimus, per
 calcitratum mulorum Antonio hæc præsignificata esse, quæ jam
 Ariani, sine rationis usu, tanquam bellæ faciunt. Hac visione
 revelata, his verbis eos, qui tum erant præsentis, fuit consola-
 tus: Ne animo concidatis filij; quemadmodum enim est iratus
 Dominus, ita rursus *medebitur; & jam jam pristinum Ec-
 clesia ornatum recuperabit, suoq; more fulgebit; qui persecutio-
 nem sunt experti, eos in integrum restitutos videbitis; impieta-
 tem in latibula sua recessisse, fidem verò piam quàm apertissi-
 mè ubiq; agere, omnemq; libertatem usurpare. Modò ne Aria-
 norum lue polluamini, neq; enim istorum doctrina est apostolica,
 sed demonum, horumq; patris diaboli; quin potius sterilis &
 bruta, mentisq; vesane, quemadmodum muli ratione omni ca-
 rent, hæctenus Antonij verba. Neq; verò utrum ab [uno] homi-
 ne tot edi miracula potuerint, in dubium, incertūq; vocandum
 est: Promissio enim hæc est Servatoris, qui dixit; Si habueritis
 fidem sicut granum sinapis, dicetis monti huic, Transi hinc
 [illuc;] &

*miseretur

Matth. 17, 20

* διόχλησαν, ἕως βιασθεῖς εἶπη. ὁ ἦ καὶ ἔτω μέγα σενάξας, ὡ τέκνα, * διόχλησαν
 βέλπον ἔλεγχον δόποθανεῖν, περὶ τῆς γνέας τὰ τῆς θεωρίας. τῆ δὲ πάλιν δι' ἔχλου ἦσαν
 αἰξινίων, δακρύσας ἔλεγχον* μέλλει τῆ ἐκκλησίαν ἐργὴ καταλαμιθά-
 νειν, καὶ μέλλει ὡς διδόντας αἰθρώποις ὁμοίοις ἀλόγοις κτήνεσιν. εἶδον
 γὰρ τῆ τραπεζῶν τῆ κυριακῆ, καὶ πάλιν αὐτῶν ἐσώτας ἡμιόνους κύκλω
 πανταχόθεν, καὶ λακτίζοντας τὰ ἔνδον ἔτως, ὡς αἰ ἀτάκτως σκιρτῶν-
 των κτηνῶν γυροῖτο λακτίσματα. πάντως δὲ ἠδεδεθε, φησὶ, πῶς ἐπέ-
 ναζον, ἤκουσα γὰρ φωνῆς λεγούσης, (βδελυχθῆσε) τὸ θεοσιστήριον με-
 ταῦτα εἶδεν ὁ γέρον, καὶ μετὰ δύο ἔτη, γέγονεν ἡ νυκτὶς ἐφοδος τῆ ἀρειαν-
 νῶν, καὶ ἡ ἀρπαγὴ τῆ ἐκκλησιῶν. ὅτε καὶ τὰ σκεύη μετὰ βίας ἀρπάσαν-
 τες, δι' ἐθνικῶν ἐποίουν βασίλειαν ὅτε καὶ τὰς ἐθνικὸς διὰ τῆ ἐργαση-
 ρίων ἠνάγκαζον σπάζεσθαι μετ' αὐτῶν. Ἐπαρόντων αὐτῶν, ἐπετα-
 τον Ἰπὶ τῆ τραπεζῆς ὡς ἤθελον τότε πάντες ἡμῖς ἐπέγνωμεν, ὅτι τὰ
 λακτίσματα τῆ ἡμιόνων, ταῦτα παρεμύουε τῶ αἰτανίῳ, αἰ νῦν οἱ
 ἀρειανοὶ ἀλόγως πρᾶττουσιν ὡς τὰ κτήνη, ὡς δὲ ταύτῳ εἶδεν
 τῶ θεωρίαν, ὅτι συνόντας παρεκάλεσε, λέγων: μὴ ἀθυμεῖτε
 τέκνα: ὡς περὶ γὰρ ὠργισθῆ ὁ κύριος, οὕτω πάλιν * ἰάσεται.
 καὶ πάλιν ταχέως δόπολήψεται τὸν ἑαυτῆς κόσμον ἢ ἐκκλησίαν,
 καὶ σπύθως αἰαλάμψει. καὶ ὄψετε ὅτι διωχθέντας δόποκα-
 θισσαμένους* καὶ τῶ ἰδὲ αἰσέθειαν πάλιν εἰς ὅτι ἰδίους φω-
 λεοὺς ἀναχωροῦσιν, τῶ δὲ εὐσεβῆ πίσιν παρρησιαζομένην μετὰ
 πάσης ἐλπίθερίας πανταχοῦ, μόνον μὴ μιάνητε ἑαυτοὺς μετὰ
 τῶν δρειανῶν. ὅτι ἐστὶ γὰρ τῶν δόποσῶλων αὕτη ἢ διδασκαλία:
 ἀλλὰ τῶν δλαμόνων, καὶ τῆ πατρὸς αὐτῶν τῆ διαβόλου. Ἐμᾶλ-
 λον ἄγον* καὶ ἄλογ*, καὶ διανοίας ἐστὶν ὅτι ὀρθῆς, ὡς ἡ
 τῶν ἡμιόνων ἀλογία. πιαῦτα μὲν τὰ τῆ αἰτανίου, οὐ δὲ εἰ δὲ
 ἡμᾶς ἀπιστεῖν, εἰ δὲ ἀνθρώπου ποσῶτα γέγονε θαύματα, τῆ γὰρ
 σωτήρ* ἐστὶν ἐπαγγελία, λέγουσιν*: εἰ ἔχητε πίσιν ὡς κόκ-
 κην σπύθως, ἐρεῖτε τῶ ὄρει πύθω, μετάβηθι ἐντεῦθεν,
 καὶ μετα-

* ἐλεήσει vel
 οὐλτερήσει,

καὶ μεταβήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσεται ὑμῖν. καὶ πάλιν, ἀμὲν
 ἀμὲν λέγω ὑμῖν, εἰάν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα μου ἐν τῷ ὀνόματι
 μου, δώσει ὑμῖν. αἰτεῖτε, καὶ λήψετε. καὶ αὐτός ἐστιν ὁ πῶς μαθη-
 τῆς λέγων, καὶ πᾶσι πῶς πιστεύουσιν εἰς αὐτὸν· ἀδοξοῦντας θε-
 πώτε· δαίμονας ἐκβάλλετε· δαυρεᾶν ἐλάβετε, δαυρεᾶν δό-
 τε, οὐ προσεταῶν γούν ἐθεράπευσεν ὁ ἀντάνιⓄ, ἀλλ' εὐχόμενⓄ
 καὶ τὸν χριστὸν ὀνομάζων· ὡς πᾶσι φανερόν γινέσθαι, ὅτι οὐκ ἔγωγ
 αὐτὸς ὁ ποιῶν, ἀλλ' ὁ κύριⓄ, ὁ δὲ αὐτανίου φιλασθρευόμε-
 νⓄ, καὶ θεραπεύων αὐτῷ πάσχοντας. αὐτανίου δὲ μόνον ἡ εὐχή καὶ ἡ
 ἀσκησις ἔγωγ. ἡς ἔνεκεν ἐν τῷ ὄρει κατέβηⓄ, ἔχαιρε μὲν τῇ τῶν
 θεῶν θεωρία, ἐλυπέτο δὲ διοχλούμενⓄ ὑπὸ πολλῶν ἐεικόμε-
 νⓄ εἰς τὸ ὄριⓄ τὸ ἔξω. καὶ γὰρ καὶ δικασαὶ πάντες, ἡξίουω γὰρ
 τῷ ὄρους αὐτὸν κατέρχεσθαι, ἐπεὶ μὴ δυνατὸν ἔγωγ αὐτῷ εἰσελθεῖν
 ἐκεῖ διὰ αὐτῷ ἀκαθουθουῶν τῶν δικαζουμένων. ἡξίουω δὲ ὁμοως,
 ἵνα ἔλθῃ καὶ μόνον αὐτὸν ἰδῶσιν. αὐτὸς μὲν οὐκ ἔξετερέπετο καὶ
 παρητέτο πᾶς πρὸς τούτῳ ὁδοῦ· οἱ δὲ ἐπέβηον, καὶ μάλλον
 αὐτῷ ὑποδύωους ὄντας ὑπὸ σραπιώτας προσέπεμπον· ἵνα καὶ
 διὰ τὴν ἐκείνων ἐπέφασιν κατέλθῃ. πάσχων ἔν ἀνάγκῃ, καὶ
 ἐρῶν αὐτῷ ὀδυρομένους, ἤρχετο μὲν εἰς τὸ ὄριⓄ τὸ ἔξω, οὐκ
 αἰωφελῆς δὲ πάλιν ἔγωγ ὁ σκυλμὸς αὐτῷ. πολλοῖς μὲν γὰρ εἰς
 ὄνησιν ἐγίνετο, καὶ εἰς εὐεργεσίαν ἡ ἀφίξις αὐτῷ. αὐτῷ δὲ δικα-
 ζᾶς ἀφέλει, συμβουλίαν πάντων μάλλον πρὸς κρίνειν τὸ δίκαι-
 ον· καὶ φοβεῖσθαι τὸν θεόν, καὶ εἰδέναι, ὅτι οἱ κρῖματι κρίνουσι,
 κερθῶσιντα. πάλιν ὅτι τὴν ἐν τῷ ὄρει διατριβὴν πάντων μάλ-
 λον ἡγάπη. ποτὲ οὐκ ἔβαν πιαύτῃ παθῶν ὄρα τῶν χρεῖαν ἔχόν-
 των, καὶ τῷ σρατηλάτῳ διὰ πολλῶν ἀξιώσαντⓄ αὐτὸν κατ-
 ελθεῖν· ἐλθῶν, καὶ ὁμιλήσας ὀλίγα, πᾶ εἰς σωτηρίαν φθάνον-
 τα, καὶ * πρὸ τῶν δλεομένων ἠπείχετο. τῷ δὲ λεγομένου δλου-
 κῆς ἀξιοῦντⓄ, αὐτὸν ἐμβραδύωειν· ἔλεγε μὴ δύνασθαι χρονί-
 ζειν μετ' αὐτῶν, καὶ ὄρα δλεῖγμα π χαρίεντι τῷ ἐπειθε λέγων,
 ὡσπερ

* πρὸ τῶν

[illuc;] & transibit: & nihil impossibile erit vobis. *Ac rursus,*
Amen amen dico vobis, si quid petieritis patrem in nomine Ioan. 16. 23.
meo, dabit vobis: petite, & accipietis. Ipse enim discipulis at que 24.
omnibus in eum credentibus dixit; Infirmos curate, demones
eijcite; gratis accepistis, gratis date. Curavit nimirum Anto- Matth. 10. 8.
nium [infirmos] non quoad sua autoritate, sed precatione, Chri-
stumque nominando: ut omnibus constaret, non ipsius esse opus
sed Domini, qui per illum clementiam ostendit suam, & affli-
ctis opem tulit; ita ut Antonij non nisi preces fuerint vitæ a-
scetica. Qua de causa in monte is degens, rerum divinarum
contemplatione latebatur: à turba autem divexatus, & in
montis exteriora pertractus, mœrore afficiebatur. Nam omnes
etiam iudices ab ipso, de monte ut descenderet, petebant; quòd
ob litigantium comitatum ingredi ad ipsum nequirent. roga-
bant porrò veniret, ut ejus tantum aspectu fruerentur. Recu-
sante illo, & à via descedente: instare illi, & reos ad ipsum mit-
tere, sub militum potestate constitutos; ut vel propter horum
pretextum descenderet. Adactus itaque necessitate, & eorundem
lamentatione permotus, in montem exteriorem venit: quæ de-
fatigatio ejus perniciosa haud fuit. Adventus enim illius mul-
tis commodo fuit, multis beneficia contulit. Iudicibus etiam e-
rat emolumento; quos jus & æquum rebus alijs omnibus præ- Matth. 7. 2.
ferre jubebat, timere Deum, ac nosse, illo se olim iudicatum iri
judicio, quo judicassent. Verum enim verò vitâ in monte soli-
tariâ nihil ipsi fuit antiquius. Quondam igitur cum ab egenis
talia illi accidissent, & dux militiæ summè ab ipso contendisset,
ut descenderet: venit; paucisque in medium allatis, quæ ad salu-
tem facerent, ab illis etiâ indigis urgebatur. Rogatus tum ab eo-
dem duce, moram ut traheret: morari se apud illos posse diutius,
negavit, idque [ut crederet] lepido ipsi exemplo persuasit. Que-
madmodum,

madmodum, inquit, pisces immorando sicca terra moriuntur: ita monachi vobiscum morando longiusq̄ versando, enervantur. Ut igitur pisces ad mare, sic nobis ad montem est properandum, ne cunctando, eorum quæ sunt intus obliviscamur. Quibus ex eo, multisq̄ alijs, militiae dux auditis; admiratus, verè ipsum Dei servum esse dixit: unde nanḡ, idiota mens tam eximia foret, nisi à Deo diligeretur? Alius autem militiae præfectus, Balacius nomine, asperè nos Christianos est persecutus, propter odiosæ Arianorum sectæ studium. Is quia ita erat crudelis, ut virgines quoq̄ pulsaret, & monachos nudaret atq̄ flagris caderet: mittit Antonius fratres ad ipsum, cum epistola in hanc sententiam scripta. Video iram Dei imminere tibi. Christianos itaq̄ desine persequi, ne quando ira te corripiat: jam enim te invasura est. Balacius ridere; epistolamq̄ humi projectã consputare; ac ijs qui attulerant mandare, Antonio hæc renunciarent: Quoniam monachorum curam geris, nunc etiam te persequar. At non præterierant dies quinq̄, quum irã Dei opprimeretur. In primam enim Alexandriae præfecturam. Chereæ dictam, egressus fuit & ipse Balacius, & Nestorius Aegypti præses: ac ambo equis insidebant, qui illius erant proprij, & mansuetiores ceteris quos domi alebat sua: sed nondum ad locum progressis, equi ludere invicem, more solito cæptant; & illicò mansuetior, quo Nestorius vectus, morsu Balacium apprehendit, in eumq̄ irruit: itaq̄, femur ejus dentibus discerpit, ut confestim in urbem deportatus, triduò moreretur; & mirarentur omnes, quæ Antonius prædixisset, tam citò esse impleta. Sic igitur hortabatur asperiores naturã. Alios verò ad ipsum itantes monitis & præceptis ita correxit, ut extemplo juris dicendi obliviscerentur; eosq̄, beatos prædicarent, qui vitam anachoreticam viverent. Perinde autem injurijs affectorum patrecin-*

*prostravit

ὡς οἱ ἰχθύες ἰγχευίζοντες τῇ ξηρᾷ γῆ πλωτῶσιν: ἔτως οἱ
 μοναχοὶ βραδυώντες μεθ' ὑμῶν, καὶ παρ' ὑμῖν ἐνδιατρίβοντες, ἐκ-
 λίσθησαν, δεῖ οὖν ὡς πρὸς τὸν ἰχθυὸς εἰς τὴν θάλασσαν, οὕτως ἡμᾶς
 εἰς τὸ ὄρθρον ἐπέιρασθε· μὴ ποτε ἐμβραδυώντες, Ἰππυλαθώμεθα τῶν
 ἔνδον. ἀκούσας δὲ ὁ στρατηλάτης ταῦτα παρ' αὐτῶν, καὶ ἔπερα πηλά·
 θαυμάσας, ἔλεγε· ἀληθῶς εἶναι τὸν δούλον τῆς θεᾶς· τίθεν γὰρ
 ἰδιώτη ποιῆται καὶ ποσῦτον νοῦς, εἰ μὴ ἡ ἀγαπώμενη ἴσῃ τῆ
 θεᾶς; εἰς δὲ πρὸς στρατηλάτης (βαλακίος δὲ ἡ ὄνομα αὐτῶν) πικρῶς
 ἐδίδωκεν ἡμᾶς ὅσων χριστιανούς, ἀλλὰ τὴν ἰσχυρῶν τῶν δισυανύμων
 δρεπανῶν σπουδῶν, καὶ ἐπειδὴ ποσῦτον ἡ ὄνομα, ὡς καὶ παρ' ἑνὸς τύ-
 πην, καὶ μονάζοντας γυμνοῦ καὶ μασιζέειν: ὁποσείλει πρὸς αὐτὸν
 αὐτῶν, καὶ γράφει τοιοῦτον ἔχουσαν νοῦν Ἰππυλαθῶν. Ὁρῶ
 ὀργὴν ἐπερχομένην ἡμῖν: πῶσιν ἐν διώκων χριστιανούς, μὴ ποτε σε
 ἡ ὀργὴ καταλάβῃ· μέλλει γὰρ ἡδη Ἰππυλαθῶν ἐρχεσθαι. ὁ δὲ βαλακίος γα-
 λακίος, τὸ ὄνομα Ἰππυλαθῶν ἔρριψε χαρμῶν, πύσας εἰς αὐτὴν: τὰς δὲ κομί-
 σαινας ὕβρισε, ὡς γὰρ γαλακίος ἀπαγγέλλειν αὐτῶν ταῦτα, ἐπειδὴ
 φροντίσεις τῶν μοναχῶν, ἡδη καὶ σὲ μετ' ἐλευσόμεθα, καὶ ἐπερῆλθον ἡμέραι
 πέντε, καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἡ ὀργὴ, εἰς γὰρ τὴν πρώτην * μονὴν ἀλεξαν- * ἰσ. νομῶν
 δρίας τὴν λεγομένην χαίρειας, ἐξῆλθεν αὐτὸς τὸ βαλακίος, καὶ νεσῶριος
 ὁ ἐπαρχος τῆς αἰγύπτου, καὶ ἀμφότεροι μὲν ἐπεκαθίζοντο ἵπποισι (ἦσαν δὲ
 ἔτσι, ἰδιοὶ τῶν βαλακίος, καὶ περὶ πάντων τῶν τετραποδῶν παρ' αὐτῶν:)
 ἀλλὰ μὴ πω φημισάντων αὐτῶν εἰς τὴν πόλιν, ἤρξαντο παίξαι, ὡς εἰώ-
 θασιν, πρὸς ἀλλήλους καὶ ἐξ ἀίφνης ὁ περὶ αὐτῶν, ὡς ἐπεκαθίζετο νεσῶρι-
 ος, δὴ γμαπὶ τὸ βαλακίον * καταβαλὼν, ἐπέπεσεν αὐτῶν, καὶ ἔτω τῶν * καταλαβὼν
 ὁ δὲ σὺν ἐσπάρταξε τὴν μηρὶν αὐτῶν, ὡς εὐθὺς ἡμῖν ἀπενεχθῆναι εἰς τὴν πό-
 λιν, ἐν τρισὶ δὲ ἡμέραις ὁποθεῖν· καὶ πάντας θαυμάζειν ὅτι αὐτῶν
 εἰρηκεν ὁ αὐτῶν, ταχέως πεπλήρωται, ἔτω ἡμῖν ἐν τοῖς πικροτέροις
 παρήνει, τὰς δὲ ἀλλὰ τὰς πρὸς αὐτὸν ἀπαντῶντας ἔτως εἰς θεῶν ὡς
 Ἰππυλαθῶν παρ' αὐτὰ τὰ δικάζειν, καὶ μακαρίζειν ὅσων ἀνα-
 χωροῦντας ὁποσείλει τῶν βίου τῶν, ἔτω δὲ τῶν ἀδικημάτων πρὸς ἑαυτοῦ,
 P ὡς νομῶν

ὡς νομίζουσιν μὴ ἄλλως, ἀλλ' αὐτὸν εἶναι τὸ πάχοντα ἕτω δὲ πάλιν
 πρὸς ὠφέλειαν πᾶσιν ἡτοίματος, ὡς πολλὰς στρατιωτικὰς, καὶ τὰ
 πολλὰ κεκτημένων, διὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐξουσίας, καὶ λοιπὸν γινεσθαι
 μοναχὸς. καὶ ὅπως ὡς ἰατρὸς ἡτοίματος ὡς τῆς θεῆς τῆς αἰγυπτίου.
 τίς γὰρ λυπεύμενος ἀπὸ τῆς, καὶ οὐχ ὑπερβύβου χαίρων; τίς ἤρχετο
 θρησκείᾳ τῆς αὐτῆς πενήτικας, καὶ οὐκ ἐυθέως ἀπετίθετο τὸ πένθος;
 τίς ὀργιζόμενος ἤρχετο, καὶ οὐκ εἰς Φιλίαν μετεβάλλετο; τίς πένθος
 ἀκηδῶν ἀπώλετο, καὶ ἀκούων αὐτῆς, καὶ ἐλέπων αὐτὸν, οὐ κατεφρό-
 νει τῆς πλῆθους, καὶ παρεμυθεῖτο τὸ πένθος; τίς μοναχὸς ὀλιγορήσας,
 καὶ ἀπελθὼν πρὸς αὐτὸν, οὐ μαλλονίχουρόπρῳ ἐγγύετο; τίς νεώτε-
 ρῳ ἐλθὼν εἰς τὸ ὄρῳ, καὶ θεωρήσας αὐτῶν, οὐκ ἐυθέως ἐξηρῆετο
 τὰς ἡδονὰς, καὶ ἠγάπη σωφροσύνη; τίς ἤρχετο πρὸς αὐτὸν ὑπερβύβου
 μονῳ πειραζόμενος, καὶ οὐκ ἀνεπαύετο; τίς δὲ ἐνοχλοῦμενος ἐν λο-
 γισμοῖς ἤρχετο, καὶ ἐνοχλοῦμενος τῆς Διακρίσεως; καὶ γὰρ καὶ τῆτο ἡμέρος
 τὴν ἀσκήσεως τῆς αὐτῶν, ὅτι (καθὰ περ εἶπον) χάρισμα Διακρίσεως
 πνευμάτων ἔχων, ἐπεγίνωσκεν αὐτῶν τὰ κινήματα. καὶ πρὸς ὃ τίς
 αὐτῶν εἶχε τὸ ἀσκήσει καὶ τὸ ὄρῳ, τῆτο οὐκ ἠγνοεῖ, καὶ οὐ μόνον αὐ-
 τὸς οὐκ ἐπαύετο παρ' αὐτῶν: ἀλλὰ καὶ οὐκ ἐνοχλοῦμενος ἐν λογισ-
 μοῖς ὡς ἀκαλῶν ἐδίδασκε, πῶς αὐτῶν δύναται τὰς ἐκείνων ἰσχυρὰς
 αἰατρίπειν. διηγουμένους τὴν ἐνεργάντων τὰς ἀσθενείας καὶ τὰς πανουργίας.
 ἕκαστος γὰρ, * ὡς παρ' ἐπαλιφίαι παρ' αὐτῆς κατήρχετο, κατα-
 γαρρῶν τὴν νοημάτων τῆς Διακρίσεως, καὶ τὴν δαιμόνων αὐτῆς. πόση δὲ καὶ
 μνηστῆρας ἔχουσι παρθένοι, καὶ μόνον διὰ τῆς πέραν ἰδοῦσαι τὴν αὐτῶν
 ὄν. ἐμειναι τῶν χριστῶ παρθένοι. ἤρχοντο δὲ καὶ διὰ τῆς ἕξω μερῶν πρὸς
 αὐτῶν. Ἐαὐτοὶ μὲν πάντων τῶν ὠφέλειαν ἐσχηκότας, ὑπερβύβου ὡς πα-
 ρὰ πατρὸς πεμπόμενοι. ἀμέλει κριμηθέντος αὐτῆς, πάντες οἱ ὄρφανοι
 γυμνοὶ πατρὸς, μὴ τῆς ἐκείνης μνήμῃ ὡς ἀκαλῶσιν ἑαυτὰς, κατ-
 ἔχοντες ἅμα τὰς νεφελίας καὶ τὰς παραμύσεις αὐτῆς. οἷον ἢ καὶ τὸ τέλος
 αὐτῆς ἕξω γέγονεν, ἀξίον καὶ μὴ μνημονεῦσαι, καὶ ὑμᾶς ἀκούσαι πρὸς
 αὐτῆς. καὶ τῆτο γὰρ αὐτῆς ζήλωτον γέγονε, καὶ τὸ εἰωθὸς ἐπεσκέπτετο οὐκ
 μοναχῶς

καὶ ὡς ἰατρὸς ἐπα-
 λιφ.

patrocinium suscepit; ut existimares non alios, sed ipsum met
lesum fuisse. Tantum præterea omnibus profuit, ut multi etiam
militum ac divitum, relictis vita hujus oneribus, monachi fie-
rent. Summa, tanquam medicus Aegypto divinitus erat datus.

Quis enim tristis ad ipsum accessit, qui non latus discesserit? quis
mortuos lugens, de mærore non statim remisit? quis ad-
venit iratus, non amicus redditus? quis pauper cœcidit animo,
ipsoq; audito & viso, non sprevit divitias, & paupertatem le-
vavit solatio? quis monachus remissior, ad ipsum postquam ve-
nit, non animosior fuit factus? quis adolescens, mœre conscenso,
Antonium contemplatus, non abnegatis illicò voluptatibus
temperantiam est amplexatus? quis venit ad ipsum à demone
tentatus, neq; refocillatus? aut cogitationibus perturbatus,
mente non tranquillata? Nam & hoc erat singulare in Antonij
asceticâ, dono (quemadmodum antea dixi) discernendi spiritus,
horum novisse motiones; & quod uniuscujusq; studium esset,
qui impetus, non ignorasse. Neq; solùm ipse ab illis non delude-
batur: sed turbatos mente consolans, qua ratione istorum insi-
dias possent subvertere, docebat, narrata demonum imbecilli-
tate versutisq;. Unus igitur quisq;, tanquam ad palestram ex-
ercitatus ab illo discedebat, sumptâ fiduciâ adversus cogitatio-
nes diaboli & demonum ejus. Quot etiam virgines, jam de-
sponsatæ, solo ipsius aspectu eminus motæ, virginitatem Chri-
sto servarunt! Venerunt quoq; ad illum è locis quidam exteris,
qui percepta cum omnibus utilitate domum redibant, tãquàm
missi à parente nimirum. Posteaquam obdormijt; nemo non, ve-
luti orbis patre, solâ ejus memoriâ se se consolatur, retentis si-
mul animo admonitionibus & præceptis illius. Quis verò vitæ
finis ipsi fuerit: æquum est & me commemorare, & vos cupidè
audire; quum & hoc æmulationem mereatur. Monachos, more

2. Cor. 2. 12.

suo, in monte exteriori visebat: divinaque providentia de vite
 sue exitu certior factus, Postremum vos jam visi, fratribus aje-
 bat; mirumque accidet, si alter in hac via denud alterum vide-
 rit. me quoque hinc migrare igitur est tempus, qui annum ago
 centesimum quintum. Quibus auditis, plorabant, senemque am-
 plexati deosculabantur. At ille, tanquam e loco peregrino in pa-
 triam reversurus, colloquebatur letus, monebatque ne in labo-
 ribus essent socordes & negligentes; neque exercendo se se conci-
 derent & deficerent: sed tanquam cotidie morituri, viverent;
 quodque prius dixerit animum a sordidis cogitationibus liberum
 servarent, & sanctos emularentur; neque schismati Meletiano-
 rum se adjungerent, quorum de improbo & profano instituto
 constet; neque cum Arianis quicquam haberent commune, quo-
 rum & ipsorum impietas sit nota. addebat, neque si iudices pa-
 trocinari hisce videritis, turbemini: cessabit enim, emoriatur,
 nec diu durabit eorum imaginarius dominatus. quin eo magis
 puros ab ipsis vos custodite, patrumque traditionem servate, pra-
 cipue piam in Iesum Christum dominum nostrum fidem; quam
 e Scripturis didicistis, & vobis saepius in memoriam redegi. Ad
 haec, cum fratres ipsum manere secum vel invitum cuperentur,
 ibidemque vitam sanctam consecrari Deo: refragatus est, cum ali-
 as ob multas causas, quod ostendit silentio, tum ob hanc potissi-
 mum, Solent Aegyptij pie defunctorum, atque in primis sanctorum
 martyrum, corpora funerari quidem & linteis involvere; non autem
 mandare terra, sed impositum lectulo, intra privatos parietes
 retinere; idque mortuis honori esse ducunt. Quo de Antonius
 saepe episcopos rogavit, populum ut erudirent; similiter etiam
 laicis pudorem iniecit, & mulieres objurgavit; negans id vel le-
 gibus sancitum, vel omnino pium esse. Nam & patriarcharum
 & prophetarum corpora in hunc usque diem sepulchris servari;
 ipsum etiam

μοναχὸς ὄν· ἐν τῷ ὄρει τῷ ἔξω· καὶ μαθὼν ὡς εἶ τὴν προνοίαν, ὡς
 τὴν αὐτῆς πελοῦτης, ἐλάλη, πῶς ἀδελφοῖς· πῶς τὴν ὑμῶν τὴν ἰππίσκου-
 ψιν ὑσέραν πιῶσαι, καὶ θωμάζω, εἰ πάλιν ἐαυτοῦ ἐν τῷ βίῳ τῆς
 θεωρίᾳ μὲν, καιρὸς ἐστὶ καὶ μετὰ λοιπὸν αἰαλύσαι· εἰ μὲν γὰρ ἐγγύς ἐτῶν
 πέντε καὶ ἑκατόν, οἱ μὲν οὐκ ἀκύναντες, ἔκλαμον, καὶ ὡς ἐπιπύοντο καὶ
 κατεφίλκον τὸ γέροντα· ὁ δὲ, ὡς διὰ ἀλλοτριᾶς εἰς ἰδίαν ἀπαύρων πό-
 λιν, χαίρων διελέγετο· καὶ παρήγγαλεν αὐτοῖς, μὴ ὀλιγωρεῖν ἐν
 τοῖς πόντοις, μηδὲ ἐκκακεῖν τῇ ἀσκήσει· ἀλλ' ὡς καθ' ἡμέραν ἀποθνή-
 σκοντας ζῆν· καὶ (καθ' ἃ προεῖπον) σπαραξεν τὴν ψυχὴν φυλάττειν
 διὰ ῥυπαρῶν λογισμῶν· καὶ τὸ ζῆλον ἔχειν πρὸς τὰς ἀγίας, μὴ ἐγ-
 γίζεν δὲ μελεπανοῖς τοῖς * σχηματικῶς * οἶδατε γὰρ αὐτῶν τὴν πονη-
 ρίαν καὶ βλάβην προαίρεσιν· μηδὲ κρινωνίαν ἔχειν πνὰ πρὸς ὄν·
 ἀρεῶν· ἔτι γὰρ καὶ ἡ τῶν ἀσέβεια πᾶσιν ἐκδηλὸς ἐστὶ, μὴ δὲ αὐ-
 θεωρήσῃτε περὶ ταυμάσιους αὐτῶν ὄν· δικασαῖς, παρὰ τῆσδε * παύσε-
 ται γὰρ, καὶ θνητὴ καὶ πρὸς ὀλίγον ἐστὶν αὐτῶν ἡ φαντασία, καθαρ-
 οῦς οὐκ ἐαυτοῦ· μάλλον δὲ πύτων φυλάττειτε, καὶ τηρεῖτε πύ τῶν
 τῶν πατέρων ὡς εἰδοσιν, καὶ προσηγουμένως τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν
 Ἰσοῦν χριστὸν εὐσεβῆ πῆσιν, ἵνα ἐκ τῶν γραφῶν ἡμεμαθήκατε,
 παρ' ἐμοῦ δὲ πολλάκις ὑπεμνήσθητε, τῶν δὲ ἀδελφῶν βιαζομένων
 μῆναι αὐτὸν παρ' αὐτοῖς, καὶ κἂν πλειοθῶναι· ὅτι ἡμεῖς * διὰ
 πολλὰ μὲν, ὡς αὐτοῖς καὶ σιωπῶν ἐπέφαινε, καὶ διὰ τὸ δὲ μάλιστα,
 οἱ αἰγύπτιοι τὰ τῶν πελοῦτων σπαραδαίων σώματα, καὶ μάλιστα
 τῶν ἀγίων μαρτύρων φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ ὡς ἐλίσειν ὀφονί-
 οισ· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γλῶσσο, ἀλλ' ἰππίσκου πιδίων πθέναι, καὶ φυ-
 λάττειν ἐνδον παρ' ἐαυτοῖς νομιζόντες ἐν τῆς πμᾶν ὄν· ἀπελθόν-
 τας, ὁ δὲ αὐτῶν * πολλάκις ὡς τῆς καὶ ἰππίσκου ἡξίσου ὡς εἰς γ-
 γέλειν τοῖς λαοῖς· ὁμοίως δὲ καὶ λαϊκῶς ἐκέτρεπεν, καὶ γυναιξὶν ἐπέ-
 πησεν· λέγων, μὴ τε νόμιμον, μὴ τε ὅπως ὅσον εἶναι τῆς, καὶ γὰρ τὰ
 τῶν πατριαρχῶν ἔτι προφητῶν σώματα μέγιστον σωζέει εἰς μνήματα,

* σχηματικῶς

καὶ αὐτὸ διὲ τὸ κυρίου σῶμα εἰς μνημεῖον ἐπέθη· λίθος τὲ δὴ πῆ-
 ϑηθεὶς ἔκρυψεν αὐτὸ, ἕως αἰέσει τριήμερον. καὶ ταῦτα λέγων, ἐδέξα-
 κενε ὄψανομῆν τὸν μετὰ θαύματον μὴ κρύπτοντα τὰ σώματα τῶν
 πελοτώντων, καὶ ἄγια τυγχάνη. τί γὰρ μῆζον ἢ ἀγιάτερον τῶ κυ-
 ριακοῦ σώματι; πολλοὶ ἐν ἀκούσαντες, ἔκρυψαν ὑπὸ γλυκοί-
 πον, καὶ ἠψυχάριστω τῷ κυρίῳ, καλῶς διδαχθέντες. αὐτὸς διὲ τῶ
 γνώσκων, καὶ φοβούμην, μὴ καὶ τὸ αὐτὸ πηήσωσιν εὕτως σῶμα.
 ἠπειξεν ἑαυτὸν, σωταξάμην τῶ τῶ ἐν τῷ ἔξω ὄρει μοναχοῖς. καὶ
 ἐσελθὼν εἰς τὸ ἐνδοθεν ὄρει, ἐνθα καὶ μῆρην εἰάθει, μετὰ μιλῶας
 ὀλίγους ἐπίσησε. καὶ καλέσας ὄντων σιώντας αὐτῶ (δύο διὲ ἦσαν, οἱ
 πινες καὶ ἔμειναν ἐνδον, δέκα καὶ πέντε ἔτη ἀσκούμην, καὶ ὑποηρε-
 τῆντας αὐτῶ διὰ τὸ γῆρας) ἔλεγε πρὸς αὐτοῦ: ἐγὼ μὲν, * ὡ γέ-
 γραπται, τὴν ὁδὸν τῶν πατέρων προέομα· ὄρω γὰρ ἑμαυτὸν καλοῦ-
 μην ὑπὸ τῶ κυρίου: ἡμεῖς δὲ νήφετε, καὶ τὴν πολυχρόνιον ὑμῶν
 ἀσκησιν μὴ διαπέσητε· ἀλλ' ὡς νῦν δέχλει ἔχοντες, ἀπουδάσατε τη-
 ρεῖν τὴν προθυμίαν ἑαυτῶν. οἶδατε ὄντων δὴ πηβουλεύοντας δαίμο-
 νας, οἶδατε πῶς ἄγριοι μὲν εἰσιν, ἀδενεῖς διὲ τῆ δυνάμει. μὴ οὖν
 φοβηθῆτε αὐτοῦ: ἀλλὰ μᾶλλον τὸν χριστὸν αἰεὶ αἰαπνέετε, καὶ
 τῶ τῶ πιστεύετε· καὶ ὡς καθ' ἡμέραν διαπονησκοντες ζῆσατε
 προσέχοντες ἑαυτοῖς, καὶ μνημονόοντες ἂν ἠκούσατε παρ' ἐμοῦ
 παραινέσεων. καὶ μὴ διὲ μία ἔσω ὑμῖν κοινωνία πρὸς ὄντων ἁρισ-
 μαπκούς, μὴ δὲ ὅλας πρὸς ὄντων αἰρετικούς ἀρειανούς. οἶδατε
 γὰρ πῶς καὶ γὰρ τούτων ἔξετρεπόμεν διὰ τὴν χριστομάχον αὐτῶν
 καὶ ἑτερόδοξον ἄρεσιν. ἀπουδάσατε διὲ μᾶλλον καὶ ὑμεῖς αἰεὶ σω-
 ἀπην ἑαυτοῦ· προσηγουμένως μὲν τῷ κυρίῳ, ἔπειτα διὲ τῶ ἀ-
 γίοις: ἵνα μετὰ θαύματον ὑμῶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ὡς φί-
 λους καὶ γνωρίμους, διέξωνται ἑ αὐτοῖ. ταῦτα λογίζεσθε, ταῦτα
 φρονήτε. Ἐ εἰ μέλει ὑμῖν πρὸ ἐμοῦ, καὶ μνημονόετε ὡς πρὸ
 πατρὸς: μὴ ἀφῆτε πινὰς τὸ σῶμά μου λαβεῖν εἰς ἀγυπτον,
 μή πως

* ὡς γέγρα-
 πται.

ipsum etiam Domini corpus in monumentum positum fuisse, saxo quoque advoluto, quo tegetetur, donec die tertio resurgeret. Quibus verbis, peccare demonstravit eum, qui post obitum, defunctorum corpora non humaret, quantumvis sancta essent quid enim majus aut sanctius Domini corpore? Multi ergo postea, hoc audito, sepulturam suos affecerant, gratijs Deo actus, quod tam probe instituti essent. Gnarus itaque ritus Aegyptiaci, cum metueret ne idem corpori suo accideret: abitum acceleravit, vale monachis dicto, qui erant in monte exteriori. Ingressusque in montem interiorem, locum commorationis familiarem, post menses paucos in morbum incidit. Et accersitis ijs qui una erant (duobus nimirum; qui annos quindecim ibidem commorabantur asceta, eique propter senectutem ministrabant) ait; Equidem viam ingredior patrum, veluti scriptum est; video enim à Domino me vocari: vos autem sobrietate; neque asceticam, cui per quam diu vacastis, male perditis; sed tanquam primordio jam capto, animi alacritatem omnistudio retinete. Nostis insidiatores demones, nostis quam sint immanes quidem, at viribus imbecilles. Ne igitur istos timeatis; verum Christi potius odorem nunquam non spiretis, eique credatis. Et veluti quotidie morituri vivitote, ipsi vobis attendentes, earumque preceptionum memores, quas ex me audistis, neque ulla sit vobis cum Schismaticis consuetudo, ac prorsus ne cum haereticis quidem Arianis. scitis enim quam et ego sim hos aversatus, propter sectam ipsorum, qua Christum et doctrinam ejus oppugnant. Operam itaque date, ut Domino inprimis adjungamini, deinde sanctis: ut post mortem ipsi quoque vos in aeterna tabernacula, tanquam fratres et notos, recipiant. hac sint vestra cogitata, hac sit sapientia. Quod si vobis cura est de me, meique tanquam patris non obliviscimini: corpus meum in Aegyptiis

Ioan. 16, 47

Matth. 27, 60

Iosue 2, 14
3. Reg. 2, 2.

ptum transferri ne patiamini, ne fortè domi reservet sua. Hac enim de causa intra montem vixi, atque huc me contuli. Neque autem vos latet, quàm id facitantes semper increpaverim, & ab illa consuetudine sim dehortatus. Meum igitur corpus sepelite, terraq; contegite: si q; sermo hic meus apud vos custoditus, ut nemo prater vos solos locum sepulchri noscat. Illud nanque in mortuorum resurrectione à Servatore incorruptum recipiam. Vestes meas [sic] distribuite: Meloten unam date Athanasio episcopo, cum stragulâ, quam ab ipso novam accepi, nunc detritam: Sarapioni episcopo alteram date meloten: vobis cilicium servate. Quodq; est reliquum, filij, salvete: Antonius enim hinc migrat, non amplius vobiscum moraturus. Finito sermone, postquam sunt ipsum osculati; pedibus ille porrectis, & quasi amicorum adventantium aspectu (summoperè letatus (vultu nanque hilari, ut apparuit, decumbebat) expiravit, & ad patres appositus est. Illi, quemadmodum ipsis mandaverat, corpus loco motum sepelierunt, humoq; texerunt. neq; hætenus quisquam, ubi humatum sit illud, novit, prater duos illos ministris solos. Acceptâ igitur quisque B. Antonij melote, & stragulâ veste ab ipso detritâ; veluti magnum quiddam custodit. Nam & qui intuetur illas, ipsum Antonium videtur sibi contemplari; & qui induit, tanquam monita & præcepta ejusdem letus gestat. Hic vita Antonij in corpore fuit finis; atque illud ascetica ejus principium. Quæ si brevius à me dicta sunt, quàm pro illius virtute: vel hinc colligite, quantus vir Dei Antonius fuerit, qui ab adolescentia ad tam grandem etatem idem studium acre promptumq; in asceticâ servavit; neq; senectuti, lautio rem cibum desiderando; succubuerit; neq; amissis corporis viribus, indumentum mutarit, aut etiam aquâ pedes abluerit; & illa sus tamen membris omnibus permanserit. Nam & oculi fuerun

μη πως εν τρις οικισι αποθων). τερου γαρ χαριν εισηλθον εις τ' ορος,
 κη ηλθον ωδε. οιδατε δε κη πως αιει ενετρεπον στυ' τερ ποιουντας, κη
 παρηγγαλλον παυσιας της τριαυτης σωηθειας. θαψαπ ουυ τ' ημε-
 προν υμεις, κη υπο γλω κρυψατε. κη εσω τ' παρ' εμε ρημα φυλαετ-
 πιμον παρ' υμιν, ωσε μηδεκα γνωσκειν τ' τον, παλω υμων μονων.
 εγω γαρ εω τη αιασασει τ' νεκρων, αποληψομαι ωρα τω σωτηρ
 αφθαρτην αυτω. διελετε δε μου τα ενδυματα, κη αθασασιω μη τω
 σπισκοπω δοτε τλω μίαν μηλωτλω, κη ο υποεραννουομιλω ιματιον*
 οπερ αυτος μη μοι καινον δεδωκε, παρ' εμοι η πεπαλαιωται. κη σαρα-
 πιανι τω σπισκοπω δοτε τ' επιραν μηλωτλω: κη υμεις εχετε το * τευ-
 χιον ενδυμα. κη λοιπον σωζεσθε τινα: ο γαρ αιτανιος μεταβαινει, κη
 σπκ επ μεθ' υμων εσι. ταυτα ειπων, κη ασασασιμων οικειων αυτων,
 εξαρχα στυ' πιδασ, κη ωπερ φίλους ορων στυ' ελθοντας επ' αυτων,
 ε δι αυ στυ' ωειχαρης γρημνος (εφαίνετο γαρ αιακειμη στυ' ιλα-
 ρω τω προσωπω) εξελιπε, κη προσετήη προς στυ' πατερας. και-
 κεινοι λοιπον, κατὰ δεδωκεν αυτοις ενπλας, θαψαιτες ε ολιξαν-
 τες, εκρυψαν υπο γλω αυτω τ' σωμα, κη ουδεις οιδε πως, πυ κερυ-
 πται, παλω μονων αυτων τ' δυο * ικαιτων. λαβων δε εκασος τλω
 μηλωτλω τω μακαριου αιτανιου, κη το τετριμυλον παρ' αυτω
 ιματιον, ως π μεγα ρημα φυλαπει. κη γαρ και βλεπων αυτα
 πια, ως αιτανιον ετι θεων: κη ωειβαλλομη στυ' δε αυτα, ως πια
 νουθεσιας αυτω βασιζων ετι μετα χαρης. πυτο της εν σωμαπι
 ζωης αιτανιου τ' τελ στυ', καικεινη της ασκησεως δεχη. κη ει κη μι-
 κρο ταυτα προς τλω οικειου αρετω: αλλ' απο πυτων λογιζεσθε
 κη υμεις, οπιος λω ο τω θεω ανθρωπος αιτανι στυ' οκνεωπερου μεχε
 της πωυτης ηλικιας ισλω τηρησαι τλω ωειθυμια της ασκησεως: κη
 μητε δια το γηρας ηπηθεις πλυτελεια περιφης, μητε δε
 αιονια πυ εαυτω σωμα στυ' αλλαξας το ρημα πυ ειδη-
 ματ στυ', η νιψαμη στυ' καιν στυ' πιδασ υδραπ: κη ιμιας εν
 πασιν διεμειν αβλαβης. κη γαρ κη στυ' οφθαλμους ασιας
 κη ολοκλη-

κ' ισ. σελινωδ

κ' οικετω

Q

καὶ ὁλοκλήρως εἶχε, βλέπων καλῶς· καὶ τῶν ὀδόντων ἐδὲ εἰς ἐξέπεσεν αὐ-
 τῷ· μόνον δὲ ὑπὸ τὰ οὐλα τετριμυδροὶ ἐγεγόνεισαν, διὰ τὴν πολλὴν
 ἡλικίαν τῷ γέροντι. καὶ τοῖς ποσὶ δὲ καὶ τῶν χειρῶν ὑγίης διέμενε, καὶ
 ὅλως πάντων, τῆς περικλήσεως ἑλουργεῖς ἔδειξεν ἑαυτῷ ἐνδύμασι
 χρωμάτων, φαιδρότερος μάλλον αὐτὸς ἐφαίνετο, καὶ πρὸς ἰσχυρὰ πρε-
 σβυότερος. καὶ τῆς πανταχοῦ δὲ τῶν διαβεβήσασθαι, καὶ θαυμαζέσθαι
 αὐτῷ πρὸς πάντων, πειθεῖσθαι δὲ καὶ πρὸς τῶν μὴ ἐωρεακῶν αὐτὸν· τῆς
 δρεπῆς καὶ τῆς φιλοφιλίας αὐτῶν ψυχῆς ἐστὶ γνώρισμα. οὐ γὰρ ἐκ συγ-
 γραμμάτων, οὐδὲ ἐκ τῆς ἐξωθεν σοφίας, οὐδὲ διὰ τινα τέχνην· διὰ
 δὲ μόνον θεοσέβειαν ὁ αὐτῶν ἐγνωρίσθη, τῶν δὲ ὡς θεῶν δῶρον ἐκ
 αὐτοῦ ἀρνήσασθαι. πῶς γὰρ εἰς τὰς ἰστανίας, καὶ εἰς τὰς γαλιλαίας, πῶς
 εἰς τὴν ῥώμην καὶ τὴν ἀφρικὴν, ἐπὶ ὅροι κεκρυμμένον καὶ κατήμενον
 ἠκούσθη· εἰ μὴ ὁ θεὸς ἴδῃ, ὁ πανταχοῦ ὄντων ἀνθρώπων γνωρί-
 ζων, ὁ καὶ αὐτῶν τῶν κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐπαγγελία μὲν. καὶ
 γὰρ αὐτῶν κεκρυμμένως πρὸς αὐτοῦσι, καὶ λαθραῖον ἐθέλουσιν· ἀλλ'
 ὁ κύριος αὐτοῦ ὡς λύχνους δείκνυσι πάντων. ἵνα καὶ ἔτι αἱ ἀκούον-
 τες γνώσκωσι, δυνατὰς εἶναι τὰς ἐντολάς εἰς τὸ κατορθοῦν, καὶ
 ζῆλον τῶν ἐπὶ δρεπῆν ὁδοῦ λαμβάνωσι. πάντα τίνυνται τοῖς ἀλλοῖς
 ἀδελφοῖς ἀνάγνωτε, ἵνα μάθωσιν ὁποῖος ὀφείλει τῶν μοναχῶν ὁ βίος
 εἶναι· καὶ πειθεῖσθαι, ὅτι ὁ κύριος καὶ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς χριστὸς ὄντων
 δοξάζοντας αὐτὸν δοξάζει, καὶ ὄντων δουλεύοντας αὐτῷ μέχρι τέλους,
 οὐ μόνον εἰς τὴν βασιλείαν ἄγει τῶν οὐρανῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ θαλάσσῃ
 μένους καὶ ἀπατάζοντας ἀναχωρεῖν, φανερὰ καὶ διαβεβήσασθαι, διὰ τὴν
 ἀρετὴν αὐτῶν, καὶ τῶν ἄλλων ὀφείλειαν πανταχῶς ποιῆσαι. εἰ δὲ χρεία
 γένῃ, καὶ τοῖς ἐθνικοῖς ἀνάγνωτε· ἵνα καὶ ἔτι ἐπιγνώσιν, ὅτι ὁ κύριος
 ἡμῶν Ἰησοῦς χριστὸς, ἐκ μόνον ἐστὶ θεὸς ἔξωθεν ἡμῶν· ἀλλ' ὅτι καὶ οἱ τῶν
 γνησίως λατρευόντες, καὶ πιστεύοντες εὐσεβῶς εἰς αὐτὸν, τὰς δαίμονας,
 ὡς αὐτοῖς οἱ Ἕλληνας νομίζουσιν εἶναι θεοὺς, τὰς τοὺς οἱ χριστιανοὶ ἐλέγχου-
 σιν, ἐκ μόνον μὴ εἶναι θεοὺς, ἀλλὰ καὶ πατῶσι καὶ διώκουσιν, ὡς παλάνους
 καὶ φθορέας τῶν ἀνθρώπων τυγχάνοντες, ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν,
 ὡς ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

ἐθέλουσιν

fuerunt ipsi incolumes atq; integri, ut acutè cerneret: & dentium illi nec un^d excidit, attriti tantū [nō nihil] prope gingivas, ob longiorem senis etatē. manus quoq; & pedes suo sancti munere perpetuō. Deniq; omnibus ijs, qui varijs cibis, lotionib⁹, & alio atque alio vestitu utūtur, multo nitidior conspiciebatur, & robore paratior. Famā porro ubicunq; ipsū celebrari, esse in admiratione apud omnes; ab ijs etiā desiderari, qui eum nunquam viderint: certū virtutis ej⁹ atq; animi Deo chari est indicium. Non enim libris, nō scientiā gentili, non arte quacunq; sed sola in Deum pietate Antonius inclaruit. Quod Dei esse donum, nemo inficias iuerit. Unde enim in Hispania, Gallia, Roma, atq; in Africa de eo quicquā esset auditū; cuius latētis in mōte fuit sedes: nisi De⁹ ubicunq; terrarū suos claros ac notos redderet? hoc ipsum Antonio pollicit⁹ initio. Vt enim occultè ipsi agant, ut latere cupiāt: verūt amē Dominus eos tanquā lucernas omnib⁹ exhibet; ut etiam sic, qui audiunt, cognoscant, præcepta rectè ac præclarè agendi humanas vires haud superare, nec sine zelo viam virtutis capessant. Proinde alijs hæc fratribus legite: ut, quæ vita monachorum esse debeat, discant; persuasumq; habeant, Dominum & servatorem nostrum Iesum Christum, eos, qui gloriam ipsi tribuant, gloriā illustraturum; & si ad sinem usq; ipsi seruiant, non solum ad regnum caelorum ducere; sed etiam hic latitantes, & solitudinem ac recessum captantes, propter virtutem, atq; in aliorum commodum, illustres ubicunq; gentium & celebres reddere. Quod si usus fuerit, paganis etiam legite. ut vel sic agnoscāt, Dominū nostrū Iesū Christū, nō solum esse Deū, Deiq; filiū: sed quot quot sincerè ipsū colāt, & piè in ipsū credāt Christiani, ab ijs demones, Græcorū opinione Deos, non tantum fraudis & imposturæ cōvinci; verū etiā cōculcari, & tāquam hominū seductores & corruptores fugari, atq; expelli, in Christo Iesu Domino nostro; qui gloria in secula seculorum, Amen.

SOCRATES ECCLESIASTICÆ
historiæ lib. IV. cap. XXIII.

Τῶν δικαίων Αντωνίου προσήλθε πρὸς τῶν σοφῶν, καὶ πᾶς Δια-
καρτερεῖς, εἶπεν, ὦ πάτερ, τῆς ἐκ τῶν βιβλίων ᾠδαμυθίας ἐστρη-
μένῃ; τὸ ἐμὸν βιβλίον, ἔφη ὁ Αντώνιος, ὦ φιλόσοφε, ἡ φύσις
τῶν γεγονότων ἐστὶ καὶ πάρεσιν, ὅτε βούλομαι, σὺ δὲ λόγους ἀναγι-
νώσκων σὺ δὲ θεοῦ.

*Cuidam ex eorum numero, qui id temporis sapientes sunt
habiti, ad Antonium illum justum accedenti, quarenti q̄, Quo
modo vitam posset sustentare, solatio illo, quod ex libris capi so-
let, orbatus: respondit; Meus liber, ὁ philosophæ, est natura re-
rum à Deo conditarum; quæ, quotiescunq; animo lubitum sit
meo, libros ipsius Dei legendos suppeditat.*

Idem lib. eod. cap. XXV.

Τούτῳ λέγεται ἔ Αντωνίου ἤδη πρῶτον, κατὰ τὸ Οὐάλεντος χρό-
νον, ὅτε διὰ σὺν δρεμαίου ἐν τῇ Αλεξάνδρεια ἐκ τῆς ἐρήμου κατήλ-
θεν, ἐτυχὲν τῷ Διδύμῳ· καὶ μαθόντα τὴν τῆς ἀνδρὸς σύνεσιν, εἶπεν
πρὸς αὐτὸν: Μηδὲν, ὦ Διδύμε, παρατίτω σε ἡ τῶν αἰδητῶν ὀφθαλ-
μῶν ἀποβολή. τοῖστί γάρ σε λείπουν ὀφθαλμοί, οἷς ἔμῃαι ἔ κώ-
νωπερ βλείψαι ἰχθύσι. χαῖρε δὲ ὅτι ἔχεις ὀφθαλμοὺς, οἷς ἔ ἀγγελος
βλέπαι, δι' ὧν ἔ ὁ θεὸς θεωρεῖται, ἔ τὸ αὐτὸ φῶς καὶ λαμβάνεται.

hinc corri-
gatur Ce-
dren, p. 245,
ubi vitiosè
ἐς & βλάψαι
legitur.

*Fertur Antonius jam pridem Valentis temporibus, quum
propter Arianos ex solitudine Alexandriam accederet, cum hoc
Didymo in colloquium venisse; & perspicaciâ in judicando viri
cognitâ, ei dixisse: Nihil te, Didyme, oculorum jactura turbet;
eos enim oculos amisti, quibus etiam musca & culices videre
possunt. Latere autem, eos tibi esse, quibus & angeli sunt prædis-
ti, & Deus cernitur, ejusq; lumen apprehenditur.*

Τέλος, σὺν θεῷ.

NOTAE

DAVIDIS HOESCHE-

LII, AVGVSTANI, AD VITAM D.

Antonij, à S. Athanasio Græcè scriptam.

P Ag. 1. v. 1. Bios] *Vitas eorum, qui Ecclesie fuerunt lumina quaedam, & columna, scripsere cum alijs, tum Iosephi & Mosis, Philo Hebraus; Prophetarum, Eusebius, Epiphanius, Dorotheus Tyri episcopus; Evangelistarum, Sophronius; Scriptorum ecclesiasticorum, D. Hieronymus; Sanctorum quorundam, ἀνεκδότους, in historia quam Φιλόθεον indigitat, Theodoretus Cyri episcopus. Eiusdem argumenti sunt λόγοι Ἰππία Φιοι apud Greg. Nazianzenum & Gr. Nyssenum; Encomia S. Martyrum apud Basil. M. & Ioan. Chrysostomum.*

καὶ πολιτεία] *Exegetis, sive glossema, Simeoni Metaphraste familiare: pro quo apud eundem etiam reperias, ἡ τι πολιτεία, ἡ τι ἀσκησις καὶ πολιτεία, ἡ τι ἀθλησις.*

V. 2. αντωνίου] *vel est παρώνυμον ab ὁ * αντων, nomine & hoc viri proprio, unde etiam ὁ αντωνίνος: vel σωτήρον ex αἰπὶ & ὠνί: ut sit Antonius ferè idem, qui Homero Iliad. λ. v. 514. πολλῶν αἰτῶν & ἄλλων, homo quantiuis pretij, ὁ αἰπτιδέμω χευσίω, Orat. 1. de pace, Greg. Nazianzeno.*

v. Αντίων, ποιῆς
Ἡρακλείους,
Plut. in M.
Antonio.

V. 3. μοναχοῦς] *Hi pro locorum discrimine, in quibus vixerunt, & pro disciplina severioris genere, aliter sunt atq; aliter nominati: μοναχοί, Basil. M. οἱ μονάζοντες, Macar. μονασαί, Cyrill. Alex. οἱ τὸ πάντη μοναδικόν τι καὶ ἀμικτὸν διαθλουῦντες βίον, Naz. οἱ ἐν μονασηρίοις διατρέγοντες, Io. Chryf. οἱ τὸν μονήρη βίον (τὸν σκληρὸν ἐκείνον καὶ τεραχὴν) αἰαδεξάμμοι, ἐπαινημένοι, Ἰππιδεξάμμοι, μεπερχίμμοι, I. Chrysof. Macar. οἱ τειχῶν*

R

εξω

ἔξω ποιούντων τὰς ἀσκητικὰς ἐν κήποις ἢ μοναχείοις, ἐρημίαν διὰ
 κεντίας, Philo, οἱ ἐρημίται, lib. Synod. οἱ ἐρημικαί, Theophyl. οἱ τῆς
 ἐρημίας, Naz. οἱ τῆ ἐρημίας ἐνδιδαιτώμενοι, οἱ τῶ ἐρημίαν κατελη-
 Φόπης, οἱ τῆς ἐρήμου πολίται, I. Chryf. οἱ ἐρημοπολίται, epist. ad
 Olympiad. αἰαχωρηταί, Iust. Martyri, οἱ αἰαχωρουῶντες ὑπὸ τῆ
 βίου τῆτου, Athanas. ἀσκητῶν καὶ τῆς ἀρετῆς Φροντισαί, Basil. M.
 Theodor. τὸν ἀσκητικὸν αἰρούμενοι (ἢ ἐλόμενοι) βίον, lib. Synod.
 κενόβιακῶν, Nonn. monach. ἰεσσαῖοι, Philoni, ἰεσσαῖοι, Eriphan.
 ναζιραῖοι, Naz. id est, ut ipse interpretatur, οἱ κόσμου χωρίσσαντες
 ἑαυτοῦ, ἢ τῶ θεῷ τὸν βίον καθιερώσαντες. [unde corrigendus in
 Ναζιραῖοι Suidas, ubi vitiosè κεχαρισμένον προκεχωρισμέ-
 νον legitur.] ἀγορίται, David monach. οἱ ἐν τοῖς ὄρεσι οὐρα-
 νοπολίται, Isid. Pelus. οἱ ὄρεσι ἢ νάπησι ὀμιλουῦντες, οἱ * τὰς ἀκρω-
 ρείας τῶν ὄρων κατοικοῦντες, οἱ τὰς τῶν ὄρων κατεληΦόπης κερυ-
 Φάς, οἱ περὶ τὰς τῶν ὄρων κερυΦὰς αἰαδραμόντες, οἱ ἐν τοῖς ὄρε-
 σι τὰς ἑαυτῶν πηξάμενοι καλυβὰς τῆ μοναδικῆ ἕνεκεν βίου, Io.
 Chrysof. οἱ ἄβιοι, καὶ ἀνέστοι, καὶ ἀσπερκοί μικροῦ καὶ ἀνάμονες, ἢ
 θεῷ κατὰ τὸ πῶ πωλησιάζοντες, Naz. ἐν παθητοῖς σώμασι τῶ ἀπει-
 θῆ βιοτῶ μελετῶντες, Theodoret. l. 4. Eccl. hist. c. 28.

τῶν ὄρων
 ἀκρωρυχίας,
 Theodoret.
 lib. 3. Thera-
 pent.

V. 8, μοναστήρια] Philo primus nominis rationem reddidit,
 lib. περὶ βίου θεωρητικῶν: ἐκάστω ἐστὶν οἴκημα ἱερὸν, ὃ καλεῖται σε-
 μναῖον ἢ μοναστήριον, ἐν ᾧ μονοῦμενοι τὰ τῆ σεμνοῦ βίου μυστήρια
 πλοῦνται, Naz. lib. Definit. v. 178, μονῶν vocat; (id est, ut Phi-
 lo alibi, μοναυλίαν) ἢ Orat. 1. in Iulian. ἀγροσθήριον: Socra-
 tes, hist. Eccles. lib. 4, cap. 23, κενόβιον (nam, ut scribit Theodo-
 retus, lib. 3, Therap. Οἱ μὲν κατὰ ξυμμορίας ὄκωω, οἱ δὲ κατὰ
 δίω καὶ τρεῖς διήγον, οἱ δὲ μόνοι καθιεργαμένοι) ἢ ἀσκητήριον:
 atq; hinc ἀσκητῶν καταγωγῆ, idem Theodor. lib. vi, ἢ x,
 Therapeutices. Suidas deniq; Φροντισήριον, sive ex Nerone
 Luciani, seu (quod verisimilius) ex Philone ἢ Naz. In Photij

Biblio-

Bibliotheca, *Temate 119.* ἡ λαῦρα etiam dicitur, quam *σενλεύπινα* *ωειοχλώ* cum *Eustathio* interpretor. οἷον *λύδομάπον* Ἰλαρίων *τῆ* *θεωρεσίου*, *Sozom. l. 3. c. 14. Eccl. hist.*

V. 12, *ωει* τῆς πολιτείας] ἡ πολιτεία, *vita ratio atq; institutū.* *Chrysof. homil. 10. ad Antiochen.* πολιτεία ἀρίστου Ἰπιδειζώμεθα. *homil. 21,* ἄμειψαί σου τ' ἐνεργέτω ἀρίστη πολιτεία, *ὁ* *hom. 9,* *δοξάσωμεν τὸν θεὸν διὰ τῆς πολιτείας καθαρῆς.* *Ἡ* *βίου πολιτεία* *ὁ* *βίον καὶ πολιτείαν,* *appellat homil. 2,* *ωει* τῆ *ἀκαταλήπτου.* *D. Paulus* βίωσιν, *Act. 26, 4.* βιοτείαν, *Xenoph. lib. 5. Memorab. ὁ* *Polyb. ecloga libri VI.* (*ἐ* *cujus libro II,* *ἀ* *ρεσιν* *ἡ* *πολιτείας* *ὁ* *περὶ* *ἀρεσιν* *ροβίς* *dicere.*) *βίον* *deniq;* *Pythagoras,* *apud Basil. M. libro* *ωει* *ὁ* *ὄν* *νέος* *extremo.* *Μή* *δ'* *ἐπι* *χαλεπὰ* *πύ* *παι,* *καὶ* *πίνου* *διδόμωρα,* *διὰ* *τῆ* *το* *δοκνησώμεθα :* *ἀλλ'* *ἀνα* *μνησθέντας* *τῆ* *παρανέσονται* *ὁ* *[* *πυθαγόρα* *]* *ὅ* *τι* *θεοὶ* *βίον* *καὶ* *ἀ* *ρί* *στην* *** *αὐτῶν* *ἕκαστον* *περαιρέσονται,* *ἡ* *δὲ* *ὄν* *δὲ* *περὶ* *δοκῶν* *τῆ* *σώ* *θη* *θία* *ἡ* *μῆ* *σε* *αὐτῶν,* *ἐ* *γ* *χειρῶν* *τοῖς* *βελτίστοις.*

Plutarch. lib. *περὶ* *φυγῆς.*
Stobaeus *ωει* *ἀριστῆς*
* *αὐτῶν*
m. f. Aug. *rectius.*

V. 13, τῆς ἀσκήσεως] *id est,* *γυμνασίας μοναχικῆς,* *Isidorus Pe-* *lusiota lib. 1. ep. 92.* τῆς *θείας* *φιλοσοφίας,* *idem epist. 260.* *quā* *non solum* *ἡ* *τῶν* *θειῶν* *θεωρία* (*infra pag. 109.*) *intelligitur :* *verum etiam* *** *τὸ* *σκληροδίαιτον* *quod* *vocat Philo,* *lib. de so-* *mnij;* *ὁ* *ad Iudicem :* *ἡ* *σκληραγωγία* *τῆ* *σώ* *μα* *τῶν,* *Io. Chry-* *sof. lib. 3. cap. 12, de Sacerdotio ;* *ὁ* *ἀπεισκληκῶς* *βί* *ος,* *idem ho-* *mil. de Pœnitentia ;* *ὁ* *ἔ* *π* *ω* *π* *ασμὸς* *τῆ* *σώ* *μα* *τῶν* *καὶ* *δουλα-* *γωγία,* *S Maximus ;* *τὸ* *τῶν* *ἐξ* *ἀσκήσεως* *πόνος* *ἑ* *αὐ* *τῶν* *κατατή-* *κειν,* *Cyrill. Alexandrin. in 2. cap. Iohelis.*

* *ὁ* *ἀσκηρὸς* *ὁ* *σκληροδίαι-* *τῶν* *βί* *ος,* *lib. 3. de vita* *Mosis.*

V. 18, legend. *θελήσετε.*

V. 20, *ωει* *ἀσκησιν*] *Sub hac comprehendit Philo τὰς* *ἀναγνώ-* *σεις,* *μελέτας,* *θεραπείας,* *τῶν* *καλῶν* *μνήμας,* *ἐγκράτειαν,* *τῶν* *καθηκόντων* *ἐνεργείαν,* *ὁ* *lib. allegoriarum Legis* (*τῶν* *μετὰ* *τὸ* *ἕ* *ξ* *ἡμέρον*) *tertio.*

P. 4, v. 17, ῥῖς ἀναγνώμασι] *id est*, ut Basil. M. loquitur (homil. eis τὸ προσεχέσεαυτῶ.) ῥῖς ἀνεγνωσμένοις, *is qui e legi aut recitari audijt.* Sic homiliā de semente, κατὰ τὸ δευτέρως ἀναγνώσμα, inquit noster autor, hoc est, ut modò recitatum est. Et Synes. epist. 101, οὐδὲν ἂν αὐπῖς ἤδιον ἀναγνώσμα, Nihil ipsis jucundius auditu, alio nomine ἀκρίαμα Xenophonti, Et Ciceroni; ἀκουσμα Luciano. V. 23, leg. ἐκῆσι.

P. 5, v. 16, παρηνῶνα] ὁ παρηνῶν, caenobium virginum, Naz. Orat. funebri in Basil. M. Et Orat. 1, in Julian. apostat.

V. 19, τῶ μακρῶν ἐρημον] τὰς αἰκίησιν ἐρήμους, Theodoret. lib. 10. Therapeut. *id est*, vastas solitudines, postea demum incolae caeptas.

P. 8, v. 23, θεοφιλή] Discrimen est inter φιλόθεον (qui Et θεόφιλος dicitur) Et θεοφιλή, Philone autore: ille, ὁ ἀγαπήσας τὸ ἀληθῆ θεόν. hic, ὁ αἰταγαπήσεις πρὸς θεοῦ.

P. 9, v. 1, ἀνέσεις] *scil.* τὰς Ἰππὶ πλέον, Philo. neq. enim demeritῶς ἀναπνοή τῶν συνεχῶν πόνων. V. 8, τοῖς ἐπ' ὀμφαλοῦ γαστρὸς ἑσπλοῖς] Alluditur ad verba Iobi, cap. 40, ἰδοὺ δὴ ἡ ἰσχὺς αὐτῶ ἐπ' ἰσχυῖ, ἡ δὲ δυνάμις αὐτῶ ἐπ' ὀμφαλοῦ γαστρὸς. quae hunc in modum Olympiodorus explicat;

εἰ ἠδὲ πάλιν τὸ ἀιδεῖται θεοῦ, ἐκδέξῃ τὰ ῥήματα, δυνάμιν αὐτῶ μαρτυρεῖ ὁ λόγος, καὶ τόπον δείκνυσιν, ἐν ᾧ αὐτῶ ἡ ἰσχὺς. ὁ δὲ τόπος ἐστὶν ἡ ὄσφυς, ἢ κατὰ τὸν ἀκύλαν ὀνῶτα, ἢ (ὡς ὁ Σύμμαχος ἐκδέδωκεν) ἡ λαγών, σωματοποιεῖσα δὲ καὶ τὸ πρὸς ὤπιν τὸ σατανᾶ ἢ γαστρή, ἐκ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶ διαγράφει τῶτον. καὶ ἐπει-

Hippocr. lib. αὐτῶ γούης.

δὴ ἐν τῇ ὄσφυϊ τὰ σπέρματικὰ ἀγγεῖα: φησὶν, ὅτι ἡ δυνάμις αὐτῶ ἐν τῇ ὄσφυϊ, τυτέσιν, αὐτῇ πρῶτῃ δυνάμει κατὰ τὸ αἰδρὸς, πόνον ποιεῖ: ἐν πύθην ἄρχεται ἐν τῇ πορνείᾳ τὸ θεοῦ ἢ δυνάμις.

καὶ τὸ ὑπὸ γαστρί, Philo;

οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ὀμφαλῶ. τῶ δὲ οὕτω νοήσεις, ἢ τοῖς καὶ εἰς γαστριμαργίαν ἐκμάγει, αἰφ' ἧς καὶ τὰ ὑπογάστρια παθη αἰακί.

αὐακινείται. κέρθ γὰρ γαστρός, πορνείας εἴζα καὶ δόχη. ὡσεὶ καὶ
 Δεῖ τὸ ὄμφαλὸν τὴν πορνείαν σεμνῶς δηλοῦσθαι, καὶ πᾶσαν αἰ-
 χρὰν ἠδονῶν. ἢ ἐπειδὴ ὁ ὄμφαλὸς ἐν μέσῳ κείται τῶ πάντος σώ-
 ματος: ἐν τῷ μέσῳ φησὶ, πεποιήται αὐτῷ ἡ ἰσχὺς, καὶ ἀκλινης
 ἐστὶ πανταχόθεν ἄλλοι κακῶς ὦν, καὶ οὐδέ ποτε ῥέπων εἰς ἀγροῖον.
 καὶ πραγματικῶς δὲ τὸν ὄμφαλὸν τὰ νεῦρα τῆς ράχως περι-
 σφίγγουσιν: ὡς εἰκότως καὶ ἐν ταῦθα εἶναι τὴν ἰσχὺν τῆς ζωῆς, ὡπερ
 ἐν τῷ νῶτω. τάχα δὲ τὸ αὐτὸ μέρος ἵπτι ἀπὸ αἰδρός ἢ ὄσφους ἐ-
 κλήθη ἵνα δὲ καὶ τὸ θῆλυ σημαίη. ὁ λόγος ὄμφαλὸς ἐλέχθη: ἵνα
 δειξῆν, ὅτι σρατῶεται ὁ σατανᾶς οὐ μόνον κατὰ τῶν ἐχόντων σφί-
 ματα, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς θήλεας γένους. πάνυ δὲ εὐπρεπέστατα
 ἀνέμασεν ὄσφυν ἵπτι ἄρρεν, καὶ ὄμφαλὸν γαστρός ἵπτι γυναικός.
 μέγιστος γὰρ ἵπτι τὸ εὐχρημὸν ἐλθεῖν εἶδει τῷ λόγῳ ἵπτι γυναικός.

V. 21, τὴν ἀπειλήν τῆς πυρός, καὶ τῆς σκώληκος] *Siracid. c. 7,*
v. 19. Esai. 66, 24. V. 26, ὁ σάρκα δὲ ἡμᾶς φορέσας] περὶ δε-
βλητῶν, Io. Chrysf. ὁ σαρκοφόρος, Naz. hymno in Christum,
v. 28, ὁ σαρκοφόρος, Ch. Alex. σαρκωθεῖς, ἐν σαρκωθεῖς, αἰδρω-
θεῖς, Andr. Ces. ὁ ἐνανθρωπήσας, Eriphan. ὁ ἐνθρωπητικῶς,
Concil. Ephes. unde carnis illa assumptio σάρκωσις, Athanas.
ἐν σαρκῶσις, ἐνανθρωπήσις, ἐνασωμάτωσις τῆς θεῆς λόγου, Basil. M.
ἢ ἐν σαρκὶ τῆς θεῆς λόγου σκηνώσις, Andr. Ces. ἢ τῆς σαρκὸς περι-
βολῆ, Io. Chrysof. ὁ Natura humana, ἢ ἀνδρότης, Naz. p. 35.

P. 12, v. 19, leg. καταπίηξας τὰς φωνὰς] *cum accusandi ca-*
su, etiam Proverb. cap. 28, ὁ 30, verbum καταπίησεν legitur;
sed tertio junctum casui, apud G. Nyss. lib. de Virgin. c. 17, κατ-
επιηχέναι τῷ φόβῳ, μετὸ consternari.

P. 13, v. 3, ὡσπίαζε] *Eadem lectio apud Athanas. homil.*
de virgin. ὡσπίαζων τὸ σῶμα ἐν κακῶ παθεῖα πολλῇ, ὅτι apud
Naz. in Apologetico. Sed ὡσπίζω, in ejusdem Naz. prodia-
lexi, homilia Basil. M. in XXIX. Psalmum; Origenis libro V.

ἢ μετὰ τὴν
 γαστέρα, idem;
 τὰ ἀφροδίτια,
 Plut. γαστρός
 γείτων λύσσα,
 Naz. Carm.

ὡσπίαζε
 ὡσπίαζε
 ὡσπίαζε

Oecumenio,
 idem quod.
 ὡσπίαζε
 ὡσπίαζε.

contra Celsum; Stromate III, Clementis Alex. homilia VI. Io. Chrysoft. ad Antiochenos, & λόγῳ κγ' in epist. 1. ad Corinth. cap. 9. ubi rectius ὑπωπιάζω legi censet Theophylactus; ut is sit verborum Pauli sensus, Ἐγὼ γὰρ πάντα πόνον ὑπομένω, ὡς σωφρονῶς ζῆν. ὑπωπιάζω γάρ, πῦτίσι, πικτόντι πρὸς τὸ σῶμα. ὑπόπια γάρ λέγεται τὰ ὑπὸ ὄντων ὀφθαλμοῦς * τραύματα, ἃ ἐν τῷ πικτόντι γίνονται. Ἦ οὐκ ἀγῶνα τὸν πολὺν, τὸν πρὸς τὴν φύσιν, δείκνυσι. τρεῖς γάρ ἐστι καὶ αὐτίπαλθ' ἡ φησί, μέγας, τὸ σῶμα. ἐπεὶ δὲ ὑπωπιάζω εἶπε, καὶ τραύματ' ἐμνήσθη: ἐπήραγε σωτόμως καὶ δουλαγωγῶ. ἵνα μάθῃς, ὅτι σὺ ἀγχεῖν αὐτὸ δέῃ, ἀλλ' ὡς δροῦλον ἀφωιάζοντα κατασείδειν καὶ ὑποπίσσειν: ὃ δραστότου ἐστίν, ἔπλεμίου. [διδασκάλου, σὺν ἐχθρῶ· παροτρῖβας, σὺν ἐκαστίου.] πνὲς δὲ τὸ ὑπωπιάζω ἰδιωτικώτερον εἰρηδῶν νοῦσιν αἰτὶ τῆ θλίβω: ὅπερ σὺ ἐστίν. ὑποπέζω γάρ ἄφειλεν εἰρηδῶν. Eadem varietas Lucae 18, v. 5. in pervetustis Codicibus Bibliotheca Augustanae. V. 4, l. σκληροτέρως. V. 9, ὄλιω τὴν νύκτα ἀγαπᾶν ὄπνον] παννυχίζειν, Pind. παννυχίζουσι, Lucian. quod pervigilium παννυχίς, Io. Chryf. Quo referenda est ἡ παίνυχ' ἐπίσις, ὕμνωδία, & παννύχιοι ὕμνοι, Greg. Naz. V. 7. ἐξὶν ἀγαθῶν] τὴν μόνιμον καὶ δυσκινητοῦσαν, Ammon. τὴν πολυχρονιωτέραν τε καὶ δυσκινητοῦσαν, Aristot. Nam ἡ ἀθέσις, εὐαπόβλητ', siue (ut idem Aristot.) εὐκίνητος ἐστίν. Evagrius de natura in consuetudinem versa intelligit, quod ἔθος ἀπὸ μακροῦ χρόνου βεβαιώθεν, Basil. M. ἐγχερόντων ἔθος Philoni. V. 16, ὅτι γῆς μόνης ἔκειτο] Ἰδ' χαμδονεῖν Philoni, & alijs sacris scriptoribus, χαμῶν κειμᾶσθ, Io. Chrysoft. χαμωκωτεῖν, Aristophani: & ipsa hūmi cubatio, χαμδονία, Naz. χαμωκωτία, Philostrato.

P. 17, v. 18, ἀτρέμας] sine tremore; absq, illo motu, qui fit in tremore. Apud Plutarchum verò πῖς φορείσις ἀτρέμα σείδειπς,

* τῶν σληγῶν
ἐξ η, I. Pollux.

Vncis inclu-
sa, ex Ioan.
Chrysoft. in
eundem lo-
cum,

θέντες, *lecticarium gestatione sensim concubi.* V. ult. ἀναβλέψας] ἀναβλέψας, *cum suscepisset.* Genes. 15, ἀνάβλεψον δὴ εἰς τὸν οὐρανόν.

P. 20, v. 2, ἄφασι γεγονάσι] Luca 24, 31, ἄφαντος ἐγένετο.

P. 21, v. 3, ὥστε κρύψαι ἢ λαθεῖν] *ut absconditus esset, eumque ignoraret.* λαθεῖν, *latere, ignorari, Aristot. lib. 1. Rhet. cap. de Injurys, οἱ μὲν γὰρ οἴονται λήσειν, οἱ δὲ λαυθάνουσι τε.* Lucian: ἐλελήθεις με καὶ γραφεὺς ἀγαθὸς ὦν, *Nescieram, te presentem quoque, ridetorem esse.*

V. 17, ποιῶντες] ἀγαθίζοντες: *ut in Actis cap. 15, 18, 20. & 2. ad Corinth. 11. V. 19, τί σοι καὶ τῆ ἐρήμῳ] Simile illi, lib. Iudicis, cap. XI. Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ, quid tibi tecum rei est? & Osea cap. 15, τί ἀπὸ ἐπὶ καὶ εἰδωλοῖς;*

P. 24, v. 24, ἐπολιόθη] ἐπίοθη, Theodoret.

P. 25, v. 6, αἰείφειν] *Metaphora à palestra; Philo, αἰείφειν χαίρειναι πῖς νόμοις, idem, αἰείφειν πρὸς δρετῶν. Isid. Pel. αἰείφειν πρὸς εὐσεβείας. Polyb. lib. 11, ἐπαλείφειν ἐπί τινα. V. 15, l. ἀντικαταλλάσσει] Philo, ἀντικαταλλάσσει ἐνὸς χάριν καὶ τὸ ζῆν. V. penult. ἀπειτασόμεθα] ἀποτάσσει, *in malam partem, id est, ἐρρώσσει φράζειν, Concil. Ephes. ἐρρώσσει φάναι, Cyrill. χαίρειν εἶν, Synes. πολλὰ εἰπεῖν χαίρειν, Plato: μακρὰν χαίρειν λέγειν Lucian. Chrysostr. homilia XXI, ad Antiochen. & Protop. in XXXV. cap. Genes. Ἀποτάσσομαι σοὶ Σατανᾶ, ἢ τῆ πρὸς σου, καὶ τῆ λατρείᾳ σου: καὶ σωτάσσομαι σοὶ, Χελσέ. Idem verbū usurpari bonam etiam in partem, Notis ad Phrynichū docetur.**

P. 28, v. 1, δραγμῆς] *vide Etymologum. V. 5, ἀκηδιῶν] passim apud sacros scriptores, & duplici notione, ut & ἡ ἀκηδία, occurrit. Nam & negligentem esse in re quapiam; & animo concidere, vel mœrore gravi affici, significat. Cyrillus, ἐστίνους μὴ ἀκηδιῶν, & ἀπολιθάνειν εἰς ἀκηδίαν. Basil. M. in Asceticis*

Asceticis (quae per ἔγγραφα Διατάγματα intelligi volunt in orat. funebri à Naz. edita, sed Eustathio Sebastia episcopo à nonnullis tribui, scribit Hermias Sozomenus lib. 3. Eccl. hist. cap. 14.) pag. 379, κατηχηώτα, κατὰ τὸ δῆματόν, τὰς τῶν κυρίων ἐπιτολάς, μὴ ἀκηδῖαν. Macarius homil. XL, τὴν ἀκηδῖαν facit τῆς αὐταπνοησίας sobolem. Vide Naz. lib. Definit. v. 70. Apud eundem Basilium M. ἀκηδιασμός τῆς ψαλμωδίας, nihil est aliud, quàm ἡ τῆς ψαλμωδεῶν ἀμέλεια, p. 382, & apud Diadochum cap. 58, de perfectione spirituali, ἀκηδιαστος νοῦς, ὁ τῶν φιλοσοφῆται ἢ ἀσκησῶν ἀμελέστω. V. 11, ἀ μὴδὲ ἀραῖον μεθ' ἐαυτῶν] Quae hinc migraturi nobiscum non ferimus; ideoq; extraneὰ bona Cicero appellat, lib. 2. de Orat. τὰ ἐκτὸς ἀγαθὰ, & Ἰπικτήτα, Aristot. τὰ πλεονεκτήματα, Philo, ἐν μεταπίπτωτα, Ἰπικηρα, πρὸς καιρα, Io. Chryf. V. 12, ἀ καὶ μεθ' ἐαυτῶν ἀραι δύναμεθα] τὴν εὐσέβειαν, πλὴν τῆς Διὰ τῆς τῶν ὀρθῶν ἡθῶν κατηρησῶσως πρὸς τὸν θεὸν φιλίαν, Euseb. lib. 11. Evang. Praepar. cap. 4, qui solus est ἀναφαίρετος. πολυτῶν, Philo; nec quicquam τεργένεια τῶν ἀγαθῶν Aristotelica, Eusebius ibid. V. 13, φιλοπρωχίαν] De hac extant homilia Greg. Naz. & Nysseni. V. 14, ἀσργησίαν] Libellus de hac inter opera Plutarchi. V. 24, Οὐ Διὰ τὸν παρελθόντα χρόνον ἡμῖν συγχωρήσει] Exemplum memorat homil. XXVII, Macarius. V. ult. σωεργεῖ ὁ θεὸς] Secundum illud Basilij M. μόνον θελήσον, καὶ ὁ θεὸς πρὸς πάντῃ, homil. πρὸς μετανοίας. & Orat. in S. Baptisma ὁμιόν σοι (inquit Theologus) ἡμεῖς τὸ θελήσον μόνον τὸ ἀγαθόν, αὐτὴν τὴν ὀρμὴν αἰπὴν μεγάλου πηρήματῶ [ὁ θεὸς] δέχεται.

P. 29, v. 11, Ἐπιθυμίας] Vel legendum Ἰπθυμίας, vel Ἰπθυμίας; & sequente versu κερατησόμεθα. Nam ἀδτινὲ, κερατῆν ἡδονῆς, est virtutis; praeceptumq; Cyrilli κερατῆν ἡδονῶν κοσμικῶν τε καὶ σαρκικῶν, καὶ ἀπίσης ἐκτόπου καὶ μυσταρῆς Ἰπθυμίας. quale

Commentar.
in 2. caput
Zachariae.

quale etiam illud Pythagoricum, -- κρατεῖν δ' εἰδίξειο τῶνδε,

Γαστρός ὑπὸ πρῶτα, καὶ ὑπνοῦ, λαγνείης π.

P. 32, v. 1. τὸ νοερόν] ea animi pars, qua (ut Cicero loquitur) rationis atq; intelligentie est particeps, ὁ νοῦς, ἐν ᾧ θεὸς φῶς ἀνήψε τῆ ψυχῇ: Aristot. qui idem est τῆ ψυχῇ, quod corpori oculus, ὅπερ ὁ ὀφθαλμὸς τῷ σώματι, Chrysost. in Matth. τὸ νοερόν ὄμμα, Synes. epist. Νοεραὶ διακρίνεται καὶ ἀγγελικαὶ φύσεις, ὡς τὰ πρῶτου ἐρώσῃ νοῦ: νοητῆ δὲ, ὡς τῷ ἡμετέρῳ νῶ ληπταῖς, Δὲ τὸ ἀσώματον, Basil. Cas. in Naz.

V. 7, κακία] τῶ δὲ τὸ κατὰ κενωρηνέαι, Philo.

P. 33, v. 1. δαιμόνες] sic dicti, non quasi δαιμόνες (nisi intelligentur Ἰησημονες καὶ ὑποφίπτες πάσης κακίας: quem admodum diabolum μυροπίχλιον appellant, cui, μυρίαν κακῶν αἰτίῳ καὶ ἀλήτῳς ἐλαπίνοντι, nomina mille, Mille nocendi artes) inquit Eusebius: sed τῶ δὲ τὸ δειμῶνεν, ὅπερ ἐστὶ φεβῆδαι καὶ ἐκβεβῆν. Qui quum nunquam non sint noxij, impuri, nobisq; adversentur: κακοποιοὶ δυνάμεις à Synesio vocantur; αἰ αἰπταγμένα καὶ ἀκαθαρτα δυνάμεις à Cyrillo; αἰ αἰπκείμηναι à Io. Chrys.

Plato in Cratylo.

Virgil 7. Aeneid.

lib. 4. Evang. Præpar. cap. 3.

V. 2, ἐκπεσόντες] ἐκ τῆς γνώμης τὴν φύσιν ἀλλάξαντες, Isid.

Relus. lib. 1. ep. 167. ἀφειδῶ δαβόλῳ, ὁ σφιδρα πηρὸς, οὐ φύσει, ἀλλὰ παραιρέσει καὶ γνώμῃ, I. Chrys. V. 4, φθονῆντες] οὐ γὰρ ἔφερον, φύσις ὄντες φθονερά καὶ μισάνθρωπα, μᾶλλον δὲ Δὲ τὴν ἑαυτῶν κακίαν ἡρώδου, ὅν' κατὰ τῶν αἰῶν τυχῆν, ἀντιπεσόντες* Ἰπὶ γλῶσσῳ, Naz. homil. in S. Lumina. V. 15, legend. ὡς πικροῖς. V. 17, ἐχομῶρα] id est ἐχεμένως. 2. Reg. 14. μερὶς ἐχομῶρά μου. V. 27, τῷ σημείῳ τῆ σενραῦ] Gr. Naz. Orat. 1. in Iul. apostatam, & Theodoretus Eccl. hist. l. 3. c. 3.

ita m s biblic theca Aug. habet, cum editi libri omnes ἐπιγῆς præsferant, errere manifeste, à Montacuto quidem castigato.

P. 36, v. 4. πνῆρχοντα] τὸν Δαβόλον, Clem. Alex. Strom.

V. sic dictum, Δὲ τὸ Δαβῶλιν τὰς δρετὰς καὶ ὅν' πύταν ἱερασίας S καὶ αὐτὴν

καὶ αὐτὸν τὸν Θεὸν πῶς αἰθρώπις, ὡς τῷ Ἀδάμ αὐτὸν Εἰσκαιῶν
 ὑπέγραψε, *Andr. Cas. in cap. 34. Apocalyps.*

V. 21, πῶς] δὲ vel ἕξ deest. V. 23, δράκων] *Nominis
 etymon possis arcessere ὡς τὸ αὐτὸν αἰτνὲς δράκων ἴπτι τὰ τῶν
 αἰθρώπων πῆλαιοματᾶ, sed Theophilus, lib. 2. ad Autolycom, ar-
 pellatum sic ait Δὲ ἡ δὲ ποδεδρακέναι αὐτὸν ἀπὸ τῆς Θεοῦ.*

V. 24, Φορβάλαι] *ita libri editi, sed membrana Iobi, Φορβέαι,
 per e. nec aliter hīc codex Boicus. V. 25, Ψελίω] Sic eadem
 membrana, & C. B. nec non editio Aeschylī Turnebiana, in
 Promethēo, καὶ δὴ πῶς χειρᾶ * Ψελία δὲ κερκεδω πῶρα, id est,*

ψελία

H. St. editio
 pro quo (ut
 & apud I.
 Pollucem,
 lib. 10, cap.
 12.) malim
 ψάλια, cum
 Naz. Synesio,
 Plutarcho,
 Cuius verba
 cum è lib. 3.
 de Leg. Pla-
 tonis sint
 petita, fortè
 ψάλια, per
 simplex λ.
 etiam apud
 hunc legen-
 dum.

ut ibi Scholiastes, τὰ πῶσιμα. At ψάλια, per α. Naz. πῶς δὲ
 χῶν, v. 405, καὶ μάλᾳ θερμὸν ἐόντα νόου ψαλίσιον ἔργων,

id est (ut Paraphrastes) χαλινοῖς. *Synes. epist. 104, παρενεγκὼν
 εἶα ἡ ψάλιον. Plut. in Lycurgo, ψάλιον ἐπέβαλεν αὐτῇ. Alibi
 in sacris literis τὰ ψελία, siue ψελία (est enim τῶν διτόρκα-*

*Φουιδρῶν: illud, Esai. 3. hoc, Genes. 24, edit. Rom.) idem quod
 ἡ πῶς δὲ κερκεδω πῶρα, Cyrillo; vel Φόρημα πῶς εὐχρόνιον, Plu-
 tarcho; πῶς χειρον, Polybio. V. 26, περὺ πηπυ τὰ χείλη] Iob.*

*40, τρυπήσεις ἡ χεῖλ' αὐτῶ, ibi Theodotio, καὶ χαλιῶ τρησεις
 σαρόνα αὐτῶ. V. 28, εἰς τὸ πῶς πατεῖδω] vide Comment. Cy-
 rilli Alex. in 1, caput Nahumi, & imprimis in caput 14, Za-
 charia, p. 1752, ubi pro αἰθρῶτον, p. 1742, αἰθρῶτον legendum
 arbitror.*

P. 37, v. 22, οὐδίζεν] πῶς οὐδίζεν, *Dis, Procop. V. 28,
 αἰατροπῶν θολερᾶν] θολερᾶν in quibusdam editionibus per-
 peram legitur, pro quo αἰατροπῆ ἡ λερᾶ, in editione Rom. sed
 lectionem Athanasij confirmat lib. m. s. Bibliotheca Aug.*

P. 38, v. 21, accusare] ipsi se.

P. 39, v. 17, margini adscribe, *Psalm. 37, ibi enim sequen-
 tia verba leguntur.*

P. 40,

P. 40, v. 6, τῆ μὴ τηρήσαντο [τὴν ἰδίαν τάξιν] *ideò* δόποσείτου
appellati, Iob. 26. V. 11, γελῶσιν ἀφθόνως] *hunc risum*,
 παλατὸν γέλωτα vocat *Synesius*; Ερασματώδη γέλωτα, *Nice-*
tas; καυχασμὸν, *Cl. Alex.* Διάχυσιν ἀκρατον, *Chrysostr.* pro quo
 Διάλυσις corruptè legitur *commentario hujus in 2. cap.*
Matthæi.

P. 41, v. 7, κακοθελεῖς] *Simplicius in Epicetet.* κακοθελεῖς,
 ἔμισοκαλῶ, *malevolus atq; omnis honestatis inimicus.*

P. 43, v. 17, ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τῶν χοιρῶν] *Chrysostr.* λόγῳ 5.
in 2. cap. epist. ad Philipp.

P. 44, v. 8, ἐψίλωσε] *ψιλῶ, denudo, spolio. simili metapho-*
ra γυμνῶν χειρῶν, ἢ τῆς εὐσεβείας, dicit Io. Chrysostr. Athanas.
homil. in illud, Omnia mihi tradita sunt; τῆς δεσποτείας ἐ-
ψίλωται, dominatu spoliatus est. Sed in Luciani Cynico, ψιλοῦ-
σαι, depilari. Vt ψιλῶ ἔκατα ψιλῶ τὴν κεφαλὴν apud Cy-
rillum.

P. 45, v. 7, ἁπλοῦσι. V. 9, λεπτοτέροις χρωμῶσι σώμα-
 σι] ἕκαστον γὰρ κατὰ τὴν ἰδίαν φύσιν σώμα ἐστὶν ὁ ἀγγελῶν, ἢ
 ψυχῆ, ὁ δαίμων: καὶ λεπτὰ ὄντι. *Macar. homil. IV.* μόνον γὰρ
 ὄντως αὐτὸν τὸ θεῖόν ἐστι καὶ ἀσώματον, *Damasceen. lib. 2. cap.*
18. de Orthodoxa fide. V. 12, ἁπλοῦσι. V. 18, παχύδρο-
μοι] ἁπλοῦσι, Philo.

P. 47, v. 5, post iter, *insere, hoc nanq; in Dei est potestate.*
 ἔ v. 11, post praescii, *culprâ typographi omissum, Quare licet*
non nunquam in hoc genere verum dicant: ne sic qui-
quidem illos admireris.

V. 9, *errorum figmentis] πανουργία, vafricie ipsorū subdolâ.*

P. 48, v. 10, σοφασαί] *Eusebius proæmio libri 4. Evang.*
Prepar. V. 12, ἁπλοῦσι] ὡς γνωστὸν extat Hippocratis, ἔ

σοφασαί] ὡς γνωστὸν extat Hippocratis, ἔ

5 2

σοφασαί

περὶ ῥητικῶν lib. II, cum Galeni commentarijs, hujus etiam περὶ
 προγνώσεως διὰ σφυχμῶν libri 4, περὶ τῆ προγνώτικων lib. I.
 & Iatromathematica Hermetis Trismegisti.

P. 49, v. 4, πένδοκαλύπτοντα κύριον] Ἀπακάλυψις ἐστίν, ὅτι
 πρῶτα τὰ μεγάλα καὶ μυστήρια θεοῦ ἄποκαλύπτεται, Macar.
 homil. 7. V. 3, διορατικῆ] ἐρυγαὶ δι' οἰνοβαρέων, καὶ τῶν
 ἄποπεσαιγιδίων τῆς τροφῆς οἱ ῥαχμαί, καὶ τὸ ῥέγχειν ῥις πρῶ-
 ματιν ἐπειλημμένων, γαστέρων πὲρ σενοχωρουμένων βορβορυμοῖς,
 τὸ διορατικὸν τῆς ψυχῆς κατέχουσαν ὄμμα. Φαιτασιῶν μυρίων
 τῆς Διανοίας ἐμπιπλάδις, Cl. Alex. l. 2. Pad. cap. 9. Νήφον-
 τις καὶ ὀλιγοδεῖς, σωετώπροι εἰσιν Euseb. Evang. Prepar. lib.
 8. cap. ult. V. 9, προποιοῖσθε] id est, συνάπτεσθε, adiunga-
 mini. Job. 19, οὐ προσηποιήσω τὸ με οἱ ἐγγύτατί μου derelique-
 runt me propinqui mei. Aliàs idem quod simulo, pra me fero.
 Chrysost. προποιοῦντα εἶναι μεθ' ἡμῶν.

V. 10, σφραγίζετ' ἐαυσοῦ] ἐαυτῶν τὸν τύπον τῆ σαυρῆ περὶ
 χράφει, Basil. M. Nazianzenus quog, τὸ σημεῖον τῆ κυριακοῦ
 σαυρῆ, Orat. in Iul. apostatam σφραγίδα appellat.

V. 25, vel ei ἀπέρχονται (scil. οἱ φαινόμενοι) omisissis oculis
 μετ' αὐτῶν, vel, his retentis, καὶ ἀπέρχεται legendum videtur.

P. 51, v. 2, l. natura. P. 52, v. 13, l. ἀβραάμ, de hoc
 nomine librum Philonis consule περὶ τῶν μετονομαζομένων.

V. penult. lege φρονείτω & εἶρηκεν.

P. 13, v. 3, τῆς θεραπείας] id est, τῶ χάρισματι τῶν ἰαμά-
 των, 1. Cor. 12. V. 11, l. ἡ χάρις. V. 14, l. πικρίας. V. 22, l.
 δι' ἐαυτόν.

P. 56, v. 2, καμμένων σοῦ ὀφθαλμοῦς ἢ ὑχόμιω] Orig. lib.
 contra Celsum: V. 12, χάρισματι. V. 21, τῆ ἐρήμω.

P. 57, v. 8, αὐτὸ παράθευσιν ἐαυσοῦ] Io. Chrysostomus, ho-
 miliā per elegante, probat, neminem nisi à se ladi posse, ὅτι τὸν
 ἐαυτῶν

ἑαυτὸν μὴ ἀδικεῖν οὐδὲ οὐδὲ ἐλάφαι δύνανται. Κ. θ, οὐκ
 ἀνέγνωσαν] Hunc adducit locum Andr. Caesar. commentario in
 Apocalypsin, sermone XII. ἰστέον. ὑπὸ οὐχ οὕτω περὶ μετὰ τὸν
 σκουρὸν ἢ τὸ Διὰ βόλου γέρονε κατὰ πῆλιν, ὡς τῆ τῶν πατέρων
 ἀνεργησία: καθὼς ἢ αὐτὸς τῶ μεγάλῳ αυτανίῳ * ὁμολογῶν + ὁμολογῶ
 τὸ ψαλμικὸν ἐπ' αὐτὸν πεπληρωθῆ λόγιον, τῆ ἐχθροῦ ἐξέλιπον
 αἱ ῥομφαῖαι εἰς πέλθ. ἐκπῆσις οὖν αὐτῶ, ἢ ἢ τῶν πνηρῶν αὐτῶ P^salm. 9, 7.
 ἐγχειρημάτων ἀθέτησις, μετὰ τῆ τῶν οὐραίων καὶ τῆς οἰκείας δε-
 χῆς πλέως ἴσοβελήδαι.

P. 58, v. 8, lege, cur tu ijs ipfis es molestus?

P. 59, v. 10, l. meditatione. V. ult. percunctante.

P. 60, v. 9, l. λογιζομένους περὶ τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, καὶ ἐν-
 θυμουμένους πρὸς τὸ κυρίου.

P. 61, v. 6, Φιλολογοῦντων] Differendi amantium. Atheni-
 enses apud Strabonem lib. I. dicuntur Φιλόλογοι, id est, litera-
 rum studiosi. Aristot. l. 2. Rhet. cap. de Enthymematum lo-
 cis, Λακεδαιμόνιοι χίλωνα τῶν γερόντων ἐπίησαν, ἠκιστε Φιλόλο-
 γοὶ ὄντες, Lacedaemonij Chilonem in numerum Senatorum ele-
 gerunt, quum tamen non essent studiosi literarum. Cl. Alex.
 lib. II. Ped. c. 9, Φιλολογητίον, literarum studio vacandum,
 opera literis navanda. ἢ Φιλολογία, studium literarum, Dion.

V. 16, ἐν τῶ] pro eis τὸ (i) placeat hoc loco accipere, verten-
 dum, reversus in monasterium. quanquam verbo αἰαχω-
 ρεῖν, allusio fieri ad anachoretam videri possit.

V. 21, malim legere Ἐπὶ τὰς ἄλλας ἀνάγκας τῆ σώματι ἔρ-
 χεσθαι. Lucian. ἔρχομαι Ἐπὶ τὸ κήπον, ἔ τῶ πνα: in hortum,
 ad aliquem. V. 24, l. ἐσθίαν. V. ult. τῆ ψυχῆ μάλλον] ὅτι
 ἄμεινόν ἐστι σῶμά γ' ἢ ψυχὴ νοσεῖν.

P. 64, v. 15, μαρτυρήσαι] id est, ὑπὲρ χριστοῦ παθεῖν, μαρτυ-
 ρικῶς ὑπὲρ χριστοῦ Διαγωνισαθῆ, Διὰ χριστὸν σφαγιασθῆναι.

S. 3. Διὰ

Ἀπὸ τὸν λόγον τῆ θεῶ σφαιλῶαι, ut passim loquitur Andr. Caf. Commentario in Apocalypsin. vide Chrysostomi homiliam de S. Barlaam, & ejusdem Encomium εἰς ὅν ἁγίους πάντας, ὅν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτυρήσονται.

V. 18, ἐπαλείφειν] aliás idem quod Ioan. 9, 11, Ἰππυρίων. Naz. Carm. κατὰ γυναικῶν καλλωπιζομένων, v. 3. Μηδὲ θεῶ μορφῆς ἐπαλείφειν χρώμασιν αἰχροῖς. Sed hoc loco idem quod supra p. 25, v. 6, αἰλείφειν (metaphoricè ab athleticis, qui ungebantur) exhortari, excitare, incitare, animos addere. Chrysost. homil. in S. Ignat. martyrem, αἱ γὰρ κατὰ τὴν ὁδὸν πίλεις, σωτρέχουσαι παντῆεν, ἤλειφον τὸν ἀθλητῶν, id est, διηγείρον: [non, ut ibi Interpres, excipiebant; ac si legeretur ἐλάμβανον, vel (ut Ioan. 1, 12.) ἔλαβον.] Idem Chrysost. Encomio S. Romani mart. Οὐκ ἔχοντες τὸ ἐπαλείφοντα, οὐδὲ τὸν διεγείροντα, οὐδὲ τὸ καθοπλίζοντα. Et homil. in S. Macchab. αἰθερῆς αὐτῶν ἡ φύσις: ἀλλὰ διωατὴ αὐσῶν ἀλείψασα ἡ χάρις.

V. 19, ἕως πλειωθῶσιν] τὸ πλειοῦσθαι non de S. Martyribus solum, ut hoc loco; verum de alijs etiam vitâ piè functis usurpatur. Chrysost. λόγῳ γ' in 1. ad Timoth. 2. μεθ' ὑμῶν προπέμπουσι ὅν ἀπέλθοντας * προπρομπῶ τὸ ποιῶτε καλοῦσιν, ὅτε ἐκφορῶν. καὶ ἀπέλθῃ * ὅτι ὁ δάινα ππλεύτηκε, πολλὴ εὐφροσυνή, πολλὴ ἡδονή. μάλλον δὲ οὐδὲ ππλεῖται εἰπείν, ὅτι ὁ δάινα ππλεύτηκεν: ἀλλ' ὁ δάινα ππλείωται. Quin & hoc observati dignum, de hominum piorum obitu, D. Paulum τῆ κοιμᾶσθαι: de Christi autem morte, τῆ δαποθνήσκειν verbo uti. propter eos scilicet, qui non dubitarunt dicere, Christum solâ opinione (δοκῆσει) natum esse, non autem verè corpus assumpsisse; & opinione mortuum, non autem verè passum esse.

V. 24, τὸν ἐπενδύτῳ] huic opponitur ὁ ἐπιδύτης, τὸ ἐσώπρον ἱμάτιον; ut illud sit τὸ ἐξώπρον, τὸ ἐπάνω, Suida: quæ alibi apud eundem

τελειοῦσθαι.
ἐπιεχέσθαι.
τελευτᾶν.
κοιμᾶσθαι.
δαποθνήσκειν.

Chrys. homil.
εἰς τὸ κοιμηθῆ-
σαι.
Ignat. ep. 2.
ad Trallia-
nos.
Orig. l. 2.
contra Cels-
sum, p. 72.

eundem confunduntur. Athanas. lib. de Virgin. siue Ascetica, ἡ ὑπόστασις τῶν ἱματίων σου μὴ ἦτω πλύσιμῳ, ὃ ἐπενδύτης σου μέλας. De quo vestitus. colora vide epist. Synesij 147. Clem. Alex. lib. 3. Ped. cap. 11.

P. 65, v. 11, τείχιον] Zachar. 13, v. 4, δὲ ἔργον τείχιον. M. Tyrius, λόγῳ μὰ χλαρίδια ἐφήμερα, καὶ ῥάκια ἀδενήκαὶ τείχυνα. alio nomine ὁ σάικος, passim in sacris literis. Basil. M. epist. 120, nondum edita, σάικῳ δὲ τραχεῖ τὸ σῶμά σου Διανύτων, καὶ ζῶνι σκληρῶ πλεῖ ὁσφῶν σου ὠρῶσφιγγων, καρπερικῶς τὰ ὄσῳ σου δέθλιθες. vide Eriphan. lib. 3. contra hereses extracano. V. ult. lege ποιῆ.

P. 67, v. ult. l. parentis.

P. 69, v. 15, leg. fortè μηδὲν ἐλάττοντα: ut hoc particip. ad me referatur, & τὸ μηδὲν pro μηδὸλως, vel ἐν μηδενί, accipiatnr.

P. 71, v. 8, pro precatus. lege, accepto solatio, ab illius astutia & varijs insidijs tutus fuit.

V. 10, hyena] de hoc animali Notas ad Ecclesiasticū consule.

P. 72, v. 7, ἐτείξε] Iob. 16, 13, ἐβρυξέ, & cuius hic testimonio utitur, Psal. 34, v. 19, ἐβρυξάτ ἐπ' ἐμὲ σῶν ὀδόντας, Psal. 111, v. 9, σῶν ὀδόντας αὐτῶ βρυξέ. Act. 7, 54, ἐβρυχον σῶν ὀδόντας ἐπ' αὐτόν. Sed τείξεν σῶν ὀδόντας, legitur Luca 9, v. 18, in Commentarijs Chrysof. & apud autorem nostrum, epistolâ ad Adelpium episcopum.

P. 73, v. 23, ἴσ. εἶπε. P. 74, v. 19, L. antistitâ. P. 75, v. 25, l. nunciaturi cogitata.

P. 76, v. 8, ἀνακρίνετε] πειράζετε, 2. Cor. 13, 5. V. 10, πυνέθω] Genes. 4, 7, ἡμαρτες, ἡσυχασον. Chrysof. homil. 4. de Facto, ἡμαρτες, μὴ προσθῆς ἐπ' ἡμαρτες, μὴ καταθήσης δις τὰς ἁμαρτίας. V. 17, ἀλλήλων μὲν τὰ ἑαρη βασιζωμεν] alij aliorum onera portemus, &c.

P. 77.

P. 77, v. 17, l. λέγει ΑντώνιⓄ, ού. P. 78, v. 8, l. quando velit. P. 79, v. 20, l. cadauer inuentum humarunt.

P. 80, v. 14, ἤμελλε] Ellipsis verbi διαβήσκαι, ut & v. 20. quod additum legitur Ioan. 4, 47. quemadmodum τελεῖται ἡμελλε dixit Procopius. V. 15, τεθνήξεα] ἤδη πρὸς τὸ τελεῖται φρέα, Plut. τὰς ἐχάτας αἰαπῆσαι αἰαπρῶς, Chrysof.

V. 21, αἰακῆσαι] ita etiam legendum epist. Athanasij ad Adelphium, pro αἰακῆσαι, Synes. epist. 133, ἀνακῆσαι τὰ ὄντα, Cl. Alex. ἀνακῆσαι τῷ λέγω ψυχῶ. Significat autem hoc loco idem quod καταψύχειν, Chrysof. ἀναρρῶννύειν Plut. nunquam etiam idem quod ἀνασώζει in Concil. Ephes.

P. 81, v. 1, Ἀμοῦν] Ἀμοῦν, Suidas. ἀμμοῦν, Codex Synod. m. f. Bibl. Aug. Athanas. epist. ad Ammun, & Socrates, scriptor Eccles. apud quos ἀμμῶν casus etiam est rectus; non ἀμοῦς, ut in collectaneis Suidae.

Nitria mons
unde dictus.

V. 3, νιτρία] ὄρει, Socrat. Eccles. hist. lib. 7, cap. 14, ubi pro τῆς νιτρίας, lege νιτρίας. Καλοῦσι δὲ τὸν χῶρον τῆτον, νιτρία. καθὼς κἀμὴ τις ἐστὶν ὄμορⓄ, ἐν ἧ τὸ νιτρεον συλλέγασιν, Herm. Sotom. lib. 6. Eccles. hist. cap. 31.

V. 2, γήρως] ὡς τὸ γῆρⓄ, quod vix arbitror inueniri; sed τῷ γῆρει (ut κρείε apud Scholiastem Iobi, cap. 19.) in s. literis. Pro illo frequentius γῆρως occurrit, γῆρως ἔκλυον αἰτεῖα, Philo. πρῶτάτω γῆρως πρὸς θεοῦ κῆρας, Lucian. αἰτῆ γῆρως κῆρας, Plutarch. V. 12, ἐαυτὸν ἰδεῖν γυμνὸν] Socrat. l. 4. c. 33, λέγειται ἀμμῶν οὗτⓄ γυμνὸν ἐαυτὸν μὴ ἐαρεῖσθαι.

P. 82, v. 6. à fine, locus à typotheta mirè confusus, sic restituitur; Quo fratres, è Nitria monte triginta dies post profecti audito: cognouerunt, eo die eaque horâ obdormisse Ammun. quâ eius animam senex sursum ferri viderit. Possis etiam sic interpretari, Cumque fratres è

Nitria

Nitria [monte] triginta dies post advenissent: hos percunctati, cognouerunt, &c.

P. 83, v. 1, l. inuento quondam ipso.

P. 84, v. 6, l. ἀπελθὼν. V. 10, πάντες σωήθονται, aut simile.

V. 18, ἡζίου] id est, noluit à quoquā eo nomine pluris fieri; sed Deum potius singuli ut admirarentur. V. 17, ἀνεκαμπτε] si malis subintelligere πρὸς τὸν Ἀντώνιον: sensus erit, ad eum quisq. redibat. V. seq. καὶ βλέπων] & visis: id est, quae cum videret.

P. 85, v. 1, τὸν ἐνεργούμενον] scil. ὑπὸ ἀκαθάρτου πνεύματος, Pachymer. ὁ ἐνεργούμενος enim tam hoc loco, quam apud Chrysof. homil. 83, in Matth. & alibi, est idem qui ὁ ἔχων δαίμονα, ὁ ἔνοικον τὸν Διάβολον ἔχων, Chryf. ὁ καπχόμενος ὑπὸ δαίμονος, Strabo: ὁ ὀχλούμενος ὑπὸ πνεύματος ἀκαθάρτου, Chryf. ὁ δαιμονιόληπτος, l. Mart. ὁ μαία πνηρὰ καπχόμενος δαιμονικὸν οἶσον ὑπομένων, Chryf. δαιμονοφόρητος. ὁ δαιμονιώδης, Epiphani. Cyrill. ὁ δαιμονιοθεύς, Marc. 5. ὁ δαιμονιακός, Plut. Ipsa verò obsessio, quae fit à demone, ἐνεργεῖα eidem Chrysof. & agitari à demone, ἐνεργεῖα, Chryf. δαιμοναῖν, Naz. δαιμονίζεσθαι, Matth. 4. Divexatos à demonibus, finita olim concione quacung. quum precum publicarum faciendum erat initium, ingredi jubebat. Diaconus, capitibus inclinatis. Quo de Io. Chrysof. homilia IV, πρὸς Ἀκαταλήπτου. ubi, inter cetera, ἄλυσις πνηρῶν (inquit) καὶ χαλεπὴ τῶν δαιμόνων ἐστὶν ἡ ἐνεργεῖα, ἄλυσις παντὸς σιδήρου δλωατωπέρα. & paulò post; καὶ γὰρ πηρὰ τίς ἐστὶ καὶ ἐμπρησμός χαλεπὸς, τῶν δαιμόνων ἡ ἐνεργεῖα. Antiquitus intererant ydem etiam psalmodijs & lectioni sacrae. Dionys. Arcopagita, hierarch. Eccles. cap. 3, in Theoria, ὅσῳ δὲ καπχουμένους, ἐνεργουμένους τε, καὶ ὅσῳ ἐς μετανοία ὄντας, ἐφίησι μὲν ἐπακροῦσθαι τῆς ψαλμικῆς ἱερολογίας,

I

καὶ τῆς

καὶ τῆς ἐν Θεοῦ τῶν πανίερων γραφῶν ἀγαγνώσεως, καὶ τὰ ἐξ ἧς.

V. 3, l. Αντώνιον. V. 12, κατησπάζετο. P. 87, v. 14, l. ipso autē
P. 88, v. 6, post θεῶ, desiderantur haec verba, ἵνα διωκηθῆτε
αἰπιστωῖαι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πονηρᾶς. V. eod. ὁ ἐχθρὸς, καταχλω-
θῆ] libri editi, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῆ, μηδὲν ἔχων πρὸ ὑμῶν
Φαῦλον, Tit. 2, 8. V. 7, ἐμνημονώσομεν] memineras.

V. 15, θεοδίδακτο] 1. Thess. 4, 9. haec quidem extat dictio:
sed loca scripturae intelliguntur, Esaiā 54, 13, καὶ ἴσως πάντα
οὐκ ἔσονται σοὺ, διδάσκοντες θεῶ: Ὁ Ioan. 6, 45, καὶ ἔσονται πάντες δι-
δακτοὶ τῷ Θεῷ. V. 26, legend. ἐνενοεῖ τῶν ψυχῶν εἶναι τὴν
πάρουσαν. καὶ τὸν ἐσῶτα μακρὸν, εἶναι τὸν ἐχθρὸν.

P. 89, v. 1, τοῖς ἐμπεροσθεν] Philip. 3, 14, τὰ μὲν ὀπίσω Ἰπι-
λαστονόμου, τοῖς δὲ ἐμπεροσθεν ἐπεκτεινόμου. V. 18, εἰ γὰρ
μετὰ τῷ πλήθους τῶν μοναχῶν παρῶ] id est, Praesente namque
ipso cum monachorum corona; ejus, ignoti antea, videndi cu-
pidus rectā ad illum, praeteritis alijs, contendebat, tanquam
aspectu ejusdem pellectus. V. 26, καρδ. ἐμφραγν.] Proverb.
17, 23, καρδία ἐμφραγνὴ ἐνεκτείν πειῖ. similis locus Sirac. 13,
29. V. 27, σκυθρὸν πάζει] vide Notas ad 27. caput lib. 1. Hie-
roglyph. Horapollinis. V. 29, τὸν Δαβὶδ] Is, 1. Reg. 16 Ὁ 17.
dicitur πυρράκης μετὰ κἀλλους ὀφθαλμῶν: ut memoria sit la-
psus. sequentia enim verba χαροποιούς (vel, secundum non-
nullos Codices, χαροπύς) γὰρ εἶχε οὐκ ὀφθαλμούς, καὶ οὐκ ὀ-
δόντας οὐκ ἔλα λεικούς, sumpta sunt ex cap. Genes. 49, 12, ubi
Procorius; χαροποιοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶ δὲ οἶνου: δὲ μετὰ φο-
ρᾶς τῶν μεθύοντων, οἱ τίνες εἰσιν ἰλαρώτεροι. ἐμφαίνει δὲ καὶ τὴν
ἐμφροσύνην, τὴν δὲ τῷ μουσικῷ εἶναι: ὃν ὄραδους τῆς ἐαυτῶ
μαθητῆς, ἔλεγε. Δάβετε, πίστε: τὸ πῶ μου ἐστὶ τὸ αἶμα, τὸ ὑπὲρ
ὑμῶν ὀκνησώμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Διηλοῖ δὲ καὶ τὸ λίσσ
καρμῶς Ἰπιδλέπειν Ἰπὶ πάντας οὐκ ἰσχυρόντας εἰς αὐτὸν. αὐτὰ
δὲ τὸ.

ἢ τὸ τῆς οἴνου, καὶ τὸ λωκὸς οἱ ὀδόντες αὐτῶν ἢ γάλα, τὸ λαμπρὸν
 ὑποσημαίνει καὶ καθαρὸν τῆς μυστηριώδους τροφῆς. παρέδωκε
 γὰρ εἰκόνα τῆς ἰδίου σώματος τῆς μαθητῆς, μηκέτι τὰς νομικὰς
 καὶ δι' αἱμάτων θυσίας προσέμελλε. τῆς πίνω ἄρτου τὸ καθα-
 ρὸν τῆς τροφῆς, ἀλλὰ τῶν λωκῶν ὀδόντων ἐδήλωσε. κατὰ γὰρ τὸ
 θεῖον Δαυὶδ, θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ
 κατηρτίσω μοι. λέγειτο δ' αὖ καὶ, ἐπειδὴ ἐξ ὀδόντων ὡσπερ πρῶτισιν
 ὁ λόγος, λωκὸς εἶναι καὶ αὐτῶν, ὡς καθαρὸν τε καὶ ἐκλωκὸν διὰ
 γλώττης ἰέντας λόγον. παρίσησι δὲ καὶ τὸ καθαρὸν αὐτῶν τῆς κρί-
 σεως, καὶ τῶν λόγων τὸ καθαρὸν τε καὶ τρέφειμον. τινὲς, καθαρὸι οἱ
 ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ὑπὲρ οἶνον, διὰ τρυγὸς καθαίριμον. *Ibid. ad
 marg.* ἢ δὲ προσέτι γράφη εἶχε χαροπὴ.

Pfal. 39. 9.

P. 92, v. 4, Μελεπανοῖς] *Contra hereses quum extant libri
 Eriphanij, Theodoret, Leontij, D. Augustini, & aliorum: de
 his hi possunt consuli; ut de Ariana secta etiam noster Athana-
 sius. Cujus operibus insertos περὶ τῆς αἰτίας τριάδος dialogos
 membrana, diuersis in Bibliothecis, etiam Augustana, οὐκ ἀπι-
 θάνως, Maximo τῷ ὁμολογητῇ tribuere videntur.*

V. 17, ἀπεκήρυξεν] *Theodoret. l. 3. Eccl. hist. cap. 3. οὐδ' ἔ-
 λόγον τῆς θεοῦ κτίσμα λέγειν τολμῶντας, ἀπικρυς ἀπεκήρυξεν,
 id est, finibus expellebat Constantius. Aelian. epist. 19, ἀποκη-
 ρύξεν εἰς κέρκας. V. 21, ὡς ὅτε οὐκ ἔω] *vide homil. Basil.
 M. eis τὴν ἀρχὴν τῆς κατ' ἰωάννου εὐαγγελίου. V. 25, λα-
 τρευόντες] *seruendo, quum seruiant.***

P. 93, v. 27, ἰσχύθητε, vel ἰσχύθητε ὑμᾶς.

P. 94, v. 6, l. & ab insania. V. 18, accedente.

P. 95, v. 3, qui sum ego. V. 14, seni, agrestes.

P. 96, v. 25, πηδοφθορίας] ἀρρενοκίτιαν, *Macar. ἀρρενομι-
 ξίαν, Sext. Emp. ἀρρενα κύπειν, Phocyl. πηδερασίαν, Cl. Alex.
 Lege Athanasij librum κατὰ ἑλλῶων.*

T 2

V. 28.

K. 28, ὅτι ὁ τῆ θεοῦ λόγος ἐπὶ ἀτρεπίος ὁ θεὸς λόγος καὶ ἐλευθέρωθησεν, οὐκ εἰς σάρκα, τρεπίεις, ἀλλ' αἰθραπείας φύσιν τελείαν λαβάν· ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἔνωσιν μεμνήθηκεν, εἰς τὴν ἀκίρατον, ἀπαθῆς, αἰαλλοίωτον, ἀπεργαφῆ· καὶ ὡς ἡ ἀνέλαβε φύσιν, ἀκραιφνῆ διετήρησε: *tribus dialogis, sacrarum literarum autoritate munitis, euidenter probat Theodoretus.*

P. 97, v. 2, σεβαν πετράπδα] περὶ τῆς τῶν ἀλόγων ζώων πρῆς *vide Euseb. Evang. Prap. lib. 2. cap. 1. V. 4, l. χλευάζειν. V. 6, πεπλανῶσθαι αὐτὴν καὶ πεπλωκέναι]* Εὐξίδητος ὁ πυθαγορικός ἔλεγε, εἰς δευτέρῳ τῷ σώματι, καὶ τῷ δευτέρῳ βίῳ, τὰς ἀπάντων ψυχὰς, πμαρίας χάριν. *Athena lib. IV. quae Maiorionistatū quoque opinio fuit, Clem. Alex. Strom. III. κατάγουσι γὰρ ἐπιπῶσα τὴν ψυχὴν, θείαν οὖσαν, καθάπερ εἰς κολαστήριον τὸ κόσμον. K. eod. διὰ τῆς ἀψιδίου τῶν οὐρανῶν]* γῶρ οὐρανοῦ *dicitur Sirac. 24, v. 5. Esai. cap. 40, 22. ὁ σῆσας ὡς καμάραν τὴν οὐρανόν. Chrysostomus in Genesin, ὅτι ἡ καμάρας εἰκόνα [ὁ οὐρανός]. Διασώζει, ἰσχυρῶς: τίς δὲ εἰς τὴν οὐσίαν, ἀγροῦμεν. Unde ab Aristotele στιχῆον *dicitur* ἔπρον τῶν ποσάρων, ἀκίρατον τε καὶ θεῶν, 1. de Caelo, 2, 3. ἔ lib. de Mundo, cap. 2. V. 7, καὶ μὴ εἰς πετράπδα] *Evagrius, cum ipsi animam de caelestibus detrahentes, non tantum hominum, sed & pecudum soleatis sepelire corporibus. Carpitur autem verbis D. Antonij insania istorum qui animas & bestiarum (τῶν κνωσάδων) δόπορροίας crediderunt τῆ παγκοσμίου νῆ, σῆς insania δόπορροίας εἰς ἡ μετεμψύχωσις ἢ μετεσώματωσις πυθαγορική: (quam μετέδωκεν etiam à Cl. Alexandrino dici, ἔ μετεγγισμὸν ab Eriphanio, alibi docuimus; explosam à Gr. Nyss. lib. de Opificio hominis, cap. 28.) μετὰ φύσιν καὶ μετέδωσις πλατωνική: δόπορροίας ἢ παλιγγένεσις ἑλληνική.**

K. 12, εἰκόνα τῆ νοῦ τὴν ψυχὴν λέγοντες] δόπορροίας τῆ θείας

νῆ, ἢ τῆς τῆς παντὸς ψυχῆς, secundum Platonem; μέρⓄ Θεοῦ, Nemes. lib. secundum Stoicos; diuinæ particulam auræ, Satirico interprete. His cognata est dictio ἀπορρώξ, carmine epinetico Virginitatis apud Gr. Naz. v. 95, - μοῖραν ἑλὼν νεοπαγέος αἰης, ἔστι φύσεως ἀπορρώξου

χέρεσιν ἀθανάτησιν ἑμὲ ἐσήσατο μορφῶν·
τῆδ' ἀρ' εἴς ζωῆς μοιρήσατο. ἐν γὰρ ἔηκε
πνεῦμα· τὸ δὲ θεότητⓄ αἰδέεⓄ ἐστὶν ἀπορρώξ.

Qui versus repetuntur Poëmate de Anima, quod Latine tantum extat. Non esse autem animam siue animum ἐκ τῆς οὐσίας τῆς θεῆ: liquet ἐρresponsō ad quæst. 23, in Genes. Theodoretī; ex homilia xi. Io. Chrysostr. ad Antiochenos, ἐξ homil. v. ἔστι τῆς οὐσίας τῆς θεοῦ.
ἔστι τῆς ἀκαταλήπτου. item ex epist. 124, lib. 4, Isidori Pelusiota. Θείαν μὲν, inquit hic, ἠγούμεθα τὴν ψυχὴν εἶναι, οὐ μὲν τῆς θεοπάτης καὶ βασιλικωπάτης φύσεως ὁμοῦσιν· καὶ ἀθανάτων, ἀλλ' οὐ τῆς ἀνάρχου καὶ ποιητικῆς καὶ αἰδίου μέρⓄ. εἰ γὰρ ἐκείνης τῆς ἀρρήτου ἰσὺς μέρⓄ· ὅσα αὖ ἡμαρτεν, ὅσα αὖ ἐκρίθη. εἰ δὲ ταῦτα πάχει· τῆς ἀνωτάτω οὐσίας ποιήματα δικαίως αὐτῆς πᾶσι, οὐ μέρⓄ: ἵνα μὴ ἑαυτὴν ἢ θεία φύσις κρίνουσιν φωραθεῖν.

V. 19, ὀσίεμⓄ, ἰσίδⓄ, τυφῶνⓄ] De quibus Diod. Sicul. lib. I. ἐξ Plutarch. lib. de Iside ἐξ Osiride. V. 21, τέκνων κατὰ πίσεις] πατὴρ πεγδοβρῶς inde ὁ ΚρόνⓄ nuncupatus ab Eustath. Iliad. α. ἐξ θεὸς μισότικνⓄ, ἀ Naz. homil. de Sp. 8.

V. 24, ἔστι τῶν ἐγεργέντων νεκρῶν] Lucae 7. 8. Ioan. 11.

V. 25, τῶν αἰαθλεψῶτων τυφλῶν] Matth. 9. Marc. 10. Ioan. 9. V. 26, ὄψαλυτικῶν] Matth. 4, 24. V. eod. λεπρῶν] Matth. 8. Lucae 17. V. eodem τῆς ἐπὶ τὴν θάλασσαν πεζοπορίας] Matth. 14, 25. τῆς πεζεύειν κατὰ κυμάτων, Naz. homil. in S. Lumina. V. 27, σημείων καὶ πραγμάτων] σημεῖον, ἰδὲ τὸ ὅσα ἐξω φύσεως, εἶον τὸ ἰαῶσαι ἀρρώσων: πῆρας δὲ (siue τερασίον) τὸ ὅσα ἐξω φύσιν· οἶον τὸ ἀφανοῖσαι ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γενημέ-

ἄνημδίου, καὶ ἐγείρει νεκρὸν. Theophylacti. Hinc τερατουργεῖν (prodigia edere, τέρατα ποιεῖν, Exod. 15.) ὅ τερατουργία, apud Cyrill. μεγάλα τέρατα Θεοῦ Basil. M. homil. 1. περὶ Νηθείας.

P. 98, v. 6, mente animum circumscribentes] verba autoris forsitan corrupta, quae hoc sensu accipio; ἀπὸ τῆς νῦν τὴν ψυχὴν χωρίζοντες, scil. ἀσπερεὶ ἀποπρασμάπον ἢ μόρον, id est, animum à mente [divina, seu Vniuersi, tanquam particulam eius] segregantes; vel, animo à mente separato.

V. 9, l. transiret ac delaberetur. V. 11, animam] Animū ab ὁ ἀνεμῶν derivant; εἴτε διὰ τὸ λέγεσθαι προὐχὴν ζωῆς: εἴτε καὶ διὰ τὸ εἶναι πνεῦμα. ψυχὴν autem, ὡς τὸ ψύξιν ἢ τὸ ψύχειν, [τὸ ἀναψύχειν, Plato, τὸ ζωογονεῖν, Moschopolus] Philo lib. περὶ ὀνειρώων, Ioan. Chrys. in 1. cap. ad Hebr. λόγῳ 6. Quamquam eidem Platoni verisimilius videtur, τὴν ψυχὴν dictam esse quasi Φυσέχλω, hoc est, φύσεως ὄχηον, natura vehiculum ὅ columen, Basil. Cas. hermeneiā in Naz. ὡς τὸ ψύχειν καὶ ζωῶν εἰρηται ἢ ψυχὴ. ταύτῳ δὲ οἱ μὲν αὐτόθεν τῷ ἀσπέρματι συγκαταβαλλομένῳ φασὶν: οἱ δὲ καὶ * ἐξωθεν ἐκασπνεῖσθαι. ἔφη δὲ καὶ ὁ πάνσοφός οὗτος (Γρηγ. ὁ Naz.) ἐν τῆς ἔπεισι. [Carm. περὶ ψυχῆς Gracè inedito] - ψυχὴ δ' ἐπιμίσηται αἴσιως.

* ὄραθεν
ἐκασπνεῖται,
Philo lib.
περὶ κοσμο-
ποιίας,
ex Aristot.
1. 2. c. 3.
περὶ ζωῶν γι-
νέσεως.

Plato Phæ-
donc.

Ἐκπθεν εἰσπίπτουσι πλάσει χροός. - Ἰππλέγων καὶ τῶν,
Ὡς ψυχὴ πνέσθῃσιν Θεοῦ πέρα· κείθεν ἔπειτα
αἰδρομέοισι τύποισι σωέρχεται ἀρτιγένεθλῶν,
ἀσπέρματῶν ἐκ πρώτοιο μερζομένη πλεόνεοσι.

Platonicum verò est, orinari, ἐν τῷ πρὶν καὶ γνέσθαι ἡμᾶς χρό-
νος εἶναι ἡμῶν τὴν ψυχὴν. sive (quod idem) ὅτι ἦν ἡμῶν ἢ ψυχὴ καὶ
πρὶν εἰς τόδε τὸ εἶδος ἐλθεῖν.

P. 100, v. 2, θεὸν αὐτὸν ἀποδεικνύουσι] Similis prorsus locus est autoris nostri, lib. περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τῆς Θεοῦ λόγου.

V. 6, leg. in marg. eis. V. eod. περισεφόνλω] κόρλω, vel Δή-
μητρεσσῶν

μητραν, (nam & hac αλληγορεΐται εἰς γῆν) vel πλούτωνα. vide Cic. lib. 2. de Natura Deorum. Philonem in expositione Decalogi, p. 513, & libro περὶ τοῦ Θεωρητικῶ * qui δρετῆς τὸ πῦρ-
 τον in m. f. V. eod. Ἡ Φαίτου] ὡρὰ τὴν ἕξαψιν οἶμα * ἤραν δὲ
 τὸ αἶρα, ὡρὰ τὸ αἶραδα κὲ μετεωρίζεσθαι πρὸς ὑψ. τὸ δὲ ὑ-
 δωρ ποσειδῶνα, τὰ χα πυ Δία τὸ ποτὸν. [* τί γὰρ ἐστὶ πρῶτον
 ποσειδῶν, ἢ ὑγρὰ πρὸ οὐσία, ἐκ τῆς πίσεως ὀνομαστικῶς;] τὴν
 δὲ γῆν Δήμητραν, παρ' ὅσον μήτηρ εἶναι δοκεῖ πάντων φυτῶν τε κὲ
 ζώων, Philo ibid. & lib. περὶ θεομοποιίας.

Platoni
 ὁ Ἡρακλῆς δ.
 q. ὁ τῆ Φάρος
 ἰσως.
 * Cl. Alex.
 Protreptico.

V. 7, ὀπίθωνα εἰς τὸ ἥλιον] Apollinis nomen est Græcum, in-
 quit Cic. cum Sol dictus sit, vel quia solus ex omnibus sideribus
 est tantus; vel quia, cum est exortus, obscuratis omnibus solus
 apparet. ὡρὰ τὸ μόνωσιν, οἶον ἀρνούμεν τὰ πολλὰ, καὶ τὸ
 πλῆθ. ὀπιθῶσιν, Plutarch. κατὰ τέρησιν τῶν πολλῶν, Cl.
 Alex. Str. I. V. eod. ἀρτεμιν μὲν εἰς τὴν σελήνην] ἢ τὴν αἰετῶδης:
 διὸ Ἀρτεμις πρὸς τινῶν εἰρηται, αἰετοτόμ. πρὸς οὐσα, Cl. Alex. Str.
 V. V. 11. θεοποιῆσαι] ὀπιθῶσιν, Chryf. ἐκθειάσαι, Cl. Alex. θεὸς
 αἰετῶν, Euseb. τῶ παθητῶ τὴν τῆ δρῶντ. αἰετῶν δύναμιν.
 ὑλλῶ ὀπιθῶσιν μᾶλλον, ἢ θεόν. Philo. V. 12, πμὴν τῆς γενη-
 τοῖς παρέχ.] αἰ τῆς αὐτῆς γεραιρητετὸν πεποιηκότα τῆς γεραι-
 σι, Philo. τὸ ἰδὲ γὰρ προσκωεῖν, τῆς κτίσεως: τὸ δὲ προσκωε-
 ῖσθαι, τῆς κτίσεως δεσπότου, Io. Chryf.

lib. 2. de Nat.
 Deor.
 Plut. lib.
 περὶ τῆς Εἰ, τῆ
 ἐν Δελφοῖς.

P. 101, v. 1, l. πειρῶδε. V. 15, ὑμῶν οὐκ ἐμπνδίζετε] vel
 deest quod margini adscripsimus; vel legendum, καὶ ὑμῶς μὲν
 οὐκ ἐμπνδίζετε.

P. 102, v. 4, in marg. l. verbi. V. 16, in marg. quæ isto.

P. 103, v. 20, l. integrâ. Quæ recuperatâ, gratias Deo ege-
 runt. V. 25, dilectione] per charitatem, D. Paul. epist. ad
 Galat. 5, 6.

P. 104, v. 4, l. βλέπων τὰς τῆς. V. 9, ἐν παιδοῖ] Theophyla-
 Et m. f.

* πειθῶς
lib. editi.

Etim. s. Cod. ἐν * πειθῶι αἰθρωπίνης σοφίας λόγοις. Euseb. l. 1. Evang. Prap. c. 1. ἐν πειθῶι αἰθρ. σοφ. λόγων. Evagrius interpres. in gentili persuasione. Codex Boicis, ἐν πειθῶι σοφίας ἐλλωμοῖς λόγοις, in suadela sapientiae, Graecanicis verbis.

P. 105, v. 1. κωνσταντῶν] Herm. Sozom. lib. 1. Eccl. hist. cap. 13. V. 22, ἀπλωεὺς] Daniel. 4, 16, ἀπλωεῶς. Proverb. 17, 29, ἐρεῖν πρὸς αὐτὸν ποιήσας, id est, ἀλαλον, κωφὸν, mutum. Epist. Hierem. v. 36, ἐρεῖν, μὴ δλωάωμιον λαλήσω, hinc ἐρεῖομαι, τὸ κωφῶομαι, Psal. 38, Φιμῶομαι, Matth. 22, obmutesco, & h. l. ἀπνεοῖομαι, τὸ δπκωφῶομαι, Ezech. 3, 26.

P. 106, v. 21, l. Post horas aliquot.

P. 107, v. 19, lectio marginis est Evagrii.

P. 108, v. 1, διώχλησαι] διοχλεῖν πνί, Lucian. δι' ὄχλου γίνεσθαι πνί, Plato Alcibiade I. alicui molestum esse. ὄχλεῖν τῆ ἐκκλησίᾳ, Chryf. Sed διοχλεῖν θύρας, pultare fores, Basil. M.

* δπνόθων

V. 4, εἶδον γάρ] λέγεταί γάρ, πρὶν κρατῆσαι τῶν ἐκκλησιῶν ὄνδ' ἀπὸ τῆς ἀρείου αἰρέσεως, ὅτι τῆ Κωνσταντίου βασιλείας, ὅναρ εἶδεν Ἀντώνιον, ἡμίονους τὸ θυσιασῆμον λακτίζοντας, καὶ τῆ ἱερὰν τράπεζαν αἰατρέπντας * καὶ αὐτίκα περιεπῆν, ὡς * Ὀπνόθων καὶ Ὀπνίμκτων δλογμάτων καταλήψεται τῆ ἐκκλησίαν παραχῆ, καὶ ἑτεροδόξων ἐπανάστασις, ἀλλὰ ταῦτα μὲν αἰψὸδῶς τεθεάσθαι καὶ εἰρηάζ, ἀπέδειξε πὰ πρὸ τῆ καὶ μετὰ ταῦτα γεγενημένα, Herm. Sozom. lib. 6. cap. 5. Eccl. hist. V. 5, τῆ κυριακῆ] templi ut supra p. 4, v. 16.

P. 112, v. 15, l. attulerant convivari & mandare.

P. 112, ὡσπερ οἱ ἰχθύες] Herm. Sozom. lib. 1. cap. 13, Eccl. hist. V. 3, ἀ fine, l. ἐνουθέτει. νουθετεῖν, τὸ πῆς παρανέσειν ὡσπερ εἰθεῖναι ἢ ἐπιθέναι νοῦ πνί. Philo, τρέφεται γάρ τῆς παιδείας δλόμασιν ἡνουθετυμένη ψυχῆ. Cl. Alex. Pad. l. 1. c. 8, ἡ νουθέτησις οὖν εἰονεὶ δλιατὰ τίς ἐστι νοσοῦσις ψυχῆς: ὡν

πρὸς με-

ζή μετπλαμβαίειν, συμβουλῶτικῃ καὶ εἰς οὐζή, ἀπαγορευ-
τικῃ. cap. 9. ψόγος κηδεμονικός, νοῦ ἰμπιητικός. cap. 10, 16 ἔθι-
ματισμός. Ησας ὁ νοουθεσία, Synes. epist. 143, ὁ νοουθετήμα, 196,
5, 17. ὁ νοουθετήτης, monitor, Philo. νοουθετήτοιοι λόγοι, Phot. epist.
188, id est, παραινέσεις. Synes. epist. 58, Οὐκ ἐπινοουθετήτι ὁ
ἀνθρώπῳ, ἀλλ' ὡς περὶ μέλῳ αἰσάτως ἔχον ἄποκοπίε ἡμῶν.
I. Martyr, Νοουθετήτιον δὲ τὸν ἀμαρτανόντα μὴ κατὰ κριτόν, ὅκ-
τις εἰ μὴ ζητῆσι Δία τὸ ὑπεροπικόν. Ἀνοουθετήτι, non admo-
nitus, Cyrill. item qui monitionibus nihil dat loci, emendari
nescius. Cl. Alex. Protrept. εἰ ταῦτα δὴ τὴ παροιμιῶδες Πι-
Φθιγξασθ ἀρμύτεις, πατήρ αἰουθετήτης πῶδα νοουθετεῖ.

Apud Philonem αἰουθετήτοι λόγοι ἔργα αἰουπιψυνα, ἀπογοδω-
ζώγητοι παῖδαί, ὅς. lib. πῶτι τὸ Μ. ὄμα πρηνεῖς εἰς τὸ ἱερόν μὴ
πεσοδεχεσθαι.

P. 113, v. 2, πολλοὺς στρατοδουφόνους] Exemplum ejus, qui le-
xiā D. Antonij vitā, talem arripuerit; militiam secularem re-
liquerit amico idem ut faceret persuaserit; commemorat Au-
gustinus lib. VIII. cap. 3. Confessionum.

V. 14, ἐγαλλωιά] γαλλωιά, γαλλωιάζω, γαλλωίζω, idem quod
Philoni ὁ Naz. ευδία, εἰ ἠτοχία καὶ γαλλωότητι καθισταμοί,
S. Emp. εἰ γαλλωίωσι καὶ ἀκύμονι καταστάσει τῆς ψυχῆς ὑμομέ-
νης, Basil. M. homil. in 28 Psalmum. Idem in Psal. 45, ἵνα γα-
λλωίωσις ἡμῶν τὴ ψυχῆς, καὶ ὑπὸ οὐδενός πατρὸς παροσουδῆς,
οἷον εἰ κατὰ πρῶτον, καθάρει γένηται καὶ αἰετοσκοπότητῳ ἢ ἔλαμ-
ψις τὸ θεῶ. Cl. Alex. lib. 3. Paed. extremo, γαλλωιῶντας ἀγία
συμφορεσθαι πιδματι. Apud Philonem γαλλωιαζειν ὁ κομμινειν
opponuntur inter se se. lib. de Cain, ὅς. p. 200, 220. Apud eun-
dem ἰλαρόν καὶ γαλλωίζον (lib. de Abraam) junguntur; ut a-
pud Plutarch. χαίρειν καὶ γαλλωίζεν, lib. contra Epicurum.
hinc ὁ γαλλωισμός, epist. Epicuri ad Herodot.

V. 23, μνηστῆρας ἔχουσι] Sponse, D. Aug. lib. 8. cap. 3. Comp-
fess. μνηστῆρ enim h. l. ὡς ἐμνήσθησέ τινα παρθένον : ἀρμοσῆς Epi-
phanio. V. 26, ἀμέλει] Si noua hac sit periodus : aliter possit
exprimi Latine illud ad verb. V. eod. l. ὄφραυοί.

P. 114, v. 20, exercitatus] excitatus, ὑποδύς, vide supra p. 137.

P. 115, v. 20, l. cuperent.

P. 116, v. 2, πλωτῆς] sc. τῆ βίου. λέγεται δὲ πλωτῆ, οἷον
πλετή τις οὔσι : ὡς πλωτῆν τὸν βίον, τελειοῦσθαι : supra pag. 137.
ἐπεὶ τῶν τις σφῶν καὶ θάειν εἶναι λέγει τὸ θείον ἄνω : ἔ ἀνάπα-
λιν γένεσιν, τῶ εἰς γλῶ νεῦσιν, Eustath. Iliad. α.

V. 4, l. θεωρήσασθαι. V. eod. ἀναλύσαι] τὸ ἀναλίειν idem si-
gnificare quod ἐντεῦθεν ἀποδημεῖν : ἐντεῦθεν πρὸς τὸν οὐρανὸν
μεθίστασθαι, apud Chrysostomum; Notis ad hujus περὶ ἱερωσύνης
dialogos, & ad Photij Bibliothecam, ostensum est. Quibus addi
queat; verba illa Psalmographi, ἕως οὗ εἰσελθῶ εἰς τὸ ἁγιασθῆ-
ναι τῆ θεοῦ, ita explicari ab Athanasio, ἕως οὗ ἀναλύσω πρὸς τὸν
θεόν μου, donec migravero ad Deum meum. Idem epist. ad Io-
vianum de Fide, ἐν πρώτῃ [τῆ πίσει] καὶ οἱ ἅγιοι τελειωθέντες
ἐμαρτύρησαν καὶ νῦν ἀναλύσαντες [id est, ut Andr. Cas. ἔκ σου-
κὸς ἀποδημηκότες ἐκείσε, facta migratione illuc] εἰσὶν ἐν κυρίῳ.
Nonnunquam idem quod ἀνακομιζέσθαι, Polyb. ἐπανιέναι, Chryf.
ἐπαναπέφειν, Cyrillo. 2. Machab. 8, 25, σιωδιώξαντες δὲ αὐτοῦ
ἐφ' ἰκαίον, ἀνέλυσαν, ἕως τῆ ὥρας συγκλειόμενοι, ipsos usque qua-
g. persecuti, reverterunt, hora conclusi. Et cap. 9, v. 1, ἐπὶ γ-
χάνεν ἀντίοχον ἀναλελυκῶς, Antiochus revertebatur. vide
epist. Naz. primam ad Olympium.

V. 8, μηδὲ ἐκκακεῖν τῇ ἀσκήσει, ἀλλ' ὡς καθημέραν] 2. Cor. 2,
10, Διὸ οὐκ ἐκκακεῖσθε τῇ ἀσκήσει : ἀλλ' εἰ καὶ ὅξω ἡμῶν ἀσκήσιος ἀφθάρ-
ρηται, ἀλλ' ὅ ἕσθαι ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. Quibus è
verbis Macarius, resurrectionis à morte, secundum hominem
internum,

Psal. 72, v. 17.

internum, initium in hac terra fieri; colligit. V. 11, σχίσμα π-
κῶς] Schismatici, Bas. M. ep. 62, m. f. οἱ σχίσμασι καὶ καταπο-
μῶς ἐφηδόμην τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ μὴ τὴν σωφρασίαν τῶν μελῶν
τῆ σῶματ' τῆ χριστοῦ, τὸ μέγιστον τῶν ἀγαθῶν πθέρμενοι. D.
Aug. lib. 2. contra Cresconium Grammat. cap. 7. hos ab here-
ticis discernit. Ibi Schisma, [vel scissio] dicitur esse recens con-
gregationis, ex aliqua sententiarum diuersitate, dissensio: he-
resis autē schisma inueteratum. Balsamo in Photij Nomocano-
nem, Αἵρεσις ἐστὶ δόξα ἢ τ' αἰθρώπων, πρὸς ἀλλήλους μὲν ὁμοφω-
νουῶτων, πρὸς δὲ τὴν κοινὴν καὶ εὐαγγελικὴν διαφωνούτων
ἐννοια. quia ἢ τ' αἵρεσιζόντων ᾧ δόξαι vocatur epist. 229, Photij.
hereseos autem siue secta autor, αἵρεσις, Eriphan, αἵρεσιάρχης-
σας, Bas. M. αἵρεσιάρχης, S. Emp. at αἵρεσιώτης, Ignat. ep. 6.
S. Athanasio, idem qui Naz. αἵρετικὸς, νυκτερὶς αἵρετικῆ.

V. 20, ἡνέχετο, vel ἡνείχετο.

P. 117, v. 8, σὺν ταξάμην'] ἀσπασίμην' Hefych. ἀποτα-
ξάμην' 2. Cor. 2, 13. S. Act. 18, v. 18. pro quo, cap. 20, v.
1, ἀσπασίμην' : extremo vale dicto. Ignat. epist. 5, σὺν τῷ σο-
ρεμ' τῷ ἑπισκόπῳ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις ἐν κυρίῳ. Maximus, ἐν
ἀσία σὺν τῷ σορεμ' τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς ὁ παῦλ'.

σὺν τῷ σορεμ'
ἀποταξάμην'.
ἀσπασίμην'.
extremum
vale dicere.

V. 12, ὡς γέγραπται] Non hysdem quidem verbis, sed sensu,
Genes. 15, σὺ δὲ ἀπελεύσῃ πρὸς τὸν πατέρα σου. Iosue 23, 14,
ἐγὼ δὲ ἀποτρέχω σήμερον τὴν ὁδὸν, καθὰ καὶ πάντες οἱ ἄπ' τῆς γῆς.
3. Reg. 2, 2. ἐγὼ εἰμι, πορεύομαι ἐν ὁδῷ πάσης τῆς γῆς.

V. 18, τ' χριστὸν αἰεὶ ἀναπέετε] ὅτι χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν ἐν θεῷ.
2. Cor. 2, 15. V. 19, ἀποθνήσκοντες] morientes, 1. Cor. 15, 31,
καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω. Possunt Antonij verba etiam intelligi
πρὸς τῆς νεκρώσεως τῆς ἐξω αἰθρώπου: quum apostolus jubeat νε-
κρῶσαι τὰ μέλη ἡμῶν τὰ ἄπ' τῆς γῆς, Coloss. 3.

V. 22, ἀρεσιωδὸς] τὸν τὰ Ἀρείου πρεσβεύοντα, Athanas.

V 2 initio

initio epistolae de Synodo Nicena, ubi vitiosè Interpres legatis, reddidit, pro Arii sectatoribus vel cultoribus.

V. 23. χειρομάχον] Athanas. ibid. εἰ μὲν οὐδὲ δὲνθῆνται τὰ γε-
γραμμένα, αὐτοὺς ἀλλότριον καὶ τὸ ἰόνιατ' ὄντες, οἰκείως αὐ-
καλοῦντο καὶ ὡς πᾶντων ἄθεοι καὶ χειρομάχοι. Basil. M. χειρο-
μάχ' ὡς γλώσσα. V. 26, εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς] Luca 16, 9.

P. 118, v. 3, Peccare &c. qui post obitum defunctorum cor-
pora non humaret. Mirum (inquit vir magni nominis, & ju-
dicio eruditissimus) si Antonius humationem prorsus esse ne-
cessariam, abscissè docuit: cum profectò Iosephus Genes. 50. se
non terrâ obrui, sed loculo recondi, & ex Aegypto aliquando
asportari praeceperit. Verius ergo, Antonium hoc tantum vo-
luisse, mortuos longè rectius humo committi, quam quod Aegy-
ptij faciebant, domi condita asseruari, idq; Patriarcharum &
Christi exemplo confirmasse. In describenda Aegyptiorum con-
diturâ, multi sunt Herodotus lib. 2. & Diodorus lib. 1. ex qui-
bus observet, cadauera olim domi subrecta in loculo ad parie-
tem statuta, quod Antonij aetate mutauerat. Athanasius quippe
disertè scribit, lectulo imponi consuevisse. Credo quo commodi-
us mensis accumberent, huc enim ineptiarum Aegyptus de-
scenderat. Lucianus in de luctu, se bellis huius generis conuiuis
& compotoribus interfuisse narrat, stantibus an cubantibus,
non explicat. Paulò antiquior Silius lib. 13. stantes habet,

-- Ægyptia tellus

Claudit odorato post funus stantia saxo

Corpora, & à mēsis exanguem haud separat umbrâ.

Alia addi poterant, sed hæc satis superq; evincunt, Antoni-
um tantam stultitiam verius quam superstitionem, ferre non
debuisse. Ex S. Augustino serm. de divers. 120. qui est prior
tractatus de futura resurrect. mort. c. 12. nomen quo cadauera

sic cu-

sic curata appellarentur didicimus, Ægyptij ergo soli credunt resurrectionem, quia diligenter curant cadauera mortuorum: morem enim habent siccare corpora, & quasi anea reddere, GABBARAS ea vocant. *Quæ mox Plin. lib. 7. cap. 16.* irridens scribit, Soli Ægyptij bene credunt resurrectionem mortuorum suorum, aliorum verò Christianorum spes in angusto est. ostendunt Christianos morem quantumvis vetitum, etiam post Antonium perseverasse. hætenus ὁ μεγάλωνυμος, ἢ τὸν νοῦν ὀξυδεκέσαι.

P. 120, v. 8, μηλωτῶ] vide Hesych. in μῆλα. Clem. Alex. Str. III. V. 9, Σεραπίωνι] Evagr. Σεραπίωνι. Athanas. epist. ad Dracontium, μνημονεύει Ἀμμωνίου τῆ μετὰ * Σεραπίωνων ἄποδημήσαντ. Legendum ἔσ' apud Theodoretum lib. I. cap. 14, Eccl. hist. ἐν τοῖς ποσὶ Σεραπίωνος, non (ut in editis) Ἀπίωνος. De quo vide Athanas. T. 1. p. 522, e. V. 10, τεύχινον] id est, ut hac ipsa pag. τὸ τετραμμένον ἱμάτιον. supra τεύχινον, pag. 65. Quæ Iosue cap. 9, v. 5, ἱμάτια dicuntur πεπαιλαιωμένα, eandem Iosephus recitans historiam, lib. 5. Originum Iud. cap. 2, ἐδῆτας τεύχινας, vestes attritas, appellat. Naz. Carm. ad Hellenium, v. 310: Encomio Virginit. v. 343, τεύχνα ῥάκη. homil. de Pauperum amore, ῥάκες τι τεύχινον, lacerum ἔσ' attritum, conjungit: ibid. τεύχνα ἢ διεσπασμένα ῥάκη. apud Chrysost. homil. LXX, in cap. 27, Matthæi, τεύχινον ἱμάτιον ἔσ' ὁ σίκκος sunt synonyma; ut σίκκινον ἔδος ἔσ' ἔδημα τὸ τεύχινον, Naz. Carm. eis Ἰππωλάσως μονάζοντας, v. 33. ἔσ' homil. ποσὶ λέγοντας, Ἰππωμῆν αὐτὸν τῆς καθέδρας Κωνσταντινουπόλεως, Basil. Cas. hæc ejusdem verba, ἢ καὶ τῆς ἐδῆτός μου τὸ τεύχινον αἰτιάσει sic explicat: ἢ καὶ τὸ ἐκ τευχῶν κατασκευασμένον, καὶ τεύχινον τῶ σίκκοι. Ἐφίλοσόφου γὰρ ἢ κατὰ τὸ αἰτ' οὐ σημεῖον, ὡσπερ οἱ πῶ τῶν ἱερέων Ἰππειέστεροι, ἐχρῶμεν. ἢ τὸ τευχῶν λέγει, καὶ μὴ τῆ λεία-

τῆ λειότητι καὶ ἀπαλότητι σκληλύνον· τρύχον δὲ μάλλον ἀδρότητι,
καὶ τραχύονον σκληρότητι.

V. 13, ἐξάρσας ὄνυ' πάδας, ἔσ. ἐξέλιπε] *Gen. 49, v. 32. Zosimus lib. I, μόλις ἐξέλιπε, vix tandem exspiravit. Cui non nunquam casus subijcitur, ἐκλείπειν τ' ἑίον, Lucian. ἐκλείπειν τ' ζῆν, Diod. Sicul. Sed Gen. 25, v. 30, ἐκλείπω, τὸ ἐκλύομαι, I. Chrysf.*

V. 15, περσεπέτη πρὸς ὄνυ' πατέρως] *Genes. 49, v. ult. περσεπέτη πρὸς τ' λαὸν αὐτῶν. V. 16, εἰλίξαντες ἔκρυψαν] Inuolutum sepeliuerunt, Herodian. lib. II, εἰλίξαντες σρωμνῆ τινὶ εὐπελεῖ τὸ σωματίον, corpusculum vili quodam stragulo inuolutum.*

V. 18, vel οἰκετῶν legendum, quum antea quindecim illos annis ministrasse ipsi, ἰσπερητήσω, dixerit: vel οἰκετῶν, id est, ἀσκητῶν, (sic enim hos Philo etiam vocat lib. de vita Theoretica) θεραπειτῶν, Dionys. Areop. Eccles. hierarch. cap. 6. V. 27, ἠτήθεις] *neg, propter senium, cupiditati lautioris cibi succubuit. ἢ γὰρ ἠτήθεις, τῶν καὶ δεδάλωται, 2. Petr. 2, 19. Thucyd. lib. 2, ὕφ' ἀπάντων ἡσθησῶν. ἔ' absq. prepos. ἡσθημένῳ γυναικὸς, videtur à muliere, Eurip. Alcest. χρημάτων ἠτήθη, Herodian. l. 3. ὄνυ' μὲν νικᾶν, τ' ἠτήσασ, πλάκεις λυσιπείσερον, Naz. Apologe.*

V. 30, ὄνυ' ὀφθαλμοὺς ἀσινεῖς] *Deuteron. 34, v. 7, ὄνυ' ἡμαυρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν, εἰ δὲ ἐφθάρησαν τὰ χελώνια αὐτῶν. Pro quo, cum etiam legatur in quibusdam libris χελώνια, nec non apud Iosephum: hic metonymicè αὐτῶν τῶν ὀδόντων positū, qui labijs, τῆ χελύνη, teguntur. Vetus enim interpres, nec dentes illius moti sunt.*

P. 121, v. 4, πικίλη τροφή] *Aristot. Problem. 15, Sect. I, ἡ πικίλη τροφή, νοσώδης: παραχώδης γὰρ, καὶ οὐ μία, πέψις. Antiphanes, Delius medicus, ciborum varietatem ἔ' is morborum ait causam esse, apud Cl. Alex. Pæd. l. 2. c. 1, μίαν τ' νόσον αἰπιῶν, τ' ἐδεσμάτων τ' πολυειδίαν. Sirac. 37, v. 33, πολλοῖς γὰρ βρώμασιν ἔσται*

ἔργου * πίνθη. V. 20. Ἰησοῦς] *Cyrill. in 6. cap. Zachariae, ἑρμηνεύεται ἰησοῦς, σωτηρία λαῶν, Eriphan. l. 1. ἰησοῦς κατὰ τὴν ἑβραϊκὴν*
*Διὰ λευκὸν ἱεροπέπτης καλεῖται, ἢ τοῦ ἰατρὸς καὶ σωτῆρος. Manuel Moschorputus, lib. πρὸς Σχεδῶν, Ἰησοῦς γίνεται ὡσαύτῃ τὸ ἰαῶ * ὁ δὲ ἡ*
λοῖ τὴν σωτηρίαν. κρείττονος ἢ οἴμασι δόδοιδοσθ ὡσαύτῃ τὸ ἰαῶ, τὸ θε
ραπέω: οὗ ὁ μέλλων ἰάσω, καὶ ἐξ αὐτῶ ἰασοῦς, καὶ τροπή τῶ α, εἰς η,
ἰησοῦς, ἰητρὸς πιητικῶς. Sed cum dictionem hebraeam esse constet:
rectius cum D. Chrysostomo rationem nominis reddimus è ver
bis archangeli, αὐτὸς γὰρ σώσας τὸ λαὸν αὐτῶ δόδο τῶ ἀμαρτιῶν αὐτῶ.
 V. eod. χριστοῦ] τὸ χριστὸς ὄνομα ἐν αὐτῷ ἐμφαίνει καὶ τὸ πνεῦμα
 τὸ χριστοῦ καὶ τὸ χρισμα, τὸ πνεῦμα * καὶ τὸν χριστόντα ἦν, Theo-
 phylact. in 23. cap. Lucae. χριστός, διὰ τὴν θεότητα. χριστός γὰρ αὐ-
 τὸν τὴν ἀνθρωπότητος, ὅσα ἐργεῖα (κατὰ ὅσα ἄλλας χριστοῦς) ἀγια-
 ζοῦσι παρὰ τὴν ἀνάστασιν τῶν χριστῶν * ἢ ἔργον, ἀνθρώπων ἀκούσαι τὸ
 χριστόν, καὶ πνεῦμα θεόν τὸ χριστόντα, Naz. χριστός, διὰ τὴν τῶ ἀγίας
 πνεύματος, δικίω ἐλαίω, ἐπ' αὐτῷ ἡρωδῶν ἔρανόθεν ἔκχυσιν, A-
 thanas. locum Macarij, homilia XLIII, insignem, διὰ τὴν χριστός
 ἐπικληθῆναι, & qua ex Chrysost. in 1. cap. epistola ad Rom. & ad
 Galat. afferri possent; privatim, qui volet consulat; veluti etiā
 Niceta Paraphrasin in Orat. Naz. II. de Filio. Alia epitheta,
 quae Christo in sacris literis tribuuntur, ἀμνός, πρὸς βασιλῆα, ἀριθ.,
 ἡγεγ., ὁδός, καὶ ἐπιγράψα, explicantur à Gr. Naz. homilia in illud,
 cum consumasset Iesus sermones istos. & Orat. II. πρὸς ἡγ.:
 ab Eriphanio lib. 2, contra Arianos, p. 324. & in Ancorato, p.
 488. V. 30. κυρίου] sic dicto, διὰ τὸ κατὰ πάντων εἰληφέναι τὸ
 κύριος, Athanas. Inter quem & δεσπότιω discriminis, aliquid Cl.
 Alex. Philonem secutus, statuit; quo de, in Notis ad hujus libri
 πρὸς τὸ μετωνομαζομένων. ἀμνός] τὸ ἀμνός τῆ ἑβραϊκῆ φωνῆ τὸ Γέ-
 νοῖτο σημαίνει, Iust. Mart. apologia II, pro Christianis. Psal. 71,
 v. 21, Apolinar. ὡςδε ἡρώδω: & Psal. 102, ubi τὸ ἀμνός repetitur,
 ἔτητυμον

* γόσθ
 M. S. Cod. 34

* paulò antè
 inquit,
 ὅπερ ἑρμηνεύε-
 ται σωτῆρ.
 al. ὁ ὄντως ἄν-
 vide Notas
 ad lib. Philo.
 περὶ τῶν μετο-
 νομαζομένων.

ἐπήτυμον ὡς ἔστιν ἄσπετος. Aquila. πεπρωμένως, πεπρωμένως.

P. 122, v. 22, l. in rebus et temporibus.

P. 123, v. 18, Μηθὲν, ὡς Δίδυμο,] οὐ χαλεπὸν, εἰ δὲ λύπη ἀξίον, ὡς Δίδυμο, ἰφθαλμῶν ἀπορεῖν σε, ὡς μέτεσι σωραῖς καὶ μυσὶ, καὶ τοῖς εὐτελέσι ζώοις. μακάριον δὲ καὶ χαρὲν, ὅτι ὡς ἀπλησίως ἀγγέλοις ὄντι ἰφθαλμοὺς ἔχεις, δι' ὧν τραῦς τὸ θῆον κατανοεῖς καὶ τ' ἀληθῆ γνώσιν ἀκριβῶς ἔρας.

Παρασημασίσεις, ὅτι διαφάσεις, τινές.

P. 124, v. 16, ἄντων] ὁ χαλκιδεὺς, Plutarch. in Erotico.

P. 125, v. 8, ἰσοσάοι] Ἐϊκέται, Philoni; θεραπυτῶν eidein, Ἐϊ Dionys. Areopag. V. 9, ναζιραῖοι] τὸ ἑρμηνεύσαντες ἰγιασμένοι, τοῦτο γὰρ τῆς τὸ παλαιὸν πεποτόκοις καὶ θεῶ ἀφιερωθεῖσιν ὑπῆρχε τὸ ἀξίωμα, Eriphan. lib. 1, contra hereses.

P. 126, v. 25, Isaelis.] adde, τὸ σωροῦ ἑαυτὸν, καὶ πᾶς ἀλόγεος ἀναίρειν ὅτι θυμίας καὶ κατασφάττειν, Chrys. 33, in 4. cap. Ioan.

P. 132, v. 5, Aristot.] lib. 3. Rhet. cap. de Translationū generibus. V. 10, Philo] lib. τίς ὁ τῶν θεῶν πεπραγμάτων κληρονόμος; (καὶ περὶ τῶν ἰσῶν καὶ ἐναντία τῆς, m. s.) p. 349. ubi antexetasis virtutis ἔστιν ἰστολογικῶς ἔστιν ἄρετή ἀλλ' ἄρετή καὶ ἄρετον ὡς ἀρετὴν ἄρεσιν [οἷον * ἀρετὴ] ὀνομάσθη; ἀλλὰ καὶ ὡς ἀρετὴ τὸ ἀρετῶδες. ἀρετὴ γὰρ καὶ μεταρριζέται, διὰ τὸ ἀεὶ τῶν ὀλυμπίων ἔραν. [ἔθεν καὶ ὁ ἀθροῦς ὡς ἀρετὴ τὸ πᾶν ἀθροῦν ἰστολογεῖται.] κακία δὲ, ὅσοι τῶν κατωτέρω κεραιρένοι καὶ καταπίπτειν ὄντι χεραιρένοι αὐτῆ βιαζέσθαι.

* alij ἰστολογικῶς, περὶ τὸ ἔρατῶδες * τὸν ἀρετῶδες, Cod. Aug.

V. 15, l. ἐκφοβῶν, id est, terrere.

P. 135, v. 26, Orig. lib. 7. contra Celsum, p. 363, edit. Aug.

P. 137, v. 19, l. μεθ' ἕμην. P. 139, v. 13, Socrates] cuius haec sunt verba, τὰς τῶν ἀμυρῶν τῆς ψυχῆς μεθ' ἑαυτὸν ἀναλαμβάνομένην ὑπὸ ἀγγέλων, ὅκατ' αὐτὸν βίωσας ἄντων. θεῶν ἑαυτῶν: ὡς φησὶν ἐν τῷ βίῳ αὐτῶ ὅτις ἀλεξάνδρου ὅτι σκοπεῖσθαι αἰσίου.

Sozom. lib. I. cap. 14.

P. 147, v. 26, l. ὡς περ. v. 27, ὅτις ὀλυμπίων] vide Athenas, epist. ad vitam degentes solitariam, T. I, p. 633.

Τέλος, καὶ τῶν πολυελέων θεῶν χάρις.

LECTIO VARIA

Ex Cod. m. s. clarissimi D. Henrici Savilij; insertis
alicubi nostris Notis.

Λαίπει ἡ δόχη, μετὰ τῆς νβ'. σελίδου.

P. 52, v. 20, l. Φανείς. V. 21, ὅταν Cod. Savil. V. 23, περι-
παίζουσι derident, illudunt, dicendo. V. 24, κ' σὺ μὲν ἔλλη-
νας. V. eod. οὕτω γὰρ κ' ἐνομίωθ'. V. 25, ἡμᾶς ἢ σὺ ἀφῆκεν ὁ
κύριος, quod facit pro nostra conjectura, margini apposita. V.
26, αὐτῶν πινύων vitiosè. V. 28, ὁ πανῆργος διὰ τῆς φρονείας.

P. 53, v. 3, εἰδὲ τ' μὲν ἐκβάλλ. V. 5, τ' καύχησιν καταμασθ'.
V. 6, Σωτήρ ἐστὶ τὸ ἔργον. V. 9, τ' μὲν γὰρ ἐν ἐρ. V. 11, σὺ δαι-
μονας. V. 14, τὰς δωάμεις πηλὰς ἐπιήσασθ' ἰδοὺ κ' ἀποκρίνε). V. seq.
ὁδὸς τ' κακῶν. V. 20, ταῦτά με λέγειν. V. 25, αὐτοῖς, usitatum
astrung. V. 26, ἔλεγον, Ἀλλ' ὑμῖν τί. V. 27, πτε abest à C. S.
V. eod. πανοπαλίας κ' ἄλλοτι ἰσπῶν κ' θηρίων, ἢ κ' ἐρπετῶν.

V. 29, ἄρμασι, εὐρυ.

P. 56, v. 1, ἐκείνοι ὡς τὰ κύρια. ἦλθον. V. 2, τ. ὀφθαλμοῖς,
at nostra lectio ἀτικίζει, frequens etiā in sacris literis, bis usur-
pata, Oratione contra gentes, ab Athanasio p. 6. Eadem verbi
simplicis apud Origenem constructio, μύσαι σὺ τῆς αἰσθήσεως
ὀφθαλμοῖς. V. 3, εὐθὺς ἐσκεδάσθη τὸ φῶς τ' ἀσεβῶν. κ' μετὰ ἰδὸν
ἐν ὀλίγον, ἦλθον. V. 9, ἐδόξαζον τ' κύριον τ' καθ. V. 13, ἐπιφά-
νησαι. V. 15, ἴσ. ἐν τῷ R. Montagu. V. 17, ἄρτων ἔχων. V. 20,
ἴσ. ἐξερχόμενος ἢ φανείσθῃ, idem doctifs. R. M. V. seq. l. ἐν τῷ
ἐρήμῳ. V. 23, ἐκοπέ με. V. 25, ὁ πῶσας. V. 27, ἀπραπιὸν
ἐκ τῶ οὐρανοῦ πείσονται.

P. 57, v. 1, ἴσ. ταῦτα (vel πιαῦτα) διηγέμεθ' ἡμεῖς, R. M. V. 4,
εἰ; ἔφη, ἐγὼ εἰμι ὁ σατανᾶς. V. 5, ἐν ταῦθα. V. seq. ἐμὲ ὁ ἄλ-
λοι; ἢ πάντες. V. 7, ὅτι γὰρ ἐκείνους ἐνοχλ. V. 13, κ' οὐ μάτιν.
X V. seq.

V. seq. τὸ χρεῖσθ' ἔ. V. 18, εὐθὺς ἀφαιήσ. V. 20, ἡ αὐτὴ. V. 22, εἰς εἰσὶν καταφρ. αὐτὸ δὲ διώμεθα. τὸ τὸν ἐν τ' τρίτον μὴ περὶ καταπιπλωμε. V. 25, αἶμα τρέψη με ὅτι versu seq. πιαῦτα. V. 27, χαίρωμεν αἶμα, ὡς σωζόμε. κ' λογ. V. 28, τρεπομώσας, pro quo vitioso ad marg. τρεπομον ποιήσας R. M. sed è cap. 20. v. 35, Iudic. substiit ni possit τρεποώσας, unde ibid. v. seq. πτερόπωπι, prae. pass. V. 29, αὐτῶν. Διανοώμεθα ἢ κ' ἐπινοώμεθα αἶμα.

R. 60, v. 5, ἐφ' ἐαυτῶν ὅτι v. seq. εἰάν διέ. V. 9, ἐν τῷ κυρίῳ ὅτι v. 10. Ἐλογίζομ' ἡμεῖς κ' Διαλεγομ' ἡμεῖς, ἔπι. V. 11, ὄλωσ' αὐ. V. 12, ἐλέποντες γὰρ. V. 15, R. M. ita distinguit, legit ἡ γυμνὸν, ἀπὸ πύττα ἡ χμαλ. V. 16, χαίρετω ἐκεῖ ἴσ. εἰς ἐκεῖνον, R. M. V. 18, αὐτῶν δειλοὶ, καθὼς περ εἶπεν. V. 19, κ' γὰρ τὸ τὸ περὶ. V. 20, ὅταν τις ἐν φαντασίαις γ' μὴ καταπιπέτω ἐπ' δ, ἀλλ' ὅποια αὐτῷ ἦ ψαρ. ἐρωτάτω. V. 26, τί ἐσὺ. V. 27, πιαῦτα.

ἢ ἴσ. περιεξί-
 σάμετο
 * ἀναγκάσας
 R. M.

R. 61, v. 1, * παρεκβαλλεῖτο. V. 12, ἐν δὲ τ' πάντων. V. 14, καλοῖ σου. V. 21, κ' γὰρ ἔμ. ὅτι * ἀνάγκαις τ. σ. χρεῖσθ' ἡ χύνετο, λ. τ' ψ. ἡ νοερόν. V. seq. ἐδίειν μέλλων.

R. 64, v. 7, ἢ τί πηπέ. V. eod. τὸ κόσμος τὰς. V. seq. πάντα πᾶσι. V. 10, Μαξιμιαῖον. V. 12, εἰς ἀλεξ. V. 20, τ' ἀφοβον τ' εἰς τὸ πο. σουδῆς. V. 24, ἐφρόντισεν. V. 26, λαμπρῶς. V. 27, αὐτὸ δὲ αὐτὸ Διαβαίν. V. 29, καθάπερ περ εἶπεν. αὐτὸς μὲν οὐκ ἀλυπύμεν ὅτι ὤκει. ὁ δὲ ἄρα κύριος ὤκει αὐτὸν.

R. 65, v. 1, κ' πῶ ἐπύρων. V. 4, ἐσθ' ἄρα ζον. V. 9, ἐκεῖ μαρτ. καθ' ἡμ. τῆ. V. 11, τό, π' ἐνδ. εἶχ. ἔνδον μὲν τρέχον, ἐπάνω δὲ δερμάτινον κ' V. eod. τὸ σῶμα. V. 14, ἀνάγκης ἐμβαλαίν. V. 16, αὐτῶν πτε, κ'. V. 19, ἡ θυγατέρα. V. 20, ἐξελθεῖν ut egrederetur. V. 21, ἡνείχετ. V. 22, ἡ πτεύεις τῷ χρεῖσθ', ὅτι λατρεύω ὑπαγε, κ' ὡπερ πτεύεις, εὐξαι. V. 25, πολλὰ τε ἔ.

R. 68, v. 3, ὅτι ὄχθους. V. eod. παρέλθη πλοῖον, κ' ἐμβάσ. V. 5, σκοπεμ' ἡμεῖς. V. 9, πλάστων ὠδεγιν, V. seq. ἡ πτερ δύναμιν πῶ.

μιν πλώ' ἐμὲ. ἢ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφη, κἀν. V. 12, πλείονα τ' κάρμα-
 πιν ἔχεις. εἰ ᾗ. V. 19, κ' ἴω μὲν εἰς τὸ ὄρ. ὕδωρ διειδ. V. 22,
 οὗτ' ὄχθεις. V. 23, ὡρᾶ τ' ὀδυνόντων σὺ αὐτῶν ἄρτ. V. 24,
 σωόντες. ὡς γὰρ. V. 27, ᾗ κ' δὲ π. V. seq. τόπ κ' ἀδενῆ ὡρᾶ μὲν.
 P. 69, v. 1, παρῶ φάσει δ' αὐτὸ σκύλλου τῶν πνευ, κ' κἀμ. V. 4,
 πνῶν ἠξίωσε. V. 5, κ' διοδεύσας. V. 9, φυλάξει ἑαυτὸν. V. 10,
 ὀλίγα. V. 15, βλάπτει, μηδὲν ἐμὲ βλ. V. seq. ἐγγίξει. V. 18, ἀδελ-
 φοὶ εἰσερχόμενοι ἠξίωσαν αὐτὸν, καὶ διὰ μηνῶν Διακονῆντες ἐκόμι-
 σον αὐτῶν. V. 21, ὅκεί ᾗ πίνυν αὐτῶν ὑπέμμε. V. 24, κτόπων, ἔσλων.
 P. 73, v. 11, περὶ ἐλιγλῶαι, κ' οὕτω κ' χθῆναι. V. 18, γρησκόμοιο.
 V. 20, ὄρος. ὅπλοι πὸν πολλοί τε πρὸς αὐτὸν. V. 26, δὲ πὸ χορτασίας.
 P. 76, v. 3, ἀλλῆς ἀμαρτίας ἡμῶν ὁ ἥλιος Ἰησοῦς. V. 6, ἐν τῷ
 ἡμῖν πρὸς ὠζήτη, καλὸν. V. 16, συμπάχοι μὲν. V. 22, πῶς γὰρ
 ἀμαρτάνων θέλει βλέπεσθαι, id est, velit conspici? Similē infra,
 p. 123, errorem in Cedreno correximus. V. 25, πρὸς οὐρανὸν ἡμῶν.
 V. 26, γράφοι μὲν, πολὺ τηρήσοι μὲν. V. 29, γράψαι.
 P. 77, v. 4, ὅς ἴστω αἰκουόμοιο. V. 5, αὐτὸς μὲν. V. 7, ἔσται
 θρώπε. V. 8, ὅ, π' θέλει, κ' εἰς βούλ. V. 9, εἰδέχοντο οὗτ' λόγους δ'
 γέροντος, μὲν θάροντες κ'. V. 15, τῶν ἀντωνίω. V. 16, λέγει. V. eod.,
 θεραπειθε, ἴσ. θεραπειθήση. V. 18, ἡμερῶν, ἐπέλεγε ὁ ἀντωνίω.
 V. 19, πρὸς ἑσπέρην ἐν ἑκείνῳ. V. 20, τὸ πάθος, γέγονε π' ὑγιῆς ὁ αὐ-
 κ. τ. λ. ἔσται ἡμῶν, ὅς ἐξ ἄμμεν ἡκούσθη ὡρᾶ ἔκυριε. V. 24,
 πὰ ὅκ τ' ὡτων πίπνεται, omisso ὡρᾶ: intelliguntur autem, sordes
 auctum. V. 28, αἰμορροῦσθαι, ut cap. 9, apud Matth. V. eod.,
 οἱ μὲν γονεῖς μετὰ τ' παιδὸς ἔμειναν. V. 30, ἰ. ὁμολογητῆ.
 P. 80, v. 4, ἐπέτρεπε. V. 7, αἰθρῶν ἀγάγετε (leg. ἀγάγητε)
 ἀλλὰ. V. 10, αὐτῶν. V. eod., ὅκεί τῆς π. V. 11, γέγονεν οὐ.
 V. 17, ἠπείγα. V. 19, ὅ, ᾗ μέλλει. V. 22, ζητήσῃε διὰ τί μὴ κ' πρὸ.
 V. 24, ἀντωνίω. V. 27, δεικνύντα αὐτῶν τὰ μακρὰν. V. 28, ἐν τῷ
 αἰετῷ, in aere. V. seq. τῶν ἀπάντων γιν. V. 30, εὐχεταί.

P. 81, v. 6, πυκνότερον ἐκεῖ γίνεσθ. V. 9, ἡ δὲ τὴν πλῆθει
 εἶπε vide Hermitam Sozom. lib. I. cap. 14. V. eod. ἡξίωσεν ἔν τ.
 V. 11, Διανήχεσθ τὸ πταμόν. V. eod. πάλιν, γομνὸν ἑαυτὸν ἰδεῖν.
 V. 13, εἰσεβῆς. V. 14, οὐ ὕδωρ ἐν αὐτῷ: ἡξίς. V. 16, αὐτῷ: διῆς.
 V. 18, πίνω ὁ Α. πὶ Φιλ. Ἐθεοδώρ. V. 23, καὶ ὁ μὲν Θεοδ. μὲν θαν.
 V. 26, τὸ ἀδελφ. V. eod. ἐγνωσαν, ἐκείνη. V. 28, εἶδεν ὁ γέρον
 ἀναφερ. αὐτῷ, καὶ πάνυ καὶ αὐτοὶ καί. V. 30, ὡδρατικά μεμάρηκε.

P. 84, v. 1, Ὁ 5, l. κόμης, ut apud Synesium in epistolis: Suida
 Ἐλαῖ ἄρχων. V. 2, αὐτῷ ἡξίωσε Ὁ πολυκρατίας τὸ ἐν ἡ Λ. V. 4.
 καὶ τὸ πλεῖον δὲ. V. 7, πυνθανόμενος π. V. 8, προσήνεγκε. V.
 10, πάντες ἐθαύμαζον, Ἰππυρόντες ὅτι τότε, omnes admirati, a-
 gnoverunt, tum. V. 11, ὁ Ἀντώνι. καὶ παρεκάλεσε πῶ ἀγ. τ.
 σ. π. αὐτῆς. ἡ μὲν δὲ, ἀλλὰ καὶ περὶ τὸ ἐρχ. πρὸς, V. 18, παύσα ἡ
 βλεπόν, καὶ λέγων καὶ πινῶν, ἡξίου μ. θ. α. ἐν τῆσι. V. 21, ἐλθῶν.
 V. 22, εἰσιλθεῖν εὐξασθ. V. eod. αἰπλάμβάνετο. V. 24, πλοῖον
 λοιπῶν λεγόντων, ἰχθύας εἶναι ἐν τῷ. V. 29, οἱ δὲ πάντες ἐγνω-
 σαν, ὅτι δαίμων. γέγονε δισ.

P. 85, v. 1, γνώσκων, ὅτι πρὸς Ἀντώνιον ἡ. V. 2, περὶ τὰ καπ-
 σεν. V. 3, ἄροντες. V. 8, αὐτὸς ἐστὶν ὁ μωραίων ἄλλ' nō enim
 ipse desipit; sed. V. eod. Ἰππημηθεὶς γὰρ καὶ. V. 9, ἀνύδρες
 καὶ ἀβάτους τόπους. V. 12, κατησάξετο. V. 15, ὅσκι. V. eod.
 θουμασ. φαίνεται. V. 17, ἀρπαδίεντα. V. 18, ὡδρίδοξον, εὐθε-
 ως ἔβλεπεν illico videbat. V. 19, πικρὰς πινὰς καὶ δεινούς ἐς.
 V. 21, ὁδηγόντων αὐτὸν. V. 22, σιωᾶσαι. V. 23, λέγοντες αὐτοῖς.
 V. 25, ἐπάγγειλε δαλέυειν τῷ Deo seruiturum se, promissif-
 fet, professus esset. V. 26, καπλεγχόντων. V. 27, ἐρχόμενον
 πρὸς. V. 28, ὅλ. V. 29, λοιπὸν μέρ. τῆς.

P. 88, v. 1, μελετῶν πρὸς πίσυς ἐστὶν ἡμῖν ἡ. V. 6, Θεοῦ: ἵνα
 διωηθῆται αἰψηναὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πηνηρῷ ἵνα. V. 7, ρονημονεύωμεν
 V. 9, ἡρπάσθη. V. 13, εἰ ποτε πρὸς ἑαυτὸν π ζητῶν ἡπίρει. V. 14,
 θείας

θείας προνοίας. V. 16, εισελθόντας. V. 17, πῶς αὐτῇ μετὰ πάν-
τα τόπⓄ. V. seq. πε αὐτὸν ἀνωθεν, λέγων * ἀντώνιε, ἔξελθε καὶ
ἐνάβλεπε. V. 19, ὑπακῶσαι ἐφείλει, καὶ ἀναβλέψας ἔθεώρ.
V. 23, ἀμερίμνωσ λοιπὸν ἀνάγ. V. 24, οὐ πίου οὐ. V. 25, ἐκ-
πίπλουσιν ἔχαιρε, καὶ εὐθὺς πρὸς. V. 26, ἐνοίει τῶν ψυχῶν εἶναι τὸ
πάροδον * καὶ τὸ ἐσῶτα μακρὸν, εἶναι τὸ ἐχθρὸν. V. 29, κρατῆν,
ἀλλ' ὑπὲρ ἀναβαίνοντας.

P. 89, v. 2, ἀπήγγειλεν. V. 4, τὰ τέκνα κρύπτειν. V. 6, ἐγί-
νετο. V. 9, ἰκανόνα. Basil. Cas. κανὸν, πεκτονικὸν ἐργαλεῖον, ὃ ἐκ
ξύλου ἠδὲ κατεσκευάσθη, ἰσημενὲς δὲ ἐστὶ * καὶ πᾶν, ὅπερ ὑποπθέμενον
ἀνισον τύχη, ἐλέγχον εὐθύνει τὸ, καὶ τὸ ἐξω τῆσ πῖπλον, ὡς ἀχρηστον
δοπιμένετα, hinc apud Basil. M. Διάστροφον ξύλον κανόνι ὡρ-
πιθέναι. Hoc autem loco metaph. idem ferè quod Διαταγή, ὑπο-
γραμμὸς: ut epistola 66. Synesij ad Theophilum, ἀποδεδειλιακέ-
τας, μὴ λάθωσι πρὸς πνα κανόνα τὸ ἐκκλησίας προσκόψαντες:
metu, ne per imprudentiam, aut inscitiam, in aliquem
Ecclesiae Canonem peccarēt. Hinc praescriptio illa Basilij M.
τῇ κατὰ τὸ εὐαγγέλιον ἀκριβεία κανονίζεν τῷ πολιτείαι: ὅ
ἀθανασιο τὰ κανονίζόμενα ἐπιβλία, libri Canonici. V. 12, ποτὲ πε
V. 15, ἡξίου ὡρῶ τὸ σωόντων. V. 16, πολλῶ * καὶ ὡρῶδοξον εἶ-
χε τὸ χάρισμα τῶ ὡρῶ τῶ σ. V. 20, δὲ ἔχαιρε τρέχων. V. 22,
τῇ τὸ μερῶν καταστάσει. V. 24, ἀπὸ τῆσ χαρῆσ τὸ ψυχῆσ. V. 28,
ὡρῶ ἐπ. V. 30, χαροποιῆσ.

P. 92, v. 1, ποτε γάρ: ὅ v. 2, ἡ πῖτε, omisiss negandi particulis.
V. 4, ῥηματικῆσ. V. 14, ἐκείνου τὰ αὐτῶν φρονῶντⓄ * ἡρῶνἀ-
κται ἀκρῶσας, ὅ ἐθαύμαζεν. εἶπα. V. 24, πατρὸς υἱὸν ἔθεοῦ λόγον.
V. 26, πιστεύετε.

P. 93, v. 2, ἐκλίνας ἢ καὶ αὐτοῖ, οἱ. V. 5, ἀπὸ τὸ δαιμό. V. 6, ἢ
ἄλλ. ἡξ. καὶ μόνον. V. 9, ἴδοι ἐν ἐσιαυτῶ. V. 10, τὰ ὄχλου. V. 10,
αἰατρεπόντων ἀπ' αὐτῶ ὡρῶ πάντας * αὐτὸς μὴ παρετή. εἶπα.

V. 13, ἐφθασάμεθα. V. 16, ἀκούσας γένεο. V. seq. ἔμεινεν. V. 21, ἐὼς ἢ καὶ φρόν. λίαν. V. 24, πειραῖσται. V. 25, ὁ δὲ ἐκλ. πρ. σωίεις
V. 27, πρὸς ἀγράμματα ἀφρωπον καὶ μωρόν;

P. 96, v. 9, τὰ γράμματα τῶνοός; V. 10, εὐρετὴν τὸ νοῦν.
V. 11, ἀναγκαῖα τῆσθε. V. 13, τιαύτην. V. 15, τόν τε. V. 17,
πρὸς αὐτὸν ἀμέλει. Μετὰ ταῦτα. V. 21, τε σπλογγίξ. V. 22, ὄπι-
στων ὁ ἀντών. Θ. καὶ. V. 26, ἡμῖν λεγόμε. ἀνδρείας ἐστὶ: in calamo
exaratis, ut hoc loco, indifferenter occurrunt: quidam tamen,
ἀνδρείαν, scribendum existimant, fortitudinis significatu; ἀν-
δρείαν νερό, αὐτὴ τῆς ἀνδρικής ἡλικίας, pro virili etate, usurpatū.
V. 29, σῶμα ἀφρώπειον.

P. 97, v. 1, κρινωνήσαι τὸ φ. V. 4, ἡ χλωράζειν. V. eod. ἔξομοί-
οῦν τὸ θεόν. V. 10, δὲ πλάνας ἀγρονήτου [ἴσ. ἀγρονήτ] ψυχῆς ἐξη-
γείσθε. V. 13, πρὸς αὐτὸν πρὸς. V. 15, ὅποια γὰρ αὐτὴ εἴη ἢ εἰκὼν. V. 16,
ἐπισημαῖσθε δὴλον ὅτι. V. 18, τὸ σαυρόν. V. 28, δεικνύουσι.

P. 100, v. 6, τὴν ἀρπαγὴν κέρως [raptum Proserpina] εἰς τὸ γῆν
V. 8, ἡπτόν οὐ θεὸν σέβετε. V. 13, ἐπεὶ ὠρῶ [ἴσ. ὠρῶ] ὑμᾶς. V. 17,
ἔφη δὲ ἐρμηνεύσθε. V. 20, τῆς τὸ λόγων διποδείξ. V. seq. εἴπατέ μοι
πρῶτον. V. 24, ἡ ἢ διὰ λόγων. V. 27, σωτεθέντων ἐστίν. Οὐκ οὐ.
V. 29, ὅπερ διὰ τῆς πίστεως νοῦν, τῆσθε ὑμεῖς διὰ λόγων ὡς
σκωλάζειν πειραῖτε.

P. 101, v. 3, λόγων. V. 8, ἐπεριδόμεθα. V. 10, φαντάσματα.
V. 13, ψιλοῦντες ὑμῶν τὴν. V. 15, καὶ ὑμεῖς μὲν τῆ καλλιπέεια ὑμῶν
οὐκ ἐμποδίζετε, Ac vos verborum ornatu vestro [ἡμοσχηγ]
non impeditis. V. 16, πάντως δὲ αὐτῶν οὐ δαίμ. V. 19, νῦν
ἐστὶν ὑμῶν. V. 20, ἐπὶ δὲ αὐτῶν [ἴσ. ἐπὶ δὲ αὐτῶν] ποῦ τ. V. 27, εὐφροσύ-
νη καὶ εὐβλεπία διὰ φθέρων, id est, θαυμαζέμεθα. τὸ εὐ-
βλεπία enim idem aliquando quod sufficere, esse in admiratio-
ne, vel admirationi. Dio Chrys. Orat. πρὸς Σχημάτων. ἰαυμά-
ζοντες ὑπὸ τῷ ὄχλῳ, καὶ εὐβλεπία. Philo, τὴν εὐβλεπία τὸ ἑμαυτῶ
μετῆσθε

κρεττέρον ἔμαθον, καὶ τὰς ἐν ὑπερβολαῖς ἀκρότητας τ' ὁμῶν [τῆ θείῃ]
 ἐνεργειῶν περιβλέπων, id est. ἰσομαζεύειν. Quia Codicis Savilian-
 ni lectiōne motus, multo Boici Codicis, in quo legitur κῆ περικλειέ-
 μα, interpretationem, reddo, & laudata. Eadem namq; ver-
 bi etiam simplicis Ἐκλειαν significatio in Luciani Διαλέξει πρὸς
 ἠσιόδον. Sed altera, quam eram interpretando secutus, legitur
 apud eundem Philonem, libro εἰς Φλάκκον: quā Athanasius πε-
 ρικεκλεισμένον σώματι dixit. Unde opinabar, autorem nostrum
 hoc loco id velle; quomodo cunq; inclusa, & servata, quae bonis
 omnibus prosequerentur Ethnici, laudarentq; corruptionem
 effugere haud posse. Quare pag. 102, pro circumclusa & cu-
 stodita, lege & laudata vel celebrata.

P. 104, v. 2, ὁ σαυρὸς ὁ τῆ χρ. V. 3, αὐ ἀμφιβάλοι. V. 4, ἄλιπον τὰς τ'.
 V. 6, δεῖξαι τὴν κατὰ V. 7, θεοσίθειαν. εἰ δὲ ἀκμῶ Quod si adhuc.
 V. 9, πειθοὶ σοφίας ἐκλιπικῆς, ὡς. V. 10, ἀποδεικνύοντες. V. 11, ἀπελαμβανέ-
 σθη, ut nois correximus. V. 14, βούλειοι. V. 15, ἐπικαλ. τὰ ἑαυτῶν δαι-
 μόνια καθαρίζετε αὐτούς. V. 19, τῆ σαυρῶ. V. 26, ἐνεργουμένη. V. 30,
 βασιλειῶν ἢ παρ' Ἄ. φήμη.

P. 105, v. 1, καὶ Κωνσ. Αὐγ. V. 2, πατέρι. V. 3, ἀντιγραφα. V. 5,
 ὅτε οὐκ ἐκομιζέτο τὰ. V. 6, Τίθασθε, εἰ γράφει ὁ β. V. 8, θαυμάζετέ ὅτι V. 10,
 ὑπὸ τῶν. V. 11, ὡς ἀπορηθέντας (ἴσ. ἀπορρηφθέντες) σκανδ. V. 12, ἀντιγρα-
 φειν. V. 13, τὸν χριστὸν. V. cod. δε καὶ τὰ. V. 18, τοῦτ' ὅτι γέν. γινώσκ.
 V. 27, καθίζ. καὶ ἐργαζόμενοι, ὡς αἰετ. V. 28, ἄρας. V. seq. γινώσκοντες.

P. 108, v. 1, διώχλισσαν, mendosé pro διώχλησαν. V. 2, τὸ τῆς. V. 3,
 τῆ θεοῦ ὄργη. V. 6, τοὺς ἔνδοξ. V. 7, ἐξέναξον κῆ ἤκουσα φ. V. 15, ὡς αἰετ. ὅτι
 τ. εἶδε τὴν θεορίαν: οὕτω τῆς σ. π. λ. μὴ ἀδενείτε τίνα. V. 17, ἰάσεται. V. 19,
 ἔψαθε τ. δ. ἀποκαθισταμένους εἰς τὰ οἰκεία ὡς τ' ἀσπύρον: κῆ τὴν. V. 21, τὴν δὲ
 ἐνσφύειαν παρ'. V. 24, μάλλον ἀλόγως & ἀγόνου διανοίας.

P. 109, v. 6, οὐ ἀσπύρον τῶν γὰρ ἔβητο ἀπὸ τὴν ὁ Ἄ. V. 16, ἐπίμεινον, κῆ μάλλον
 αὐτὸς ὑπευ. κῆ ὄντως ὑπὸ ἑρ. ἀσπύρον. V. 20, πολὺς μέρ. V. 25, ποτὶ γέν.
 V. 28, παρ' ἑαυτῶν.

P. 112, v. 1, οὕτω κῆ οἱ. V. 6, πῦτιν τέλειον τῆ θείῃ δούλον, π. γὰρ ἰδ. π. κῆ
 τηλικούτ' ὡς; V. 8, αὐτῶ. V. 14, καταλέγει. V. 15, κομιζόντες. V. 18,
 τῶ Ἄντ. V. 20, μονῶ Athan. T. 1. p. 633, ἀπερχόμενον εἰς τὴν πρώτῃν μο-
 νῶν, ἐπιγραφῆς ὁ ἴσπος, & δακῶν εἰς τὸν μερὸν, κατέβαλε. V. 21, χερσὶν, ἰξελοῦντες
 αὐτὸς τε. V. 24, ἤρξαντο οἱ ἴσποι διαπαύζειν, καθὰς. V. 25, πρῶτος. V. 26,
 ἀκτινοῦ. V. 27, αὐτῶ. V. 31, ἐπιλαυθέντων. P. 113,

P. 113, v. 1, οὕτω δὲ παντάπασιν ὡς ἀφίλειαν ἰκανὸς ἴω, ἄς. **V. 5,** ἡ δὲ
V. 8, κὶ ἀκηδιῶν, ἀκρόων. **V. 11,** ἐξηραίνεται πᾶς. **V. 12,** θαιμένιον. **V. 17,**
ἔχει πλὴν ὀρμῶν, κὶ πλὴν ἀσπιδῶν τῷ ἰπποβουλίῳ, ἔκ μίον αὐτῶν. **V. 20,** πᾶς πατερῶν
κὶ πᾶς ἀδῶν. **V. 21,** ὡς ἄντι ἐπαλειφθεῖς. **V. 26,** πάντες ὄρφ. γενέμενοι παρὰ
πατρῶν, μένον τῆ.

P. 116, v. 1, τῆς ἀνω ἀσθμηθείας. **V. 2,** ὑμῶν, ἀδελφοί, πλὴν. **V. 5,** ἕκαστος
καὶ πίντε. **V. 8,** ἐν τῇ ἀσκ. **V. 11,** οὗ ἀδελφῶν τοῖς χρισματικῶν. **V. cod.**
πονηρίαν. **V. 13,** ἀσθεστάτης Ἀρειαν. **V. 14,** παρὰ Πηδο. **V. 15,** γὰρ θνητῶ
εὐσε, ἐπειδὴ ὡς. **V. 16,** οὐ μᾶλλον ἀπὸ τούτων φυλάσσετε ἑαυτοὺς. **V. 20,**
ἠνείχετο. **V. seq.** τούτῳ γε μαλ. **V. 24,** ὑπὸ πλὴν γλῶ. **V. 28,** τὰ τῶν πατρῶν
κὶ τῶν πατηερῶν μέγρι νῦν διασώζεται μνήματα.

P. 117, v. 1, καὶ τὸ αὐτοῦ δὲ τῷ κυρίῳ σῶμα εἰς μνημεῖον κατετίθειτο. **V. 2,** αὐ-
τῶν & πρὶ ἡμερῶν. **V. 3,** τὸς μ. θ. μὴ κρύπτοιας. **V. 5,** μὴ ἔν. **V. 6,** ἠυχά-
ρίστηται. **V. 7,** μὴ καὶ τὸ αὐτῶν οὕτω ποιήσονται τὸ σῶμα. **V. 9,** ἐνδὸν ἔρ. ἐν ᾧ
κὶ μένειν. **V. 10,** τὸς ὄντας σὺν αὐτῶν. **V. 12,** ἄς γέγραπται. **V. 14,** παρὰ τῷ
κυρίου. **V. 21,** μηδεμίαν ὑμῶν ἔσω. **V. 24,** (ut & v. 15.) ἀσθεστάτης δὲ μᾶλλον
αἰσιν σωάσθαι ἑαυτοὺς. **V. penult.** ὡς ἄντι εἰ πατρῶν.

P. 120, v. 1, ἀποθῶνται. **V. 2,** οἶδατε γὰρ, πᾶς. **V. 3,** θάψατε γὰρ τὸ σῶ-
μα τὸ ἑμὸν ὑμῖν. **V. 6,** ἀπολήψομαι αὐτὸ ἀφ' ἑαυτοῦ παρὰ τῷ σωτήρῳ ἡμῶν ἰησοῦ
χριστῷ. **V. 9,** Σεραπίων. **V. 10,** τρύχιον. **V. 13,** φίλους ἰδῶν. **V. 14,** γὰρ
ἰλαρῶς ἀνακείμεθ' ἐν τῷ περ.) ἐξέλιπε κὶ ἀσθεστάτης αὐτῶν ὡς τὸς πατέρας, μὴ
ἰανναρίῳ ἰζ. καὶ κείνοι αὐτῶν, καθὼς δέδωκεν αὐτοῖς. **V. 16,** εἰλίξ. αὐτῶν τὸ σῶμα, ἔ-
κρυψαν ὑπὸ γλῶ. κὶ. **V. 18,** μένον τῶν θῶν αὐτῶν. καὶ τῶν λαβόντων ἡ ἕκαστος.
V. 21, & 22, ἐκ προ ἰστ. **V. 23,** ἡ δὲ κὶ. **V. 25,** ἐκ νέου μέγρι. **V. 29,** ἡ καὶ
ἡ ψάμ. τῶν. **V. 30,** διαμείνας.

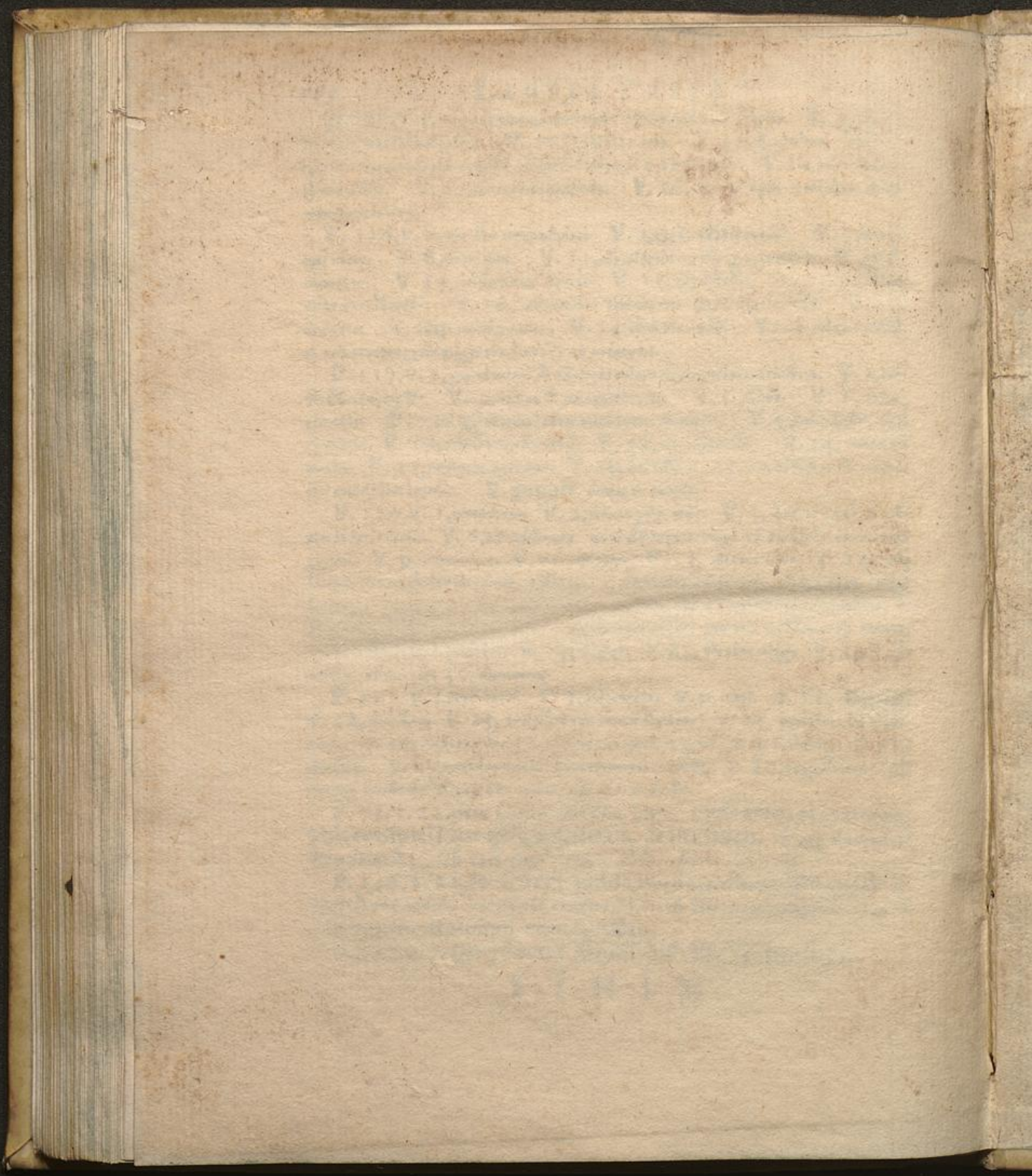
P. 121, v. 2, γενέσασιν. **Vt 3,** τῷ γήρεος. **V. 7,** ἀδ. **V. 11,** Σπανίας.
V. 12, ὁ ἐν ὄρει. **V. 13,** γνωρίζων τὸς ἑαυτῶ δούλους; **V. 15,** πρὸ πᾶσι & θελί-
σασιν. **V. 16,** λύχρον. **V. 18,** ἄλλοις μοναχοῖς τε κὶ ἀδ. **V. 21,** δοξάζει. **V. 22,**
αἰσάγει. **V. 27,** πιστῶν γησιῶν, κὶ λατρεύοντες εὐσεβῶς. **V. 30,** τυγχάνοντες. Ὅτε
τῷ θεῷ ἡμῶν εἴη δόξα εἰς τὸς αἰῶνας τῶν αἰῶνων, ἀμήν.

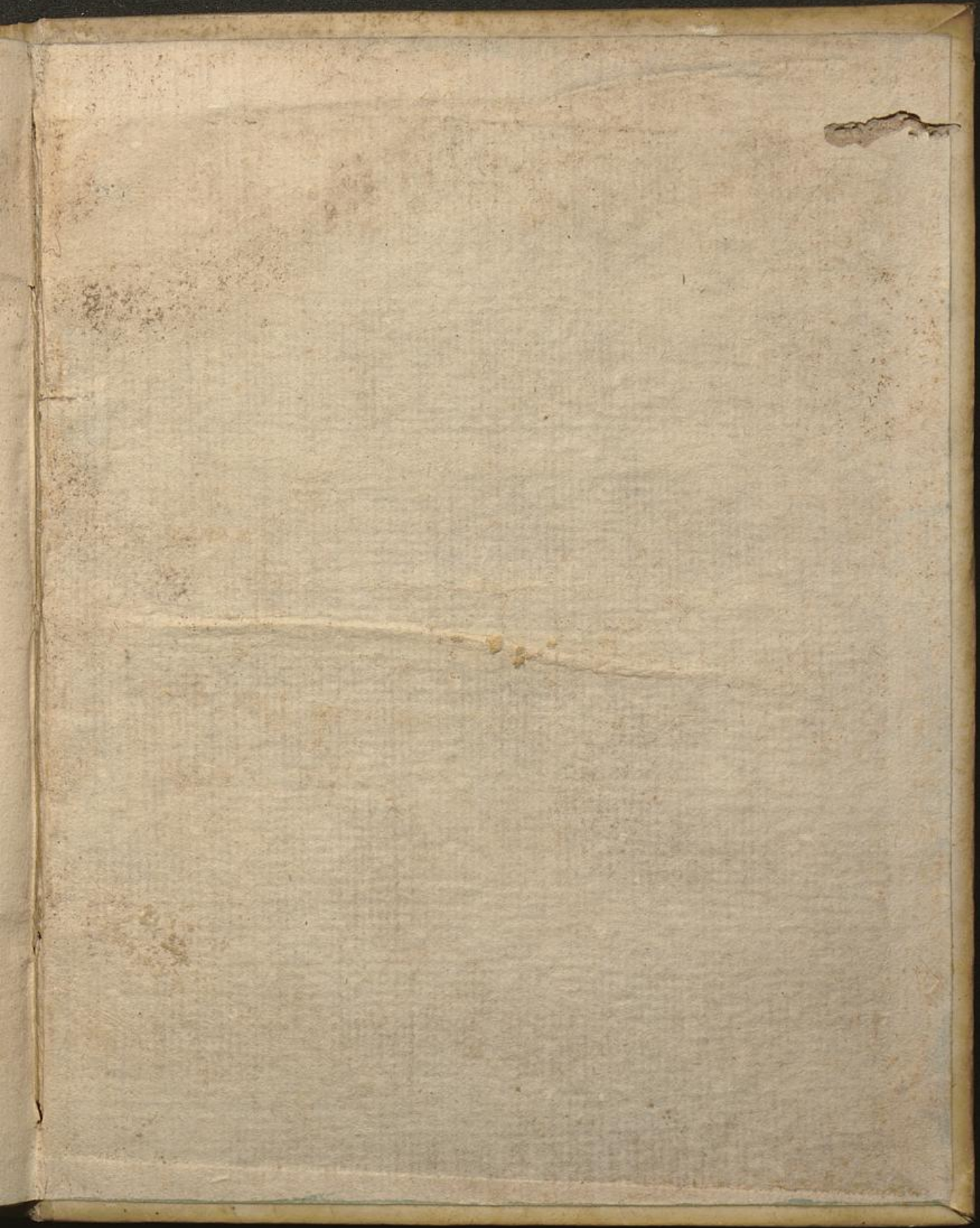
P. 75, v. 22, pro Curenim &c. lege, Quis enim peccaturus,
vult conspici? aut quis, perpetrata. & in Græco, τίς γὰρ ἀμαρτάνων
θέλει βλέπειν; *Lib. Coll. Soc. 4. Tom. Paderborn. a. 1611*

P. 146, v. 22, Io. Chryf.] adde, Μαρόν γὰρ, τὸ κτίσιν μὲν θεολογῶν· ἀ-
θιταῖν δὲ πλὴν πρῶτον ἐν πλὴν, τὸν λέγουσιν, Κύριοι τὸν θεόν σου ἀσθεστικῶς, κὶ αὐτῶ
μὴν λατρεύεις, **Epiphan. contra Arian.**

P. 155, v. 7, ὄρῶς.] Socrat. Eccles. hist. lib. IV. cap. xxv.

F I N I S.

VITA S. ANTONII GRÆCQ

K.

Th
2334